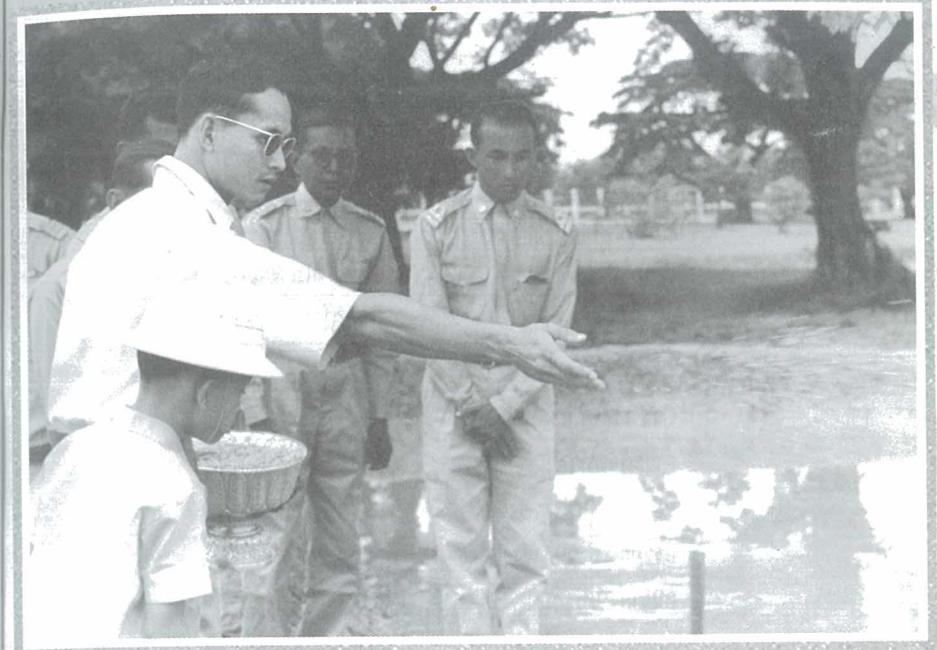

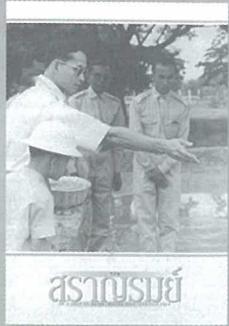

សាស្ត្រិយ

ម៉ោ 5 ម៉ោក 17 មករា - សំគាល់ 2545 ISSN 1513-105X

నుస్తిమాసు

โดยพระบรมราชานุญาต

หนังสือ “วิทยุสารัญมัย” ISSN 1513-105X

ปีที่ 5 ฉบับที่ 17 : ตุลาคม - ธันวาคม 2545

ที่ปรึกษา :

รัฐกิจ มนต์พัด

อิศร ปกรณ์ตี

บรรลาน บุนนาค

ผู้อำนวยการ :

สภาร ฤทธิประดิษฐ์

บรรณาธิการ :

ประภัสสร เสวกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ :

สุวรรณ พ่องลุมพtruth

คณะกรรมการ :

สุเมธ จุลชาติ

อนันทิตา วัชรคิริธรรม

ธรรมะ ธรรมวารี

เบญจวรรณ ฟุ่งลัดดา

กนกศร แหน่งน้อย

วราการ วรรณประลักษณ์

กมลวรรณ สกนธรัตน์

บัญชา ธิโกรวี

คอมพิวเตอร์ : วัลหนี พันธุกุล

รูปเล่ม : ทูดอทล

พิมพ์ที่ : ภาพพิมพ์ โทร. 0-2433-8586

หนังสือ “วิทยุสารัญมัย” รายสามเดือน

จัดทำโดย :

สถานีวิทยุสารัญมัย กองวิทยุกระจายเสียง

กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนครือยุธยา เขตพญาไท กทม. 10400

โทร. 0-2643-5094

ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับหนังสือและส่งข้อความมาให้พิจารณาได้ตามที่อยู่ข้างต้น

สารบัญ

ถ้อยແຕລັງ

	4
การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมฯ / ขวัญแก้ว วัชร็อย	6
พระมหากรุณาธิคุณ / อัมพร สุคนธมาน	22
ความประทับใจของข้าพเจ้าต่อองค์พระประมุข / ครีญมิ สุขเนตร	29
โครงการ “พระดาบส” / พลตำรวจตรี สุชาติ เพื่อกสกนธ์	40
พระบรมราชโขน / โวกาส เลวิกุล	46
มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ / กำจัด กีพานิช	55
พระบิดาคอมพิวเตอร์ / ศาสตราจารย์ศรีศักดิ์ จำรรمان	60
พระบรมโพธิสมภาร / พระพจน์ สารบุตร	64
ขบวนเรียนการเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน / พินิจ หุตระกิจดา	75
ภาคชุดพระพุทธรูปภูมิ / พระชัย พฤพิทักษ์สิทธิ์	94
“สายลับพันธ์สองแผ่นดิน” / สุภาศิริ อมาตยกุล	106
สนทนา กับ สมเก้า สุวิทกุล / ประภัสสร เสวกุล	134
มรดกโลก / พลศิริ เจริญวงศ์	153
กระดาษมูลช้าง ใช้ดี - ไว้กึ่น - รักษาสิ่งแวดล้อม	161
เมล็ดทานตะวัน อาหารเพื่อสุขภาพจากธรรมชาติ	164
1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ กับขนมนางเล็ด	171
ดอกกุหลาบไม่ในดวงใจ / ศาสตราจารย์ระพี สารวิก	175
กฤษีพระราชนาน ทอด ณ ประเทศไทย / ลัจญมิ ละออง	185
ความสุขที่มีหนาม / ศาสตราจารย์ ดร. นพ. วิทยา นาควัชระ	193
เว็บไซต์กระทรวงต่างประเทศ	198
เรื่องลึ้น “อีกสามลิบปี ico จะสอนเข้า” ‘นัน บางนรา’	204
ท้ายเล่ม	213

สวัสดีปีใหม่ 2546 ครับ คุณผู้พัฟสถานีวิทยุสารัญรมย์ ทุกท่าน ผมในนามของเจ้าหน้าที่และผู้จัดรายการทุกคน ขออำนาจ คุณพระคริรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสกลโลก ได้โปรด อภิบาลและดลบันดาลให้คุณผู้พัฟประสบแต่ความสุข ความเจริญ รุ่งเรือง และสุดชื่นสมหวังตลอดปี 2546 และตลอดไป

ดังที่ท่านทั้งหลายทราบดีแล้วว่า สถานีวิทยุสารัญรมย์เป็น ส่วนหนึ่งของนโยบาย “การทุตเพื่อประชาชน” ของการกระทรวงการ ต่างประเทศ ซึ่งมุ่งนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ รวมทั้งส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ในวิชาการต่างๆ เพื่อให้พื้นที่ที่อยู่ในชนบทอันห่างไกล ก้าวทันโลก ทันชีวิต รวมทั้งธารงรักษาศิลป วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมอันทรงคุณค่าของไทย ซึ่งตลอด ระยะเวลาเกือบ 5 ปีที่ผ่านมา ทางสถานีวิทยุแห่งนี้ได้ดำเนินการ ตามนโยบายดังกล่าวของกระทรวงการต่างประเทศอย่างเต็มที่ และ ได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายทุกประการ

อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จดังกล่าวย่อมไม่มีทางที่จะเป็น ความจริงไปได้ หากไม่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากคุณผู้พัฟ ไม่ว่าจะในด้านการติดตามรับฟังรายการ การส่งจดหมาย แจ้งผล การรับฟัง รวมทั้งคำแนะนำต่างๆ อันเป็นประโยชน์ชั้นเยี่ยม ซึ่งผมขอถือ โอกาสนี้ขอบคุณคุณผู้พัฟทุกท่านไว้ ณ โอกาสอีกครั้งหนึ่ง และหวัง เป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับไมตรีจิตร เช่นนี้ตลอดไป

ด้วยความขอบคุณ

(นายสกการ สุทธิประดิษฐ์)

นายสถานีวิทยุสารัญรมย์

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม : การเรียนรู้ต่อเนื่องเชื่อมต่อทุกโลก

ขวัญแก้ว วัชโรหัย*

ปัจจุบันทุกประเทศในโลกต่างให้ความสนใจเป็นอย่างมากกับเรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” ว่าเป็นปัจจัยสำคัญของความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประเทศไทยนับตั้งแต่รัชกาลที่ 4 ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระราชบัญญัติให้สถาบันราชภัฏทุกแห่งต้องดำเนินการสอนผ่านทางไกล ให้เป็นสถาบันที่สามารถสื่อสารและสอนผ่านทางไกลได้ จนถึงรัชกาลที่ 5 ทรงมีพระราชบัญญัติให้สถาบันราชภัฏทุกแห่งต้องดำเนินการสอนผ่านทางไกล ให้เป็นสถาบันที่สามารถสื่อสารและสอนผ่านทางไกลได้

* รองเลขานุการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ

ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์
ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ต่างประเทศและทรงจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นหลายแห่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน พระราชนครินทร์ ทรงเน้นความสำคัญในเรื่องการให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกหมู่ทุกเหล่า โดยไม่มีข้อจำกัด การขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ตลอดจนพระบรมราชูปถัมภ์ ทรงจัดตั้งสถาบันราชภัฏทุกแห่ง จากการที่ได้พระราชนครินทร์ทรงจัดตั้งสถาบันราชภัฏทุกแห่ง ให้เป็นสถาบันที่สามารถสอนผ่านทางไกลได้ ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าในด้านการศึกษาอย่างมาก

การศึกษาครบทวงจร

การศึกษาครบทวงจร หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างเบ็ดเสร็จในสถานที่และในช่วงเวลาหนึ่ง โรงเรียนวังไกลกังวล หัวหิน ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นโรงเรียนหนึ่งที่จัดการศึกษาในลักษณะครบถ้วนสมบูรณ์อยู่ในตัวเอง

โรงเรียนวังไกลกังวล จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2481 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ 8 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานอาคารหลังหนึ่ง ในบริเวณวังไกลกังวล ให้เป็นสถานที่เรียนสำหรับบุตรหลานของเจ้าหน้าที่วังไกลกังวลและชาวบ้านที่อาศัยในบริเวณนั้น

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมราชูปถัมภ์เน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง จากชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษา เมื่อนักเรียนเรียนจบแล้ว ก็สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับสูงได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รับเด็กจากครอบครัวที่ขาดแคลนไว้ใน

พระบรมราชานุเคราะห์ ให้เข้าศึกษาเล่าเรียนโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และให้เป็นไปตามพระบรมราชโองการที่ว่า

“ให้การศึกษาและอบรมนิสัยนักเรียนให้เป็นคนดีมีเมตตา กรุณา ให้นักเรียนทุกคนตั้งใจเรียนจนสุดความสามารถ เมื่อเรียนจบ ถึงระดับใดแล้วให้มีความสามารถนำวิชาความรู้ไปประกอบอาชีพ เลี้ยงตนได้”

เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการจัดการศึกษาให้ครบวงจร จึงได้มีการจัดสร้างสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตวังไgl กังวล สำหรับผู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวังไgl กังวล เข้าศึกษาต่อระดับอนุปริญญา ใช้เวลา 2 ปี หรือระดับปริญญาตรี 4 ปี รวมทั้งได้จัดตั้งวิทยาลัย การอาชีววังไgl กังวล สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนวิชาชีพระยะสั้นๆ ซึ่ง ปัจจุบันจำนวนประยุทธ์น์แก่สามัคคิครอบครัวของข้าราชการในท้องถิ่น ที่ได้เรียนวิชาชีพเพื่อเป็นอาชีพเสริมและครุผู้ที่ต้องการความรู้เพิ่มเติม นี้คือที่มาของสถาบันต่างๆ ที่ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต พ่วงท้ายชื่อของสถาบันด้วยคำว่า “วังไgl กังวล” เพราะสถาบันเหล่านี้ มีตึกอำนวยการตั้งอยู่ในเขตวังไgl กังวล และเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาครบวงจรตามพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เศรษฐกิจพอเพียงและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในปีพุทธศักราช 2505 เมื่อพายุโซนร้อนแฉเรียตพัดผ่านภาคใต้ของประเทศไทย โดยเฉพาะบริเวณแหลมตะลุมพุก จังหวัด

นครศรีธรรมราช ทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 1,000 ราย สถานที่ราชการ และบ้านเรือนราษฎรจำนวนมากได้รับความเสียหาย ความทร拔 ฝ่า ละของธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานความช่วยเหลือแก่ประเทศสหภาพกับทรงเชิญชวนให้ประชาชนทั่วประเทศบริจาคเงินและสิ่งของบรรเทาทุกข์ และหลังจากวัตภัยในครั้งนั้น ก็มีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานเงินส่วนที่เหลือที่ประชาชนร่วมโดยเล็ดจพระราชนครคล เป็นทุนประเดิมก่อตั้ง มูลนิธิราชปะ Chan ุเคราะห์ขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อทรงเล็งเห็นว่าเยาวชนที่ประสบภัยจำนวนมากต้องกลับบ้านเป็นเด็กกำพร้าที่ต้องช่วยเหลือตนเอง ตามลำพัง และโรงเรียนจำนวนมากได้รับความเสียหายหรือถูกทำลายลง ก็ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานเงินซ่อมแซมโรงเรียนที่เสียหายทั้ง 12 แห่ง ซึ่งต่อมาระบุรุษศึกษาธิการได้ขอพระราชทานชื่อให้แก่โรงเรียนที่ได้รับพระราชทานเงินในการซ่อมแซมอาคาร หรือสร้างขึ้นใหม่เหล่านี้ว่า “ราชปะ Chan ุเคราะห์”

จนถึงปัจจุบัน มีโรงเรียนในอุปถัมภ์ของมูลนิธิราชปะ Chan ุเคราะห์ที่เปิดดำเนินการแล้วถึง 34 โรงเรียนทั่วประเทศ ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา 16 แห่ง ระดับประถมและมัธยมศึกษา 3 แห่ง โรงเรียนประเภทศึกษาลางเคราะห์ 15 แห่ง และเป็นโรงเรียนที่ยังอยู่ในระหว่างการก่อสร้างอีก 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนราชปะ Chan ุเคราะห์ 30 อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ ให้การศึกษาสูงเคราะห์แก่นักเรียนกำพร้าที่บิดามารดาเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ โรงเรียนราชปะ Chan ุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา โรงเรียนราชปะ Chan

นุเคราะห์ 32 อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติในนามของกล่าวโภคการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ และล่าสุดคือ โรงเรียนราชประชา นุเคราะห์ 33 ที่จังหวัดลพบุรี สำหรับบุตรหลานของผู้ป่วยที่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์เช่นกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้นักเรียนของโรงเรียนราชประชา นุเคราะห์มีความขยันหมั่นเพียร ความประพฤติเรียบร้อย เป็นเด็กดี มีเมตตากรุณา รู้จักมัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี และพึงตนเองได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีพระราชดำริให้จัดการเรียนการสอนด้านเกษตรกรรมขึ้นในโรงเรียน โดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำแปลงปลูกพืชผักสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ทั้งนี้ นอกจากนักเรียนจะสามารถขายผลผลิตที่ได้ให้แก่โรงเรียนเพื่อนำไปประกอบอาหาร และเป็นการเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัวของตนเอง อีกทางหนึ่งแล้ว ยังสามารถที่จะนำเอาทักษะและความรู้ที่ได้ศึกษาและปฏิบัติจริงไปประกอบอาชีพในอนาคตอีกด้วย และนี้เองคือปัจจุบันของพระบรมราชูปถัยาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

พระมหากรุณายิ่คุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่โรงเรียนราชประชา นุเคราะห์มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ กล่าวคือ หนึ่ง การปลูกผักจริยธรรมและศีลธรรมอันดี สอง การถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรกรรม เพื่อนำไปประกอบอาชีพในอนาคต และ สาม เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีผลการเรียนดี สามารถศึกษาต่อได้สูงสุด ตามความสามารถของแต่ละคน ดังจะเห็นได้จากแบบอย่างที่ดีของ ดร.อารามณ์ จนวนจิตร ที่สามารถสำเร็จการศึกษา

จนถึงระดับดุษฎีบัณฑิตและปัจจุบันปฏิบัตริราชการรับใช้ประเทศไทย ในตำแหน่งรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบเทคโนโลยี

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจัดขึ้นในปี พ.ศ. 2538 เพื่อร่วมเฉลิมฉลองในนามของกล่าวโภคการที่พระเจ้าอยู่หัวทรงครองลิริราชสมบัติครบ 50 ปี (กาญจนภิเบิก) สถานีรับส่งวิทยุโทรทัศน์ที่โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แพร่ภาพออกอากาศผ่านดาวเทียมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หลายสาขาวิชา จากระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่เวลา 8 นาฬิกา ถึง 20 นาฬิกา และวิทยาลัยการอาชีวะวงไกลกังวลก่อตั้งในเรื่องหลักสูตรวิชาชีพแขนงต่างๆ อาทิ คหกรรมศาสตร์ ช่างยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตวังไกลกังวล ก็เปิดรับนักศึกษา เพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอีกด้วย กล่าวโดยสรุป สถาบันการศึกษาต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นได้ร่วมกันทำหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ กล่าวคือ ตั้งแต่ก่อนวัยเรียน (Pre-School) อนุบาล (Kindergarten) มัธยมศึกษา (Secondary School) ไปจนถึงระดับปริญญาตรี ทั้งหลักสูตรวิชาการสายลามัญและหลักสูตรวิชาชีพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์จำนวน 50 ล้านบาท ท่องค์การโทรศพที่แห่งประเทศไทยทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อเป็นทุนประเดิมก่อตั้งมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมขึ้น และหลังจากนั้นองค์กรต่างๆ ทั้ง

ภาครัฐและเอกชนได้ร่วมโดยเด็ดขาดกับการศึกษาอย่างพร้อมเพรียง นอกจากนี้ยังพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้โรงเรียนวังไกลกังวล ร่วมกับมูลนิธิฯ ถ่ายทอดสดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาแพร์ภาพทางโทรทัศน์ทั้ง 6 ช่อง นับเป็นการนำเอateknology ใหม่มาช่วยในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน ไม่ว่าร่วมห้องเรียนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อีกทั้งเป็นการช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนบุคลากรครุภัณฑ์สอน โดยเฉพาะในสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในโรงเรียนชนบททั่วไป ทั้งนี้ การติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนวังไกลกังวลกับโรงเรียนปลายทาง (Distance Schools) ในพื้นที่ต่างๆ จะมีลักษณะของการติดต่อ หรือ เป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Interactive Communication) ในกรณีของการสอบถามปัญหาหรือคำ答าต่างๆ โรงเรียนปลายทางเหล่านั้น ก็สามารถใช้อุปกรณ์สื่อสารที่มีอยู่ เช่น โทรศัพท์ และโทรศัพท์ได้ นอกจากนี้ระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมยังสามารถให้บริการ การประชุมทางโทรทัศน์ (TV Conference) ระหว่างโรงเรียนปลายทางต่างๆ โดยผ่านทางสถานีรับส่งสัญญาณที่โรงเรียนวังไกลกังวลได้อีกด้วย การสื่อสารในลักษณะดังกล่าวนี้ เช่น ระหว่างโรงเรียนในจังหวัดปัตตานีและจังหวัดหนองคาย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ เป็นการโดยเด็ดขาดกับการศึกษา

พระมหากรุณาธิคุณอีกประการหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมก็คือการที่พระราชทานความสนพระราชนฤทธิ์และพระราชทานคำแนะนำที่

เกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาทางวิชาการ นักเรียนและครู อาจารย์ อุปกรณ์การศึกษา และอาคารสถานที่ ตัวอย่างเช่น ในชั้นเรียนหนึ่งๆ ซึ่งมีนักเรียนมากกว่า 40 คน จะมีเครื่องรับโทรทัศน์จำนวน 2 เครื่อง เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็มีพระราชดำริให้จัดหาเครื่องเล่นวิดีโอศิลป์เพิ่มเติมสำหรับแต่ละชั้นเรียนเพื่อใช้บันทึกการสอนวิชาที่ค่อนข้างยาก เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ สำหรับช่วยนักเรียนที่ไม่สามารถติดตามการเรียนวิชาดังกล่าวได้ กับทั้งพระราชทานคำแนะนำในเรื่องอื่นๆ เช่น การจัดแสงสว่างภายในห้องเรียน การติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ในตำแหน่งที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดปัญหาแสงสะท้อนบนจอเครื่องรับโทรทัศน์ได้ เป็นต้น ส่วนในเรื่องของการจัดทำตารางการเรียนการสอนนั้น ก็มีพระราชกระแสรับสั่งให้มูลนิธิฯ จัดส่งตารางสอนและคู่มือครุภัณฑ์สอนทางไกลให้แก่โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลอย่างทั่วถึงก่อนเปิดภาคการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนเหล่านั้นได้มีเวลาจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาต่างๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเดิมที่

นับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2542 เป็นต้นมา สถานีรับส่งสัญญาณที่โรงเรียนวังไกลกังวลได้ขยายเวลาออกอากาศเป็นตลอด 24 ชั่วโมง และในช่วงฤดูสัปดาห์ก็เพิ่มรายการพิเศษสำหรับการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยอีกด้วย ในเรื่องคุณภาพของสัญญาณภาพและเสียงที่สามารถรับได้ที่สถานีต่างๆ ทั่วประเทศนั้น ก็อาจกล่าวได้ว่ามีความชัดเจนดีมาก นอกจากนั้นสถานียังสามารถส่งสัญญาณไปได้ไกลถึงกรุงขอนอย ประเทศเวียดนาม ตามคำขอพระราชทานความช่วย

เหลืออุดมการณ์การรับลัญญาณผ่านดาวเทียมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีชั้นนำ กระทรวงอุดหนุน ประจำปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ร่วมกับบริษัทญี่ปุ่นเต็ด บรรดาลัคส์ติง คอร์เปอเรชั่น จำกัด (ยูบีซี) ได้ถ่ายทอดลัญญาณรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาจำนวน 6 ช่องสถานี ไปยังสมาชิกยูบีซีทั่วประเทศ 350,000 ราย โดยสามารถรับชมรายการได้ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จะอำนวยประโยชน์แก่ปัจเจกบุคคลและประเทศไทยสืบไป

การเรียนรู้ตลอดชีวิต : พร้อมคุณภาพและปริมาณ

มีสถิติที่น่าสนใจเกี่ยวกับการศึกษาของประเทศไทยได้แสดงว่า เมื่อเปิดภาคเรียนปีการศึกษาพุทธศักราช 2543 มีนักเรียน กว่า 2 ล้านคนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนลังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 2,700 แห่งทั่วประเทศ ได้รับพระราชทานการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียมจากโรงเรียนวังไกลกังวล ซึ่งเป็นโรงเรียนในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นับเป็นนิมิตหมายอันดีต่อการพัฒนาการศึกษาของไทย

ปัจจุบันมีโรงเรียนและสถานศึกษาประมาณ 3,000 แห่งทั่วประเทศที่รับการศึกษาทางไกลของมูลนิธิฯ ประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ โรงเรียนศาสนา และ โรงเรียนเอกชน อย่างไรก็ต้องมีโรงเรียนในลังกัดดำเนินการประณีตศึกษาแห่งชาติ

ทั่วประเทศกว่า 30,000 แห่ง ซึ่งมีนักเรียนอายุ 12 ปี จำนวน 3 ล้านคน กำลังศึกษาอยู่ โรงเรียนเหล่านี้จำนวนหนึ่งจะต้องเป็นโรงเรียนขยายโอกาสเพื่อจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยใช้ระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่อไป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชนฤทธิ์ติดตาม รายการของสถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างใกล้ชิด นอกจากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานคำแนะนำนำต่างๆ ที่มีประโยชน์ เช่น เรื่องเทคนิคการติดตั้งอุปกรณ์ในห้องเรียนแล้ว ยังได้พระราชทานรายการ “ศึกษาทัศน์” ซึ่งออกอากาศทุกวันอีกด้วย

ตั้งแต่เดือนกันยายน 2543 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมราช (มสธ.) ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ออกประกาศรายการวิทยุโทรทัศน์ของ มสธ. ทางช่อง 12 ทุกวัน วันละ 2 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 18.00 - 20.00 น. ส่วนวันเสาร์ - อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 08.30 - 20.00 น. มีรายการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ลังคอม ศิลปะ และวัฒนธรรม และดนตรี นับเป็นรายการมหาวิทยาลัยทางไกลที่ออกอากาศสด ด้วยการถือสารสองทางครั้งแรกในเอเชีย การออกอากาศครั้งนี้เป็นความร่วมมือระหว่างมูลนิธิฯ กับมหาวิทยาลัยฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาระบบการศึกษาทางไกลให้สอดคล้องกัน จากชั้นปฐมวัยจนถึง อุดมศึกษาให้มีมาตรฐานการเรียนการสอน และพัฒนาลีลารถการศึกษาทางไกลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามพระบรมราชโองการเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และเรื่องการให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงแก่ทุกหมู่ทุกเหล่าโดย

ไม่มีข้อจำกัด

เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2543 พระเจ้าหلانເເມວ ພຣະອອງຄ່າຈຳພັ້ນກົດຕິຍາກາ ເສດີຈຳໄປທຽງເປີດການລັ້ມນາເລີມພຣະເກີຍຮຕິເວື່ອງ “ຢູ່ທະຄາສຕ່ວ່ອງປະເທດໄທຢູ່ໃນກະແລລໂກກວິຫວັນ” ທີ່ມາວິທຍາລີຍ ລຸໂຂ້ທ້ຍທຣມາທີຣາຊ ແລ້ວທຽງແສດງປາສູກຄາເວື່ອງ “ປະເທດໄທຢູ່ໃນກະແລລໂກກວິຫວັນ” ອັນມີຄວາມຕອນໜີ່ວ່າ “...ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ກາຣໃຫ້ຄຸນຄ່າຕ່ອກການພັນທາວັນພຍາກຣມນຸ່ຍື່ຢູ່ຜ່ານກາຍກະດັບມາຕຣູ່ຈຸນກາຣີກິຫາ ເພື່ອໃຫ້ໄລ໌ເຄີຍທ້ອງເຖິງທີ່ເຫັນທ່າປະເທດໜັ້ນນຳທາງຕະວັນຕກ ເປັນລຶ່ງໜຶ່ງຮູ້ໂລກທີ່ສາມປະກາສໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ສ່ວນຮູ້ໃດຈະທຳໄດ້ມາກນ້ອຍເພີ່ງໃດຂຶ້ນອູ້ກັບບັນທກຍາໃນຂອງຮູ້ນັ້ນໆ ໄທຍເຮັກມີກາຣດຳເນີນງານເພື່ອຕອບສົນອັກຕ່ອງເວື່ອງຕັກລ່ວງອູ້ໄມ່ນ້ອຍ ໂຄງກາຣຄວາມຮ່ວມມືອຮ່ວ່າມາວິທຍາລີຍລູ້ທ້ຍທຣມາທີຣາຊກັບມູນນິທີກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມນີ້”

ກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມ ມຸ່ງພາດ້ານກາຣຂໍາຍາໂຄກສ ໃນເຊີງປົມານມີພາດໃຫ້ສານກິຫາຕ່າງໆ ທີ່ຈັດກາຣີກິຫາໃນຮະບບໜັ້ນເຮືອນ ມີໂຄກສຂໍາຍາກາຣດຳເນີນງານໄດ້ໃນວັກກ້ວາມກັບມື້ນີ້ ສາມາຮັກເຂົ້າສີ່ງນັກເຮືອນຮ່ວມທີ່ປະເຈົ້າຜູ້ສັນໃຈໄຟທ່າຄວາມຮູ້ເພີ່ມເຕີມໃນຈຳນວນທີ່ເພີ່ມມາກັບຂຶ້ນອ່າງຮວດເຮົວ

ໃນດ້ານຄຸນກາພນັ້ນ ກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມກີ່ໄດ້ມີສ່ວນໜີ່ທີ່ໃຫ້ນັກເຮືອນໃນໜົນບໍທີ່ທ່າງໄກລມີໂຄກສໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ແລະ ກິຫາເລ່າເຮືອນທ່າເທີມກັບນັກເຮືອນໃນເມືອງຮ່ວມທັ້ງຍັງລ່າງເລີມກາຣີກິຫາໃນຮະບບ ນອກຮະບບ ແລະກາຣີກິຫາຕາມອັນຍາຕີ່ອັກດ້ວຍ

พระราชทานກາຣີກິຫາທາງໄກລຂອງປະເທດໄທສູ່ອານາຄດ

ພຣະບາທສມເດືຈພຣະເຈົ້າອູ້ທ້ວ່າໄດ້ພຣະບາທພຣະຊາດໍາວັສ ແກ່ຜູ້ເຂົ້າເຝົ້າ ຊຶ່ງຮົມຄື່ງຄະກົມກາຮຸນນິທີກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມ ເມື່ອວັນທີ 19 ມັງກອນ 2542 ຄນ ສາລາດຸລືດິຕາລີຍ ໃຈຄວາມພຣະຊາດໍາວັສຕອນໜີ່ໄດ້ພຣະບາທເກີ່ຍກັບເວື່ອງກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມວ່າ

“...ສ່ວນທີ່ໄດ້ກ່າວຄົງກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມນັ້ນ ກີ່ເປັນໂຄງກາຣທີ່ມາຫຸ່ນມູນນິທີກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມນັ້ນ ເພວະວ່າຄ້າປະເຈນມີຄວາມຮູ້ ກີ່ໜ້າຍຄວາມວ່າ ເດີໄດ້ສາມາຮັກທີ່ຈະເຮືອນວິຊາກາຣຕ່າງໆ ທັ້ງດ້ານວິທຍາສາສຕ່ວ ທັ້ງດ້ານກາພ່າໄຊໄດ້ຕີ ກີ່ສາມາຮັກທີ່ຈະດຳກັນເຊີວິດໄດ້ມາກ ນອກຈາກນັ້ນໂຮງເຮືອນທີ່ຮ່າຍກາຣຂອງກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມນີ້ ກີ່ໄດ້ພົພາຍາມທີ່ຈະໃຫ້ນັກເຮືອນມີຄວາມຮູ້ທາງຈະວິຍົດຮ່ວມດ້ວຍໜຶ່ງປັຈຈຸບັນນີ້ກີ່ບັນກັນວ່າເຍວັນນັ້ນຈະໄມ່ຄ່ອຍມີຈະວິຍົດຮ່ວມ ໄນຄ່ອຍມີຄວາມດີຄວາມດີໄມ່ມີເລີຍ ທຳໃຫ້ເກີດເດືອດວັນທີ່ປະເທດ ເກີດປັບປຸງຫາຕ່າງໆ ເກີ່ຍ້ອດກັບຍາເສີບຕິດ ເກີ່ຍ້ອດກັບກາຣູນແຮງ ຄວາມຮູນແຮງຕ່າງໆ ປະນັ້ນ ກາຣສອນຂອງໂຄງກາຣກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມນັ້ນກີ່ຈະທຳໃຫ້ຮາຍງົງຮ່ອງປະເທດຕີມີຄຸນສມປັບຕິ ມີຄຸນກາພັດໃໝ່...”

ເພື່ອຮ່ວມເລີມຂອງໃນມານົມຄລວໂກກສທີ່ພຣະບາທສມເດືຈພຣະເຈົ້າອູ້ທ້ວ່າທຽງເຈົ້າມາຍຸຄຣບ 6 ຮອບ ໃນປີພຸດຄັກຮາຊ 2542 ແລະເລີມພຣະເກີຍຮຕິສມເດືຈພຣະຄຣິນຄວັນທຣາບມຣາຈ່ານນີ້ໃນໂກກສຄຣບຮອບ 100 ປີ ແທ່ງວັນຄລ້າວັນພຣະຮາສມກພ ແລະທຽງໄດ້ຮັບກາຣປະເຈົ້າພຣະເກີຍຮຕິຄຸນເປັນ “ບຸກຄລສຳຄັນຂອງໂລກ” ແທ່ງສໜ້າລວມຮະໂດຍອົງຄ່າກາຍຸແນລໂກ ມູນນິທີກາຣີກິຫາທາງໄກລຜ່ານດາວເທີມຮ່ວມກັບ

กองทัพบกได้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้แก่โรงเรียนต่างๆ จำนวนทั้งสิ้นกว่า 2,700 แห่ง เพื่อให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเท่าเทียมกันแก่นักเรียนทั่วประเทศ ผลลัมภุธึที่เห็นได้ชัดเจนประการหนึ่งของโครงการก็คือ ในช่วงระยะเวลาสองปีที่ผ่านมา (2541 - 2542) นักเรียนที่ได้รับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสามารถผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้เป็นจำนวนมาก และลิ่งนี้คงเป็นเครื่องยืนยันถึงประสิทธิภาพของระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในการช่วยขัดความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศกว่า 30,000 แห่ง ในขณะที่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาเพียง 2,700 โรงเรียนเท่านั้น และมีนักเรียนซึ่งมีอายุ 12 ปี จำนวนถึง 3 ล้านคนที่ต้องการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาแล้ว ระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจะสามารถรองรับนักเรียนเหล่านี้ได้ด้วยการให้บริการทางการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนกระทั่งถึงอายุ 15 ปี หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 6) จนถึงอายุ 18 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เยาวชนเหล่านี้มีภูมิภาวะ สามารถแยกแยะผิดชอบชัดเจนได้

ท้ายที่สุดนี้ ลองพิจารณาดูว่า ถ้าหากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติสามารถขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้สูงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เพียงปีละ 100 โรงเรียน หรือคิดเป็นจำนวนนักเรียนประมาณ 10,000 คนต่อปี ราคาคงต้องใช้เวลาถึง 300 ปี ที่จะสามารถตอบสนองความต้องการใน

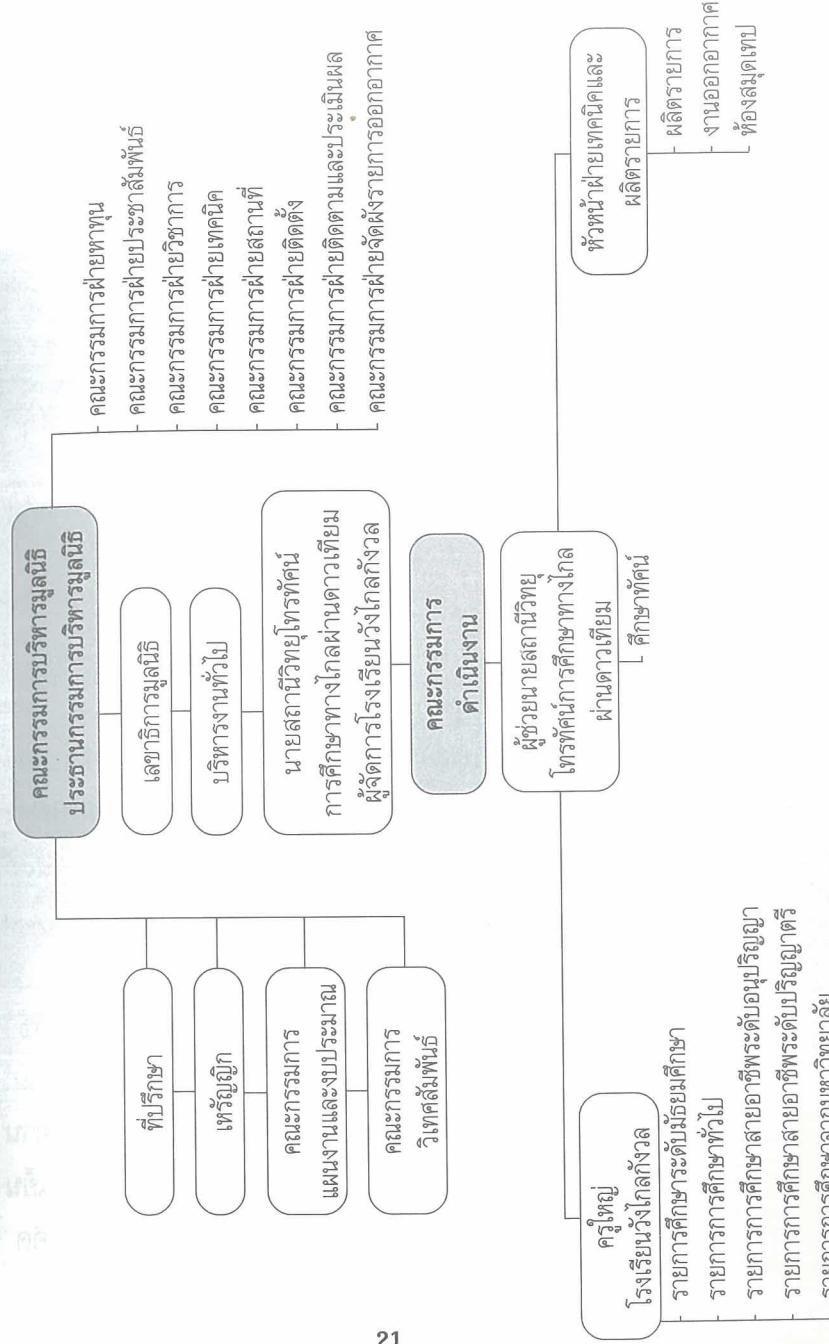
การขยายโอกาสทางการศึกษาที่กว้างขวางของโรงเรียนประถมศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศได้ เป็นที่ทราบกันดีว่า ทิศทางการศึกษาของประเทศไทยในอนาคต จะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับการศึกษาในระดับนานาชาติโดยผ่านทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ และระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมก็จะเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ด้วยเหตุผลสำคัญ 3 ประการ คือ หนึ่ง เป็นการให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันแก่นักเรียนทุกแห่ง ทุกเพศ วัย สถานภาพ และสภาพร่างกาย ส่อง อำนวยความสะดวกทั้งในแง่ของเวลาและสถานที่ กล่าวคือ ประชาชนสามารถที่จะเรียนรู้ได้ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใดและเวลาใด เพื่อการศึกษานั้นมีได้ถูกจำกัดอยู่เพียงแต่ในห้องเรียนอีกต่อไป และประการที่สาม การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีความคุ้มค่ามากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับการที่ต้องก่อสร้างโรงเรียนลักษณะแห่งและค่าจ้างบุคลากรผู้สอน

แม้ว่าการเพิ่มปริมาณโรงเรียนที่ได้รับการติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจะหมายถึง การเพิ่มปริมาณของนักเรียนและผู้ที่จะได้รับโอกาสและคุณภาพทางการศึกษามากขึ้น แต่มูลนิธิฯ ก็ยังคงดำเนินการกิจกรรมต่อไปเพื่อที่จะทำให้ “การศึกษาทางไกล” เป็นวิธีการให้การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีทางการสื่อสารอันหลากหลาย นอกเหนือจากการเที่ยมและเคลื่อนไหวแก้วยก นำแสง เช่นในปัจจุบัน ยังได้มีการจัดการศึกษาด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น ทางวิทยุกระจายเสียง ระบบอินเตอร์เน็ต ฯลฯ นอกจากนี้ มูลนิธิฯ กำลังดำเนินการร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรภาครัฐ ดำเนินการศึกษาจากต่างประเทศ ในการจัดโครงการหลักสูตรเป็นภาษา

อังกฤษ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นบ้านที่ได้รับพระราชทานอุปกรณ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้เข้าถึงและได้รับประโยชน์สูงสุดจากระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

บทบาทของโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นถึงระดับการพัฒนาของโครงการที่กำลังเติบโต อันเนื่อง มาจากพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นการณ์ไกล ต่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาครรภ วงศ์จนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต.

การดำเนินงานของนักวิเคราะห์ทางการเมืองที่อยู่

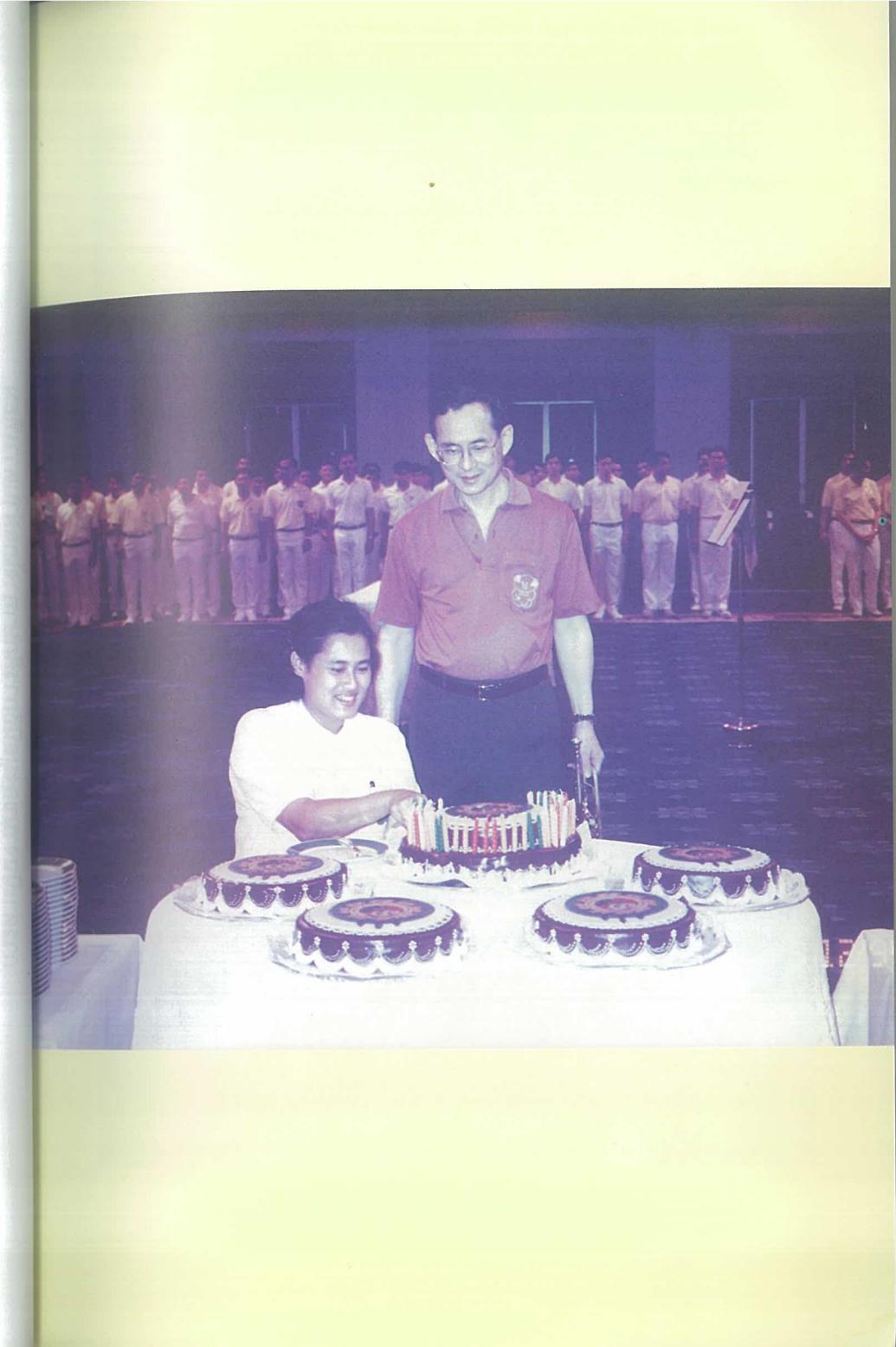

พระมหากรุณาธิคุณ

อัมพร สุคนธมาน

ปี พ.ศ. 2545 เป็นปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 75 พรรษา ซึ่งเหล่าพสกนิกรชาวไทยทั้งหลายต่างร่วมใจถวายพระราช โดยเฉพาะในวันที่ 5 มีนาคม 2545 ในรูปแบบต่างๆ กัน ด้วยความรู้สึกปลื้มปิติ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่เปรียบมิได้ ที่พระองค์ทรงพระราชนากรแก่เหล่าพสกนิกรเป็นเวลานานกว่า 50 ปี จนกระทั่งเหล่าพสกนิกรต่างร่วมกันถวายพระสมัญญานามว่า “พ่อของแผ่นดิน”

ณ ที่นี่ จะขอกล่าวถึงพระมหากรุณาธิคุณบางประการที่ข้าราชการบริพารได้รับพระราชทานโดยตรงจากพระองค์ท่าน ลิ้งแรกได้แก่ บัตร ส.ค.ส. ที่ทรงประดิษฐ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อพระราชทานในวันขึ้นปีใหม่ของแต่ละปี นอกจากพระราชทานพระให้มีความร่มเย็นเป็นสุขกันถ้วนหน้าแล้ว ยังพระราชทานคติธรรมให้พากเราได้นึกคิด

ตริตรอง ประพุตติ ประพุตติชอบ ทรงประดิษฐ์รูปแบบของบัตร ส.ค.ส. ตัวอักษร รูปภาพ แตกต่างกันไปแต่ละปี ผู้ที่ได้รับพระราชทาน บัตร ส.ค.ส. จะรือคอยรับพระราชทานและเก็บรวบรวมไว้เนื่องด้วย เป็นสิ่งที่มีค่ายิ่ง

พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง เมื่อใดที่ทรงได้พังคำกราบบังคมทูลที่ใช้คำไทยผิด จะทรงทักท้วงและทรงแก้ไข พร้อมกันนี้ก็จะทรงบอกคำที่ถูกต้องให้ ซึ่งก็เกิดขึ้นหลายครั้งหลายครา นอกจากนั้น พระองค์ยังทรงมีความ ‘ทันสมัย’ และทรงเข้าใจวัยรุ่นที่ใช้ภาษาไทยแปลกด้วยรับลั่งว่าเมื่อเข้าพ้นวัยรุ่นไปแล้ว ก็คงไม่เป็นเช่นนี้ต่อไป ส่วนเรื่องภาษาต่างประเทศนั้น บางคนออกเสียงผิดเพี้ยนพระองค์ก็ทรงสอนให้อ่านออกเสียงที่ถูกต้อง

เมื่อทรงเลี้ยงสุนัขที่พระราชทานชื่อต่างประเทศ เช่น จูเลียส ซีชาร์ ก็จะทรงเล่าประวัติ จูเลียส ซีชาร์ บางส่วนพระราชทาน ที่เหลือเหล่าข้าราชบริพารที่ฝ่าฯ ต้องรับไปหนังสือเรื่อง จูเลียส ซีชาร์ ซึ่งประพันธ์โดยเช็คสเปียร์มาอ่านเป็นการบ้านอย่างรวดเร็ว เพราะอิกไม่นานจะมีรับลั่งถึงเรื่องนี้ ถ้าไม่รู้เรื่องเลี่ยงเลยก็จะติดตามเรื่องที่รับลั่งไม่ได้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ให้ข้าราชการจากหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาภาระงาน เกิดความรู้สึกรักใคร่สามัคคีเป็นมิตรที่ดีต่อกัน ทรงจัดตั้งงานดนตรี โดยพระราชทานชื่อว่า ‘วงสหายพัฒนา’ ใช้เครื่องดนตรีประเภทเบ่าແທบทั้งหมด (ยกเว้นกลอง) ส่วนใหญ่เป็นทรัมเปต ซึ่งการหัดเป่าลำบากกว่าเครื่องดนตรีชนิดอื่น ในระยะเริ่มต้นปากของผู้หัดเป่าจะแตกเจ็บ ก่อนเข้าวง

นักดนตรีจะต้องได้รับการรับรองจากพระองค์ท่านโดยโปรดให้เปา เทียบเลียงกับพระองค์ท่านก่อน มีนักดนตรีอายุเกิน 60 ปีหลายท่าน และไม่มีพื้นฐานดนตรีมาก่อน บางคนอ่านโน้ตไม่ออก บางคนอยากเข้าร่วมวงก็รีบไปเรียนพิเศษเพิ่มเติม เพราะพระองค์ท่านจะเสด็จลงมาทรงสอนด้วยพระองค์เองแทบทุกวัน วันละไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง ทรงดัดแปลงโน้ตเพลงด้วยพระองค์เองให้เป็นเพลงเล่นง่ายๆ ต่อมา ก็ยกขึ้นๆ มีลูกวงของพระองค์ท่านแอบค่อยลอกเลียนนิ้วพระหัตถ์ที่ทรงกดปุ่มเลียงขณะบรรเลง บ่อยครั้งเข้ากับทรงลังเกตเห็น วันต่อมาทรงใช้ผ้าซับพระพักตร์ปิดบังปุ่มแต่ไว้หมดให้เป็นที่ประจักษ์ว่าทรงทราบแล้วว่ามีผู้ไม่ได้เล่นด้วยตนเอง พากลูกวงก็จะขอก้นหมดและแล้วนักดนตรีของวงสหายพัฒนา ก็รู้จักรักใคร่นับถือกันจนถึงปัจจุบัน สมกับพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน ซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันลุดที่จะบรรยาย

นอกจากนี้ อย่างจะยกตัวอย่างอีกเรื่องหนึ่ง พระองค์รับลังให้ไปซื้อแต่ทรงเมตต์ที่ราคากู๊กที่สุดในท้องตลาด เพื่อจะทรงเปาพระราชทานเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าของกู๊กสามารถเปาให้เราได้ผู้รับพระราชทานแลกไปที่เว็บคราเซ่น ซึ่งเป็นที่มีเครื่องดนตรีจำหน่ายหลายร้าน เลือกร้านที่รู้จักกันซึ่งเจ้าของร้านก็ไม่แนกว่าจะเป็นของพระองค์ท่าน จึงไม่ได้ดูด้ำดูดีเท่าไรนัก ได้แต่ทรงเมตตามาแล้ว พากลูกวงสหายพัฒนา ก็มาดู ก็ได้ฟังพระบารมี ที่ส่วนใหญ่ลดา ก้า甫 ใจญี่ปุ่นและเล่นอย่างมีความสุข เมื่อเสด็จแพร่พระราชฐานไปประทับที่วังไกลกังวล หัวทิน มีนกชนิดต่างๆ เกาะกึงไม้หลบอย่างมีความสุขโดยไม่ถูกรังแก ส่วนทะเลด้านหน้าพระตำแหน่งมีผู้ปลาแหกว่ากระโดดเป็นผู้ๆ เต็มไปหมด ยิ่งเวลาเดือน hairy จะเห็นตัวปลาเป็นสีเงินสวยงามมาก

ท่านทรงมีความท่วงไข่ต่อเหล่านักเรียนหรือโรงเรียนต่างจังหวัด ทรงเกรงว่าจะถูกร้านค้าเอาเปรียบ แต่เรื่องนี้ หลายๆ คนเคยดูกันถ้วนหน้า ก่อนถวาย ไม่มีใครเห็นรอยบุบเลยลักษณะเดียว

มีเรื่องดีนี้เดินเกิดขึ้นกับชาวสหายพัฒนาในค่ำวันที่จัดงานถวายพระในวันเฉลิมพระชนมพรรษาครั้งหนึ่ง ตามธรรมเนียมจะมีการกราบบังคมทูลเชิญให้ทรงเปาเทียนและทรงตัดเค้กหลังจากเสด็จลงเพื่อให้ชาวสหายพัฒนาบรรเลงเพลงเพื่อถวายพระ ซึ่ง ‘องค์พระปรมा�จารย์’ ทรงบรรเลงร่วมด้วย จบเพลงแล้ว เสด็จฯ ไปทรงเปาเทียนและทรงตัดเค้ก ตามลำดับ ขณะที่จะทรงจุดมีดทรงหันพระพักตร์ พร้อมกับทรงเย้มพระสรวามาทรงผู้ที่เฝ้าฯ อยู่ว่า “นี่ให้พรล่วงหน้าปีหน้าหรือ?” ผู้ที่เฝ้าฯ อยู่ทำหน้างไปตามๆ กัน เมื่อชาบูดูตัวอักษรที่รอยหน้าเค้ก ปรากฏว่าเป็น พ.ศ. ของปีใหม่ ไม่ใช่ พ.ศ. ของ 5 ธันวาคม ศกนั้น ! เด็กที่ทำลายนั้น ชาวสหายพัฒนา ก็จะเวียนมาซ้อมก่อนเสด็จลงให้เฝ้าฯ ไม่มีผู้ใดเห็นว่าผิดปกติลักษณะเดียว พระมหากรุณาธิคุณที่ทรงแสดงออกในวันนั้น ทำให้ผู้จัดหายจากความละอายที่ไม่รอบคอบ

ไม่พียงแต่ชาวบราบิพารที่ได้รับพระเมตตาจากพระองค์ท่าน พากลัตต์ทั้งหลาย เช่น นก หนู ก้า ไก่ งู مد ยุ่ง ลิง ปลา ฯลฯ ก็ยังได้ฟังพระบารมี ที่ส่วนใหญ่ลดา ก้า甫 ใจญี่ปุ่นและเล่นอย่างมีความสุข เมื่อเสด็จแพร่พระราชฐานไปประทับที่วังไกลกังวล หัวทิน มีนกชนิดต่างๆ เกาะกึงไม้หลบอย่างมีความสุขโดยไม่ถูกรังแก ส่วนทะเลด้านหน้าพระตำแหน่งมีผู้ปลาแหกว่ากระโดดเป็นผู้ๆ เต็มไปหมด ยิ่งเวลาเดือน hairy จะเห็นตัวปลาเป็นสีเงินสวยงามมาก

บางครั้งพระองค์ท่านรับลั่งกับผู้เข้าเฝ้า ว่า มีนกและกระอกเข้าเฝ้า เพื่อรับพระราชทานผลไม้ เช่น มะลากอ กัญชากี้ ซึ่งเป็นเครื่องหวานและผลไม้ของพระองค์ท่าน จนพวgnี้ทราบเวลาและเข้าเฝ้า อย่างเป็นผู้คนเคย

เป็นที่ทราบทั่วโลกว่า ไม่โปรดที่จะ hacสต์ตัดชีวิต เช่น เมื่อยุกัดพระองค์ท่านจะทรงปล่อยให้ยุกดูดพระโลหิตจนพุงป่องหล่นพื้น ตายไปเอง หรือมิเช่นนั้น ก็ทรงโบกໄลให้พันไป ปลาที่ไม่สวยงามเด็ดขาดได้แก่ปลา尼ล ที่สมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่นถวายให้ทรงเลี้ยงเพื่อใช้เป็นอาหารให้แก่ประชาชน

สุดท้ายนี้ เป็นเรื่องที่ทรงมีประมหากรุณากว่าคุณเล่าพระราชทานให้แก่ข้าราชการว่า เมื่อทรงศึกษาที่ประเทศสวีสเซอร์แลนด์นั้น ทรงได้รับคะแนนโหวตให้ทรงเป็นหัวหน้ากลุ่มตลอดมา เนื่องจากทรงมีนำพระทัยที่เอื้อเพื่อ ไม่เห็นแก่พระองค์แต่ฝ่ายเดียว ทรงแบ่งปันแม้แต่น้ำซอสชนิดต่างๆ ที่โปรดและนำมาเสวยที่โรงเรียน โดยทรงวางไว้เป็นของล้วนกลางในเต๊ะอาหารซึ่งผู้ร่วมโต๊ะเสวยสามารถหยิบได้ตามความต้องการโดยที่ไม่ต้องเลี้ยงเงินซื้อหา

เนื่องในวันเฉลิมพระชนม์พระราช เหล่าข้าราชการบริพาร และประชาชนทั่วประเทศ ขอตั้งจิตอธิษฐานถวายพระพรชัยมงคลให้ทรงพระเกี้ษม์ราภู ทรงมีพระชนมายุยืนยันนาน เป็นมิงขวัญของประชาชนชาวไทยและประเทศชาติต่อไปตราบนานเท่านาน.

พระบารมีปกเกล้าฯ

ความประทับใจของข้าพเจ้า ต่อองค์พระปรมินทรมหา

ศรีภูมิ คุชเนตร*

ในช่วง 14 ปี ที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสถวายงานรับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ ชั้นสูงระหว่างปี พ.ศ. 2510 ถึง พ.ศ. 2524 ข้าพเจ้ามีความประทับใจในพระราชวิริยวัตตุของทั้งสองพระองค์ ของสมเด็จพระศรีนครินทร์ บรมราชชนนี ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

* อัดดีปัลลังกรวงค์วนานนค์

กรรมหลวงราชนครินทร์ และของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เป็นอย่างยิ่ง แต่ข้าพเจ้าก็มิได้เคยนำมาเขียนให้ท่านผู้ใดทราบมาก่อน โดยเห็นว่าเป็นเรื่องภายใน และเราก็เป็นเพียงผู้น้อยที่เผยแพร่มีโชคดีได้เข้าเฝ้าถวายงานอยู่ชั่วระยะหนึ่ง

แต่เมื่อคุณประภัสสร เลวิกุล ได้มาติดต่อเพื่อขอให้เขียนเรื่องเกี่ยวกับพระราชวัตรที่ข้าพเจ้าได้ประสบมา และมีความประทับใจ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าจะต้องให้ความร่วมมือ เพื่อมีส่วนในการเผยแพร่พระอัจฉริยภาพ และพระราชวัตรอันประทับใจให้แก่สาธารณะได้ทราบ ในวโรกาสอันสำคัญยิ่งนี้

ข้าพเจ้าเองจำได้ว่า มีโอกาสเข้าเฝ้ารับใช้เบื้องพระบรมฯ เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2510 เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ ได้ทรงทักทายไถ่ถามทุกข์สุขของข้าพเจ้าในงานแห่งหนึ่ง และเมื่อทรงทราบว่า ข้าพเจ้าวิ่งออกกำลังกายภายในซอย 61 ถนนสุขุมวิท ตั้งแต่ห้านาฬิกาของทุกๆ เช้า ก็ทรงห่วงใยว่าอาจมีอันตรายจากการถ่ายท้องหรือจากคนร้ายได้ เพราะเป็นช้อยเปลี่ยวที่เสียบลังಡ (ในขณะนั้น) จึงรับสั่งให้ไปวิ่งออกกำลังกายร่วมกับคณะของพระองค์ท่าน ณ พระตำหนัก จิตรลดารโหฐาน การที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงพระเมตตา เช่นนี้ ก็คงจะเป็นพระข้าพเจ้าเป็นพี่เขยคนโถของ ม.ร.ว.หญิง เปญญาภรณ์ วรรรตน์ นางพระกำนัลและรองราชเลขาธิการในพระองค์ฯ ในขณะนั้น

การที่เป็นผู้ชายคนเดียวเข้าไปวิ่งออกกำลังกายตามสมเด็จพระนางเจ้าฯ และคณะฝ่ายในหลายท่านบนพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทำความตื่นเต้นให้แก่ข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง และต้องสำรวจภายใน

ว่าฯ ใจ อายุ่งเคร่งครัด ให้สมกับที่ได้รับความไว้วางพระราชหฤทัย ต่อมานี้ มี ก.ศ. 14 (พ.ต.อ. สุชาติ เผือกสนธิ ในขณะนั้น) เข้ามาร่วมวิ่งด้วย โดยวิ่งตามเส้นทางเดิมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงมีรับสั่งให้หยุดสถานที่วิ่งไป ณ คุลาดุลิตาลัย จำนวนข้าราชการบริพาร ที่วิ่งตามเส้นทางเดิมของพระองค์ จึงมีจำนวนมากขึ้น รวมทั้งภารຍาของ ข้าพเจ้า (ม.ร.ว.หญิง วรรณภรณ์ ศุขเนตร) ศาสตราจารย์ประภาส อวยชัย คุณวินิจ วินิจนาพาก และราชองครักษ์อีก 4-5 นาย รวมทั้งท่านสมุหราชองครักษ์ปัจจุบัน (พ.ท. ดำรง ลิกขิมณฑล ในขณะนั้น) รวมแล้วประมาณ 20 คน

ในการวิ่งออกกำลังกายนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงวิ่งนำ ตามด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ สมเด็จพระเจ้าลูกເเรือนบางพระองค์ พร้อมฝ่ายในอีกหลายท่าน จนมาถึงคณะฝ่ายชายดังที่ได้กล่าว นามไว้ข้างต้นนี้ โดยทรงวิ่งรอบห้องโถงชั้นล่างของคุลาดุลิตาลัย แล้ววิ่งขึ้นบันไดไปชั้นบนด้านทิศตะวันออก และไปลงด้านทิศตะวันตก นับว่าได้เห็นอย่างมากที่เดียว เมื่อเสร็จการวิ่ง สมเด็จพระนางเจ้าฯ ก็จะทรงพักอยู่ ณ ห้องโถงชั้นล่าง พร้อมด้วยฝ่ายในหลายท่าน ซึ่งอาจจะต่อตัวยกยับบริหารท่าต่างๆ ส่วนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็จะเสด็จลงมาพักรับลมอยู่ ณ สนามหรือถนนหน้าคุลาดุลิตาลัย ทรงสนทนากลับเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้วิ่งตามเส้นทางเดิมเป็นรายบุคคล ข้าพเจ้าจำได้ว่า มืออยู่วันหนึ่งได้ทรงยืนรับสั่งเรื่องการพัฒนาด้านต่างๆ กับข้าพเจ้าอยู่นานเกือบชั่วโมง ข้าพเจ้าผู้อ่อนวัยกว่าพระองค์ท่านถึง 5 ปี เกือบจะล้มพับไปต่อพระพักตร์ เพราะเห็นด้วยมากจากการวิ่งออกกำลังกายแล้ว เมื่อต้องมายืนอย่างลำบากอีกเป็นเวลานาน ก็

เกือบจะทำเอาต้องเลี้ยงซื้อ แต่เคราะห์ดี ผ่านไปได้ด้วยดี

ต่อมาอีก 6 - 7 ปี คณะวิงก์ย้ายลงมาจักศalaดูสิตาลัย
มากิ่งกันตามถนนรอบพระตำหนัก และรอบสระน้ำธรรมชาติดินนาดใหญ่
ซึ่งทำให้ได้อาภารและบรรยายการที่สดชื่นขึ้น

ความประทับใจอย่างมากอึกวาระหนึ่งของข้าพเจ้า คือ
ประมาณกลางปี พ.ศ. 2512 อันเป็นปีที่มีนุชย์เหยียบดวงจันทร์เป็น
ครั้งแรก ข้าพเจ้าได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการคณะกรรมการ ที่มีความ
รับผิดชอบระดมสรรพกำลังด้านสื่อสารของทุกหน่วยราชการมาใช้
เพื่อรับการถ่ายทอดผลการเหยียบดวงจันทร์ครั้งแรก ประธนาฯ ได้แก่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์) ในการนี้
จึงได้มีการจัดตั้ง T.V. Pool ขึ้นเป็นครั้งแรก และภายหลังการ
ถ่ายทอดแล้ว ได้เปลี่ยนฐานะเป็น “บริษัทโทรคมนาคมเพื่อ
สื่อมวลชนแห่ง ประเทศไทย จำกัด” โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง
ข้าพเจ้าเป็นกรรมการ ผู้จัดการ นอกเหนือจากการเป็นรองอธิบดี
กรมเบรษณ์โทรเลข มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 ไปด้วยพร้อมๆ กัน

ว่าที่จริงแนวทาง Privatization ในด้านโทรคมนาคม มีมา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 แล้ว น่าเลียดายที่บริษัทนี้มาถูกยุบไปเมื่อ พ.ศ.
2517 บริษัทฯ นี้ ได้ร่วมมือกับบริษัทเอกชนในสหราชอาณาจักร นำบริการที่
แปลกใหม่ที่สุดในขณะนั้นเข้ามาใช้ในประเทศไทย 2 บริการคือ บริการ
วิทยุติดตามตัว (paging sender) และบริการวิทยุโทรศัพท์ติดรถยนต์
(Radio Mobile Telephone Service) นอกเหนือจากการทำหน้าที่เป็น
T.V. Pool ซึ่งรายการสดต่างๆ มาถ่ายทอดออกตามสถานีโทรทัศน์
ต่างๆ หมุนเวียนกันไป เพื่อชัดการแข่งขันกันซึ่งรายการสดจากต่าง

ประเทศ อันจะทำให้ผู้ขายรายการในต่างประเทศได้เงินมากที่เกิด^{มาจากฝ่ายไทยเรา}และกันซื้อเอง

คืนหนึ่งที่ห้องอาหาร Normandie Grill พระบาทสมเด็จ
พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ เสด็จพระราชดำเนินเสวยพระ
กระยาหารค่ำ ในโต๊ะยาวซึ่งนอกเหนือจากสองพระองค์แล้ว ก็มีผู้อื่น
อีกประมาณ 10 คน ข้าพเจ้าถูกจัดให้นั่งขวามของสมเด็จพระนางเจ้าฯ
และเยือนๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงได้มีโอกาสवायรายงาน
เรื่องบริการใหม่สุดของประเทศไทยในขณะนั้น คือบริการวิทยุติดตาม
ตัวต่อทั้งสองพระองค์พร้อมๆ กัน ทั้งสองพระองค์ทรงสนพระราชน
ทุกทัยเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อข้าพเจ้าได้ทดลองให้ทรงฟัง (เนื่องจาก
ขณะนั้นเป็นบริการเสียงอย่างเดียว ไม่มีข้อความ) โดยสั่งให้
Operator เรียกเข้ามา สมเด็จพระนางเจ้าฯ ก็ได้ทรงร่วมฟังเสียง
เรียกด้วยความพอพระราชทุกทัย ข้อความในขณะนั้น ก็มักจะมีลักษณะ
เช่น “เรียกหมายเลข 106 ขอให้โทรศัพท์ไปที่สำนักงานด่วน”

เพื่อเป็นการทดลองใช้ทางบริษัทจึงได้ถ่ายเครื่องหมายเลข
123 แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นการภายใน และในโอกาส
ต่อมา ประ不然กรรมการบริษัท ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
คมนาคม (พลเรือตรี ชลี สินธุ์สกุล) ก็ได้นำคณะกรรมการเข้าเฝ้า
ทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายวิทยุติดตามตัว จำนวน 10
เครื่อง เพื่อทรงใช้เรียกข้าราชบริพารที่จำเป็นได้ตลอดเวลา หลัง
จากนั้นได้ทรงตั้งเครื่องข่ายของพระองค์เองเพื่อใช้ติดต่อกับข้าราช
บริพารในพระองค์ ฝ่ายต่างๆ

ต่อมาเมื่อบริษัทโทรคมนาคมเพื่อสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย

ได้นำบริการวิทยุโทรคัพท์ติดรถยนต์เข้ามาใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก ข้าพเจ้าก็ได้มีโอกาสเข้าเฝ่าทูลละอองธุลีพระบาทถวายข้อชี้แจง ต่อพระองค์ท่านอีก วิทยุโทรคัพท์ติดรถยนต์ในขณะนั้น นับว่าเป็นสิ่งใหม่เอี่ยม จึงเป็นที่สนใจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยิ่งนัก

ถึงแม้ข้าพเจ้าจะได้ถวายการรับใช้ใกล้ชิด โดยการวิงออก กำลังกายตามเส็จสองพระองค์เป็นประจำ แต่โอกาสแห่งความประทับใจครั้งใหญ่ก็เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ออาทิเช่น ในงานส่วนพระองค์ ณ คลาดสุสิดาลัย ปลายปี พ.ศ. 2515 ข้าพเจ้าผู้เป็นสามัญชนคนเดียว และภรรยา ได้มีโอกาสสนับถือเสวยอาหารจีนโต๊ะกลมกับสองพระองค์ สมเด็จพระครินทรินทรบรมราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา พระองค์เจ้าภานุพันธุ์ยุคล และหน่อมสว้อยระย้า ยุคล จึงเป็นวาระที่ยังความตื่นเต้นและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่เปรียบมิได้ และประทับใจอยู่มิรู้ลืม

นอกจากนั้น ในการตามเส็จไปประทับ ณ พระตำหนักภูพิงค์ ราชนิเวศน์ ที่ข้าพเจ้าและภรรยาได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณ ให้ตามเส็จครั้งละ 1 สัปดาห์ อยู่หลายปี ก็มีโอกาสได้ติดตามขบวนที่ทรงออกเยี่ยมราษฎร ตรวจโครงการในพระราชดำริและออกกำลังพระภัยโดยทรงวิงตามป่าเข้าต่างๆ อยู่เป็นประจำ บางครั้งก็ได้มีโอกาสต้อนรับราชอาคันตุกะที่เป็นบุคคลสำคัญของต่างประเทศ และบินไปเข้าเฝ้า ณ พระตำหนักภูพิงค์ เช่น ลี กวน ยู นายกรัฐมนตรี สิงคโปร์ เป็นต้น

วาระที่ประทับใจข้าพเจ้าอีกวาระหนึ่ง ก็คือเมื่อได้รับตำแหน่ง

อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2515 อันตรงกับวาระที่ พ.ต.อ. สุชาติ เพื่อถือสกนธ์ ได้รับเลื่อนยศขึ้นเป็นพลตำรวจตรี เราทั้งสองคู่ใจได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ให้นั่งร่วมโต๊ะเสวย ณ พระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2516 และถ้าจำไม่ผิด ผู้ร่วมโต๊ะเสวยอีก 2 ท่าน นอกเหนือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชโณราชนิรัตน์ จุลจักรพงษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในขณะนั้น และ ม.จ. ภีศเดช รัชนี การสนับสนุนโต๊ะอาหารจึงเป็นเรื่องการเกษตรและการโทรคมนาคม ล้วนๆ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชโณราชนิรัตน์ ได้รับฟังอยู่ด้วยความสนพระราชนิยมยิ่ง

ในปี พ.ศ. 2518 ประเทศไทยได้เชิญคณะกรรมการขององค์การสื่อสารทางดาวเทียมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Satellite Organization หรือ INTELSAT) มาประชุมที่กรุงเทพฯ เมื่อเร็วๆ นี้ ณ สำนักงานคณะกรรมการบริหารขององค์การดังกล่าว และในฐานะอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข ได้พาผู้เข้าประชุมทั้งหมดประมาณ 70 คน ขึ้นเครื่องบิน บวท. ไปเฝ้าทั้งสองพระองค์ ณ พระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ เชียงใหม่ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะทั้งหมดเข้าเฝ้า และพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2518 ตลอดระยะเวลาประมาณ 5 ชั่วโมง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงทักทายและสนทนากับหัวหน้าหน่วยโทรคมนาคมของประเทศไทยและสนทนากับหัวหน้าหน่วยโทรคมนาคมของประเทศไทยต่างๆ ด้วยความสนพระราชนิยมยิ่ง และทรงแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการสื่อสารทางดาวเทียม ความรู้ด้านคลื่นวิทยุ การบริหารคลื่นความถี่วิทยุ (Frequency)

Management) และเทคโนโลยีโทรคมนาคมด้านต่างๆ จนกระทั่งหัวหน้าหน่วยโทรคมนาคมที่เข้าประชุม มีความพิศวงในพระปรีชาญาณของพระองค์ในด้านโทรคมนาคมของประเทศไทย และก่อให้เกิดบรรยายกาศอันดีเป็นอย่างยิ่ง ขากลับลงจากภูมิราชนิเวศน์ ถึงแม้ขุนเขาและหนทางจะปักคลุ่มไปด้วยหมอกหนาทึบ ก็ทำมีผู้ได้สูบไม่คุยกันถึงแต่พระราชจริยวัตรและบทสันทนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ

ต่อมามีเมื่อการประชุมคณะกรรมการบริหารของ INTELSAT ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ทุก 3 เดือน ตามปกติ เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น ที่ประชุมก็จะได้กล่าวถึง Spirit of Chiangmai ซึ่งเป็นลัญลักษณ์ของสามัคคี ความออมซ้อมยินยอมซึ่งกันและกัน และความพึงพอใจของทุกฝ่าย เพื่อหาข้อยุติให้แก่ปัญหาที่เกิดขึ้น นับว่าพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แฟ้มถึงการโทรคมนาคมของโลก

พระอัจฉริยภาพในด้านโทรคมนาคมอีกครั้งหนึ่ง ก็คือเมื่อมีงานแสดงสินค้าที่จัดขึ้นที่แหลมฉบัง โดยคณะกรรมการล่งเสริมการลงทุน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537 กลุ่มบริษัทญี่นาเต็ดคอมมิวนิเกชั่น อินดัสตรี จำกัด ซึ่งเป็นผู้ลงทุนในระบบ Iridium อันเป็นระบบดาวเทียม 66 ดวง โคจรระยะต่ำ (800 กม.) รอบโลก ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่นักบริหารและนักธุรกิจทั่วโลก ที่จะสามารถติดต่อกันได้ทุกแห่ง ทุกเวลา ทุกสถานที่ (Anywhere, anytime, anyplace) ได้นำระบบดาวเทียม Iridium ไปอุกรานขนาดใหญ่ในงานพร้อมด้วยทั่วทุนจำลองรูปโลก และดาวเทียม

ที่ริ่งเป็นระบบ ระบบละ 11 ดวง 6 ระบบมาแสดงในงานด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชนฤทธิ์ในระบบ Iridium เป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าในฐานะประธานกลุ่มบริษัทและนายบุญชัยเบญจรงค์กุล กรรมการผู้อำนวยการใหญ่และประธานเจ้าหน้าที่บริหารได้ร่วมกันถวายคำอธิบายต่อพระองค์ เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 30 นาที พระองค์ทรงรับฟังและซักถามอย่างละเอียด และแสดงความห่วงใยถึงความสามารถของระบบ ซึ่งใช้เทคโนโลยีล้ำหน้าแต่ค่อนข้างยุ่งยากและยังมีได้พิสูจน์ในทางปฏิบัติว่าล้มเหลว

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2543 ระบบ Iridium เสร็จเรียบร้อย หลังจากลงทุนไปรวมทั้งหมด 5.5 พันล้านเหรียญ หรือเป็นเงินไทยขณะนั้น 247,500 ล้านบาท ก็ประสบความล้มเหลว หลังจากเปิดให้บริการไม่ถึง 6 เดือน เนื่องจากรายได้ไม่พอแม้แต่มาจ่ายดอกเบี้ยธนาคาร ทั้งนี้เพราะระบบให้บริการได้เพียงทุกแห่ง ทุกเวลา แต่ไม่ใช่ทุกสถานที่ กล่าวคือ ไม่ประสบความสำเร็จในการให้บริการภายในอาคาร (บ้านพัก, โรงแรม, สำนักงาน) แต่จะต้องถือเครื่องอุปกรณ์กลางแจ้งให้สายอากาศพุ่งตรงไปยังดาวเทียม (Line of sight) จึงจะติดต่อกับค้าได้ ซึ่งคาดว่าจะมีนักบริหาร นักธุรกิจ คหบดี ทั่วโลก 2 ล้านคน จึงเหลือเพียง 60,000 ราย ระบบจึงแก่การล้มเหลว

นับว่าพระองค์ทรงมีพระปรีชาสามารถในด้านการสื่อสารดาวเทียม จึงได้ทรงแสดงความห่วงใยได้ลงหน้าดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ในปี พ.ศ. 2538 ข้าพเจ้า ในฐานะนายกสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ให้นำคณะกรรมการของ

สมาคมรวม 12 คน เข้าเฝ่าฯ เนื่องในอภิลักษิตสมัยคักราช ปีแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศไทย เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 พร้อมกับถวายเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา และชุดโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งสามารถตอบ - ส่ง ข้อมูล ข่าวสาร ภาพ และเสียง ได้ด้วยความเร็วสูง และคุณภาพดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชนทัย กับเทคโนโลยีการสื่อสารเคลื่อนที่เป็นอย่างมาก ได้ทรงพระกรุณา ลงนาอย่างไม่ถือพระองค์ ทรงชักถามตลอดทั้งทรงให้คำแนะนำแก่ ข้าพเจ้าและคณะกรรมการ เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง ยังความ ปลายปี และความซื่นชื่นในพระองค์ท่าน มาสู่คณะกรรมการสมาคม โทรคมนาคมแห่งประเทศไทยเป็นล้นพ้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2539 คณะกรรมการบริหารสมาคม โทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ได้พิจารณาเห็นว่า พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระปรีชาสามารถยิ่งในด้านโทรคมนาคม ทรงสนพระราชนทัยคึกขากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีโทรคมนาคม ตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี ทรงคิดค้น ดัดแปลง และใช้ประโยชน์ จากอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมที่ทันสมัยทุกประเภทในการติดต่อ สื่อสารต่างๆ เป็นผลอย่างดียิ่งต่อการช่วยเหลือให้การส่งเคราะห์แก่ พลังนิกรชาวไทยโดยทั่วไป โดยเฉพาะในท้องถิ่นทุรกันดาร ช่วย ให้การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลรับผิดชอบ ดำเนินการอยู่ ประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่องหลายคราว ฯลฯ ดังนั้นในการประชุมคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ครั้งที่ 9 จึงได้มี มติเป็นเอกฉันท์ ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนามเกล้าฯ ถวายพระเกียรติ Telecom Man of the Nation แด่พระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย เมื่อ พระองค์ไม่ทรงขัดข้อง จึงได้มีการประกาศราชสุดยอดมิลพะ เกียรติคุณ Telecom Man of the Nation แด่พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2539 เวลา 09.30 น. ในงานแสดงเทคโนโลยีโทรคมนาคมและ สารสนเทศ “Asiacomm 96” ซึ่ง ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ องค์มนตรีและรัฐบุรุษ ได้มาเป็นประธานในการเปิดงานครั้งนี้

ข้าพเจ้าคาดหมายว่า ความประทับใจที่ข้าพเจ้าได้เขียนถึง พระองค์ท่าน คงจะแสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพในด้านเทคโนโลยี ของพระองค์ท่าน และพระราชวิริยวัตตอรันประเสริฐที่ทรงพระกรุณา ต่อพลังนิกรธรรมดาย่างข้าพเจ้าและครอบครัว ข้าพเจ้าเชื่อว่า คนไทยทุกคนจะต้องมีความประทับใจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ เช่นเดียวกับข้าพเจ้า เป็นแต่ต่างวาระต่างโอกาส ก็ พระราชวิริยวัตตอรันทั้งสองพระองค์ ย่อมนำมาซึ่งความจงรักภักดีของพลังนิกร ซึ่งทุกคนพร้อมที่จะถวาย ชีวิตรับใช้พระองค์ท่าน ผู้ซึ่งทรงอุทิศชีวิตเพื่อความสุขของปวงประชา ไทยและของชาติไทยตลอดไป.

โครงการ “พระดาบส” พระแสงพระราชนิรันดร์ที่เป็นต้นแบบ ระบบการศึกษาของโรงเรียน

พลตำรวจตรี สุชาติ เพื่อการสนับสนุน*

* เลขานิยมโครงการ “พระดาบส”

โครงการ “พระดาบส” เป็นโครงการตามกระแส

พระราชดำริ มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกวิชาอาชีพสาขาต่างๆ ในลักษณะ
สาธารณะกุศล ให้แก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์
และไม่มีความรู้พื้นฐานพอเพียงที่จะเข้ารับการศึกษาต่อในสถาบัน
วิชาชีพระดับที่สูงขึ้น แต่มีความศรัทธา มีความตั้งใจจริงที่จะ
ขวนขวยหาความรู้ได้ตนเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อ¹
เลี้ยงตนเอง ครอบครัว และช่วยเหลือลังคมประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีกระแสพระราชดำริ
เกี่ยวกับโครงการนี้ในระหว่างที่กำลังพระราชทานปริญญาบัตรแก่
ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง
เมื่อปี พ.ศ. 2518 ว่า บุคคลผู้ด้อยโอกาสสังกัดฯ หากมีความศรัทธา²
ตั้งใจจริง ก็น่าจะสนับสนุนช่วยเหลือให้เขามีโอกาส วิธีการนี้จะเป็น³
การช่วยเหลือแก่ไขปัญหาลังคมได้ส่วนหนึ่ง และได้พระราชทาน
โครงการนี้แก่พลตำรวจตรี สุชาติ เพื่อการสนับสนุนของพระราชดำริ
มากทดลองดำเนินการ โดยได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียน “พระ
ดาบส” ขึ้น เพื่อเปิดการสอนแก่บุคคลผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้ในลักษณะ
การศึกษานอกระบบ ไม่ดำเนินการในรูปธุรกิจ (ไม่มีการเรียกเก็บค่า
เล่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายในการศึกษาใดๆ ทั้งสิ้น) และทำเป็นโครงการ
เล็กๆ ก่อน เมื่อประสบความสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว จึงจะขยายให้
ใหญ่ขึ้น

เหตุผลที่ได้พระราชทานนามโครงการ หรือโรงเรียนนี้ว่า
“พระดาบส” ได้ทรงพระกรุณารับฟังให้ผู้ที่เกี่ยวข้องฟังโดยยกตัวอย่าง
เรื่องจักรา วงศ์ฯ ของไทย คือ จันท์โคร์ฟ และวิธีทดสอบความอดทน

ความตั้งใจจริงของผู้มาสมัครเป็นลูกคิชช์ย์ว่า พระดาบสท่านใช้วิธีการอย่างไรบ้าง เมื่อแน่ใจแล้วว่า ผู้สมัครมีความตั้งใจจริงที่จะมาศึกษาหาความรู้ พระดาบสจึงจะประลิทธิ์ประสานวิชาการที่ท่านถนัด เชี่ยวชาญให้โดยไม่เรียกเก็บค่าเล่าเรียนแต่อย่างใด ลูกคิชช์มีหน้าที่คือจะต้องพากเพียร อุดหนน ศึกษา รับถ่ายทอดความรู้จากพระอาจารย์ให้มากที่สุด และมีหน้าที่ปรนนิบติพระอาจารย์ เช่น ทำความสะอาดอาครมภูภี และหากผลหมายกรากไม้มาถวายเป็นอาหารของพระอาจารย์

ได้รับสั่งว่า “ในปัจจุบันนี้ ป้าธรรมชาติเกือบจะไม่มีแล้ว
พระบาทสมเด็จต้องอยู่ในป่าคอนกรีตแทน”

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้มีการอบรมลั่งลงอนให้พัฒนาจิตใจของลูกคิชช์ ได้แก่ การมีสติระลึกว่า ในศีลสำราญ วิธีการดำเนินชีวิตในทางที่ชอบที่ควร เพื่อให้เป็นผู้ที่มีศีล มีคุณธรรม เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย เป็นพลเมืองดี ควบคู่ไป กับความรู้ทางวิชาอาชีพที่ลูกคิชช์ต้องการด้วย

สำหรับคุณสมบัติสำคัญของผู้ที่จะอาสาสมัครมาเป็นพระดาบลปภ.บัตทหน้าที่โดยเด็ดขาดราชการกุศลโครงการนี้ จะต้องเป็นผู้ที่มีกุศลเจตนาที่จะถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ ที่ตนมีอยู่ เป็นวิทยาทานโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งล้วน ทั้งจะต้องเป็นผู้ดำเนินชีวิตในทางที่ชอบที่ควร และเป็นผู้ที่เจริญด้วยพรหมวิหารลีเป็นองค์ธรรมประกอบ

สำหรับคุณสมบัติของนักเรียน หรือลูกค้าปัจจัยพารามิเตอร์ที่มีผลต่อความสามารถในการเรียน เช่น ความสนใจในหัวข้อ การเข้าใจภาษาไทย การอ่านและการเขียน รวมถึงปัจจัยภายนอก เช่น ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ที่มีผลต่อการเรียนรู้

วิธีการจัดการนอกรอบตามแนวกรอบและรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าวที่ เป็นต้นแบบของระบบการศึกษาก่อโรงเรียนของ
ประเทศไทย

หลักสูตรของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนอยู่ในขณะนี้ ประกอบด้วยหลักสูตรบังคับ คือ หลักสูตรเตรียมช่าง เพื่อทดสอบความอดทน ความศรัทธา ความตั้งใจจริงที่จะศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนนี้ และสร้างจิตสำนึกรวมความเป็นช่างที่ดี ใช้ระยะเวลาเรียน 3 เดือน หลักสูตรหลักที่นักเรียนสามารถเลือกศึกษาตามความถนัด ได้แก่ หลักสูตรช่างอุตสาหกรรมต่างๆ คือ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ-อิเล็กทรอนิกส์ และช่างเครื่องยนต์ ใช้ระยะเวลาเรียนหลักสูตรละ 1 ปี รวมทั้งสิ้น 1 ปี 3 เดือน

นอกจากหลักสูตรหลักดังกล่าวแล้วโรงเรียนยังได้จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะพิเศษให้แก่นักเรียนของแต่ละหลักสูตรต่างๆ เช่น วิชาช่างเครื่องยนต์เล็ก เครื่องจักรกล และเครื่องทุ่นแรง การเกษตร ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ (สำหรับนักเรียนวิชาช่างเครื่องยนต์) วิชาขับรถยนต์ ช่างประปา คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนพระดาบล เรียกว่า “ลูกพระดาบล” และจะได้รับพระราชทานประกาศนียบัตรจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ลูกพระดาบสที่ยังมีความประสังค์จะศึกษาต่อ หากมีความประพฤติเรียบร้อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณา

โปรดเกล้าฯ ให้รับไว้เป็นนักเรียนทุนหลวง “พระดาบล” โดยให้มูลนิธิพระดาบลให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนในระดับประถมศึกษา (ปวช.) ประถมศึกษาพื้นฐาน (ปวส.) และระดับอุดมศึกษา (ระดับปริญญา) ในปัจจุบัน ได้มีลูกพระดาบลที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปแล้ว 3 คน ระดับ ปวส. และ ปวช. อีกเป็นจำนวนมาก

ในปี พ.ศ. 2541 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการดำเนินโครงการ “ลูกพระดาบล” ขึ้นอีกโครงการหนึ่ง โครงการนี้ได้พระราชทานกราสและพระราชดำริเพิ่มเติมขึ้นอีกหลายประการ ที่น่าสนใจยิ่งได้ทรงกำหนดให้หัวข้อวิชาเกษตร เป็นวิชาบังคับเพิ่มเติมอีกหัวข้อหนึ่ง พระองค์ท่านได้พระราชทานเหตุผลในเรื่องนี้ไว้ว่า “การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยมุ่งในเรื่องการแก้ไขปัญหาด้านอุตสาหกรรมหนักเป็นสิ่งที่จะทำได้ยากยิ่ง และต้องใช้เวลานานมาก การพัฒนาการเกษตรเท่านั้น ที่จะช่วยแก้ไขได้”

พระราชดำริต่างๆ เกี่ยวกับโครงการ “พระดาบล” และ “ลูกพระดาบล” เป็นการแสดงให้เห็นพระราชวิสัยทัศน์ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ
2. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลจะกระทำโดยการพัฒนาปัญญาเพียงอย่างเดียวไม่ได้ จะเป็นต้องมีการพัฒนาจิตใจควบคู่กันไปด้วย
3. ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา และในชีวิต

จะต้องเพียบพร้อมด้วยองค์ธรรม คือ “อิทธิบาท 4” หรือ บันไดสี่ขั้น สู่ความสำเร็จ ได้แก่ ฉันทะ (ความพอใจในการศึกษา หรือการกิจหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย) วิริยะ (มีความอดทนเพียรพยายาม) จิตตะ (เข้าใจในสิ่งใดติดตามศึกษาค้นคว้า เก็บรวบรวมสาระเรื่องราวข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมลร้างเพิ่มพูนพื้นฐานความรู้ของตนเอง อย่างสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง) และวิรังสา (หยิบยกนำเอาสาระเรื่องราวข้อมูลข่าวสารที่ได้เก็บรวบรวมไว้มาพิจารณา ลีบสวน วิเคราะห์ วิจัย จนกระทั่งได้ข้อยุติที่ถูกต้องด้วยเหตุด้วยผล).

พระบรมราโชวาท

โภกาส เสริญกุล*

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่ออาณาประชาราษฎร์ และประเทศชาติอย่างลั่นพันหาที่สุดมิได้ ตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี ที่ทรงครองสิริราชสมบัตินับแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2489 ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อประโยชน์และความผาสุกของพสกนิกรทุกหมู่เหล่า

* ที่ปรึกษา สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์

นอกจากนี้แล้ว พระบรมราโชวาท และพระราชดำรัส ที่ได้พระราชทานในโอกาสต่างๆ ยังเป็นสิ่งที่มีค่าควรแก่การน้อมนำไปเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อความมั่นคงของประเทศไทย ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และความผาสุกของทุกคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม

พระบรมราโชวาท และพระราชดำรัส ที่พระราชทาน ล้วนแล้วเหมาะสมแก่บุคคล เหมาะแก่เหตุการณ์และเหมาะสมแก่โอกาส บางครั้ง จะพระราชทานในรูปของอุปมาอุปไมย ช่วยให่ง่ายต่อการสื่อความหมายที่ก่อให้เกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นบรมครุฑ์ของทุกคนอย่างแท้จริง ทรงชี้แนะและอบรมลั่งสอนทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียน การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพการงาน ดังเช่นในเรื่องความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน ซึ่งพระราชทานแก่ผู้ได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ณ ห้องรับรอง หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันพฤหัสบดีที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2530

“...การทำฟันเทียมที่เข้าทำฟันนະ ใช้วัสดุเคมีโดยรับไปจากเครื่องบินในอากาศ ก็ทำให้เกิดฟันขึ้นมา จะเรียกว่าฟันเทียมก็ไม่ใช่ เพราะว่าเป็นฟันแท้ สมัยก่อนนี้หมอดูผู้ใดเข้าทำแบบเดียวกัน แต่เข้าทำบนฟัน เข้าจุดไฟกองโต แล้วก็เดินอยู่ร่องบาก แล้วก็ร้องรุ้งฯ เสร์วัลแล้วก็เอวัสดุอะไรโynเข้าไปในกองไฟก็สามารถที่จะทำให้ฟันตกลงได้จริง ฉะนั้น การที่ทุกคนได้ค้นคว้าในขั้นที่ไม่ได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัย เป็นหมอดู ก็สามารถที่จะทำลิ่งที่ได้ผลเหมือนกับผู้ที่ได้รับปริญญา...”

ในการเล็งพระราชดำเนินไปทรงร่วมอภิปรายกับผู้ทรงคุณ

วุฒิทางภาษาไทยของชุมชนภาษาไทย ณ ห้องประชุมคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2504 ทรง ห่วงใยและสนพระราชนฤทธิ์ในเรื่องของภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง โดย เฉพาะในเรื่องการออกเสียงที่ไม่ถูกต้อง ทรงถือว่าการรักษาความ บริสุทธิ์ของภาษาจะต้องออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน

“...ปัญหาเรื่องการออกเสียงนั้นก็อันตรายอย่างยิ่ง นึกถึง คำ ว่า มหาวิทยาลัย เดียวเนี้ยทางโทรศัพท์หรือทางวิทยุได้ยินว่า มหาวิทยาลัย กล้ายเป็นวิทยาลัยหมา ออ ก จะ อั น ต ร า ย ซึ่ง เร า ย օ მ ไม่ได้ บ า ง օ ย ่ ง ร ე ა ი მ ได օ ย ่ ง ค ა ว ა ฉ ა น ท ี่ จ ร ิ ง ხ ე ი ნ ვ ა ვ ა ნ แต่ ว ა ဖ ู დ გ ა ნ ช ა ნ ท ე ნ น ა ნ კ ပ ე ნ ს ิ ง ท े ต ो ง ი მ ვ ა ე ბ ა ง ...”

เรื่องการประชุมประท้วงนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเตือนลิดทุกคนให้ใช้ความรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจทำอะไรลงไป ไม่คล้อยตามกระแสหรือการซักชวน อย่างเช่นการเรียกร้องให้หงด การซื้อสินค้าญี่ปุ่นซึ่งเป็นสินค้าฝรั่งเศสอย่าง เป็นที่จดจำได้ว่า ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ดังพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่นิลิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในโอกาสเดี๋ยวๆ ทรงดนตรี ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันເລົາຮ່ວມມື 18 ພັດຈິກຍານ พ.ศ. 2514

“...ขอยกตัวอย่าง อาจหาว่าตกลงแต่รากเป็นความจริง อย่าง เช่น ถ้าส่งเสริมให้เดินบนใบพื้นหินข่ายสินค้าญี่ปุ่น และเอ่อลิปิก เดือดร้อนแก่ตำรวจ ตำรวจก็ต้องปฏิบัติการต้องลงแล่นรถไป รถอะไหล่ญี่ปุ่น รถสีขาวต้องใช้ยางอะไว ยางญี่ปุ่น และก็ติดต่ออาไฟള่า กัน ก็ใช้วิทยุญี่ปุ่น ก็หมายความว่าส่งเสริมสินค้าญี่ปุ่นโดยทางอ้อม...”

เรื่องการพัฒนาหรือการช่วยเหลือราชภูรในท้องถิ่นต่างๆ ที่

ไม่ประสบผลสำเร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่าเป็น ความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ โดยยึดถือแต่หลักวิชาการไม่คำนึงถึง สภาพที่แท้จริง โดยทรงยกตัวอย่างพระราชทานแก่คณะนิลิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในโอกาสเดี๋ยวๆ ทรงดนตรีอีกครั้งหนึ่ง ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับการเลี้ยงหมูที่ เจ้าหน้าที่ไปส่งเสริมให้เลี้ยง

“...ตามธรรมดามาหมูของเข้าปล่อยให้วงในป่ามันก็ไปหากินเอง ผู้เชี่ยวชาญทางปศุสัตว์ไปบอกว่า ต้องทำความสะอาด กองถังขยะ อาหารให้มันกิน ชาวเข้ากับกินเข้าใจแต่ลงท้ายก็ถามว่า ทำความสะอาด สำหรับอะไร รวมความแล้วท่านผู้เชี่ยวชาญคงตกลงมา เพราะว่า สอนตามหลักวิชา...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริว่า การทำ อะไรก็ตามถ้าหากเชื่อถูกชี้ยามมากเกินไปอาจจะเป็นผลร้าย โดย รับสั่งว่าไม่คัดค้านในการที่ผู้ใดจะเชื่อคำทำงานหรือถูกชี้ยาม แต่ควร จะพิจารณาด้วยเหตุผลก่อนที่จะเชื่อ ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่ คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าวายชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิม พระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิตาลัย วันพุธที่สุดที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2518

“...ถ้าเชื่อถูกชี้ยามอะไรต่างๆ ว่า วันนี้ถูกชี้ไม่ได้ เพราะอะไร เป็นวินาศ อะไรเป็นมรณะ อะไรเป็นอุบัติ ดาวโน้นดาวนี้ที่ให้คุณก็ไม่ให้ คุณ ดาวที่ให้ร้ายก็เกิดอกหักครึ่กโครมขึ้นมา เวลานี้ Lew ทั้งนั้น แล้วก็ จะส่งผลให้เรามีหายนະ จะล้มตายเป็นระนาว จะเกิดอาเพศต่างๆ ถ้าเชื่อมงายก็ลายเป็นจิงได้...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเตือนสติทุกคนให้รู้จักใช้ความรู้ความคิดและสติปัญญาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมอย่างเป็นแบบลิงที่จับมาจากรบ้าแล้วนำเข้าห้องทดลองเพื่อฝึกให้ปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้โดยไม่มีความคิดของตนเอง โดยได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับเรื่องนี้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตลงชื่า วันจันทร์ที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2521

“...เข้าหัดลิงให้เป็นมุขย์ของศาสตร์ หรือจะเรียกว่าวนารอวากลมากกว่า ก็หัดให้โยกโน้นคันโยกนี้ แต่ปัญหามีว่าลิงที่หัดคันโยกโน้นคันโยกนี้ ทำด้วยความล้าดหรือทำด้วยลัญชาติภูมิ หมายความว่าหัดให้รู้จักทำหน้าที่ของตนหรือยัดใส่หัว หรือทำอย่างไรที่จะทำให้ลิงนั้นทำหน้าที่มุขย์หรือวนรอวากลได้ เมื่อศึกษาวิธีการที่เข้าหัดลิงสำหรับเป็นวนรอวากลนั้น เห็นได้ชัดว่าเข้าหัดโดยการเอาไฟฟ้าจี๊ เวลาลิงทำถูก ให้อาหารเป็นรางวัล แต่ถ้าทำผิด ก็จึงด้วยไฟฟ้า เป็นการหัดไม่ได้ใช้ปัญญาของลิง...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่าการทำอะไรก็ตามถ้าขาดเหตุผลย่อมจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและคนอื่นจึงควรใช้สติพิจารณาให้ครบทุกด้านด้วยความรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจทำอะไรลงไป ดังพระราชดำริที่พระราชทานแก่คณะชาวหัวขวยาวพญาไท ในโอกาสที่เข้าเฝ้า ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันอังคารที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2520

“...พระพุทธเจ้าทำไม่ไม่สอนพระภิกษุให้เลิกบริโภคเนื้อสัตว์อนุญาตให้บริโภคเนื้อสัตว์ไม่บ้า พระพุทธเจ้าท่านไม่ห้าม เพราะเหตุว่า ชาวบ้านเข้าต้องบริโภคเนื้อสัตว์ ถ้าไปที่ไหนเข้าบริโภคเนื้อสัตว์

แล้วพระภิกษุบอกว่าฉันไม่ได้ จะต้องทำให้เป็นพิเศษยิ่งบ้าไปใหญ่ย่อมเดือดร้อนใหญ่ ต้องมีเหตุผล แต่ไม่ได้สนับสนุนการฆ่าสัตว์...”

ส่วนในเรื่องของศีล ที่ทุกคนจะต้องมีเพื่อห่อหุ้มจิตใจไม่ให้ความชั่วล่วงล้าเข้ามานั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเปรียบศีลเหมือนกับกรง โดยได้พระราชทานพระราชนำรัลในเรื่องนี้แก่พระครูใบฎีกาเล็กและคณะ ที่เข้าเฝ้า ถวายเงิน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันจันทร์ที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2525

“...อย่างที่เคยเห็นในภาคยนตร์ เขาหย่อนคนที่ใส่เครื่องประดาน้ำลงไปในน้ำ ที่มีปลาหลายสายพันธุ์ เข้าอาบปลาหลายสีลงไม่กรงไม่ได้ ก็ເກอตัวผู้เป็นประดาน้ำลงไปในกรง เพื่อป้องกันไม่ให้ปลาหลายสีกัดศีลนี้กลายเป็นกรงเพื่อไม่ให้ลึกลงไปในน้ำ ที่ไม่ดีมากแต่ต้องเราได้ ศีลนี้เป็นส่วนที่ตั้งเอาไว้เพื่อที่จะป้องกันเรา...”

ส่วนในเรื่องของกฎหมายที่มีการบัญญัติไว้ว่าทุกคนจะต้องรู้กฎหมายนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่าบางครั้งคนส่วนใหญ่ไม่ทราบ เพราะไม่มีการประกาศให้ทราบ ประชาชนในท้องถิ่นที่ห่างไกลจึงไม่อาจที่จะปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมายดังพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานวันนิติศาสตร์จุฬา ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันพุธที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2512

“...สมัยโบราณจะให้กราบเรื่องอันใดเข้าต้องตีกลอง มาสมัยผู้ใหญ่ลีกีจังตีกลอง แต่ว่าปัจจุบันนี้ไม่มีผู้ใหญ่ลีจังตีกลอง ประกาศด้วยปากห่นอยเดียว ก็เหมือนไม่มี จึงทำให้เกิดการประทกันระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ เมื่อขัดกันก็เกิดความเดือดร้อนทั้งสองฝ่าย จึงเป็นหน้าที่ของผู้รักกฎหมายที่จะต้องไปทำความเข้าใจ...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่า สาธิตคือการที่ครูสอนให้เด็กเข้าใจในเรื่องต่างๆ ด้วยวิธีการอธิบายหรือสาธิตให้นักเรียนเห็นว่าในชีวิตเรานี้ควรจะทำอะไร ถ้าสาธิตให้นักเรียนวางแผนตัวให้มีศีลธรรมก็จะทำให้นักเรียนเชื่อฟังและเป็นคนดี แต่สาธิตนี้ไม่ได้หมายถึงโรงเรียนดังพระราชดำรัสที่พระราชทานในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงดนตรี ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2512

“...ถ้าโรงเรียนสาธิตตั้งไว้สำหรับโซ้ว สำหรับสาธิต ก็รู้สึกว่า เด็กนักเรียนเป็นสัตว์ที่อยู่ในกรง เป็นลิง เป็นลิงเข้าดิน เข้าดินนี่จะ เป็นสวนสาธิต สาธิตให้ประชาชนให้คนที่สนใจในเรื่องของลิง ไปดูว่า ลิงที่นี่เข้าอยู่กันอย่างไร...”

การที่คนเราทำอะไรตามอย่างผู้อื่น โดยไม่ได้ใช้ความคิดของตัวเองพิจารณาว่าถูกหรือผิด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่าผู้นั้นมีลักษณะคล้ายกับลิง เพราะลิงไม่มีความคิดไม่มีสติปัญญา โดยได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับเรื่องนี้แก่ คณะกรรมการสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันศุกร์ที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2515

“...เราไม่ใช่ลิง เราเป็นคน ที่ใช้คำว่าเราไม่ใช่ลิงน่ะรู้สึกว่า ในเมืองไทยนี้ผู้ที่มีความคิดสูงๆ ชอบเป็นลิง คือในต่างประเทศเขาทำอย่างไร เราต้องทำอย่างนั้น ความจริงต่างประเทศเขาก็มีดี เรายัง สมควรที่จะเอาอย่าง บางอย่างเห็นได้ชัดว่าต่างประเทศเขามาดี แต่เราโดยที่เรารอยากเป็นลิงเราก็ต้องทำตามเขา...”

โครงการพระดาบล เป็นโครงการตามกรอบพระราชดำริ

เพื่อฝึกวิชาชีพสาขาต่างๆ ให้แก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่ขาดแคลน ทุนทรัพย์ หรือไม่มีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะเข้ารับการศึกษาต่อในสถาบันวิชาชีพระดับที่สูงขึ้น แต่มีความตั้งใจที่จะขวนขวยหาความรู้ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ ส่วนที่มาของชื่อพระดาบลนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระบรมราชอิสริยาภรณ์แก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน เพื่อด้วยเสด็จพระราชกุศล สมบททุนโครงการพระดาบล ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันอังคารที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2524

“...เปรียบเสมือนคล้ายๆ เป็นพระดาบลในสมัยโบราณ ที่มีผู้ไปบำเพ็ญพรต หรือคนผู้ที่มีความสามารถไปอยู่ในป่าเป็นดาบลไปผู้ที่อยากได้ความรู้ขั้นขวยเข้าไปในป่า ไปหาดาบลไปหาฤษี และหากตัวเป็นลูกศิษย์ก็จะได้ศิลปวิทยาต่างๆ...”

การที่พุทธศาสนานำดอกไม้ไปถวายพระหรือนำไปประดับ แลกันหน้าพระพุทธรูป และมีผู้ให้ความเห็นว่าเป็นลิงที่ไม่ถูกต้อง เพราะพระลงซ์เป็นผู้ที่ละเอียดอ่อน รวมทั้งมีข้อห้ามเกี่ยวกับเรื่องดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมและสีลันสวยงาม ส่วนพระพุทธรูป หรือพระประธานในโบสถ์เป็นเพียงวัตถุที่สร้างขึ้นมาจึงไม่มีประโยชน์ อันใดที่จะทำ เช่นนั้น แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระบรมราชอิสริยาภรณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ในโอกาสที่พระครูใบฎีกาเลิกวัดหลวงปู่เรียว จังหวัดปราจีนบุรี และคณะเฝ้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ณ ศาลาดุสิตาลัย วันจันทร์ที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2528

“...ถ้าพิจารณา ก็เป็นการปฏิบัติธรรม เรียกว่าถึงขั้นหนึ่งของ

กรรมฐานหรือวิปัสสนา คือเป็นการดูว่าดอกไม่นั้นเราก็บماวางไว้ห่างจากต้น หรือแม้แต่อยู่บนต้นไม้กี่วันก็เที่ยว เที่ยวแห่งแล้วก็ร่วงเป็นผุยผง อันนี้เป็นการพิจารณาว่าอะไร มันก็เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เป็นการเห็นความธรรมชาติของลิงของการเอารอดอกไม้ไปประดับตามพุทธรูปในโบสถ์หรือที่ทึ่งบูชา จะได้ความหลุดพ้นได้อีกทางหนึ่ง..."

พระบรมราโชวาท และพระราชนารีสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่คณะบุคคลในโอกาสต่างๆ เป็นลิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการน้อมนำไปเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ นอกจากนี้แล้ว พระบรมราโชวาท หรือ พระราชนารีส ที่พระราชทานยังให้ความรู้ความเข้าใจ ก่อให้เกิดสติปัญญาแก่ทุกคนที่ได้มีโอกาสรับฟังหรืออ่านอีกด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้.

บุลนิธิราชประชานุเคราะห์

กำจัด กีฬานิช*

"...การที่มีมูลนิธิราชประชานุเคราะห์นั้น ทำให้คนทั่วไปมีกำลังใจในเมื่อมีภัยธรรมชาติ ทำให้รู้สึกว่ามีผู้อื่นจะมาช่วยเหลือ..."

พระราชนารีส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการมูลนิธิราชประชา-

* เลขานิการ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์

นุเคราะห์ประจำจังหวัดต่างๆ พร้อมด้วยผู้มีจิตศรัทธา ฝ่าทูลกระอง
ธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเล็ดจพระราชกุศลสมบททุน
มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันอังคาร
ที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 เพื่อแสดงให้เห็นถึงพระราชดำริในการ
จัดตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

มูลนิธิราชประชานุเคราะห์นี้ เป็นมูลนิธิที่แตกต่างจากมูลนิธิ
อื่นๆ เนื่องจากเป็นมูลนิธิที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ
ให้ตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ เป็นมูลนิธิที่พระราช
และประชาชนร่วมมือกันอนุเคราะห์ชึ้นกันและกัน ประโยชน์ที่
ประชาชนจะได้รับจากมูลนิธินี้ คือการช่วยเหลือให้พ้นจากความ
ทุกข์ที่เกิดจากภัยธรรมชาติ ขณะเดียวกันประโยชน์ที่พระราชหรือ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงได้รับ คือความสุขอันเกิดจาก
ความผูกพันของประชาชนที่เป็นผลกันกรุของพระองค์

การจัดตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์นั้น เกิดจากการที่พญ
โญนร้อนแยเรียต พัดผ่านทางตอนใต้ของประเทศไทยในวันที่ 25 และ
วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2505 ยังความเสียหายให้เกิดแก่จังหวัดภาคใต้
ถึง 12 จังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณแหลมตะลุมพุก อำเภอ
ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่มีบ้านเรือนราษฎรเหลืออยู่เลย
แม้แต่หลังเดียว และมีผู้ที่เสียชีวิตไม่น้อยกว่า 1,000 ราย ซึ่งเป็น
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาอันรวดเร็วและไม่เคยปรากฏมาก่อน รวม
ทั้งไม่ได้มีการวางแผนในการช่วยเหลือไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้ที่ประสบภัย
ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบ ด้วยความที่

ทรงเป็นห่วงผู้ประสบภัย จึงทรงติดต่อขอเครื่องบินจากกองทัพอากาศ
และรับสั่งให้อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่จาก
หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไปให้การช่วยเหลือโดยทันทีในวันที่ 27
ตุลาคม พ.ศ. 2505 หลังจากที่เกิดเหตุการณ์รุนแรงจากภัยธรรมชาติ
ได้เพียงวันเดียว ทำให้จังหวัดต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากพายุແຮງເຢີຕ
และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจากส่วนกลาง ให้การช่วยเหลือ
บรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วตามพระราช
ประสงค์

ขณะเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้สถานีวิทยุ อส. พระราชวังดุลิต ซึ่งเป็นสถานีวิทยุ
ส่วนพระองค์ที่ทรงมีพระราชดำริให้ตั้งขึ้น ประกาศเชิญชวนผู้มีจิต
ศรัทธารับบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดย
บางครั้งจะทรงประกาศเชิญชวนและทรงรับบริจาคด้วยพระองค์เอง
เมื่อมีผู้บริจาคเงินและสิ่งของมา จะพระราชทานให้แก่ อธิบดีกรม
ประชาสงเคราะห์นำไปช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งเป็นการ
ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและทันต่อความต้องการทั้งในเรื่องของอาหาร
เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ยาภัคชาโรค และสิ่งของที่จำเป็นอื่นๆ

จากระยะเวลาเพียง 1 เดือน ได้มีผู้บริจาคเงินและสิ่งของ
ผ่านทางสถานีวิทยุ อส. เป็นจำนวนมาก โดยมีเงินสุดถึง 11 ล้านบาท
และสิ่งของมูลค่ากว่า 5 ล้านบาท ซึ่งเงินที่ได้รับจากการบริจาค
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเพื่อนำไปใช้ในการ
ซ่อมแซมที่พักอาศัย หรือการสร้างที่พักชั่วคราวให้แก่ผู้ที่ประสบภัย
ธรรมชาติ การจัดหาเครื่องมือในการประกอบอาชีพ การช่วยเหลือ

ลึงสารณประโภชน์ การสร้างโรงเรียน และการสร้างสถานลงเคราะห์เด็กที่เป็นบุตรหลานของผู้ประสบภัย ซึ่งเลี้ยงชีวิตจากภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น

เมื่อได้พระราชทานความช่วยเหลือในเบื้องต้นไปแล้วปรากฏว่าอย่างมีเงินเหลืออยู่อีกประมาณ 3 ล้านบาท ทรงมีพระราชดำริว่าเงินจำนวนนี้เป็นเงินของผู้ที่มีจิตศรัทธา บริจาคเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อน จึงสมควรที่จะจัดตั้งเป็นกองทุนในการหาดอกรถ สำหรับลงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยทั่วประเทศ จึงพระราชทานเงิน 3 ล้านบาท ให้เป็นทุนประเดิมในการก่อตั้งมูลนิธิ และพระราชทานนามว่า มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ รวมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2506 มีสำนักงานอยู่ในบริเวณกรมประชาสงเคราะห์ ปัจจุบัน นายชวัญแก้ว วัชโรทัย เป็นประธานกรรมการบริหาร โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานที่สำคัญ เพื่อให้การลงเคราะห์ช่วยเหลือแก่เด็กกำพร้า หรืออนาคต ซึ่งครอบครัวต้องประสบภัยภาคใต้ เพื่อให้การลงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็น ณ ที่ใด และเพื่อให้การลงเคราะห์ช่วยเหลือเป็นล้วนรวมแก่ประชาชน ที่ได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อนจากการอื่นตามที่เห็นสมควร

การดำเนินงานของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรม

ราชูปถัมภ์ ในด้านการลงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ไม่ว่าจะเป็นอัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย หรือภัยจากความหนาแน่นของอากาศภัยต่างๆ เหล่านี้เมื่อเกิดขึ้น ณ ที่ใด เวลาใด จะต้องปฏิบัติและให้การช่วยเหลือได้ทันท่วงที ทั้งนี้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ทุกคน มีความพร้อมตลอดเวลา โดยยึดมั่นในพระบรมราชูปถัายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานไว้อย่างเคร่งครัด

“...ให้ไปให้ความอบอุ่น ไปช่วยเหลือผู้ตậtทุกข์ได้ยากโดยฉับพลัน ทำให้ผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือ มีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานต่อไป...”.

พระบารมีปักษ์ฯ

ศาสตราจารย์ ศรีศักดิ์ งามรمان

พระบารมีปักษ์ฯ ในด้านวิทยาศาสตร์มาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์แล้ว คอมพิวเตอร์ และโทรคมนาคมก็เป็นสาขางานของวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ฉะนั้น จึงทรงสนับสนุนให้ศึกษาด้านคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคมด้วย ดังจะเห็นได้ว่าทั้งในพระตำแหน่งจิตรลดาโรหสูน และพระตำแหน่งที่ประทับต่างๆ ทั่วประเทศ จะมีเลาอากาศของวิทยุลือสารประภูมิให้เห็นอย่างชัดเจน จากภายนอก และมีเครื่องมือลือสารรวมทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ภายในพระตำแหน่ง

พระบารมีปักษ์ฯ ทรงเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีให้แก่ประเทศไทย นั่นคือเมื่อปี พ.ศ. 2503 ซึ่งตอนนั้นประเทศไทยยังไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีผู้ที่รู้จักว่าคอมพิวเตอร์คือ

อะไรเพียงไม่กี่คน และมองไม่เห็นประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ แต่พระบารมีปักษ์ฯ ได้ทรงแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ทรงเป็นผู้ที่มีการณ์ไกล ทรงเป็นผู้นำและทรงเป็นผู้จัดประกายให้แก่การคอมพิวเตอร์ของไทย โดยได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรงานคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในมูลรัฐแคลิฟอร์เนีย เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2503

จากนั้นได้มีผู้เจริญรอยตามพระบารมีปักษ์ฯ และนักวิชาชญาณด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย จนปัจจุบันคอมพิวเตอร์ได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญในการทำงานทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน ผู้ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์กล้ายเป็นคนที่ล้าสมัยไปแล้ว พระบารมีปักษ์ฯ ทรงเป็นผู้นำด้านคอมพิวเตอร์ที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ให้เห็นความสำคัญของคอมพิวเตอร์แล้ว ยังทรงเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์อีกด้วย

จากการที่พระบารมีปักษ์ฯ ทรงเห็นความสำคัญและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ จึงทรงศึกษาคิดค้นสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อการประมวลผลข้อมูลต่างๆ ด้วยพระองค์เอง ทรงประดิษฐ์รูปแบบตัวอักษรไทยที่มีลักษณะงดงาม เพื่อแสดงผลบนจอภาพคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อบันทึกพระราชกรณียกิจต่างๆ และทรงติดตั้งเครื่องข่ายลือสารคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนพระราชกรณียกิจ

พระบารมีปักษ์ฯ ทรงประดิษฐ์อักษรไทยเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์หลายแบบ เช่น แบบจิตรลดา และแบบภูพิงค์ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังตั้งพระทัยในการประดิษฐ์อักษรภาษาอื่นๆ เพิ่มขึ้น คือ ภาษาลันลูกถุ รวมทั้งทรงศึกษาการใช้คอมพิวเตอร์แสดงตัวแทนเครื่องหมายภาพ หรือที่ทรงเรียกว่า ภาษาแยก ซึ่งจัดทำได้ยากกว่าอักษรไทย การที่ทรงศึกษาตัวอักษรแยกก็เพื่อเป็นการนำไปสู่ความเข้าใจในหัวข้อธรรมะ เนื่องจากข้อธรรมะในพระพุทธศาสนาไม่แหล่งที่มา จากอินเดีย การศึกษาภาษาแยกจะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับธรรมะที่ชัดเจนกว่าจั่งมากขึ้น

นอกจากนี้แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังทรงมีพระอัจฉริยภาพในการปรับปรุงภาษาคอมพิวเตอร์เป็นบัตร ส.ค.ส. พระราชทานพรปีใหม่พร้อมด้วยคำคมและคิดที่เป็นประโยชน์ แก่ ทหารตำรวจ ข้าราชการและประชาชนทั่วไป ซึ่งบัตร ส.ค.ส. ที่ทรงประดิษฐ์จากเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละปี นอกจากจะมีภาพแล้วยัง มีข้อความที่เป็นคติสอนใจ อย่างเช่น ปีพุทธศักราช 2539 ในบัตร อวยพระมหาภาพ ของเครื่องดนตรีไทย 4 ชนิด ที่ต้องอาศัยการเล่นที่ แตกต่างกัน คือ ตีดี สีตี เป่า พร้อมด้วยข้อความที่ว่า

“...สวัสดีปีใหม่ 2539 ตลอดปีเก่า โลกประลับปัญหานานา ประการ คนต้องใช้มือเกาหัว ลุบใช้เท้าเกา ลิงใช้หั้งมือหั้งเท้า คน ล้มยิ่งใช้เครื่องสมองกล คนโบราณใช้ฝ่าเท้ามากรอง บางคนดีด ลูกคิด ผุดอย่างนี้อาจลีซอให้ความพัง ขอให้ตีความให้แตกเพื่อปัด เป่าอุ้สรรค ถ้าตีดีเป่าให้กลมกล่อม ก็มีหวังผ่านพ้นปัญหาทั้ง หลาย...”

สำหรับปีพุทธศักราช 2545 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประดิษฐ์บัตร ส.ค.ส. พระราชทานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็น

ภาพลายเส้นคนและลัตว่าที่มีตั้งแต่หนึ่งเท้าหรือหนึ่งขาจนนับไม่ถ้วน ไม่ว่าจะเป็นหอยทาก สุนัข แมลงวัน ปู ยุ้ง ปลาหมึกยักษ์ กึงกือ ตะขاب พร้อมด้วยข้อความที่ทรงเตือนสติทุกคนให้มีความรักความสามัคคีกัน ดังนี้

“... ส.ค.ส. พ.ศ. 2545 สวัสดีปีใหม่ เรื่องข้า มีหลายชนิด หลายอาการ หลายเจ้าของ เรื่องข้า มีหลายปัญหา ถ้ามีข่าย้อมมี ปัญหาขัดกัน มียิ่งมากยิ่งขัดมาก แต่ปรากฏว่าขัดขาดเก่งที่สุด คือ ทวีบท ขัดทั้งคนอื่น ขัดทั้งตัวเอง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนพยาภาน ยืนบนขาของตัวเอง) การแก้ปัญหาเรื่องข้า ให้ใช้หัว คือสมอง ควบคุมทุกส่วนของตัว รวมทั้งขา ให้อยู่ในระเบียบ ขอให้มีความสุข ความเจริญ...”

ท้ายบัตร ส.ค.ส. ทุกบัตรทุกปีระบุว่า “ก.ส. 9 ปี” พร้อมด้วยเลขรหัสและวันเดือนปี ซึ่งแต่เดิมนั้นทรงใช้ไว้ “ก.ส. 9 ปี” ยังเป็นหลักฐานแสดงถึงการใช้เครื่องเทเลกซ์หรือโทรพิมพ์ โดยทรงใช้เครื่องเทเลกซ์ปูรุແບບเป็นบัตร ส.ค.ส. มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 จนถึงปี พ.ศ. 2530 จึงทรงประดิษฐ์จากเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้มีวัฒนาการ ที่สวยงามมากขึ้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากจะทรงเป็นผู้จัดประกายด้านคอมพิวเตอร์ขึ้นในประเทศไทยแล้ว ยังทรงเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ด้วยพระองค์เอง รวมทั้ง พระราชทานคำแนะนำด้านคอมพิวเตอร์ได้อย่างผู้เชี่ยวชาญ จึงทรงเป็นพระบิดา คอมพิวเตอร์ อย่างแท้จริง.

พระบรมพิธีสมกการ

ประพจน์ สาครบุตร*

ข้าพเจ้าได้รับหนังสือจาก คุณประภัสสร เสวิกุล โดยให้ข้อความลับๆ ว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งซึ่งเคยถวายงานรับใช้ เปื้องพระยุค滥บทมาเป็นเวลาภานาน ในฐานะเจ้าหน้าที่กระจายเลียง ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ น่าจะมีประสบการณ์ในการตามเด็จพระราชดำเนิน ในฐานะผู้บรรยาย ถ่ายทอดเลียงเป็นอย่างดี ข้าพเจ้าจึงมีความรู้สึกภาคภูมิใจในการมา เล่าเรื่องต่างๆ ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการตามเด็จพระราชดำเนินมา พอกล่าว แต่มาคิดว่าถ้าจะเล่าถึงการบรรยายในการถ่ายทอดเลียง ในงานราชพิธีและงานวัฒนพิธีแล้ว คงเป็นพิธีการมากกว่า น่าจะเล่าถึงพระอัจฉริยภาพที่ประทับใจของผู้ใกล้ชิดเปื้องพระยุค滥บทมากกว่า

เมื่อคิดได้ดังนี้แล้วจึงขอนภาพไปถึงเมื่อครั้งเด็จพระราชดำเนินเยือน สาธารณรัฐประชาชนปฏิบัติไทยประชาชนลาว เมื่อปี พ.ศ. 2537 ซึ่งพระ อัจฉริยภาพที่ได้เห็นไม่เฉพาะชาวไทยทั้งประเทศจะได้รับฟังและชม การถ่ายทอดทางวิทยุและโทรทัศน์เท่านั้น แม้กระทั้งชาวลาวยังมี ความใกล้ชิดกับชาวไทย ก็ยังเฝ้ารอคอยในการเด็จพระราชดำเนิน เยือนลาวย่างกระตือรือล้น และเป็นที่ประทับใจนักท่องเที่ยวทุกวันนี้

ข้าพเจ้าย้อนรำลึกการเด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐ ประชาชนปฏิบัติไทยประชาชนลาว เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2537 เวลา 10.00 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรม ราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารีได้เด็จพระราชดำเนินเป็นประทานร่วมพิธีเปิดสะพาน ‘มิตรภาพ’ กลางลำน้ำโขง หนองคาย - เวียงจันทน์ ซึ่งเป็นสถานที่จัดงานพิธีนี้ โดยใช้บริเวณกึ่งกลางสะพานมิตรภาพ ซึ่งมีการตกแต่งประดับไว้อย่างดงาม ประดับธงชาติไทย - ลาว ตลอดสะพานทั้งสองด้าน ท่ามกลางบุคคลสำคัญของไทยและลาว รวมทั้งชาวต่างประเทศที่ได้ รับเชิญเข้าร่วมในพิธีนี้เป็นจำนวนมาก บรรยายกาศทั้งสองฝั่งโขงทาง ด้านหนองคายและเวียงจันทน์ มีประชาชนชาวไทยและชาวลาวถือ ธงชาติทั้งสองประเทศโบกปลิวไหว้ด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม เพราะเข้าเฝ้า รอคอยวันนี้มานาน เมื่อถวายน้ำมนต์พระที่นั่งเคลื่อนขึ้นสู่สะพานมิตรภาพ ทางด้านจังหวัดหนองคายเป็นริเวอร์บันติดตามกันมาอย่างช้าๆ ผ่าน ประชาชนชาวไทยที่มารอเฝ้ารับเด็จพระราชดำเนินเป็นจำนวนมาก เหลือเกิน บางคนบอกว่าได้เดินทางมารอรับเด็จพระราชดำเนิน ตั้งแต่เมื่อวานนี้ โดยเกรงว่าจะไม่มีโอกาสรับเด็จพระราชดำเนินโดย

* ผู้อำนวยการด้านถ่ายทอดเสียง กรมประชาสัมพันธ์

ใกล้ชิด ทั้งนี้เพื่อขอเห็นพระพักตร์ให้เด็มตาลักษณะนิ่งในชีวิต เมื่อ
รกรยนต์พระที่นั่งเคลื่อนใกล้เข้ามา ประชาชนต่างก็เบียดเลียดกัน
ตามแนวถนนที่ทอดขึ้นสู่สะพาน เพื่อจะให้ใกล้รกรพระที่นั่งให้มากที่สุด
เท่าที่จะทำได้ เลียงไซโโยโบกรธชาติไทยปลิวใส่อย่างมีความสุขที่สุด
ดูเหมือนว่าความเห็นด้วยเมื่อยล้าที่รอฝ่ารับเส็จฯ ท่ามกลาง
เปลวแดดรักพลันหายไปดังปลิดทิ้ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โบกพระหัตถ์ให้
แก่ประชาชนของพระองค์ด้วยพระพักตร์ที่อิ่มเอิบ

เมื่อกรุงนัตราชที่นั่งถึงกลางสะพานซึ่งเป็นสถานที่ประกอบพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินขึ้นสู่พระมหาพิริช ซึ่ง ณ ที่นั้น ฯพณฯ หนูอี้ก พูมลงทะเบียน ประธานประเพณีราษฎรรัฐสุประชาธิปไตยประชาชนลาว และท่านหัญ รับเสด็จฯ เพื่อกระทำพิธีเปิดสะพาน ‘มิตรภาพ’ หนองคาย - เวียงจันทน์ เมื่อเสร็จพิธีเปิดสะพานเรียบร้อยแล้ว ประธานประเพณีราษฎรรัฐสุประชาธิปไตยได้เชิญเสด็จพระราชดำเนินโดยกรุงนัตราชที่นั่ง (ฝ่ายลาวเป็นผู้จัดถวาย) เข้าสุนครเวียงจันทน์ ไปยังสนามราชทวีหลวง ตลอดเส้นทางจากสะพานมิตรภาพไปยังสนามราชทวีหลวง ชาวลาว จำนวนมากถวายการต้อนรับโดยโบกรงชาติไทย - ลาว ตามอาคารบ้านเรือนสองฝั่งถนนประดับธงทิวโดยตลอดจนถึงสนามราชทวีหลวง เมื่อกรุงนัตราชที่นั่งถึงสนามราชทวีหลวงที่ทางรัฐบาลลาวได้จัดพิธีรับเสด็จฯ อย่างเป็นทางการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ พระราชดำเนินตรวจแควทหารกองเกียรติศบวนพร้อมลีดangไปตามลาด

พระบาทตลอดเส้นทาง เสร์จพิธีแล้วได้เสด็จพระราชดำเนินออกจาก
สนามราตรีหลวงไปยังหอคำ ซึ่งรัฐบาลลาวได้จัดถวายเป็นที่ประทับรวม

เวลา 15.00 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระ
นางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทวัตราชสุдаฯ สยาม
บรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินออกจากที่ประทับแรมโดยรถยนต์
พระที่นั่งไปยังโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านเกษตร ที่เมือง
นาทรายทอง โดยมี นายชวน หลีกภัย (นายกรัฐมนตรีชั่วขณะนี้) ดร.สุเมธ
ตันติเวชกุล เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฝ่าย รับเสด็จ ทางฝ่ายลาว กม. พล.อ.คำໄຕ
สีพันดอน นายกรัฐมนตรีลาหารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ถวายการต้อนรับและรับพระราชทานโครงการต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จ
พระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานให้แก่รัฐบาลลาว นอกจากโครงการ
ดังกล่าวแล้ว ในวันเดียวกันพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จ
พระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ หัวยน้ำชัวะ
(ชัวะ) ส่วนสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จ
พระเทวัตราชสุдаฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไป
ทอดพระเนตรศึกษาดูหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น กิจกรรมผ้าไหม สิ่งทอ
เครื่องจักสาน และทรงเยี่ยมราษฎรชาวที่มารอฝ่าฯ จำนวนมากอีก
ด้วย เมื่อเสร็จสิ้นพระราชภารกิจแล้ว ทั้ง 3 พระองค์เสด็จ
พระราชดำเนินกลับที่ประทับแรมหอคำ

สำหรับพระราชกิจในช่วงค่ำของวันเดียวกัน เริ่มเมื่อเวลา 19.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ເລື່ດົຈພຣະຣາຊດຳເນີນອອກຈາກທີ່ປະທັບແຮມມາຍັງຫອລສາແທ່ງໝາດີລາວ
ນ ທີ່ນີ້ ປະຮານປະເທດລາວ ແລະທ່ານໜູງ ຮັບເລີດຈາ ແລະນຳໄປຢັງ
ທ້ອງແລກເປີ້ຍນຂອງຂວັງ ແລະທຽງພຣະກຣຸນາໂປຣດເກລ້າ ໃ້ຈາຍ
ພຣະບຣມຈາຍາລັກຊົນໆຮ່ວມກັບປະຮານປະເທດລາວແລະທ່ານໜູງ
ເລົ່ວຈຳລັກຊົນໆຮ່ວມກັບປະຮານປະເທດລາວນຳເສົດຈາ ໄປຢັງທ້ອງເສວຍ ປະຮານ
ປະເທດລາວກຣາບບັງຄມຖຸລຄວາຍຮາຍຈານໃນກຣັບເລື່ດົຈພຣະນາທ
ສມເຕີຈພຣະເຈົ້າອຸ່ງທ່ວງທຽງມີພຣະຣາຊດຳຮ້າສົດອບ ເມື່ອເສວຍພຣະກຣຍາ
ຫາຮົ່າແລ້ວ ປະຮານປະເທດລາວນຳເສົດຈຳພຣະຣາຊດຳເນີນໄປຢັງທ້ອງ
ພຣະນຸພື້ປະທັບທອດພຣະນີຕຣາກຮແດງທາງວັດນອຮຣມບນເວີ້ ຜຶ່ງ
ກ່ອນຈະມີກຣາດັດງາຍຫັນພຣະທີ່ນີ້ນັ້ນ ທາງຝ່າຍລາວມີກຣາດເຕີຍມ
ກຣາບເປັນອິຍ່ງດີ ເພື່ອໃຫ້ກຣາດັດງາຍເປັນທີ່ພອພຣະຣາຊທຸກທ້າຍ ໃນຊ່ວງປ່າຍ
ກ່ອນກຣາດັດງາຍ ຄນະເຈົ້າຫັນທີ່ຄ່າຍທອດເລື່ຍງທາງວິທີຍ ແລະຄ່າຍທອດ
ທາງໂກຣທັກນີ້ (ຊ່ອງ. 11) ຂອງກຣມປະເຈົ້າສົມພັນຮີ ເຕີຍມກຣາວຈຸດ
ຄ່າຍທອດເລື່ຍງແລະບຣຣຍາທີ່ຈະເຫັນກາພບນເວີ້ໄດ້ຊັດເຈັນ ເມື່ອເລື່ດົຈ
ພຣະຣາຊດຳເນີນຖື້ນທີ່ປະທັບກາຍໃນທ້ອງພຣະນຸ ແລະຜູ້ຄວບຄຸມວັດນຕຣີ
ໄດ້ທຣາບວ່າຈະມີກຣາດັດງາຍທັງທາງວິທີຍ ແລະໂກຣທັກນີ້ກລັບໄປຢັງ
ປະເທດໄທຍດ້ວຍ ໄດ້ເດີນເຂົ້າມາທັກທາຍຂ້າພເຈົ້າຍ່າງສົນທຶນມ ແລະ
ໄດ້ບອກວ່າເຂົາເຕີຍມກຣາດັດງາຍໃນກຣາດັດງາຍຫຼຸດຕ່າງໆ ມາເປັນເດືອນ
ແລ້ວ ໂດຍເຂົາເຕີຍມກຣາດັດງາຍໃນກຣາດັດງາຍຫຼຸດຕ່າງໆ ມາເປັນເດືອນ
ບຣຣເລງດ້ວຍ ແລະທາງລາວກີ່ຈະນຳເພັນກຸຖາບາປາກຊັນ ຜຶ່ງເປັນເພັນ
ຍອດນິຍມຂອງລາວມາເສັນເປັນລຳດັບຕ່ອໄປ ແຕ່ນກັບທ່ານໜູງທີ່ຈະເປັນ
ຜູ້ອຸ່ງເສົງເພັນພຣະຣາຊນີພົນຮົມໜາວນັ້ນ ໄນມີກ່ອຍແນ່ໃຈວ່າຈະຮ້ອງເນື້ອ
ເພັນໄດ້ຖຸກຕ້ອງຫີ່ອໄມ້ ກົນວ່າເປັນຄວາມໂສຄດີຂອງເຮົວທີ່ຜູ້ບຣຣຍາ

ກຣາດັດງາຍທອດເລື່ຍງຫອລສາທີ່ຈະຈຳເນື້ອເພັນໄດ້ກີ່ເລົບອາເນື້ອ
ເພັນໃຫ້ ເຮົວກີ່ນີ້ໄປຂໍ້ອມບນເວີ້ທີ່ຕ່ອໄປດ້ວຍຄວາມມິ່ງໃຈ ສ່ວນເພັນ
ກຸຖາບາປາກຊັນນີ້ໄມ້ມີປັບປຸງ ເພົະເປັນເພັນຂອງລາວເຂົາ ກົນວ່າຈະຮ້ອງ
ໄປໃນທີ່ສຸດ

ຊ່ວງເວລາ 20.30 ນ. ປະຮານປະເທດລາວນຳເສົດຈຳ
ພຣະຣາຊດຳເນີນເຂົ້າສູ່ທ້ອງພຣະນຸຫອລສາແທ່ງໝາດີລາວ ເພື່ອປະທັບ
ທອດພຣະນີຕຣາກຮແດງຂອງລາວ ກາຍໃນທ່ອງພຣະນຸເຕີມໄປດ້ວຍຜູ້ຮັບເສົງ
ເຂົ້າຮ່ວມໝານ ກຣາດັດງາຍຈົນເຕີມທຸກທີ່ນີ້ ກຣາດັດງາຍແຕ່ງເວົ້ານັບວ່າສາຍ
ຈາມໄດ້ມາຕຣສູານ ສັບພິເສດງທີ່ເໝາະສົມກັບກຣາດັດງາຍແຕ່ລະຫຸດນ້າໝານ
ທີ່ເດືອນ ໂດຍເຂົາເຕີຍກຣາດັດງາຍຂອງວົງສິມໂພນີທີ່ຝຶກຂໍ້ອມມາຍ່າງດີ
ບຣຣເລງເພັນໄດ້ໄພເຮົາພໍາງແລະໄດ້ທຣາບມາວ່າ ນັກຮ້ອງ ນັກແສດງ
ນັກດັນຕຣີ ສ່ວນໃຫ້ນີ້ໄດ້ຮັບກຣີກຳຂາດ້ານດັນຕຣີຈາກປະເທດສະເໜີ
ມາເປັນເວລາທາລະບົບ ສໍາຫັກ ເພັນກຸຖາບາປາກຊັນ ຜຶ່ງໃນຊ່ວງນີ້ (ປີ.ກ.
2537) ດັນໄທຢູ່ຈັກເພັນນີ້ ເປັນອິຍ່ງດີແລະຄ່ອນຂ້າງຈະເປັນເພັນ
ຍອດນິຍມທີ່ດັນໄທຢູ່ຈັກເພັນນີ້ໄດ້ ເພັນພຣະຣາຊນີພົນຮົມໜາວນັ້ນ
ແທບໄໝນ່າເຊື່ອວ່ານັກຮ້ອງຫຼູງຂອງລາວຈະບໍ່ຮ້ອງໄດ້ໄພເຮົາຈັບໃລ ດັນໄທ
ທີ່ຕາມເລື່ດົຈພຣະຣາຊດຳເນີນແລະມີໂກກສເຂົ້າມກຣາດັດງາຍແດ້ວຍກລ່າວ
ວ່າ ເມື່ອເພັນຈະບໍ່ຮ້ອງໄດ້ໄພເຮົາຈັບໃລ ທັ້ງ 3 ພຣະອອກປະປະທັດຕົກ
ປະປະມືອຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໝານກຣາດັດງາຍກົດກົກກ້ອງຂັ້ນດ້ວຍຄວາມສຸຂ
ອະໄຮທາໃຫ້ລືມຕ້ວປຣມືອໄດ້ຍາວານຄົງເພີ່ງນັ້ນ ອົມເອີບແລະຕື່ນຕົ້ນໃຈ
ອ່າຍ່າງບອກໄມ່ຖຸກ ເມື່ອເພັນພຣະຣາຊນີພົນຮົມໜາວ ຈະບໍ່ຮ້ອງໄດ້ໄພເຮົາຈັບໃລ
ເປັນກຣາດັດງາຍໃນຫຼຸດພື້ນຄືລປະປະຈຳຈາຕີຂອງຄນະນາກວຸດຄືລປ່ລາວ
ອິຍ່າງຕ່ອນເນື້ອທີ່ກຣະຊັບ ແລະແຕ່ງກຍາດ້ວຍຜົ້າໄໝພື້ນເມື່ອງຂອງລາວ

ลับสีสดสวยงาม เติมแต่งด้วยไฟลีต่างๆ ทำให้ภาพเด่นชัดดงงามยิ่งนัก เมื่อการแสดงงบลงแล้ว ประธานประเทศลาวและท่านหญิง พร้อมผู้ติดตามและผู้ได้รับเชิญทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายลาว ส่งเสด็จฯ กลับที่ประทับแรมหอคำ

เข้าวันที่ 9 เมษาคม พ.ศ. 2544 เวลา 10.00 น. นายกัรฐมนตรีลาว เข้าเฝ้า ณ ที่ประทับแรม แล้วนำเสด็จฯ ไปยังพระธาตุหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ ให้ชาวไทยในเวียงจันทน์เข้าเฝ้า ณ โรงแรมล้านช้าง ซึ่งยังความปลอบลี้มแก่ชาวไทยที่มาประกอบอาชีพในครัวเรียงจันทน์โดยถวันหน้า จากนั้นได้เสด็จพระราชดำเนินกลับยังที่ประทับแรมหอคำ เพื่อประกอบพิธีบายศรีทูลพระขวัญ เสร็จแล้วทางรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจัดพิธีส่งเสด็จฯ อย่างเป็นทางการ ณ ลานที่ประทับในบริเวณหอคำ

ตามรายงานทางรอบองค์พระธาตุ แล้วเสด็จฯ ขึ้นสู่องค์พระธาตุ หลวงทางบันไดด้านทิศตะวันออก ทรงจุดเครื่องทองน้อยนมัสการองค์พระธาตุหลวง ระหว่างนั้นพระราชาคณะของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเริญชัยมงคลคานatha จากนั้นทรงประเคนจตุปัลจัย ไทยธรรมแด่พระราชาคณะของลาวทั้ง 13 รูป เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากพระธาตุหลวงไปยังโถงการร่วมมือไทย - ลาว และทอดพระเนตรโครงการพัฒนาโรงเรียนวัดนธรรมในพระราชปั้นภูของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และฟังการบรรยายสรุปจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงภายในของลาว จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรหนองห้วยคู่และระบบการประปาในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลาประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จฯ พระราชดำเนินต่อไปยังอาคาร ‘หอพักสิรินทร’ เพื่อทอดพระเนตรตัวอาคาร และห้องเรียนจำนวน 2 ห้อง ห้องนักเรียน 1 ห้อง ห้องพักครู 1 ห้อง และทอดพระเนตรการเรียนการสอนพร้อมพระราชทานของ

ที่ระลึกสำหรับโรงเรียน

เวลา 15.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ ให้ชาวไทยในเวียงจันทน์เข้าเฝ้า ณ โรงแรมล้านช้าง ซึ่งยังความปลอบลี้มแก่ชาวไทยที่มาประกอบอาชีพในครัวเรียงจันทน์โดยถวันหน้า จากนั้นได้เสด็จพระราชดำเนินกลับยังที่ประทับแรมหอคำ เพื่อประกอบพิธีบายศรีทูลพระขวัญเสร็จแล้วทางรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจัดพิธีส่งเสด็จฯ อย่างเป็นทางการ ณ ลานที่ประทับในบริเวณหอคำ

เวลา 17.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินออกจากที่ประทับแรมโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังท่าอากาศยานเวียงจันทน์ ประทับเครื่องบินพระที่นั่งของกองทัพอากาศไทย เสด็จวนิวัติสู่กรุงเทพมหานคร เป็นอันลื้นสุดการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวย่างเป็นทางการ

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในครั้งนี้ นับว่าเป็นประวัติศาสตร์สำคัญของประเทศไทยและประเทศลาว ซึ่งการเสด็จพระราชดำเนินในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างประเทศ และประชาชนทั้ง 2 ฝ่ายแม่น้ำโขงที่ผูกพันกันมายาวนาน ซึ่งหากจะดู

ความเดิมถึงโครงการต่างๆ ที่ได้พระราชทานให้กับล้านนั้น สืบเนื่องมาจากการท่านไกสอน พมวihan (อดีตประธานประเทศไทย) ได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขอพระราชทานความช่วยเหลือในการจัดตั้งโครงการพัฒนาชนบท ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับคุณย์การศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริของประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานให้แก่ประเทศไทยหลายโครงการ เช่น โครงการทางด้านเกษตร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องดิน น้ำ พืช การจัดสร้างอ่างเก็บน้ำ จัดสร้างระบบน้ำประปา เป็นต้น สำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชนุกามารี ยังได้พระราชทานโครงการสำหรับเด็ก โดยเฉพาะโครงการเด็กกำพร้า และในปี พ.ศ. 2534 รัฐบาลลาวได้กราบบังคมทูลเชิญเด็จฯ เยือนประเทศไทย ซึ่งนับว่าพระองค์เป็นเจ้าชายชั้นสูงของประเทศไทยพระองค์แรกที่ได้เด็จฯ เยือนลาว ทั้งนี้อันสืบเนื่องมาจากพระเกียรติคุณของพระองค์นั้นเป็นที่แพร่หลาย รู้จักกันดีในประเทศไทยเพื่อนบ้านมาก่อนแล้ว จึงมีโครงการต่างๆ ติดตามมาอีกหลายโครงการ และได้เด็จฯ ไปตรวจงานและติดตามโดยใกล้ชิด คือได้เด็จฯ เพื่อทรงตรวจงานด้วยพระองค์เองที่ประเทศไทยอีก 2 ครั้ง คือวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2535 และวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536 ซึ่งโครงการเหล่านี้จะเป็นอนุสรณ์แห่งความร่วมมือระหว่างประชาชนไทยและประชาชนลาว ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชนุกามารี ได้มีพระเมตตาให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยเพื่อนบ้าน เพื่อความผาสุกของประชาชนเป็นหลัก

สำหรับพระอัจฉริภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในประเทศไทยเรานั้น มีมากมายที่จะเล่าได้หมด ก็ขอนำเรื่องการเด็จฯ อยู่ท่ามกลางกลุ่มชาวนาที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นความรู้สึกของผู้ที่ได้ใกล้ชิดเบื้องพระบุคลบาทที่ไม่มีวันลืมเลือนเลย

ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ตามเด็จฯ ไปบรรยายถ่ายทอดเลี้ยงพระราชกรณียกิจ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เด็จพระราชดำเนินไปยังทุ่งนาข้าวหยอด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคที่เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เด็จฯ พระราชดำเนินลงในนาข้าวพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระหัตถ์ขวาทรงถือเครียเกี่ยวข้าว โดยมีชาวนาที่มาจากทั่วทุกอำเภอเป็นจำนวนมาก พร้อมใจกันลงตามเด็จฯ ด้วย ซึ่งเป็นภาคที่ชัดเจนถึงพระอัจฉริภาพที่ทรงมีต่อชาวนาด้วยความเอื้ออาทรต่อชาวนาทุกคน ทรงซักถามถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ใน การปลูกข้าว และผลิตผลที่ได้รับ รวมทั้งความเป็นอยู่โดยใกล้ชิด ดัง บิดาเอื้ออาทรต่อบุตร ชาวนา ก็ตอบข้อซักถามโดยไม่ประหม่าและใช้คำพูดลามกชูดรรมาแบบชาวบ้านทั่วไป ด้วยการพนมมืออย่าง nobnōm ขอให้ท่านนึกถึงภาพที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ที่ยากจะหาคำใดมาพรรณนาได้ถึงความผูกพันแนบแน่นของชาวนาที่เฝ้าวิลามานานแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับยืนอยู่ในนาข้าวโดย มีได้ถือพระองค์ และทรงมีพระราชปภวีลันฐานถึงความสำเร็จที่ ชาวนา มีความอุตสาหะสร้างทุ่งนาที่เต็มไปด้วยรวงข้าวเป็นลีทอง เหลือองอร์มทั่วท้องทุ่งอันกว้างใหญ่ไพศาล เป็นที่ปลางปลื้มแก่

นับเป็นโชคดีของข้าพเจ้าที่ได้เกิดมาอยู่ใต้พระบรมโพธิ สมภารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และเป็นความภาคภูมิใจ ที่ได้ถวายการรับใช้ในการเผยแพร่พระราชกิจของพระองค์ที่มี ต่อพสกนิกร โดยการบรรยายถ่ายทอดเลี้ยงให้ประชาชนที่ไม่ได้อยู่ ยังสถานที่ประทับที่ทรงปฏิบัติพระราชกิจต่างๆ ได้รับทราบไปพร้อมๆ กัน.

ชนบรรณนឹယ การเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน

พนิช ฤทธิ Jinada

นำเรื่อง

ชนบรรณนឹយเนียมการเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินของคนไทยมีมา ตั้งแต่โบราณกาล เนื่องจากลังคอมไทยเป็นลังคอมที่ไม่เคยไว้กษัตริย์ เพราะคนไทยเห็นความจำเป็นแห่งสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีอิทธิพล ทั้งต่อชีวิตของคนในลังคอม และการลีบหลอดชนบรรณนឹយเนียมประเพณี วัดนบรรณไทยนับแต่นั้นเป็นต้นมา

ดังที่ทราบกันดีว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยในอดีต โดยเฉพาะสมัยสุโขทัยเป็นสถาบันของมนุษย์ พระมหากษัตริย์ทรงเป็น

มนุษย์มิใช่เทพเจ้า พระมหากษัตริย์กับประชาชนจึงมีความใกล้ชิด กันมาก ชนบธรรมนิยมการเข้าเฝ้าของคนสมัยนี้จึงไม่มีกฎเกณฑ์ ต่างๆมาเป็นเครื่องกีดขวางใดๆ จนกระทั่งต่อมาพระมหากษัตริย์ทรง ขยายอาณาเขตมากขึ้น และย้ายเมืองหลวงจากสุโขทัยมาอยุธยา พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงจากสถาบันของมนุษย์เป็นสถาบันแห่งเทราชา เนื่องพระมหากษัตริย์ไทย คือ สมัยพระเจ้าอู่ทองที่ทรงได้รับ อิทธิพลมาจากการลัทธิเทราชา หรือ โคเลนทร์ โดยเฉพาะเรื่องความเชื่อ ที่ว่าพระมหากษัตริย์ คือ ภาคหนึ่งขององค์พระศิริ หรือ เทราชา หรือ สมมติเทพ ฉะนั้น การใกล้ชิดระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชน ได้เปลี่ยนจากความเป็นมนุษย์มาเป็นเทเว หรือ เจ้าชีวิตแทน ชนบธรรมนิยมการเข้าเฝ้าที่มีความใกล้ชิดต่อกันจึงไม่เหมือนก่อน ขณะเดียวกัน พระมหากษัตริย์ก็ได้ทรงมีพระราชบัญญัติออก กฎเกณฑ์ต่างๆเข้ามาเป็นเครื่องกีดขวางมากขึ้นเป็นลำดับ นับตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น คือ สมัยพระบาท สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ถึง สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า เจ้าอยุธยา

พอๆเข้าตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยุธยา จนถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยุธัยหัวรัชกาลปัจจุบัน ก็ได้ทรงค่อยๆ เปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ต่างๆ และชนบธรรมนิยมการเข้าเฝ้า จาก การหมอบเข้าเฝ้าด้วยความเกรงกลัวมาสู่สากلنิยมที่อยู่บนราชฐาน แห่งความครั้งหา ดังที่เห็นและเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

สมัยแผ่นดินอยุธยา - รัตนโกสินทร์ตอนต้น

ตามโบราณราชประเพณีการเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน ทั้ง ทูตานุทูตและข้าราชการจะเข้าเฝ้าในท้องพระโรงพระบรมมหา ราชวงศ์กันทุกคน ซึ่งมองซีเออร์ เดอ ลา ลูเบร (Monsieur de La Loubere) อัครราชทูตฝรั่งเศสคนที่ 2¹ ได้บันทึกไว้ว่า

“...บันได (ในพระราชมนเทียร) ก็เป็นบันไดอย่างธรรมชาติ มีอยู่ 10 หรือ 12 ขั้น ซึ่งพวกเราจะได้ไต่ขึ้นสู่ท้องพระโรงที่สยาม (กรุงศรีอยุธยา) นั้น มีความกว้างไม่ถึง 2 ฟุต ก่อด้วยอิฐถือปูน ติดผนังเบื้องขวา ทางเบื้องซ้ายก็ไม่มีราวกัน แต่พวกขุนนางสยามก็พักที่จะต้องใช้รากบันไดแต่ประการใด เพราะขาดelan ขึ้นไปด้วยมือและเข่า และคลานอย่างเงียบกริบเลี้ยงเหลือเกิน...ทว่าท้องพระโรงเป็นรูปสีเหลี่ยมจัตุรัสแต่ต่ำและแคบ พอดุมกันกับบันได ตั้งอยู่ทางซ้ายสุดของผนังพระที่นั่ง คือเกือบมุมท้องพระโรงที่เดียว...”²

นายฟรังซัวล์ อังรี ตูรແປງ ชาวฝรั่งเศสที่ได้รวบรวมข้อมูล จากพระลังษ์ราชแห่งتاบรากา ประมุขมิลังษ์กรุงสยาม และมีชั้นนานี อีนๆที่เคยเข้ามาเผยแพร่คivic ศตศala ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ โดยเขียนไว้ในหนังสือเรื่อง Histoire du Royaume de Siam ว่า

¹ เอกอัครราชทูตชาวฝรั่งเศสคนแรก คือ เชواลิเอร์ เดอ โซมองต์ เดินทางมาในปี พ.ศ. 2228

² นร.เดอ ลา ลูเบร. จดหมายเหตุลา ลู แบร์ ราชอาณาจักรสยาม. หน้า 139 ลันต์ กอนบุตร แปล

“...นอกจักรความโน้มน้าวของห้องต่างๆ ที่พระเจ้าแผ่นดินโปรดให้คนเข้าเฝ้า ฝาผนังของพระราชวังเรียบๆ ไม่มีเครื่องประดับแต่พื้นปูด้วยพรมเบอร์เชียอย่างสวยงาม พระเจ้าแผ่นดินประทับอยู่บนพระแท่นที่สูงพอใช้ และปูด้วยพรมที่เก่าจนดูไม่อกรากว่าสีเดิมเป็นสีอะไร สำหรับวันสำคัญพิเศษ พระเจ้าแผ่นดินประทับอยู่ที่ระเบียงสูงให้คนเข้าเฝ้า (คงหมายถึงเวลาที่เสด็จออกพระบัญชร)”³

ขอนบธรรมประเพณีการเข้าเฝ้าของสยามจะมีระเบียบที่เคร่งครัดมาก เป็นขอนบธรรมเนียมที่ต่างจากต่างชาติอย่างเห็นเด่นชัด ดังที่ บทหลวง เดอ ชัวซีย์ ผู้ช่วยทูตในคณะของเอกอัครราชทูตชาวฝรั่งเศส เชอวาลิเอร์ เดอ โซมองต์ ที่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ทรงส่งมาเจริญทางพระราชไมตรีกับสมเด็จพระนารายณ์ โดยเดินทางมาในปี พ.ศ. 2228 ได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุรายวัน การเดินทางไปสู่ประเทศไทย (Journal du voyage de Siam) ในปี ค.ศ. 1685 และ 1686 ว่า

“...ในที่สุดเมื่อถึงลานชั้นใน เราก็ได้เห็นพวกรุนแรงผู้ใหญ่นั่งอยู่...หนอบ พักน้ำหนักตัวไว้บนข้อศอก ก้มหน้าลงสู่พื้นอยู่...ฯลฯ...ท่านราชทูตได้หยุดอยู่กับม.ก.องสตัชซ⁴ เพื่อให้เวลาแก่พวกรุนแรงผู้มีตระกูล

³ ฟรังชัวล อังรี ตูร์แปง. ประวัติศาสตร์แห่งพระราชอาณาจักรสยาม. หน้า 12. ปอล ชาเวียร์ แปล

⁴ คือ Constantin Phaulkon เป็นชาวกรีก ชื่อไทยว่า เจ้าพระยาวิชเยนทร์ มีหน้าที่คล้ายเป็นหัวหน้าข้าราชการฝรั่งหั้งปวง

ชาวฝรั่งเศสเข้ามาในห้องพระโรง และนั่งลงบนพระมหาที่หมอดทุกคนเลี้ยก่อน...ฯลฯ...เมื่อขุนนางผู้มีตระกูลเข้ามาประจำที่หมอดทุกคนแล้ว ก็ได้ยินเสียงแต่รังษีกับเสียงโทรศากภาษาใน เสียงแต่รังษีกับมโทรศากภาษาในอกก์ขานรับ เป็นอันดีสัญญาณแสดงให้ทราบว่า พระเจ้าแผ่นดินจะเสด็จออกขึ้นประทับพระราชบลังก์แล้ว ทันใดนั้น 0.m. กองสตัชโดยเท้าเปล่า หมายความว่า สวนสุกน่องแต่มิได้สวนรองเท้าก์คลานขึ้นบันไดหน้าห้องพระโรง...ฯลฯ...ท่านราชทูตก็ก้าวตามขึ้นไป ข้าพเจ้าอยู่ทางเบื้องซ้ายของท่าน เชิญพระราชลานนท์อยู่ท่านราชทูต ได้ถือดหมวดของท่านออกเมื่อถึงขั้นบันสุดและเหลือบเห็นองค์พระมหาที่ตริย์ ครั้นเข้าไปในห้องพระโรงแล้ว ก็น้อมคีรษะต่ำถวายคำนับตามแบบฝรั่งเศส...ฯลฯ...เราเดินเข้าไปจนถึงตรงกลางห้องพระโรง ท่ามกลางพวกรุนแรงผู้ใหญ่หมอบราบอยู่เป็นสองแคว...ฯลฯ...ที่ตรงนี้ ท่านราชทูตถวายคำนับเป็นคำรบที่สอง และก้าวเข้าไปใกล้พระราชบลังก์ในระยะที่พอจะพูดกันได้ยิน เข้าไปยืนอยู่หน้าเก้าอี้ที่เข้าจัดไว้ให้ท่าน ก้มคีรษะคำนับอีกเป็นคำรบที่สาม และเริ่มกราบบังคมทูลโดยยืนอยู่และมิได้ส่วนหมวดว่า...”⁵

ด้วยการที่คณะทูตของเชอวาลิเอร์ เดอ โซมองต์ปฏิบัติเช่นนี้ เป็นพระไม่ยอมรับธรรมเนียมประเพณีการหมอบเข้าเฝ้าที่ถือปฏิบัติกันมานาน และแม้ว่า ม.ก.องสตัชผู้รู้ธรรมเนียมประเพณีการหมอบเข้า

⁵ บทหลวง เดอ ชัวซีย์. จดหมายเหตุรายวัน การเดินทางไปสู่ประเทศไทย. หน้า 373 - 375

ผ่านเป็นอย่างดี โดยอธิบายให้เช渥าลิเออร์ เดอ โซมงต์ได้รับรู้ แต่ เช渥าลิเออร์ เดอ โซมงต์ก็หาสนิจไม่ เพราะยังมั่นในพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เป็นสำคัญ ม.ก.องลตซ์จึงหาวิธีใหม่ในการเชิญพระราชานันต์ ต่อสมเด็จพระนราภิญณ์ที่ประทับอยู่ตรงช่องเสื้อบัญชร สูงจากพื้นไม่ต่างกว่าหกฟุต ด้วยการ "...เชิญพระราชานันต์ลงในพาหนะของคามีดัมทองคำฯ เพื่อที่ท่านราชทูตจะได้ชูขึ้นไปให้สูงจนถึงที่ประทับของพระเจ้าแผ่นดิน..."⁶

แต่เช渥าลิเออร์ เดอ โซมงต์กลับไม่ยอมปฏิบัติตามคำแนะนำ โดย "ถ้ายพระราชานันต์อุปถัมภ์ให้เช渥าลิเออร์เดอ โซมงต์โดยมิได้ชูศอกขึ้น เลย ดังกับว่าพระเจ้าแผ่นดินประทับอยู่ต่ำเสมอ กับตัวท่านจะนั่น นั่น ม.ก.องลตซ์ซึ่งมองอยู่กับพื้นท้องพระโรงเบื้องหลังเรา ร้องบอกท่าน ราชทูตว่า 'ชูขึ้นไปชิ ชูขึ้นไป' แต่ท่านราชทูตก็หาได้ชูแขนขึ้นไม่ และ พระมหากรุณาธิรัชต์ทรงมีน้ำพระทัยอันประเสริฐก็จำเป็นต้องน้อมพระ วรกายลงมาครั้งพระองค์จากช่องเสื้อบัญชรเพื่อรับพระราชานันต์..."⁷

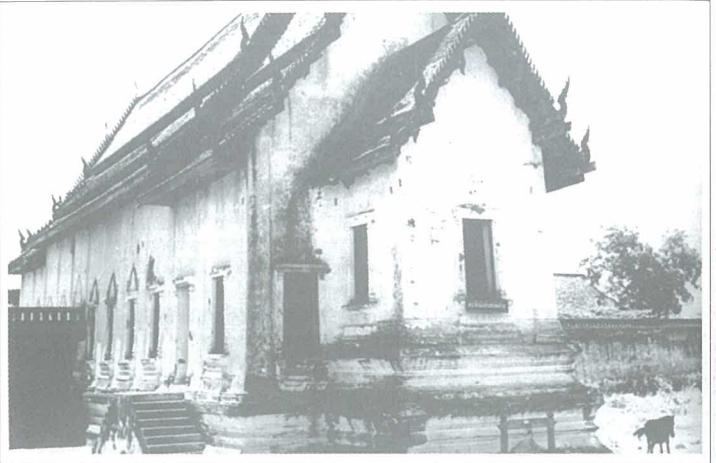
จากบันทึกเอกสารต่างประเทศนี้เอง จะเห็นพระปรีชาญาณ ของพระมหากรุณาธิรัชต์ไทยเป็นอย่างยิ่งว่า เมื่อชาติต่างชาติไม่ยอมที่จะ หมอบเข้าเฝ้าตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่คนไทยได้ประพฤติปฏิบัติ กันอยู่ พระองค์ก็ได้ทรงออกอุบายด้วยการประทับที่สูงกว่า แม้เมื่อ เวลาชาวต่างชาติจะต้องทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องบรรณาการจะเป็นด้วย

⁶ อ้างแล้ว. หน้า 378

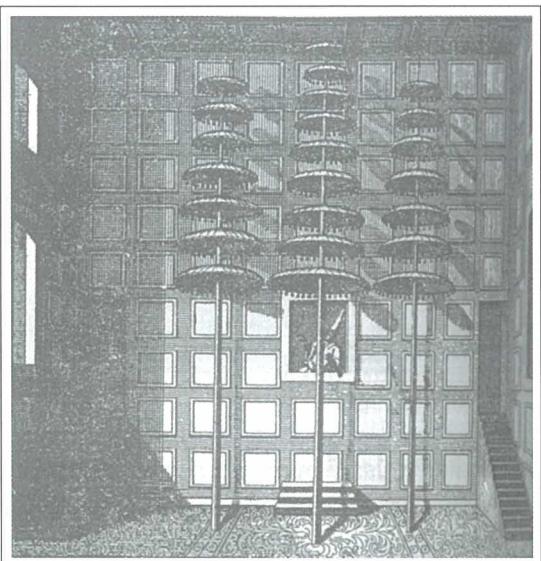
⁷ อ้างแล้ว. หน้า 379

ภาพลายเส้นแสดงเหตุการณ์สมเด็จพระนราภิญณ์เสด็จ ออกรับเช渥าลิเออร์ เดอ โซมงต์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสของพระเจ้า หลุยส์ที่ 14 จะลังเกตเท็นบทหลวง เดอชาร์ซี ยืนอยู่ข้างราชทูต ฝรั่งเศส และเจ้าพระยาวิชเยนทร์หมอบอยู่หน้าที่ประทับ ณ พระนราภิญณ์ราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี

พระที่นั่งจันทรพิศาล ภายในพระนารายณ์ราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี เป็นพระที่นั่งที่สมเด็จพระนารายณ์เล็ตต์จอกอให้ข้าราชการเข้าเฝ่า ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงบูรณะขึ้นใหม่

ท้องพระโรงในพระบรมมหาราชวังแห่งกรุงสยาม

การยืนก็ตาม แต่ก็ต้องค้อมตัวยืนทูลเกล้าฯ ถวายเหนือคีรีจะงของตนเองดุจคล้ายการนั่งหมอบเข้าเฝ่ากลายๆ เช่นกัน ดังที่ทั้งนิโกลาล์ แซร์แวร์ และ มองซีเออร์ เดอ ลา ลูแบร์ ได้บันทึกการหมอบเข้าเฝ่าไว้เช่นกัน

“...ถ้ามีการเล็ตต์จอกอให้เข้าเฝ่าบ้างในพระบรมมหาราชวัง ก็จะประทับอยู่แค่สีหบัญชรเท่านั้น ก่อนที่จะเผยแพร่สู่สาธารณะ มีการเป่าແตร เป็นอาถรรษ์ว่าพระเจ้าแผ่นดินจะเล็ตต์จอกอแล้ว เพื่อให้ทุกคนหมอบกราบก้มหน้าลงกับพื้น และผู้ที่จะเข้าเฝ่าจะต้องกราบทวายบังคม สามครามาแต่ไกล และจึงจะคลานเข้าหาได้จนถึงที่ที่เขากำหนดให้อันจะใกล้หรือใกล้จากพระสีหบัญชรเพียงไรก็ต้องแล้วแต่ฐานะอันสูงล่ำ หรือปานกลางของบุคคลผู้นั้น แล้วก็จะต้องกราบทวายบังคมอีกสามครั้ง และหมอบอยู่บนพรมหรือเสื่อ พนมมือแต้ และต้องเบื่องหน้า ไปเลี้ยงทางเดินหนึ่งมิให้สบตรงพระพักตร์ได้...”⁸ นิโกลาล์ แซร์แวร์ บันทึก

“....พระสีหบัญชวนี้เป็นคุณามหาไฟชยนต์ที่อยู่สูงขึ้นไป เปิดออกสู่ท้องพระโรง และอาจกล่าวได้ว่าเป็นพื้น (ของตึก) ชั้นที่หนึ่งสูงกว่าชั้นล่างขึ้นไป 9 ฟุตหรือราวๆ นั้น จึงจำเป็นต้องวางบันไดถึงสามขั้น เพื่อให้ข้าพเจ้าก้าวสูงขึ้นไปพอที่จะถวายพระราชสาลั�แห่งพระบາท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ฝรั่งเศส) ต่อพระหัตถ์ของสมเด็จพระเจ้ากรุง

⁸ นิโกลาล์ แซร์แวร์. ประวัติศาสตร์ธรรมชาติและการเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม (ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช). หน้า 287. สันต์ โภมลุбуตร แปล

สยามได้พระมหากษัตริย์พระองค์นี้ทรงพอพระราชหฤทัยให้枉บันได 3 ขั้น ดีกว่าที่ต้องเห็นพระองค์เองจำเป็นต้องน้อมพระวรกายค้อมพระปุณ്ഡกาลลงมารับพระราชนាសน์แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ฝรั่งเศส) จากมือข้าพเจ้า..."⁹ ลา ลูแบร์ บันทึก

ธรรมเนียมประเพณีการต้อนรับคณะทูตในสมัยอยุธยา นั้น สิ่งที่สำคัญสุด คือ พระราชนាសน์ ผู้อัญเชิญพระราชนាសน์จะต้องนำไปวางบนพานแหวนฟ้าแล้วขึ้นบุษบก ตั้งขบวนแห่ มีกลองชนะ เชิญไปบนหอพระราชสารสน์ ซึ่งมีเจ้าพระยาพระคลังจะนั่งคอยรับพระราชสารสน์ เพื่อนำไปให้อาลักษณ์แปลพระราชสารสน์เป็นภาษาไทย และวิจิค้อยนำขึ้นทูลเกล้าถวายพระมหากษัตริย์

หลังจากพระมหากษัตริย์มีรับสั่งให้คณะทูตเข้าเฝ้า ก็ต้องมีพิธีการก่อนด้วยการให้ทหารหลายเหล่าแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ถืออาวุธครบ นั่งกระลาบาดล่องข้างทางที่ทูตจะเดินเข้าไปเฝ้าในท้องพระโรงที่ตกแต่งสวยงาม ดังที่กวีเอกในสมัยสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้รจนาไว้ในเลภาชน์ขั้นชั้นแหน

“ในห้องห้องพระโรงนั่นพรหมลาด

เอ่ยมสะอดฉากตึ้งบังม่านกัน

ตั้งเครื่องสูงมานาม่านนั้น

ชุมสายรายคั่นกันต่อมา

บรรณาการของถวายหลายหลาภก

ตั้งไว้น้ำฉากเบ็นหนักหนา

ที่นั่งตามตำแหน่งแขกเมืองมา

ตรงหน้าพระที่นั่งพระทรงธรรม

มหาดเล็กช่าวที่มีเข้ามา

แต่งตัวนุ่งผ้าเป็นจำละหวั่น

⁹ อ้างแล้ว. หน้า 441

ชูนนางน้อยใหญ่เข้าไปพลัน
นุ่งสมปักใส่เสื้อครุยกรอง
จตุลสมภ์เวียงวงศ์ลังนา
แขกฝรั่งก์ประดังกันแต่งตัว
เจียรราชดาดคาดรองปั้นแห่งใน
จัดกันตามตำแหน่งแต่ก่อนมา
เฉียดถนนทางตั้งข้างหน้า
ตำรวจในช้ายขาวก์เข้าไป
โภกหัวเลือกอุขลิบจีบเอวใส่
ต่างไปเป็นครีพระพารา”¹⁰

แม้ว่าชาวต่างชาติจะได้รับอภิสิทธิ์บางข้อที่ไม่ต้องปฏิบัติ เหมือนคนไทยก็ตาม แต่สำหรับข้าราชการบริหารไทยก็ยังคงยึดปฏิบัติอยู่อย่างเคร่งครัด

“นุ่งสมปักชักกลิบจีบลับลับ
ครั้นแล้วจสรพลำราญขึ้นคานหมาย
พวงข้าคอกลมม่านถือพาณตาม
เจ้าพลายงามตามไปนั่งตรงตั้งข้อง
ถึงพระราชวนเวหาพวงชารที่
ที่ค่อยมีกิริยาอัชณาลัย
ถือพาณทางรองธูปเทียนดอกไม้
ยกเข้าไปเตรียมตั้งพอบังควร
ให้พลายงามตามไปนั่งตรงตั้งข้อง
ตามทำนองพระที่นี่ครีลั่งถีถ่วน
ฝ่ายเข้าเฝ้าเจ้าพระยาเวลาจวน
ต่างกีชวนกันเข้ามาหน้าพระโรง
นุ่งสมปักชักชายกรายกรีดเล็บ
ผ้ากรอบหนึบแนบหน้าดูอ่าถิง
พอเวลานาทีถ่วนสีโง
เข้าพระโรงพร้อมหน้าข้าราชการ”¹¹

จนกระทั่งต่อมา ระเบียบการแต่งกายเข้าเฝ้าเริ่มไม่เคร่งครัด เมื่อคนแต่ก่อน จึงปรากฏว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

¹⁰ เลภาเรืองชูนขั้นชั้นแหน

¹¹ อ้างแล้ว. หน้า 539

ทรงออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการแต่งกาย การใช้ผ้านุ่งให้ถูกต้อง พร้อมข้อห้ามไว้ใหม่อีกครั้งในกฎหมายตราสามดวง

“...หย่างทำเนียมแต่ก่อนลีบมาจะนุ่งผ้าสมปักษ์ท้องนากระไรสเลือครุยกรองคอ กรองตันแขน กรองปลายแขน คาดรัตคดหนาม ขนุนได้แต่เมหดใหญ่ กลาโหม จตุลสมภร...ฯลฯ...และทุกวันนี้ข้าราชการผู้น้อยนุ่งห่มใด้ตามหย่างทำเนียมแต่ก่อน ผู้น้อยก็นุ่งสมปักษ์ท้องนากระไรสเลือครุยกรองคอ กรองมือ กรองสังเวียน กรองสำราญ¹² คาดรัตคดหนามขนุน กันร่วมผ้าครีฟิ้งตลอดไปจนตำรวจเลว....ฯลฯ...แต่นี้ลีบไปเมื่อหน้า ให้ข้าราชการและราชภูมิทำตามหย่างทำเนียมแต่ก่อน ครั้งนี้โปรดเกล้าฯ ให้แต่ชุนนางผู้หญิงกันร่วมผ้าครีฟิ้ง คาดรัตคดหนามขนุน ห้ามอย่าให้ข้าราชการผู้น้อยใส่เลือครุยกรองคอ กรองสังเวียน กรองสำราญ คาดรัตคดหนามขนุนนุ่งสมปักษ์ท้องนา ลายเข็มขัดอย่างให้มีดอกประชำยามกันร่วมผ้าครีฟิ้ง ใส่เลือครุยได้แต่กรองปลายมือ...ฯลฯ... อย่าให้ข้าราชการผู้น้อยและราชภูมิกันร่วมผ้าครีฟิ้ง และกระทำให้ผิดด้วยหย่างทำเนียมเกินบันดาศักดิ์เป็นอันขาด ที่เดียว...”¹³

ขบธรรมเนียมโบราณราชประเพณี ก่อนเข้าเฝ้าพระมหา กษัตริย์ ชุนนางและข้าราชการบริพาร เมื่อจะต้องเข้าเฝ้าพระมหา กษัตริย์ ก็จะลังการให้ทหารแบบเลี้ยง เข้าพระบรมมหาราชวัง โดยมีท่าน

¹² สมรค

¹³ สะกดตามต้นฉบับ. กฎหมายตราสามดวง. หน้า 594

หน้าหอถือทีบเครื่องยศ¹⁴ และผ้าพระราชทาน¹⁵ ที่อยู่ในเจียด¹⁶ ตามมาด้วย จากนั้นชุนนางและข้าราชการบริพารก็จะมาที่ศาลาเปลื้อง เครื่อง¹⁷ เพื่อผลัดเปลี่ยนผ้านุ่งธรรมดาเป็นนุ่งผ้าพระราชทาน คือ นุ่งผ้าลม (สอง) ปัก (ปัต) ท้องนากระไรสเลือชั้นใน แต่ไม่เลือครุย กล่าวคือ แขนเลือนั้นยาวทอดลงมาเกือบถึงข้อมือ กว้างระหว่าง 2 ฟุต โดยรอบ ตัวเลือครุยจะแคบมาก ไม่สามารถผ่านลงและคลุมผ้าถุงให้ มิดชิด เป็นรอยกลีบช้อนกันพับอยู่กับบั้นเอว แล้วกรองคอ กรอง ตันแขน กรองปลายแขน ซักพกห่อล่อมหากาก คาดรัตประคด¹⁹ หรือ ผ้าสำริดหนามขนุน ซึ่งทำหน้าที่คล้ายเข็มขัด²⁰ เป็นผ้าแพร (ดอก) ลี

¹⁴ ทีบเครื่องยศ คือ เครื่องอัญเชิญ ประเทททีบหมายพลุ บุหรี่ กระโนน กาหน้าชา เป็นต้น

¹⁵ ผ้าพระราชทาน คือ ผ้าที่พระมหากษัตริย์พระราชทานให้แก่ชุนนาง ตั้งแต่ระดับเจ้า พระยาจนถึงหลวง ซึ่งผ้าพระราชทานนี้ คือ ผ้าสมปักษ์ ผ้าโภมเทศ ผ้าเยี่ยรับบั้น ผ้า อัตตัด เป็นต้น ซึ่งในแต่ละสีกับลวดลายผ้า จะสามารถบอกศักดิ์ตำแหน่งของชุนนาง อีกด้วย เช่น ระดับชั้นเจ้านายใช้ผ้าสีเพล ชุนนางกระหลวงหาดใหญ่ใช้ผ้าสีเขียวแก่ หรือ ชุนนางกระหลวงกลาโหมใช้ผ้าสีลูกหว้า มหาดเล็กใช้ผ้าสีเหลือง เป็นต้น

¹⁶ ภาชนะชนิดหนึ่ง ลักษณะเป็นกล่องหรือหินเล็กๆ เป็นเครื่องคุณงามบรรจุ สำหรับ ใส่ของ เช่น ผ้า มักทำด้วยเงิน ในสมัยอยุธยา พระราชทานเจียดทองแก่ข้าราชการ ระดับเจ้าพระยา พระยา

¹⁷ สถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายของชุนนางและข้าราชการบริพารทั้งหลาย

¹⁸ การนุ่งผ้าลมปัก เป็นเครื่องป้องกันไม่ให้คนที่ไม่เป็นข้าราชการปลอมเข้าไปเฝ้าในที่ใกล้ พระมหากษัตริย์

¹⁹ บางทีก็เรียกคาด (เกี้ยว) ผ้าคาดเอว

²⁰ การเกี้ยวผ้าในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ มีอยู่ 4 แบบ คือ 1. เกี้ยวแบบย้อมพัด ใช้ผ้า ไหมอย่างเดียวและใช้เกี้ยวเวลาผู้ชายเข้าชั้งตอกน้ำมัน 2. เกี้ยวแบบระหวัดจำ ใช้ผ้าลาย สำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ 3. เกี้ยวแบบพันหนำ ใช้สำหรับพากดำรงชีม้า 4. เกี้ยวแบบเกไล เกี้ยวได้ทั้งชั้นหนาย (คนใช้) แต่ต้องนุ่งแบบบัวตูม ส่วนชั้นเสนาบดี ต้องนุ่งแบบบัวกลม

ปักใหม่ทองใหม่เงิน มีดอกลายต่างๆ กว้างประมาณ 12 เซนติเมตร ยาวพอที่จะปล่อยชายผ้าทั้งสองข้างห้อยลงมาข้างหน้า²¹ โดยผูกไว้ ได้ลักษณะที่ท้องน้อย ข้อiyiyawลงมากกว่าคีบหนึ่ง และมีผ้ากราบ²² คาดที่ท้องน้อยตรึงริมสะดือ ติดหนังกำพร้า เนื้อผ้าสองปักขึ้นมาหน่อยหนึ่ง²³ และจะต้องไม่มีการสวมเลือดโดยเด็ดขาดเป็นระยะเวลา 8 เดือน นับตั้งแต่เริ่มต้นฤดูร้อน ถึง ฤดูฝน คือ วันเดือน 4 แรม 13 ค่ำ ซึ่งเป็นวันจ่ายตรุษไทย หรือ วันต้นในการพระราชพิธีล้มพัลตรนิท²⁴ ที่ยิ่งเป็นอาภารณาติยสูตร²⁵ จนถึงวันเดือน 12 แรม 13 ค่ำ ที่เป็นวันสุดท้ายในการเลิกพระราชพิธีของเบรียง ลดโคมไชย์ลงloyน้ำต่างกระทงต่อถึงฤดูหนาวจึงจะสวมเลือเข้าเฝ้าได้ เป็นระยะเวลา 4 เดือน คือ วันเดือน 12 แรม 13 ค่ำ เป็นวันสุดท้ายในการเลิกพระราชพิธีของเบรียง ลดโคมไชย์ลงloyน้ำต่างกระทง จนถึงวันเดือน 4 แรม 13 ค่ำ ซึ่งเป็นวันจ่ายตรุษไทย หรือ วันต้นในการพระราชพิธีล้มพัลตรนิท ที่ยิ่งเป็นอาภารณาติยสูตร และไม่ต้องสวมหมวก (ломพอก) ไม่ต้องสวมถุงน่องรองเท้า²⁶

²¹ เกี้ยวผ้าแบบขัญพัด

²² ผ้าขาวพับซ่อนกันสามขันบกว้าง 4 - 5 นิ้ว

²³ เรื่องนี้ พลตรี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช มีความเห็นว่าเป็นการคาดที่ได้ร่วมนึ ถือเป็นการแสดงความเคารพสูงสุด หากคาดที่เอวเป็นการแสดงความประسنค์ในการทำงานหนัก

²⁴ เป็นการพิธีประจำปีสำหรับพระนคร ทำเพื่อจะให้เป็นสวัสดิมงคลแก่พระนคร

²⁵ เพื่อเป็นการชี้ว่าดีไซต์ใกล้ลัว ขับไล่ฝีเส้า พระราชทานแลกมองคลพิสมรภูบง เพชร เป็นเครื่องกันฝี และนิมนต์พระสวادพระบวตร ถือเป็นพระราชพิธีมงคล ขับไล่ฝีเส้า มองคลพิสมรภูบง

²⁶ ก.ศ.ร.ฤทธาบ. ภายนอก 77 - 78

การผูกผ้าพระราชทานนี้แต่งได้เฉพาะชุมชนทางภาคใต้ กาฬโภม และจตุสดมภ์ ส่วนลอมพอกนั้น หากเป็นพิธีการสำคัญให้ใส่ด้วย แต่ถ้าเป็นว่าราชการการส่วนพระองค์ ไม่ต้องใส่ลอมพอก ส่วนทนายหน้าหอยที่ติดตามมาด้วย นั่งรออยู่หน้าท้องพระโรง ตรงบริเวณข้างหลังลับแลกันอยู่ข้างหน้าอีกที ไม่สวมเลือด แล้วล่าวเสร็จลึงเข้าประทวังชั้นใน และก่อนเข้าห้องพระโรง ชุมนางและข้าราชบริพารต่างฝากดาบไว้ที่พนักงานวัง²⁷ แล้วเข้าห้องพระโรงพระบรมหาราชวังโดยฝ่ายเจ้าพระยาจักษุ หัวหน้าฝ่ายชุมนางกรมมหาดไทย²⁸ เข้าทางประทวห้องพระโรงฝ่ายตะวันออก ฝ่ายเจ้าพระยากาลาโภม หัวหน้าชุมนางกรมพระกาฬ เข้าทางประทวห้องพระโรงฝ่ายตะวันตก ชุมนางทั้งสองกรมนี้ต่างเดินนำชุมนางและหัวเมืองระดับต่ำลงมา อีกทั้งข้าราชบริพารทั้งหลายเข้าพร้อมกัน เมื่อถึงเหลี่ยมลับแล กราบถวายบังคมสามครั้ง บุ้งผ้ากราบ (ที่เคียนพุงอยู่ลังกับพื้นห้องพระโรง) แล้วกราบทวายบังคมอีกครั้ง...ในกรณีฤดูร้อนและฤดูฝน

แต่ถ้าเป็นฤดูหนาว...เจ้าทรงเลือสีชั้นเดียว คาดล้าน (ผ้าขนลัต) บ้าง แพรสีบ้าง ชุมนางสวมเลือเข้มขำบอตลัดแพรสีสอง

²⁷ ป้องกันไม่ให้ผู้ใดซ่อนอาชญาเข้าไปในเลือด ในการลอบทำร้ายพระมหาจัตุริ

²⁸ ทั้งตำราแบบธรรมเนียมในราชสำนักครองกรุงศรีอยุธยา และ จดหมายเหตุ ลา ลูเบร กกล่าวไว้ว่า ตำแหน่งเจ้าพระยาจักษุ หรือตำแหน่งจักษุ (Tchacry) คือ เสนานบดีกระทรวงมหาดไทย สามารถว่าการฝ่ายพลเรือนทั่วราชอาณาจักร บรรดาชุมนางในหัวเมืองทั้งล้านต้องบอกปฏิบัติมายังจักษุ บรรดาผู้ว่าราชการเมืองทั้งปวงต้องส่งใบอนุญาตจักษุนั้น และรับคำสั่งจากจักษุไปถือปฏิบัติ จักษุทำหน้าที่เป็นประธานของที่ประชุมราชมนตรีด้วย

ชั้นที่ได้พระราชทาน²⁹ เสนอบดีค่าดลัน แล้วคลานเข้าที่เฝ้าประจำ
ตำแหน่งทุกนาย เพื่อรอว่าราชการจากพระมหาภัตtriy³⁰

ในระหว่างที่ขุนนางและข้าราชการบริพารกำลังจะคลานเข้าสู่ที่
เฝ้า พนักงานวังจะต้องรีบนำพรม³¹ เจียม³² ประจำตำแหน่งของ
ขุนนาง และเครื่องอัญเชิญราमาวงไว้ให้เรียบร้อยโดยไว

ส่วนมหาดเล็ก³³ ก็มอบกราบถวายบังคมเข้าเฝ้าในห้อง
พระโรงทั้งเบื้องซ้ายและเบื้องขวาพระหัตถ์เป็นที่เรียบร้อย

²⁹ แต่ถ้าวันใดในฤดูหนาวที่อากาศไม่หนาว ก็ไม่โปรดให้ขุนนางสวมเสื้อ

³⁰ พระราชพงศ์ศาวดaru กรุรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๓. เจ้าพระยาทิพารวงค์มหาโกษา
ธิปตี. หน้า ๑๕๐

³¹ ใช้ขันลัตว์มาถักเข้าจนเป็นผืน มีลวดลายต่างๆ

³² เจียมเป็นเครื่องลงดัดชนิดหนึ่ง ทำด้วยขันลัตว์ที่นำไปต้มให้ร้อนจัดจนเกรอะในตะแกรง
ยกขึ้นมาตากให้แห้ง เสร็จแล้วลอกออกมากได้เป็นแผ่นๆ เป็นขันลัตว์ทั้งผืน ปูกัน
ความชื้นได้ดีมาก ภาษาไทยภาคเหนือเรียกว่า เจียม

³³ พระมหาภัตtriย์สมัยอยุธยาจะมีมหาดเล็ก ๔๕ นาย แบ่งออกเป็น ๔ เวร คือ เวรคักดี
เวรลิที วรฤทธิ์ และเวรเดช แต่ละเวรมีหัวแม่พระเป็นหัวหน้า ชื่อ นายกวด นายขัน
นายฉัน และนายชิด เป็นตำแหน่งดังต่อไปนี้ ภายหลังมาเพิ่มจำนวนหัวแม่พระขึ้นอีก ก็มี
นายลนิษ นายเสน่ห์ นายเลี้่ห์อาฐุ นายสุดจินดา เป็นต้น

การเข้าเเวรของมหาดเล็กจะมีเวรละ ๑๑ นาย เวรตัน ๒ เวร เป็นฝ่ายขวา
และหมอบเฝ้าอยู่ในห้องพระโรงทางเบื้องขวาพระหัตถ์ อีก ๒ เวร เป็นฝ่ายซ้าย และ
หมอบเฝ้าอยู่ในห้องพระโรงทางเบื้องซ้ายพระหัตถ์ โดยพระองค์พระราชทานชื่อตั้ง³⁴
และดับยศเล่มหนึ่งให้ทุกคน เก็บผู้เชิญกระแลรับสั่งไปส่งยังข้าหลวง (ข้าหลวงเหล่านี้
พระมหาภัตtriย์จะโปรดให้ออกไปตามหัวเมือง เพื่อบรรบดิราชการตามธรรมดาก็เรียกว่า
ราชการพิเศษ) นอกจากหน้าที่นี้แล้ว มหาดเล็กยังทำหน้าที่อื่นอีกด้วย อาทิ ทำ
หน้าที่ถวายพระครรช รักษาพระแสงราชานุวัฐ รักษาพระสมุด และถ้าทรงพระกรุณา
โปรดพระราชทานราชานุญาต ก็อ่านถวายหน้าพระที่นั่ง

อนึ่ง กรณีที่พระราชโอลลและพระบรมวงศานุวงศ์เข้าเฝ้า
ไม่ต้องทรงสองปัก ทรงพระภูษาผ้าลายธรมดา ทรงคาดแพรแถบลี
ต่างๆ ไม่ต้องทรงฉลองพระองค์ในฤดูร้อนและฤดูฝน เป็นเวลา ๘ เดือน
ต่อฤดูหนาวจะฉลองพระองค์เป็นเวลา ๔ เดือน

ส่วนขุนนางและข้าราชการบริพารระดับชั้นเจ้าพระยานุ่งสอง
ปักปูมดอกเทพพนม พระยานุ่งสองปักปูมดอกก้านแยกบ้าง ดอกทรง
ข้าวบิณฑ์บ้าง พระหลงเจ้ากรมนุ่งสองปักเชิง หลงขุนปลัดกรม
นุ่งสองปักล่องจวน³⁵ มหาดเล็กตั้งแต่จ้างวางหัวแม่พระถึงมหาดเล็กแล้ว
นุ่งสองปักริวสายบัว³⁶ คาดผ้ากราบที่เหนือสะตือ

แม้ว่าธรรมเนียมการหมอบเข้าเฝ้าจะมีกฎเครื่องครัดและ
ยึดถือปฏิบัติมากก็ตาม แต่ก็เคยมีข้อยกเว้นในสมัยแผ่นดินพระบาท
สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งเจ้าพระยาบดินทรเดชา³⁶ (สิงห์
สิงหเสนี) ที่สมุหนายก หลังจากกลับจากการรบกับญวนเป็นผลสำเร็จ
ก็ได้อเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทันที ซึ่งพระบาท
สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงมีพระบรมราชโองการพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตให้เจ้าพระยาบดินทรเดชา และบรรดานาย
ทหารที่ไปร่วมรบครั้งนี้และมีคักดินสาสูงกว่า 400 ไร่ สามารถเข้าเฝ้า
ได้ในเครื่องแบบเต็มยศ คือ สวมสนับเพลา นุ่งผ้าสองปักลายน่า
เกี่ยวกววยเชิง คาดรัตประคดหนามขันนุ่น สอดแหวนเครื่องวงศัย

³⁴ รัวใหญ่ยืนช้างผืนผ้า

³⁵ รัวยาวตามยาวผืนผ้า

³⁶ ต่อมาชากาลที่ ๓ ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็นเจ้าพระยาราชสุภาพดี หลังจากโปรดการ
ปรบกบฎเรียงจันทน์เป็นผลสำเร็จ

คล้ายกำไล สวมเสื้ออัตตัดบ้าง เข็มขابบ้าง เยี่ยรับบับบ้าง คาดผ้ากราบทับนอกเลือ สวมประจำคล้องคอกนอกเลือ สวมมาลาเช่าสูงแต่แม่ทัพหลวง แม่ทัพรองสวมมาลาเช่าเลื่อนบ้าง มาลาเลือยบ้าง หมวกทรงประภากบ้าง โภกผ้าแดงขลิบทองเป็นหุกระต่ายบ้าง

ส่วนเจ้าพระยาบดินทรเดชาสวมมาลาเช่าสูงปักขันนกขาวโปรดเกล้าฯ ให้นั่งบนเบะพับกำมะหยี่ มีหมอนอิงรองข้อศอกด้วยเหมือนเช่นเจ้าพระยาวิชเยนทร์ ที่สมุหนายกอกรรคมหาเสนาบดีกรมมหาดไทย ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์³⁷

การที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงอนุญาตให้แม่ทัพนายกอง ที่กลับจากกองทัพญวนเข้าเฝ้าด้วยการแต่งกายเต็มยศเช่นนี้ เพราะจะทรงทดสอบพระเนตรเครื่องแต่งกายเต็มยศของแม่ทัพนายกองไทยทั้งปวง อีกทั้งจะได้พระราชทานรางวัลให้ด้วย โดยพวงกองหัฟเข้าทางพระทวารด้านตะวันตก และล้ำให้คลานเรียงตัวเป็นคูๆ กันไป ออกทางพระทวารด้านตะวันออก และเมื่อถึงหน้าพระแท่น จะได้ถวายกราบบังคมสามครั้ง และรับพระราชทานรางวัลเลือยผ้าเงินตราตามบรรดาศักดิ์พร้อมได้เลื่อนยศอีกด้วย

ฝ่ายขุนนางข้าราชการบริพารที่ไม่ได้ไปทัพญวนยังคงแต่งกายด้วยธรรมเนียมเดิม แต่หากผู้ใดที่ฝ่าฝืนโดยการสวมเสื้อเข้าเฝ้าที่ไม่ใช่ฤดูหนาว จะต้องถูกลงโทษตามพระบรมราชโองการของพระมหา

กษัตริย์พระองค์นั้นๆ ดังเช่น สมัยแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงลงโทษขุนนางบางคนด้วยการเข้าลุ่หุโทษบ้าง ไปถีบระหัดน้ำเข้านาที่ฝั่งคลองโรงไห่ ริมเชิงสะพานลูกกรงสูงพระเมรุเป็นเวลา 7 วันบ้าง โปรดน้ำตันถ้วนกาแฟเป็นเวลา 5 วันบ้าง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อสิยามมีการติดต่อกับต่างประเทศมากขึ้น ชนบทรวมเนียมการหมอบเข้าเฝ้าจากเดิมก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง ในสมัยแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา.

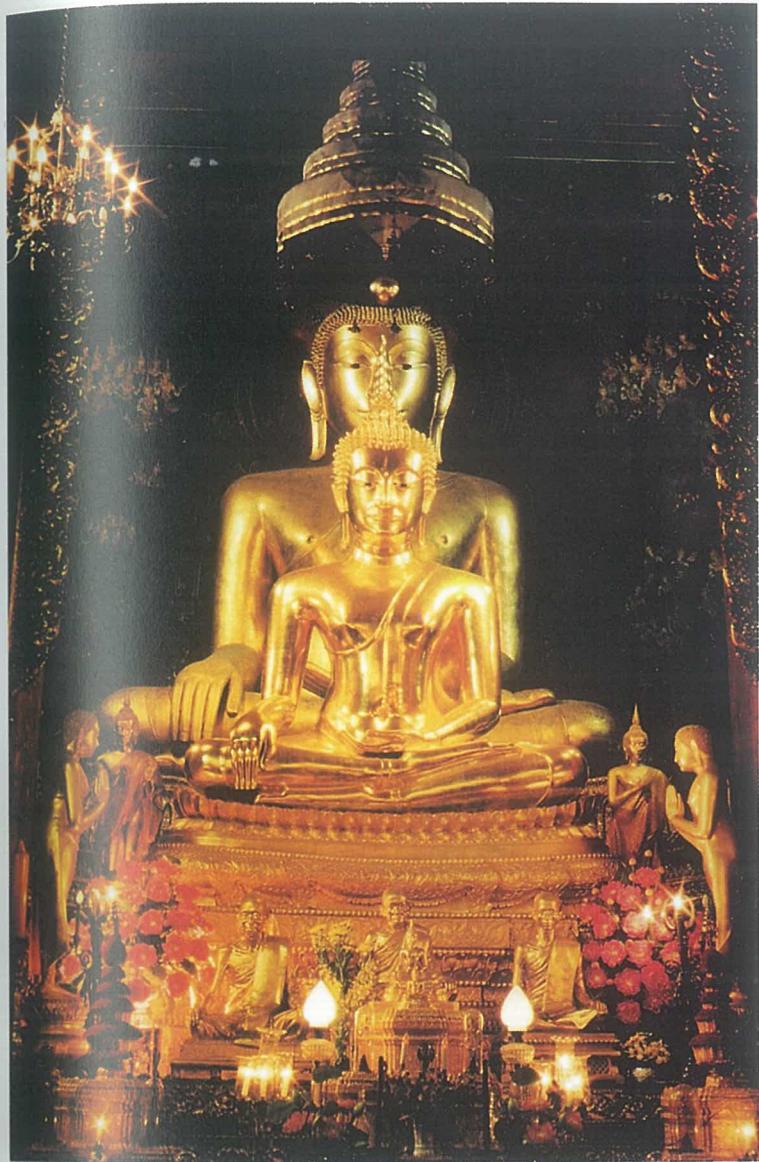
³⁷ ก.ศ.ร. กทลاب ได้บันทึกในหนังสืออายุติวัฒนไว้ว่า “เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์) นั้นเป็นที่ทรงนับถือของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเจึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเรียกว่าดังนี้ “พีบดินทร์จ่า” เสมอๆ ตลอดจนเจ้าพระยาบดินทรเดชาถึงอلسัญกรรมเมื่อ (วันที่ ๒๔ มิถุนายน) ปีรากาเอกศก จุลศักราช ๑๗๙๑ (พ.ศ. ๒๓๔๒) อายุ ๓๒ ปี

ກາພຫຼຸດພຣະພຸກຮປ້ງນາ

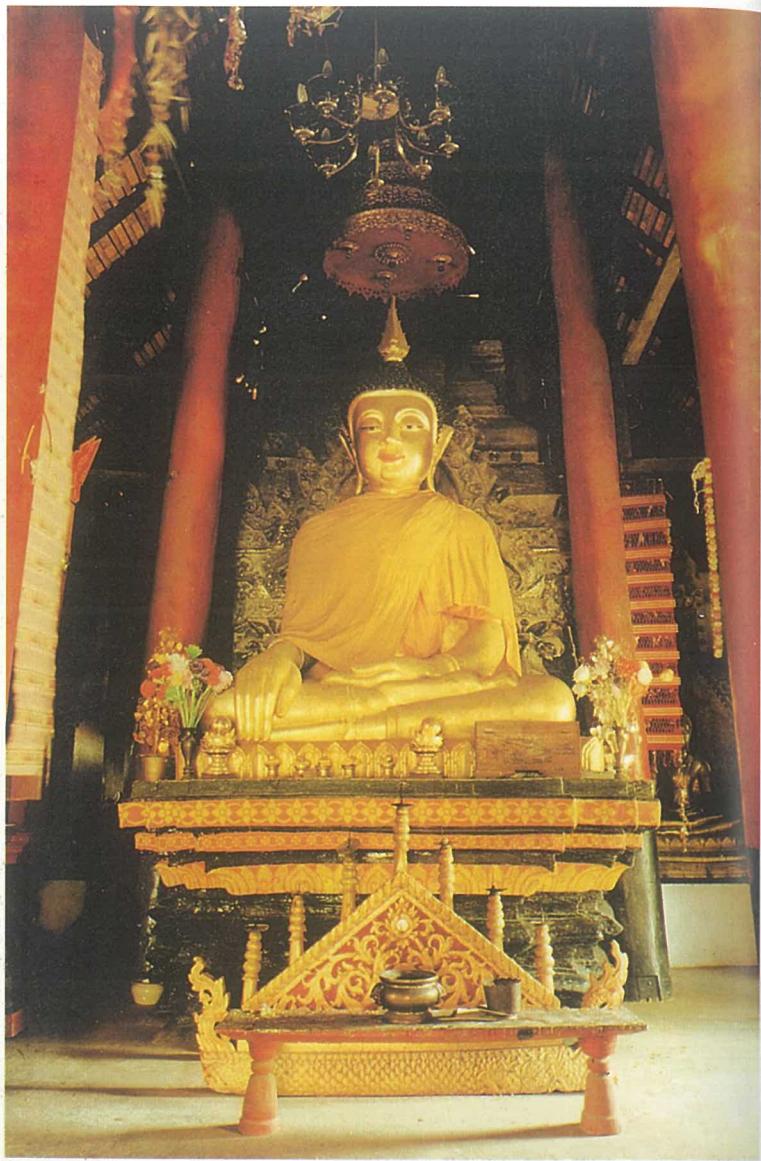
ຄ່າຍກາພໂຕຍ ພຣໜ້ຍ ພຣພິທິກັນສີກົດ

ພຣະພຸກຮປ້ງນາເປົ້າແຈ້ງເດືອນເດືອນມັງກອນໄກຫ
ຫຼຶ້ງນີ້ຄວາມປາດາມ ກຣດຄູນຄ່າ ມີເວັກລັກນະໄວ້ນໄດ້ດີເດັ່ນ
ແລະສະກ້ວນຄວາມເລື່ອມໃສສົກຮກາທີ່ຂາວໄກຍນີ້ຕ່ອງພຣະພຸກຮສາສາ
ນາເປົ້າແລະລານານກວ່າພັນນີ້
ຮວມທັງເປົ້າສັງຫຼຶ້ງແສດບຄືບສິລປົວມະຊຽນໃນແຕ່ລະກ້ວອັນເກີນ
ແລະແຕ່ລະຍຸດສົມມັບໄດ້ເປົ້າແຍ່ງຢັດ

ກາພຫຼຸດພຣະພຸກຮປ້ງນາ
ທີ່ນຳລົງພິມນີ້ໃນໜັງສ້ວັກຍຸສຣານຸມຍໍ່ ລົມນັກ 17 ນີ້
ໄດ້ຮັບການດໍາຍກອດສູ່ສາຍຕານວອນຄູນຜູ້ວ່ານ
ຕ້ວຍຜົມວົວກາດດໍາຍກາພນອງ ພຣໜ້ຍ ພຣພິທິກັນສີກົດ
ຜູ້ຫຼຶ້ງນີ້ຄວາມເປົ້າທັງໝ່າງກາພແລະຂ່າບສິລນູ່ຢູ່ໃນຕົວ
ເພື່ອນວິນເປົ້າຄວາມສູ່ນີ້ໃໝ່ 2546

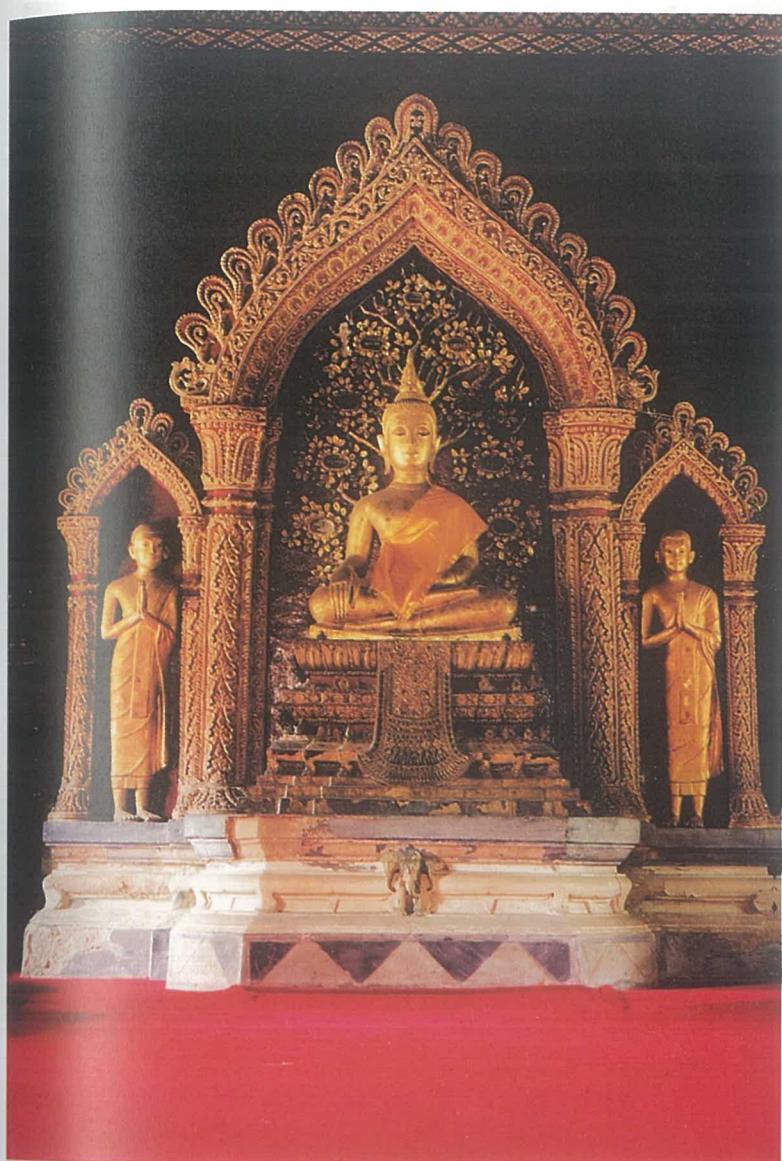

ພຣະພຸກຮປ້ົນສົກ ວັດນວຣນິໄວຄວິຫາດ ກຽງເຖິງ

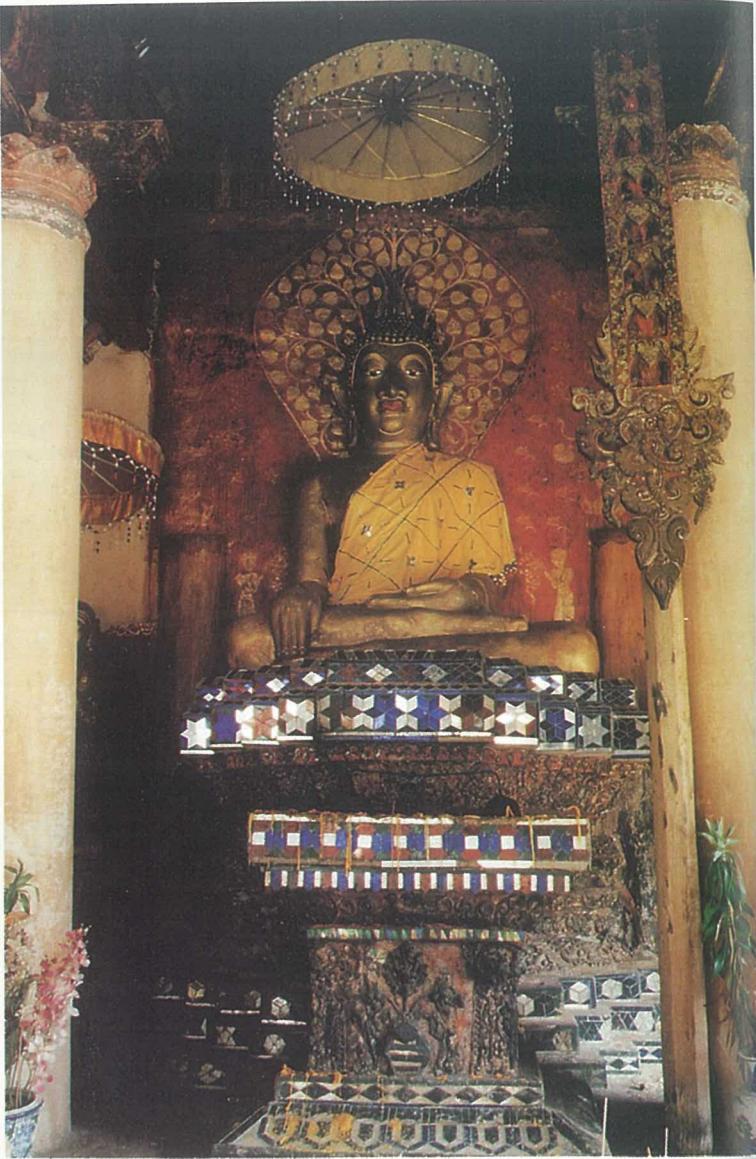
วัดยวาหหลวง วัฒนาภัยແນ່ເຊົ້າ ເກີຍາໃຫວ່ງ

96
ວິທີສຽງມະນຸມ

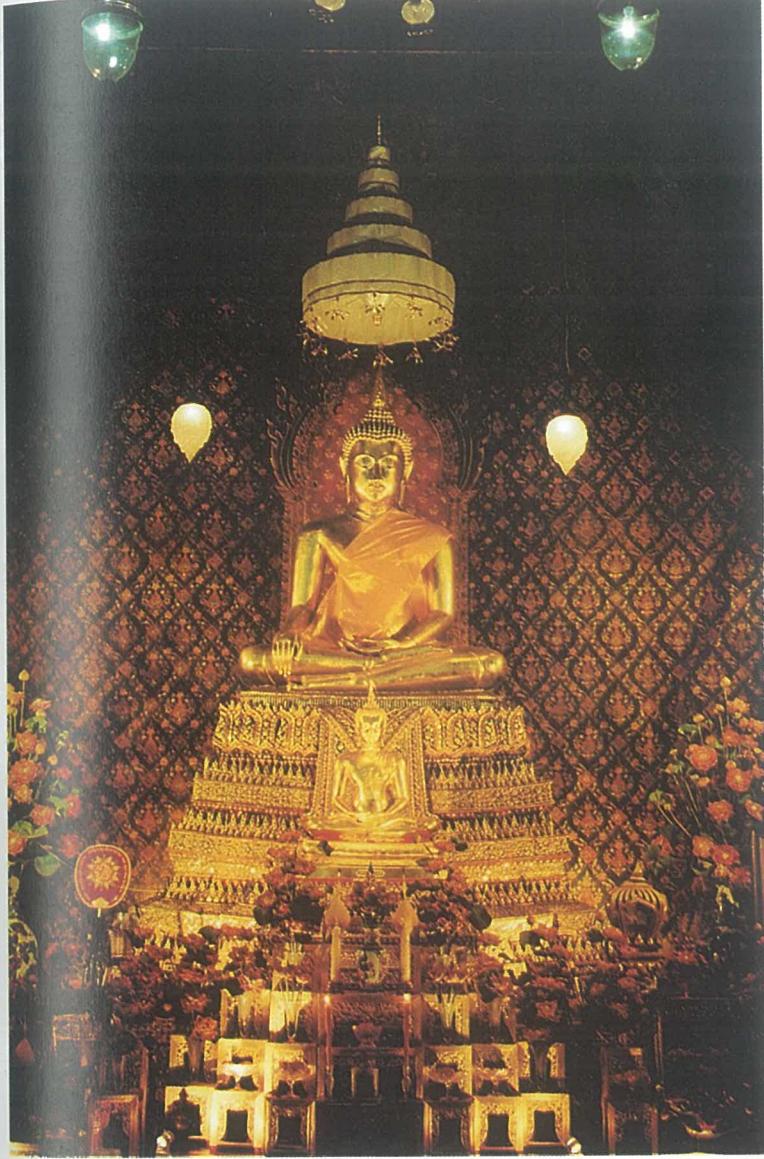
พระอันກົ່າແປລັດ ວັດເສນາສະຖານາມ ພຣະນະຄອດສັກວິວບູນຍາ

97
ວິທີສຽງມະນຸມ

วัดเกะกา ลำปาง

98
วิทัญสราญรุമย์

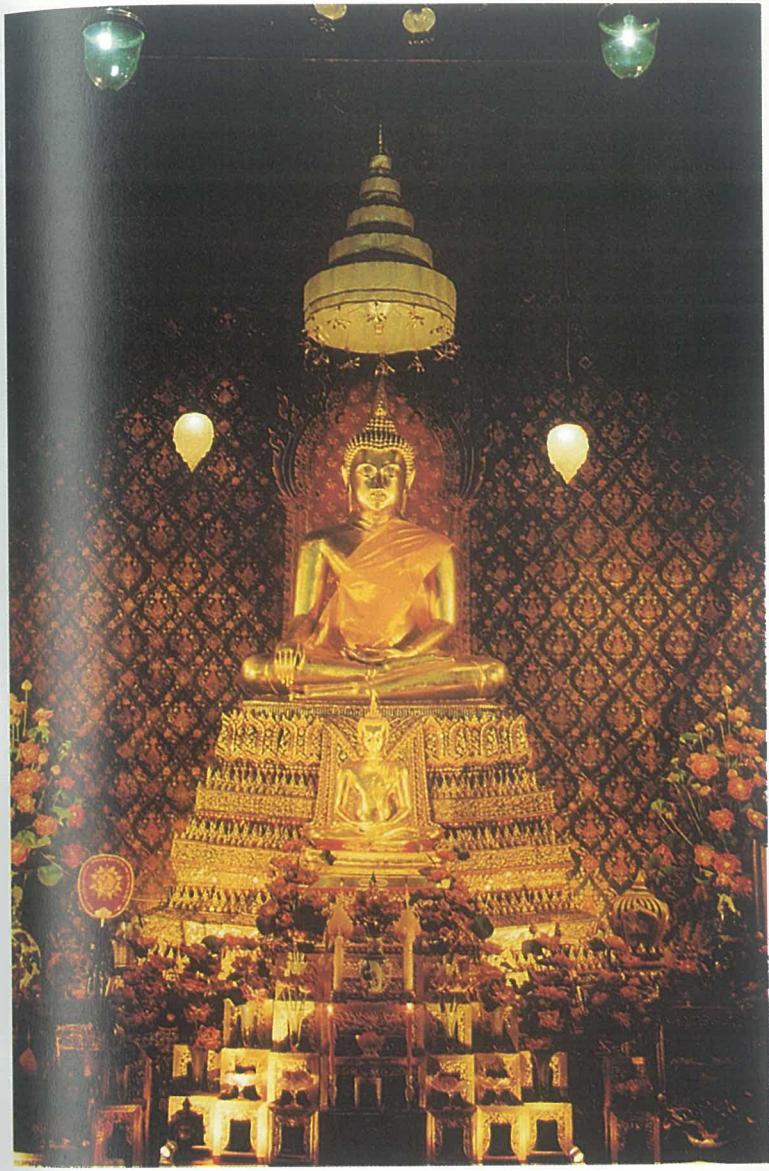
พระสังกัจารด วัดพิชัยญาติการาม กรุงเทพฯ

99
วิทัญสราญรุമย์

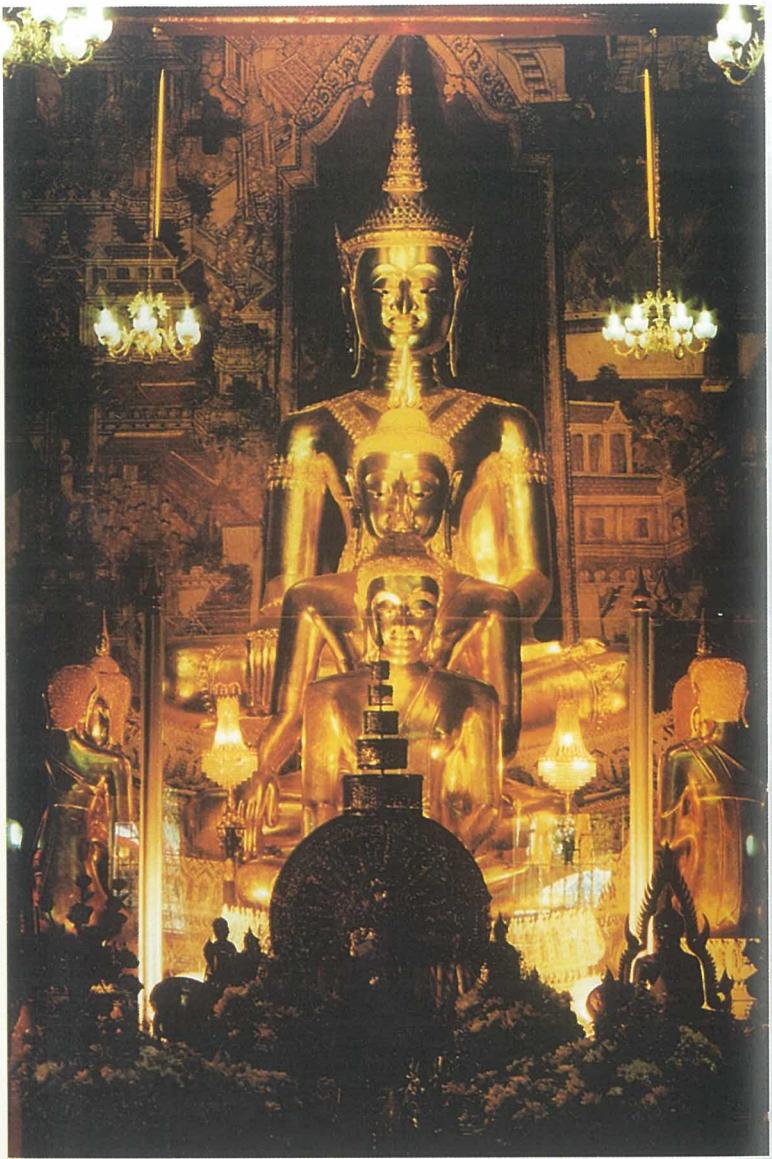
วัดเกาแก ลำปาง

98
วิทยุสารญอมร

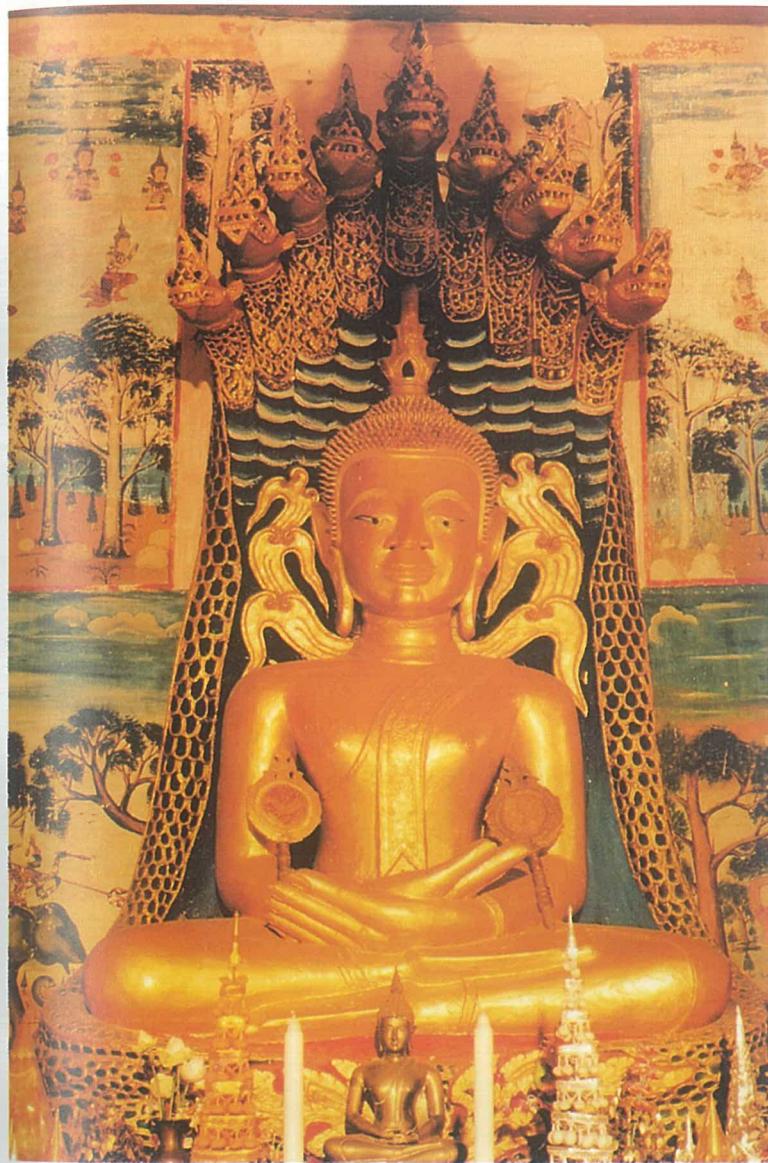
พระสังกัดชารณ วัดพิชัยญาติการาม กรุงเทพฯ

99
วิทยุสารญอมร

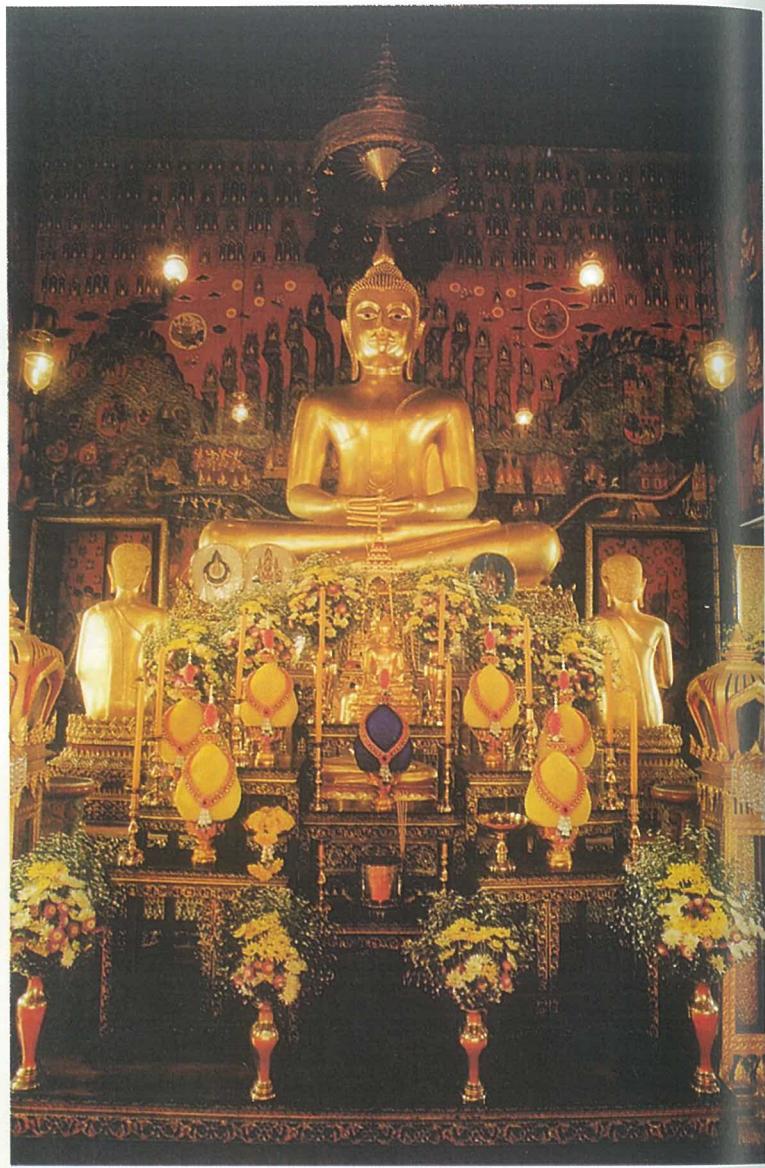
วัดมหาธาตุ เพชรบูรี

100
วิทัญญารามร্ম

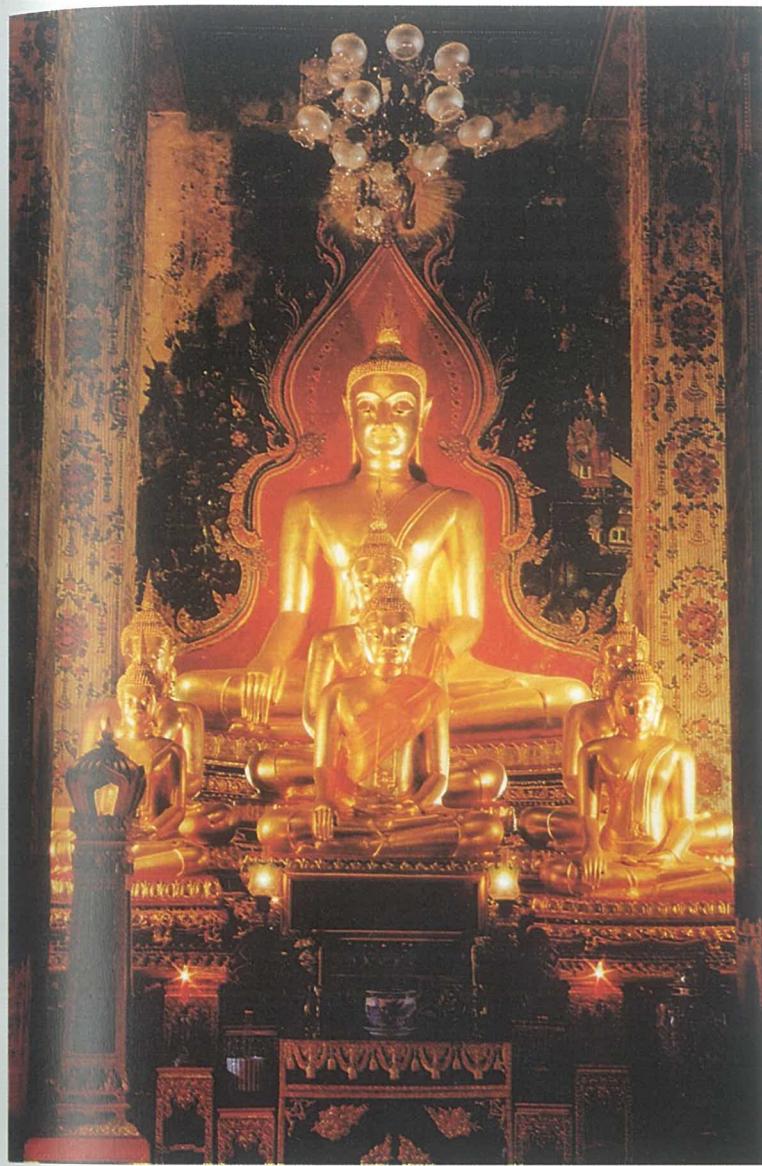
วัดศรีคุณเมือง ว่องไวเชียงล้าน เลย

101
วิทัญญารามร्म

วัดสระเกศ กรุงเทพฯ

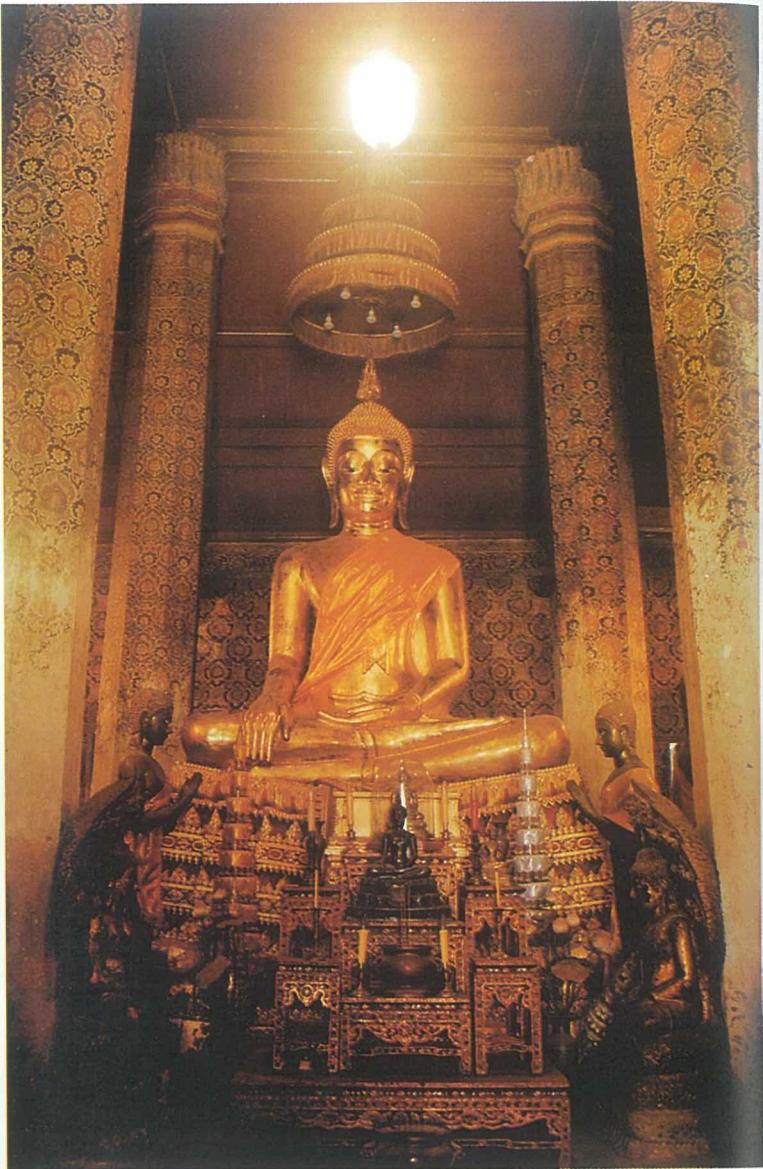
102
วิทญุสรายุรัมย์

วัดชุมพลนิกายาราม พะนนครศรีอุบลราชธานี

103
วิทญุสรายุรัมย์

จดหมายจากผู้ป่วย

วัดกวิศ ลพบุรี

เรียนผู้จัดรายการสถานีวิทยุสรัญรเม

“สวัสดีค่ะ ท่านผู้จัดรายการสถานีวิทยุสรัญรเม ดิฉันได้ฟังรายการวิทยุในวันพุธสุดที่ 17 กรกฎาคม 2545 ผลการรับฟังปรากฏว่าเสียงมีการกระจายหายไปในบางครั้งค่ะ แต่เสียงดังฟังชัดเจนดีค่ะ ที่จังหวัดน่านนี้ รายงานนี้มีประโยชน์มากเลยค่ะ ดิฉันอายุ 16 ปีค่ะ ก็ไม่เคยรับฟังรายการนี้เลยค่ะ แต่อาจารย์ที่โรงเรียนพอคบาน home room อาจารย์ได้เปิดเทปบันทึกของรายการให้ฟัง ทุกครั้งเลย ดิฉันเลยลองฟังรายการนี้ ก็ฟังได้ประมาณ 1 เดือนแล้วค่ะ ตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นมาจนถึงทุกวันนี้ค่ะ ก็ขอเล่าซักนิดหนึ่งค่ะ ก่อนอื่นก็ไม่ได้ตั้งใจฟังพอคิดวันนั้น ดิฉันอ่านหนังสือจบก็เลยลองเปิดสถานีวิทยุ AM ฟังดู ทำให้ดิฉันติดใจก็เลยฟังมาโดยตลอดเลยค่ะ”

อนุสรา สุทธะ

อ.เวียงสา จ.น่าน

การแสดงตนตรีและวัฒนธรรม^{“สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน”} ระหว่างวันที่ 14-27 สิงหาคม 2545 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

สุภาศิริ อมาตยกุล

เมื่อเดือนสิงหาคม 2545 ดิฉันในฐานะผู้อำนวยการกองวัฒนธรรมลัมพันธ์ กรมสารนิเทศ ได้มีโอกาสไปร่วมจัดงานและตามเสด็จศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ในการแสดงตนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์ สองแผ่นดิน” ที่กรุงปักกิ่ง นครซีอาน และนครเชียงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งในการแสดงตนตรีและวัฒนธรรมดังกล่าว ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

วัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์คิลปินเอกสาร ทรงบรรเลงเครื่องดนตรี “กู่เจิง” ร่วมกับวงดุริยางค์ของจีน ดิฉันจึงได้นำเรื่องราวและความประทับใจต่างๆ มาเล่าในรายการ “รู้รอบโลก” ที่ดิฉันดำเนินรายการอยู่ทางสถานีวิทยุสาธารณะด้วย

การแสดงตนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” ในครั้งนี้ สืบเนื่องมาจาก การแสดงตนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์ สองแผ่นดิน” เมื่อเดือนลิงหาคม 2544 ซึ่งศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้ทรงมีพระดำริจัดให้มีขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เพื่อเฉลิมฉลองในมหามงคลสมัยวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และเพื่อหารายได้เป็นทุนในการดำเนินงานของมูลนิธิจุฬาภรณ์ ในการแสดงครั้งนั้น รัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้จัดคิลปินชั้นนำจากสถาบันตนตรีและนาฏคิลป์แห่งชาติมาร่วมการแสดงด้วย ทำให้ประชาชนชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยได้ร่วมเชื่อมในคิลปวัฒนธรรมอันงดงามยิ่งของจีน

สำหรับการแสดงตนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” ครั้งที่ 2 ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเป็นองค์คิลปินเอกสาร บรรเลงเครื่องดนตรี “กู่เจิง” นั้น เป็นไปตามคำกราบบังคมทูลเชิญของกระทรวงวัฒนธรรมจีน โดยรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ให้การสนับสนุนและความร่วมมืออย่างดียิ่ง ซึ่งรวมถึงความร่วมมือสนับสนุนจากสถานเอกอัครราชทูตจีน โดยเฉพาะฝ่ายวัฒนธรรม ล้วนรัฐบาลไทยนั้น ก็ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เช่นกัน

ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวัลลลักษณ์ อัครราชกุมารี ยังได้โปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้ คณนาฏศิลป์จากสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากรไปร่วมใน การแสดงด้วย

ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวัลลลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงให้ความสำคัญกับการแสดงดนตรี และวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแฝ่นดิน” เป็นอย่างยิ่ง พระองค์ ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะในการฝึกซ้อมและมีพระหฤทัยมุ่งมั่นให้การ แสดงดนตรีและวัฒนธรรมเป็นไปอย่างดีที่สุด ซึ่งรวมถึงการแสดงเด็จไป ทรงซ้อมการบรรเลง “กู่เจิง” ร่วมกับวงดุริยางค์ของทั้ง 3 เมือง ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 7 สิงหาคม 2545

การแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแฝ่นดิน” ที่กรุงปักกิ่ง มีขึ้นในค่ำคืนวันอาทิตย์ที่ 18 สิงหาคม 2545 ณ โรงละคร Beijing Poly Theatre of China รัฐบาลไทยได้มอบหมายให้ ฯพณฯ ดร. สุรเกียรติ เลสิรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และดร. คุณหญิงสุรవัลย์ เลสิรไทย เดินทางตามเด็จไปในฐานะ ผู้แทนรัฐบาลไทย ส่วนคณนาฏผู้แทนระดับสูงของไทย ยังประกอบด้วย ฯพณฯ นายดอน ปริญต์วินัย เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปักกิ่ง และภริยา นายกิตติพันธ์ กาญจนพิพัฒนกุล อธิบดีกรมวิเทศสหการ นาวาอากาศเอก อาวุธ เงินชูกิลิน อธิบดีกรมศิลปากร และนายรัฐกิจ นานะทัต อธิบดีกรมสารนิเทศ เป็นต้น

ในส่วนรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น ได้มอบหมาย ให้ ฯพณฯ นายเฉียน ฉี เฉิน (Qian Qichen) รองนายกรัฐมนตรี

คนที่ 2 มาเป็นประธาน โดยมีผู้นำระดับสูงของจีนคนอื่นๆ มาร่วม ชมการแสดงด้วย ได้แก่ ฯพณฯ นาย บู เหอ (Bu He) รองประธาน สภาประชาชนแห่งชาติ ฯพณฯ นางเฉียน เจี้ยงอิง (Madame Qian Zhengyin) รองประธานสภาที่ปรึกษาการเมืองแห่งชาติ ฯพณฯ นายชุน เจี้ยเจิง (Sun Jiazheng) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมจีน ฯพณฯ นางเหมิง เลี้ยวซือ (Madame Meng Xiaosi) รัฐมนตรีช่วย ว่าการกระทรวงวัฒนธรรมจีน ฯพณฯ นายโจ เหอพิง (Zhou Heping) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีน และ ฯพณฯ นายเอี้ยน ถิงอ้าย (Yan Tian'ai) เอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย

ในการแสดงที่กรุงปักกิ่งนี้ รัฐบาลไทยได้ให้โทรทัศน์รวม การเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ร่วมกับสถานีโทรทัศน์ CCTV ของจีน ทำการถ่ายทอดสดการแสดงกลับมาอย่างประเทศไทย ออกอากาศทาง ช่อง 5, 9, 11 ส่วนสถานีโทรทัศน์ Thai TV Global Network ก็ได้ทำการถ่ายทอดสดไปยังประเทศไทย จำนวน 155 ประเทศ เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนทั่วโลกใน ประเทศไทยและในประเทศต่างๆ รวมทั้งสาธารณชนทั่วไปได้ชมและ ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการสืบสานสายใยลัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีน นับว่าเป็นอีกหนึ่งในประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ของทั้งสอง ประเทศที่ได้ถูกจารึกไว้และได้ช่วยผูกพันสองชาติให้มั่นคงแนบแน่น ตลอดไป

การแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแฝ่นดิน”

ที่กรุงปักกิ่ง เริ่มขึ้นเวลา 19.30 น. ซึ่งตรงกับเวลา 18.30 น. ในประเทศไทย การแสดงครั้งนี้มีอาจารย์วิโรวน์ ตั้งวนิชย์ เป็นพิธีกร ล่วงการถ่ายทอดสดกลับมาอย่างประเทศไทยนั้น มีเรือเอก นายแพทัย ยงยุทธ มัยลาภ และนายกันตชาติ เกษมลันต์ ณ อุยธยา เป็นพิธีกร เมื่อเริ่มการแสดงฯ พลนา ดร. สุรเกียรติ เลสเทียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวสุนทรพจน์เป็นภาษาไทย มีนาย ชัยรัตน์ พฤทธิพย์วรวェทย์ เจ้าหน้าที่การทูต 6 สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่งเป็นล่ามแปลเป็นภาษาจีน มีความว่า การแสดงดนตรี และวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” นี้ เป็นเหตุการณ์ครั้งประวัติศาสตร์ที่สำคัญยิ่งที่มีพระราชวงศ์ชั้นสูงของไทยเป็นองค์คิลปิน เอกในการบรรเลงเครื่องดนตรี “กู่เจิง” ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีโบราณ ของจีน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย ได้กล่าวขอบคุณรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ได้ให้การสนับสนุนและความร่วมมืออย่างดียิ่งในการจัดงานแสดงครั้งนี้ ซึ่งประเทศไทยถือว่ามีความสำคัญยิ่งและเป็นล่าวนช่วยกระชับความลัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยมีวัฒนธรรมเป็นลือ รัฐบาลไทยและประชาชนชาวไทยมีความภาคภูมิใจเป็นอย่างมากที่ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวไลยลักษณ์ อัครราชกุมารี ซึ่งนอกจากจะทรงเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการยกย่องในระดับนานาชาติแล้ว ยังทรงมีพระปรีชาสามารถในด้านการแสดงดนตรีโดยเฉพาะการบรรเลงเครื่องดนตรี “กู่เจิง” ได้อย่างน่า�หัศจรรย์ใจ พระองค์ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะ

และมีพระหฤทัยแน่วแน่ในการฝึกซ้อมเพื่อทรงดนตรีร่วมกับคิลปินจีน เพื่อผลอันสมบูรณ์ของงานที่อุดมด้วยนิมิตหมายอันดีเช่นนี้ จนเป็นที่ประจักษ์ชัดแก่ทุกฝ่าย รัฐบาลและกระทรวงวัฒนธรรมจีนยังได้ทูลเกล้าถวายรางวัล “ผู้ทำคุณประโยชน์ในด้านการแสดงเปลี่ยนทางวัฒนธรรม” (Cultural Contribution Award) ในงานถวายเลี้ยงพระภราയาหารค้าโดยกระทรวงวัฒนธรรมจีน เมื่อคืนวันเสาร์ที่ 17 สิงหาคม 2545

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทยยังได้แสดงความเชื่อมั่นว่า ความลัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนจะรุ่งเรืองสถาพรสืบไปอย่างไม่มีวันจืดจาง สมดังความปรารถนาและวัตถุประสงค์ของการจัดการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” ในครั้งนี้

หลังจากที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยได้กล่าวสุนทรพจน์จบแล้ว อาจารย์วิโรวน์ ตั้งวนิชย์ พิธีกรได้กล่าวนำเข้าสู่การแสดงในช่วงแรก คือ การแสดงดนตรี เพลง “Sai Yoke Concerto” ซึ่งศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวไลยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์คิลปินเอก ทรงบรรเลง “กู่เจิง” เป็นมือหนึ่ง และมีคิลปินหญิงชาวจีนชื่อ ฉางจิง บรรเลง “กู่เจิง” เป็นมือสอง เสริมด้วยเครื่องดนตรี “ฟิฟ่า” ที่เล่นโดยรองศาสตราจารย์ นายแพทัย ชัยชน โลว์เจริญกุล สำหรับวงดนตรีที่ร่วมบรรเลงด้วยนั้น คือ วง Symphony Orchestra of China Opera and Ballet Theatre มีนา妖างเจิง (Zhang Zheng) เป็น瓦ทยากร

การบรรเลงบทเพลง “Sai Yoke Concerto” ใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 20 นาที เพลงนี้ถูกดัดแปลงมาจากเพลงไทยเดิมคือ “เขมรไทรโยค” ซึ่งเพลง “เขมรไทรโยค” นั้น เป็นพระนิพนธ์ในสมเด็จพระบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระราชานุวัดติวงศ์ ที่ทรงนิพนธ์เมื่อปี พ.ศ. 2431 บทเพลงนี้ได้รับการสร้างสรรค์ให้เป็นเพลง Concerto โดยอาจารย์ หลีอุย นักประพันธ์เพลงชาวจีน ผู้ใช้เวลาซึ่งชับบรรยายศาสแห่งวิถีชีวิตไทยและเรียบเรียงจนเสร็จสมบูรณ์ในเวลา 1 ปีเต็ม โดยครั้งแรกได้เรียบเรียงไว้ในลักษณะการบรรเลงลับกันระหว่างเครื่องดนตรี “กู่เจิง” 2 ชิ้น ซึ่งตั้งอยู่ในบันไดเลียงต่างกัน ต่อมาได้เรียบเรียงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วยการเพิ่มเครื่องดนตรี “ฝิด” และบรรเลงร่วมกับวง Orchestra บทเพลง “Sai Yoke Concerto” บอกขานเรื่องราวความเป็นไทยผ่านสัญญาที่มีทั้งความราบรื่น ความปั่นป่วนยามต้องเผชิญอุปสรรค และคืนกลับสู่ความสงบ ดุจความอยู่รอดของชาติไทย อันมีคุณย์รวมแห่งพลังใจ คือ สถาบันพระมหากษัตริย์

เมื่อลิ้นเสียงบทเพลง “Sai Yoke Concerto” ผู้ชมในโรงละคร Poly พร้อมด้วยนักดนตรีและ瓦ทยากรของวง Symphony Orchestra of China Opera and Ballet Theatre ต่างปรบมือกันอย่างกึกก้อง แสดงถึงความประทับใจในพระปริชาสามารถขององค์คิลปินเอกที่ทรงบรรเลงเครื่องดนตรี “กู่เจิง” ได้อย่างไพเราะเพริ่ง เป็นการบรรเลงที่บอกขานเรื่องราวของไทยด้วยเครื่องดนตรีโบราณ ของจีน นับว่าเป็นการผสมผสานทางวัฒนธรรมไทย-จีนได้อย่างกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวอย่างแท้จริง

หลังจากการแสดงบทเพลง “Sai Yoke Concerto” เสร็จ

ลิ้นแล้ว พิธีกรได้นำเข้าสู่การแสดงในช่วงที่สอง ซึ่งเป็นการแสดงทางวัฒนธรรมของไทยโดยคณาจารย์คิลป์จากสถาบันนาฏศิลป์ฯ กรรมคิลป์ฯ การแสดงทางวัฒนธรรมไทยมีทั้งหมด 8 ชุด คือชุดกฤษดาภินิหาร การแสดงโขน เรื่อง “รามเกียรติชุด ลักษิดา-ยกرب” การฟ้อนภูไท ซาเปี๊ง ฟ้อนสาหัม ฟ้อนເລັບ รำต้นนราเชชฐ์ และรำເຄີດເທິງ

รำกฤษดาภินิหาร ตามประวัตินั้นได้ปรากฏในการแสดงทางประวัติศาสตร์เรื่องเกียรติศักดิ์ไทย (Thai Pride) ที่โรงละครคิลป์ฯ เมื่อปี พ.ศ. 2486 เป็นการร่ายรำของเหล่าเทพและนางฟ้าเพื่อเป็นการเทิดทูนเกียรติและคักดีศรีของชาติไทย สำหรับเนื้อเพลงนั้น เป็นการบอกถึงความปราณາดีและการอวยชัยให้พรแก่ผู้ชม แต่ในการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายล้มพันธ์ล่องแผลนдин” ครั้งนี้ อาจารย์เสรี หวังในธรรม ได้ดัดแปลงเนื้อร้องบางส่วน เป็นดังนี้

“ปราโมทແສນ ປວງອັປສຣ ອມຮມນ ແດນສວຣົກ ຍືນກຸ່ຫາ
ຕາ ກົນີຫາ ມທີສຈຣຍ໌ ສາຍລົມພັນນີ້ ສອງແຜ່ນດິນ ຄືນຈິນ-ໄທ

ต່າງເຕີມຕົ້ນ ທີ່ນໍາມ ສມມນັສ ໂອໜູ້ສູ່ເອື່ອນອຣັດ ອໍານວຍ
ອວຍພຣໃ້ ສາຍລົມພັນນີ້ຢືນຍາວ ແລະກ້າວໄກລ ອຍ່າງຍຶ່ງໃຫຍ່ ພັນນາ
ສຕາພຣ໌”

ในการร่ายรำชุดกฤษดาภินิหารนี้ เหล่าเทพและนางฟ้าได้ถือธงชาติของไทยและจีน โบกสะพัดไปด้วย ยังความปลาบปลื้มในหมู่ผู้ชมเป็นอย่างมาก ได้รับเสียงปรบมืออย่างเกรียงกราวทั้งโรงละคร เลยทีเดียว นับเป็นอีกช่วงเวลาหนึ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกผึ้งพันระหว่าง

ประชาชนชาวไทยกับชาวจีนอย่างแน่นหนึ้น

สำหรับการแสดงโขน “รามเกียรติ ชุด ลักษณ์-ยก robe” นั้น เป็นการนำส่วนหนึ่งของเรื่องราวในวรรณคดี “รามเกียรติ” ซึ่ง ดัดแปลงมาจากวรรณคดี “Ramayana” ของอินเดีย มาแสดงให้ชม เป็นชุดที่ได้รับความสนใจและสร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับผู้ชมอย่างมาก เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราว ท่วงทีลีลาของการรำ ความยิ่งใหญ่ ตระการตาในชุดเครื่องแต่งกายโขน ทั้งชุดของพระราม พระลักษณ์ นางลีดา ทศกัณฑ์ หนุมาน และเหล่าเสนาของทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ จากการลุ้นระหว่างฝ่ายพระราม กับฝ่ายทศกัณฑ์ ก็เป็นไปด้วยความยิ่งใหญ่และสง่างาม อึกทึกมีราชรถประกอบจาก การลุ้นระหวด้วย นับว่าเป็นภาคที่สวยงามและน่าประทับใจยิ่ง

ส่วนการแสดงวัฒนธรรมชุดอื่นๆ นั้น คือการแสดงจากลีลาศ มีฟ้อนภูไท จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นฟ้อนของชนเผ่าภูไท นักฟ้อนใส่เล็บยาวสวยงาม มีท่วงท่าของแขวงที่ลุกสนาน

รำชำ เป็นจากภาคใต้ มีต้นกำเนิดจากตะวันออกกลางและเชื่อว่าถูกนำเข้ามาในເອເຊີຍโดยพ่อค้าชาวอาหรับ ต่อมาได้กลายเป็นรำพื้นบ้านของชนชาติไทยในภาคใต้ ทั้งนี้ ชาวราธิวาลเป็นผู้ที่ได้นำการแสดงชำเป็นถวายแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเป็นครั้งแรกในระหว่างเดือนพระราชดำเนินไปปัจจุบัน ราชวิวาล เมื่อปี พ.ศ. 2502 จนนั้นมา ก็ได้มีการแสดงชำเป็นถวายที่พระทำหนักทักษิณราชินิเวศทุกปี

ฟ้อนสาวไหม (The Weaver's Dance) เป็นรำของภาคเหนือแสดงถึงขั้นตอนของการสาวเล็บไหม นับจากขั้นเป็นตัวหม่อนไหม

จนถึงขั้นของการทอไหม เป็นการรำที่อ่อนช้อยและสวยงามมาก

ฟ้อนเล็บ เป็นการรำของภาคเหนือที่มีความงดงามยิ่ง เช่นกัน ลักษณะของการฟ้อนเหมือนการฟ้อนเทียน เว้นแต่ว่าการฟ้อนเล็บนั้นผู้รำใส่เล็บยาวแหลมทุกนิ้ว ยกเด่นนิ้วโป้ง

รำต้นราเชษฐ์ เป็นรำจากภาคกลาง ผู้รำแต่งด้วยเครื่องแต่งกายแบบที่มีสีสันในสมัยโบราณ มีท่วงทีการรำที่สวยงามมาก

รำถัดเทิง หรือรำกลองยะว เป็นรำปิดท้ายของการแสดงวัฒนธรรมไทย เป็นการแสดงของภาคกลาง มีความสวยงามและท่วงท่านองที่ลุกสนานยิ่ง

การแสดงวัฒนธรรมไทยทั้ง 8 ชุดนี้ ได้รับความสนใจจากผู้ชมอย่างมาก การแสดงใช้เวลาประมาณ 40 นาที แต่ก็ดูเหมือนว่าล้วนมาก เพราะแต่ละชุดลับเปลี่ยนกันอย่างลงตัว รวดเร็ว และเป็นไปอย่างสง่างาม นับเป็นความภาคภูมิใจยิ่งสำหรับคณะกรรมการศิลปะจากสถาบันนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

หลังจากการแสดงวัฒนธรรมไทยข้างต้นแล้ว พิธีกรได้นำเข้าสู่การแสดงช่วงสุดท้าย คือการบรรเลงเพลง “รำбаเพาอี” และเพลง “สายล้มพันธ์สองแผ่นดิน” โดยศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ศิลปินเอก ทรงบรรเลงเครื่องดนตรี “กู่เจิง” หนึ่ง มีฉางจิ้ง ศิลปินหญิงชาวจีนบรรเลงกู่เจิงสอง และรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัยชนะ โลว์เจริญกุล เล่นเครื่องดนตรีฝิ้ฟ้า ร่วมกับวง Symphony Orchestra Of China Opera and Ballet Theatre ซึ่งมีนาย Zhang

เพลง “ระบำเพ้าอี้” บรรยายถึงชายหนุ่มเพ้าอี้ ซึ่งนิยมเป่าแคนไม้ไผ่ ซักชวนกันเข้าไปชุมนุมในป่าลึกเพื่อเดินระบารอบกองไฟ กับกลุ่มหญิงสาวคนรัก และจบลงด้วยการจับคู่กลับบ้าน บทเพลงแบ่งออกเป็น 3 ท่อน ท่อนแรกมีจังหวะช้า ท่อนที่สองมีจังหวะเร็ว และท่อนสุดท้ายบรรเลงด้วยท่วงท่านองที่อ่อนหวาน นุ่มนวล อันหมายถึงหญิงสาว แทรกด้วยท่วงท่านองกระซับกระเฉง อันหมายถึงชายหนุ่ม ทั้งหมดอยู่ในบรรยากาศที่อบอวลด้วยความรักหวานซึ้ง

การบรรเลงเพลง “ระบำเพ้าอี้” มีความยาวประมาณ 12 นาที นับว่าเป็นเพลงพื้นเมืองโบราณของชนเผ่าอี้ เป็นเพลงที่ยากมากในการบรรเลงอันด้วยท่วงท่านองที่แตกต่างกันไปในแต่ละบท อีกทั้งยังมีเทคนิคการเล่นที่ยากและซับซ้อนมาก แต่องค์ศิลปินเอกได้ทรงแสดงพระปริชาสามารถในการเล่นเพลงนี้ได้อย่างน่าประทับใจยิ่ง

สำหรับเพลง “สายล้มพันธ์สองแผ่นดิน” เป็นเพลงสุดท้ายของการแสดงดนตรีและวัฒนธรรมในครั้งนี้ แต่ได้กลายเป็นลักษณะของ การสืบทอดความล้มพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างไทยกับจีนให้ยืนยาว ต่อไป เพลง “สายล้มพันธ์สองแผ่นดิน” เรียกในภาษาจีนว่า จงไห้อี้เจียชิน (Zhong - Tai Yi Jia Qin) เป็นภาษาอังกฤษว่า “Two Lands, One Heart” เป็นเพลงที่ได้รับการประพันธ์ขึ้นเพื่อการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายล้มพันธ์สองแผ่นดิน” ตั้งแต่ครั้งแรกที่ทรงมีพระดำริจัดขึ้นในประเทศไทยเมื่อเดือนสิงหาคม 2544 เพลงนี้มีเนื้อร้องที่ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ วัลย์ลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงประพันธ์ร่วมกับอาจารย์วิรัช อุย়ুকা

ส่วนทำนองนั้น ประพันธ์โดยอาจารย์หลีอุย นักประพันธ์เพลงชาวจีน

ในการบรรเลงเพลง “สายล้มพันธ์สองแผ่นดิน” นั้น ได้มีนักร้องประสานเสียงของวง Symphony Orchestra Of China Opera and Ballet Theatre ขับร้องเนื้อร้องของเพลงนี้ด้วยภาษาจีนและภาษาไทย มีความไพเราะน่าประทับใจยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อตอนที่นักร้องประสานเสียงของจีนขับร้องเป็นภาษาไทยยิ่งมีความประทับใจมากยิ่งขึ้น ผู้ชมทางเมืองไทยที่ทำการถ่ายทอดสดจากโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ สามารถเห็นเนื้อร้องภาษาไทยที่ปรากฏทางจอภาพ โทรทัศน์ได้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ชมที่อยู่ในประเทศไทยและชุมชนชาวไทยในต่างประเทศ ได้ร่วมรับรู้ถึงความหมายอันลึกซึ้งของเพลงนี้ ซึ่งบอกเล่าถึงความล้มพันธ์ระหว่างชาวยาไทกับชาวจีนได้อย่างเหมาะสม และลึกซึ้งยิ่งนัก

เพลง “สายล้มพันธ์สองแผ่นดิน” มีเนื้อร้อง ดังนี้ ‘ถึงแม้มีมีแผ่นดินไกลกัน เชื้อชาติพิษพันธ์อาจต่างไป พากันกลาง ไม่มีทางขวางใจ ล้มพันธ์ลายใบสองเขตแดน สายล้มพันธ์ สองแผ่นดิน ไม่มีวันสุดลิ้น แน่นแฟ้น สายล้มพันธ์ สองเขตแดน คงอยู่แนบแน่น ชั่วกาล’

เมื่อการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายล้มพันธ์สองแผ่นดิน” เลิร์จลินลง ก็ได้ยินเสียงปรบมือย่างกึกก้องในโรงละคร นายนางเจิง (Zhang Zheng) วากากรพร้อมด้วยนักดนตรีของวง Symphony Orchestra of China Opera and Ballet Theatre ต่างปรบมือแสดงความชื่นชมในองค์ศิลปินเอก บนเวทีได้มีหญิงสาวชาว

จีนถือกราชເຊົາດອກໄມ່ແຫຼ່ງ 3 ກຣະເຊົາ ໃນນາມຂອງ ພພນາ ນາຍເຈີຍນີ້ ເຊັນ ຮອງນາຍກັບສູມນຕີ ດນທີ 2 ຂອງຈິນ ສຳເນົາປ່າວງໄວ້ບນເວທີ ອັນເປັນປະເພີ້ນຂອງຈິນທີ່ຕ້ອງກາຮແສດງຄວາມຊື່ນໝາດຕ່າງກາຮແສດງ ໃນ ຂະນະເດືອກກັນຜູ້ນໍາຂອງຈິນ ນຳໂດຍ ພພນາ ນາຍເຈີຍນີ້ ເຊັນ ແລະຜູ້ນໍາຂອງໄທນຳໂດຍ ພພນາ ດຣ. ສຸຽງເກີຣຕີ ເສັ້ຍຣໄທ ໄດ້ເດືອນປິ່ນໄປບນເວທີ ເພື່ອກາຮຖຸລແສດງຄວາມຊື່ນໝາດແລະຍືນດີຕ່າງກາຮແສດງ ດນຕີ ແລະວັດນຫຣມ “ສາຍລັ້ມພັນນີ້ສອງແຜ່ນດີນ” ໃນຄວັງນີ້ ຕ່າງການນັ້ນ ສາສຕຣາຈາරຍ ດຣ. ສມເດືຈພຣະເຈ້າລູກເຂອ ເຈົ້າຟ້າຈຸພາກຮນວລັຍລັກໜົນ ອັດຮາຊກຸມາຮີ ທຣ໌ຈາຍພຣະວູປ່ຽມກັບຜູ້ນໍາຝ່າຍຈິນແລະຝ່າຍໄທ ອີກ ທັ້ງຢັງທຣ໌ຈາຍພຣະວູປ່ຽມກັບວາທຍາກແລະນັກດນຕີຂອງວັງ Symphony Orchestra of China Opera and Ballet Theatre ດ້ວຍ ນັບວ່າ ສ້າງຄວາມປະທັບໃຈໃກ້ກັບທຸກຄົນຍ່າງໃໝ່ຮູ້ລືມ

ຫລັງຈາກເສົ້າລື້ນກາຮແສດງດນຕີ ແລະວັດນຫຣມ “ສາຍລັ້ມພັນນີ້ສອງແຜ່ນດີນ” ທີ່ໂຮງລະຄຣ Poly ແລ້ວ ສາສຕຣາຈາරຍ ດຣ. ສມເດືຈພຣະເຈ້າລູກເຂອ ເຈົ້າຟ້າຈຸພາກຮນວລັຍລັກໜົນ ອັດຮາຊກຸມາຮີ ໄດ້ ເສົ້າລົບຍັງໂຮງແຮມ Kerry Center ຊຶ່ງເປັນໂຮງແຮມທີ່ປະທັບ ເພື່ອ ທຣ໌ເຂົ້າວ່າມຈານຄວາຍເລີ່ມຈັບຮອງເພື່ອແສດງຄວາມຍືນດີ ໂດຍ ພພນາ ດຣ. ສຸຽງເກີຣຕີ ເສັ້ຍຣໄທ ຮັ້ງມາວ່າກາຮກະທຽງກາຮຕ່າງປະເທດ ແລະຄຸນຫຼູງ ພຣ້ອມດ້ວຍເອກອັດຮາຊທຸດໄທ ແລະຂໍາຮາຊກາຮຈາກ ທ່າງໆ ຂອງສຖານເອກອັດຮາຊທຸດໄທ ຢຸງປັກກິ່ງ ໃນຈານນີ້ ຮັ້ງມາວ່າກາຮກະທຽງກາຮຕ່າງປະເທດໄດ້ກ່າວສຸນທຽນກາຮຖຸລ ໃນນາມຂອງເຫຼົາຂໍາຮາຊບົນພາກແລະຄອນຜູ້ຕາມເສົ້າທຸກຄົນ ສຽງວ່າ ຖ່າງ ມີຄວາມຮູ້ລົກປິ້ນປິ້ນລັ້ນພິບໃນພຣະປຣີສາລາມາຮ ອັນນໍາມາຊື່ງຄວາມ

ສໍາເວົງຈອຍ່າງຍິ່ງຂອງກາຮແສດງດນຕີ ແລະວັດນຫຣມ “ສາຍລັ້ມພັນນີ້ສອງແຜ່ນດີນ” ຊຶ່ງພຣະອງຄທຣີເປັນອົງຄະລິບິນເອກ ດັ່ງຈະເຫັນໄດ້ຈາກກາຮຕອບຮັບດ້ວຍເສີຍປຣມືອັນກິກກ້ອງຈາບຮຣາຜູ້ໝາຍໃນໂຮງລະຄຣ ໂດຍເຊັພາຍ່າງຍິ່ງຈາກວາທຍາກແລະນັກດນຕີທຸກຄົນຂອງວັງ Symphony Orchestra of China Opera and Ballet Theatre

ຮັ້ງມາວ່າກາຮກະທຽງກາຮຕ່າງປະເທດໄດ້ກາຮຖຸລດ້ວຍວ່າ ເຊື່ອວ່າ ປະຊານຈາວໄທແລະສາຮາຣັນຊນທີ່ໄດ້ຮັບຮັບກາຮຄ່າຍທອດສດ ຕ່າງກີມຄວາມຈາບເຊີ້ງຄວາມສໍາເວົງແທ່ງຄໍາຄືນນີ້ ຊຶ່ງຈະຄູກຕຣາຕີຮັງປະທັບໄວ້ໃນດັງໃຈລອດກາລ ຖຸກຄົນຕ່າງໄດ້ຮັບຮັບຮັງເຫຼຸດກາຮນີ້ ປະວັດຕາສຕີ ທີ່ອົງຄະລິບິນເອກໄດ້ທຣ໌ບຣາເລັງ “ກູ່ເຈິງ” ທີ່ເປັນເຄື່ອງດນຕີນີ້ສູງຂອງຈິນ ຊຶ່ງນໍ້ອຍຄົນນັກຈະສາມາຮເລັນໄດ້ໄພເຮາະ ຖຸກຄົນຕ່າງຮູ້ຊື່ງຄວາມວິຍະອຸຕສາຫະແລະພຣະຫຼັກທີ່ອັນແນວແນໃນກາຮັກຊົມໂດຍມີໄດ້ທຣ໌ຍ່ອທົ່ວໂທຕ່າງຄວາມຍາກລຳບາກແຕ່ປະກາຮໄດ້ ຍື່ງໄປກວ່ານີ້ຮັ້ງບາລື່ນແລະປະຊານຈາວຈິນ ລ້ວນຕ່າງຮູ້ລົກປິດປາລປິລິ້ນເຊັ່ນກັນດັ່ງຈະເຫັນໄດ້ຈາກກາຮທີ່ຮັ້ງບາລື່ນໄດ້ທຸກເກລົ້າທຸກກະໜ່າມຄາຍຮາງວັລ “ຜູ້ທຳຄຸນປະໂຍ້ນໃນດ້ານກາຮແລກເປັນທາງວັດນຫຣມ” ແດ່ພຣະອງຄໍເມື່ອຄືນວັນທີ 17 ສິງຫາມ 2545

ຮັ້ງມາວ່າກາຮກະທຽງກາຮຕ່າງປະເທດຍ່ອດິກາຮຖຸລດ້ວຍວ່າ ໃນສານທີ່ພຣະອງຄທຣີເປັນນັກວິທຍາສາສຕີ ແຕ່ທຣ໌ມີພຣະປຣີສາສາມາຮບຣາເລັງເຄື່ອງດນຕີ “ກູ່ເຈິງ” ໄດ້ຍ່າງໄພເຮານນັ້ນ ນັບເປັນເຄື່ອງພິສູ່ນົງຄວາມຈັດວຽກພາກໃນດ້ານກາຮດນຕີຍ່າງເປັນທີ່ປະຈັກໜ້າດີກິ່ງ ດ້ວຍ ຊຶ່ງທັ້ງໜັນນີ້ເປັນກາຮຍ້າລົກພຣະກະແລສັບສິ່ງທີ່ວ່າ “ດນຕີໄມ່ມີພຣມແດນ” ພຣະອງຄໍໄດ້ທຣ໌ໃຊ້ດນຕີເປັນລື້ອທອຮ້ອຍສາຍໃຍແທ່ງຄວາມ

ล้มพันธ์ระหว่างไทยกับจีนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นประดุจเป็นผืนดินเดียวกัน หลังจากที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกล่าว สุนทรพจน์แล้ว อาจารย์วิรัช อุย়ุสการ นักประพันธ์เพลงและวายากรเอกของไทยได้เล่นกีตาร์เพลง “รักแรกพบ” ถ่ายพระองค์ท่าน โดยอาจารย์ณรงค์ แสงบุศย์ ผู้อำนวยการเพลงแห่งวงดุริยางค์ ราชนาวีไทย เป้าขลุย และฉางจิ้ง ศิลปินหญิงชาวจีนเล่นกู่เจิงถวายเพลงนี้ อาจารย์วิรัช อุย়ুসকা ประพันธ์ขึ้นเพื่อถวายแด่พระองค์ เล่าถึงความพหุทัยที่พระองค์ทรงมีต่อ “กู่เจิง” เมื่อครั้งแรกที่ทรงได้ยินเพลงจาก “กู่เจิง” บรรยายกาศในคืนวันนั้น เป็นไปด้วยความ สุขและความปลื้มปิติยิ่ง พระองค์ยังได้ทรงพระราชทานลัมภากษณ์ ให้กับสื่อมวลชนจากประเทศไทยที่ไปทำการแสดงดนตรีและ วัฒนธรรมที่กรุงปักกิ่งด้วย

หลังจากการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สอง แผ่นดิน” ที่กรุงปักกิ่งเสร็จสิ้นลงแล้ว ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จ พระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เดินทางไป ร่วมการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” ที่นครเชียงใหม่เมื่อวันพุธที่ 22 สิงหาคม 2545 เวลา 19.30 น. ณ โรงละครกุญแจ (Gu du) คำว่า “Gu” หมายความว่า โบราณ คำว่า “Du” หมายความว่า เมืองหลวง ดังนั้น คำว่า Gu du จึงหมายถึง เมืองหลวงโบราณ นั่นคือความหมายของนครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนครหลวง โบราณของอาณาจักรจีนในอดีตที่นั่นเอง

ในการแสดงที่นครเชียงใหม่ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงบรรเลง “กู่เจิง”

ร่วมกับวง Symphony Orchestra of Shaanxi Province ซึ่งมีนาย เฟิง ปีน (Feng Bin) เป็นวนาทยากร สำหรับผู้นำของมณฑลล้านชี ที่ปร่วมชมการแสดงได้แก่ ฯพณฯ นายจาง เป่าชิง (Zhang Baoqing) รองเลขานุการพระคุณมิวนิสต์มณฑลล้านชี พร้อมด้วย ฯพณฯ นายมา ต้า โหม (Ma Da Mo) รองประธานสภาประชาชนมณฑลล้านชี ฯพณฯ นายชุน เทียนอี้ (Sun Tianyi) รองประธานสภาที่ปรึกษาฝ่ายการเมืองมณฑลล้านชี และผู้นำระดับสูงของมณฑล การทรงดนตรี “กู่เจิง” และการแสดงทางวัฒนธรรมของไทยได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะจากนักเรียนและนักศึกษา ของสถาบันการดนตรีและนาฏศิลป์ของมณฑลล้านชีที่ไปเข้าร่วมชม กันเป็นจำนวนมาก

เมื่อการแสดงเสร็จสิ้นลง หญิงสาวชาวจีนได้นำกระเช้า ดอกไม้ขึ้นไปวางบนเวที เพื่อแสดงความชื่นชมในนามของผู้นำมณฑล ล้านชี ต่อจากนั้นผู้นำมณฑลล้านชีและคณะผู้แทนของไทย นำโดย ฯพณฯ นายดอน ปรมัตถวินัย เอกอัครราชทูต และนายรัชกิจ มานะทัต อธิบดีกรมสารนิเทศ ผู้แทนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศ ได้เดินขึ้นไปบนเวทีเพื่อถวายความยินดีแด่องค์ ศิลปินเอก ซึ่งพระองค์ได้ทรงฉายพระรูปร่วมด้วย และยังทรงฉาย พระรูปร่วมกับวายากรและนักดนตรีของวง Symphony Orchestra of Shaanxi Province ด้วยเช่นกัน

สำหรับการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สอง แผ่นดิน” ที่นครเชียงใหม่ เมื่อวันจันทร์ที่ 26 สิงหาคม 2545 ณ โรงละคร Shanghai Grand Theatre ซึ่งเป็นโรงละครที่มีความยิ่ง

ให้ภูมิล้ำจ้าและทันสมัยมาก สมกับอยู่ในเมืองแห่งความเจริญทันสมัย ของเชียงไฮ้ ในการแสดงที่นั่นครเครื่องเชียงไฮ้ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลักษณ์ อัครราชกุมารีได้ทรงบรรเลง “กู้เจิง” ร่วมกับวง Shanghai Symphony Orchestra มี นายฟู เรินชาง (Fu Renchang) เป็นวารทายการ ซึ่งเป็นวารทายการที่มีความสามารถยอดเยี่ยมและมีชื่อเสียงที่สุดของจีนผู้หนึ่งเลยที่เดียว ส่วนผู้นำนครเชียงไฮ้ที่ไปร่วมชมการแสดงในค่ำคืนนั้นคือ ฯพณฯ นายโจ มู่เหยา (Zhou Muyao) รองนายกเทศมนตรีนครเชียงไฮ้ และผู้นำระดับสูงคนอื่นๆ ของนครเชียงไฮ้ด้วย การแสดงดนตรีและวัฒนธรรมที่นั่นครเชียงไฮ้ได้รับการตอบรับด้วยความชื่นชมจากผู้ชมทุกคน ผู้นำนครเชียงไฮ้ได้มอบหมายให้หอปฏิบัติธรรมนำกระเช้าดอกไม้ไปวางบนเวทีเพื่อแสดงความยินดีในความสำเร็จของการแสดง อีกทั้งได้เดินขึ้นไปบนเวทีเพื่อถวายความยินดีแด่องค์คิลปินเอก โดยพระองค์ได้ทรงฉายพระรูปร่วมกับผู้นำนครเชียงไฮ้และคณะผู้แทนฝ่ายไทย และฉายพระรูปร่วมกับวารทายการและนักดนตรีของวง Shanghai Symphony Orchestra ด้วย

หลังจากเสร็จสิ้นการแสดงที่โรงละคร Shanghai Grand Theatre ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เสด็จกลับไปยังโรงแรมที่ประทับ คือ โรงแรม Okura เพื่อเข้าร่วมงานเลี้ยงรับรองที่ ฯพณฯ นายดอนปริญต์ ศิริวัฒน์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง จัดโดย มีชาราชการสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงไฮ้ ชุมชนชาวไทย และคณะน้ำใจคิลป์ ของกรมคิลป์การเฝ้ารับเดลิด้วย เป็นงานถวายเลี้ยงแสดงความยินดี

สำหรับความสำเร็จในการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์ สองแผ่นดิน” นับว่าเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่องค์คิลปินเอกได้ทรงแสดงพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยะทางดนตรีได้อย่างน่าประทับใจยิ่ง เป็นที่ชื่นชมของผู้นำจีนและประชาชนชาวจีนอย่างมาก พระองค์ได้ทรงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการช่วยกระชับความลัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนให้มีความใกล้ชิดและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ใน การแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” มีเครื่องดนตรีจีนที่บรรเลงร่วมกับวงดุริยางค์ คือ “กู้เจิง” ซึ่งองค์คิลปินเอกทรงเป็นผู้บรรเลง นอกจากนั้นก็มี “ผีพาน” และซอ “เอ้อหู” เครื่องดนตรีทั้งสามชนิดนี้เป็นเครื่องดนตรีโบราณของจีน มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจยิ่ง

“กู้เจิง” เป็นดนตรีประเภทเครื่องสายที่เก่าแก่แห่งราชสำนักของจีน กล่าวกันว่า กู้เจิงเป็นเครื่องดนตรีประจำชาติของจีน มีประวัติอันยาวนานกว่า 2,500 ปีมาแล้ว ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของจีนนั้น กู้เจิงได้มีกำเนิดขึ้นในสมัยราชวงศ์ จันกีก ผู้ออกแบบกู้เจิงได้แก่ แม่ทัพจีน ชื่อ เมมิงเฉียน จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น กัน ได้แสดงให้เห็นว่าในสมัยของราชวงศ์จันกีนั้น กู้เจิงได้เริ่มแพร่หลายทั่วไปในดินแดนและมหานทลชนเผ่า ด้วยเหตุนี้กู้เจิงจึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า ฉินเจิง หรือ พิณของฉิน

เครื่องดนตรี “กู้เจิง” ได้รับการยกย่องว่าเป็นสุดยอดแห่งเครื่องดนตรีจีน และในสมัยโบราณมีเพียงไม่กี่คนในแผ่นดินที่มีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีประเภทนี้ได้ ถึงกับมีคำกล่าวว่า “ปราษฎเท่านั้นที่จะเล่นกู้เจิงได้” กู้เจิงมีลักษณะคล้ายเครื่องสายของไทย

ชนิดหนึ่งคือ จะเข้า รูป่างของกู่เจิงเป็นลีเหลี่ยมรูปยาวเกือบ 2 เมตร มีขาตั้งปูร่งยกสูงขึ้นจากพื้นราบประมาณ 60 เซนติเมตร เพื่อให้บังเกิด ความกังวานของเสียง กู่เจิงแต่ละเครื่องจะมีการแกะสลักลายตาม ผลงานที่ไม่ซ้ำแบบกัน สำหรับกู่เจิงที่ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จ พระเจ้าลูกເเมว เจ้าฟ้าฯ พากរณวัลลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงบรรเลง ในการแสดงนั้น พระองค์ทรงตั้งชื่อให้ว่า “เก้ามังกร” เนื่องจากมี ลวดลายแกะของไม้เป็นรูปมังกร 9 ตัว มีความงามและวิจิตรบรรจง มาก ส่วนกู่เจิงที่คิลปินหญิงชาวจีน คือ ฉางจิ้ง เล่นเป็นมือสองนั้น มี สองชั้น เป็นของพระองค์ท่านเอง ซึ่งทรงตั้งชื่อให้เช่นกัน

ส่วนประกอบที่สำคัญของกู่เจิงคือ กล่องซึ่งสายเสียง ซึ่ง เมื่อเปิดฝากล่องออกจะพบว่ามีนอตขั้นสายเสียงอยู่ นอกจากนี้มีรู สำหรับสอดสายเสียง มีหมอนหุนสายเสียง ท่อนหัว “เยชัน หรือ เลียน เจ็น (yue shan)” มีสายเสียง 21 เส้น มีระดานแผ่นบนหรือ sound board มีหย่องรองสายเสียง หรือ “เลียน หม่า (xian ma)” มีหมอน หุนสายเสียงท่อนท้าย หรือ “เหวย เยชัน (wei yue shan)” มี กรอบด้านข้าง ซึ่งรวมถึงกรอบปิดข้าง ปิดหัวและปิดท้าย เครื่อง ดนตรีกู่เจิงยังมีล้วนประกอบที่เป็นกระดานแผ่นล่าง มีช่องเปิดเสียง กำร ท่อนหน้า หรือ “หลงฉือ (long chi)” และช่องเปิดเสียงกำร ท่อนท้าย หรือ “เฟ่งเจ่า (feng zhao)”

เริ่มแรกนั้นกู่เจิงมีสายเสียงเพียง 5 สายเท่านั้น ต่อมาได้ รับการพัฒนาให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา กล่าวคือ ในสมัย ราชวงศ์ถัง กู่เจิงมีสายเพิ่มเป็น 13 สาย ในสมัยราชวงศ์หยวน และ ราชวงศ์หมิงมี 14 สาย และในสมัยราชวงศ์ชิงมีถึง 16 สาย จนบัด

กระทั้งมาถึงสมัยศตวรรษที่ 20 กู่เจิงมีสายเพิ่มอีกเป็น 18 สาย และ 21 สาย

กู่เจิงมี 5 โน้ต กล่าวกันว่าเสียงดนตรีของกู่เจิงมีความ สดใส บริสุทธิ์ ไฟเรืองหวานละมุนและมากด้วยสีสัน สามารถสร้าง จิตนาการให้พลิ้วไหวรวดเร็วอยู่ในหมู่เมฆและสายน้ำ หรือให้เสียง กึกก้องราวกลิ่นกล่ม ภูเขาทราย ลีลาการบรรเลงแบบหลิง, เทยา, อัน, หวา, เตียน, และอื่นๆ นั้น ช่วยเพิ่มความประณีตลึกซึ้งให้กับเสียง เพลงยิ่งขึ้น จนลงทะเบียนเข้าไปในจิตนาการและอารมณ์ของผู้ฟังได้ กู่เจิงได้รับการขนานนามจากชาวตะวันตกว่า “เบียนโนตะวันออก” สามารถใช้บรรเลงเดี่ยวหรือบรรเลงประกอบวงกีด้วยการผสมง่ายๆ “หมินจุ่ง เหียย ตุ้ย” หรือวงเครื่องดนตรีจีนล้วนนั้น กู่เจิงจะทำหน้าที่ เหมือนพิณฝรั่ง หรือ “Harp” ในสมัยอดีตกาล กู่เจิงเป็นเครื่อง ดนตรีประจำชาติที่ได้รับความนิยมเช่นเคยในราชสำนัก รวมทั้งใน ระดับประชาชนทั่วไป ปัจจุบันมีชาวจีนที่เล่นกู่เจิงได้ประมาณ 2 ล้าน กว่าคน กู่เจิงนับว่าเป็นลัญลักษณ์ของวัฒนธรรมจีนอย่างแท้จริง

สำหรับ “ผิพา” นั้น เป็นเครื่องดนตรีประเภทดีด แต่เดิมนั้น ผิพาเป็นเครื่องดนตรีของประเทศในแถบตะวันตกของทวีปแอเชีย มี ราชทูตชาวจีนผู้หนึ่งชื่อ Zhang Qian ได้นำเข้าไปในประเทศจีน และได้แพร่หลายในประเทศจีนตั้งแต่สมัยราชวงศ์ตงขึ้น หรือประมาณ 1,700 ปีมาแล้ว โดยใช้เรียกเครื่องดนตรีที่ใช้ดีดทั้งหมดในยุคหนึ่งว่า ผิพา หลังจากราชวงศ์ตัง เป็นต้นมา ได้เรียกเครื่องดนตรี ผิพา เนพาะเครื่องดีด 2 ประเภท นั่นคือประเภทหนึ่งที่มีรูปร่างทรงตรง และยาว ด้านล่างเป็นทรงกลม อีกประเภทหนึ่งมีรูปร่างคล้ายผลไม้

คือลูกแพร์ มีความลึกกว่าประตูเทพแทรค เครื่องดนตรีฝาผนังมีการพัฒนาทั้งรูปร่างและเทคนิคการเล่นมาอย่างต่อเนื่อง จะเป็นเครื่องดนตรีที่มีความไพเราะล้ำลึกอีกชนิดหนึ่ง

ส่วน “เอ้อหุ (Erhu)” หรือ ซอจิน เป็นเครื่องดนตรีประตูเสียงนิดหนึ่ง เริ่มขึ้นตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง ประมาณ 1,300 ปีมาแล้ว และเป็นที่นิยมและแพร่หลายมากขึ้นอีกใน 200 ปีต่อมา คือสมัยราชวงศ์ซ้อง ประมาณ 1,100 ปี รูปร่างของเอ้อหุคล้ายเครื่องดนตรีของไทยคือ ซอตัวง คันชักของเอ้อหุทำมาจากหางม้า ส่วนรูปทรงกลมด้านล่างทำมาจากไม้เนื้อแข็งชนิดหนึ่งเรียกว่า ไม้แดง หรือหานาน และหุ้มด้วยหนังสูง มีการพัฒนาเทคนิคการเล่นของเอ้อหุเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งยังนำเอาเทคนิคของไอลิโนมาปรับใช้ ทำให้เอ้อหุนี้สามารถบรรเลงได้หลายหลายลีลา ไม่ว่าจะเป็นลีลาสนุกสนาน เศร้า หรือชวนฝัน ด้วยท่วงทำนองที่ไพเราะลึกซึ้ง ทั้งยังเหมาะสมกับการบรรเลงเดียว บรรเลงคู่ และร่วมบรรเลงกับวงดนตรี

ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวัลลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงได้ยินเพลงจากเครื่องดนตรีกู่เจิงเป็นครั้งแรกขณะล่องเรือในแม่น้ำหลีเจียง เมืองกุ้ยหลิน เมื่อเดือนพฤษจิกายน พ.ศ. 2543 ทางการจีนทราบว่าพระองค์ทรงโปรดดนตรีจังได้จัดคณะดนตรีขึ้นไปแสดงบนเรือ ภายใต้บรรยากาศที่เวลด้อมด้วยทิวทัศน์อันงดงามของภูเขาสีเขียวและน้ำสีคราม เลี้ยงดนตรีอันกังวนหวานล้ำลึกของเครื่องดนตรีกู่เจิง ที่เปรียบเสมือนกับการรำพึงรำพันเลือยแจ้งไปทั่วทั้งสายน้ำและขุนเขาอัน ทำให้ทรงพอพระทูทัยเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ทรงมีพระดำรัสว่า “รักดนตรีกู่เจิงตั้งแต่ครั้งแรก

ที่ได้ยินเลียง ไม่มีเลียงดนตรีใดในโลกจะเทียบเทียมได้ พอดียินเสียงครั้งแรกก็ติดใจ” กู่เจิงมีเลียงที่เป็นเอกลักษณ์ มีความพิเศษและความงดงามอ่อนหวาน พระองค์จึงทรงมีพระทูทัยແປแพร์ที่จะฝึกบรรเลงเครื่องดนตรีกู่เจิง ทั้งนี้ หลังจากที่กงสุลใหญ่ของไทยประจำนครเชียงไฮ้แนะนำรายเครื่องดนตรีกู่เจิง พระองค์ก็ได้ทรงเริ่มฝึกหัดการบรรเลงกู่เจิง ทรงมีพระวิริยะอุดสาหะเป็นอย่างมาก ในแต่ละวันจะทรงฝึกกู่เจิงเป็นเวลาหลายชั่วโมง ในแต่ละสัปดาห์จะทรงเรียนกู่เจิงเกือบทุกวัน ทรงฝึกซ้อมอย่างมีได้ทรงเห็นแก่ความเห็นด้หนึ่อยแต่อย่างใด

ในระหว่างการเสด็จไปแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน” ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน พระองค์ยังได้พระราชทานสัมภาษณ์ให้แก่สื่อมวลชนของจีน ทั้งหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ (China Central Television-CCTV 4) โดยพระองค์ทรงมีพระดำรัสตอนหนึ่งว่า ทรงได้รับการถ่ายทอดความสามารถด้านดนตรีมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักประพันธ์เพลงและทรงสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีประตูเทพเครื่องเป่าได้หลายชนิด สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงสามารถเล่นเปียโนได้อย่างยอดเยี่ยม ส่วนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงเคยศึกษาที่มหาวิทยาลัยปักกิ่ง ก็ทรงสามารถบรรเลงเพลงด้วยซอเอ้อหุของจีน และยังทรงสามารถบรรเลงเพลงด้วยเครื่องดนตรีไทยได้หลายชนิดด้วย

ในการแสดงที่จีนคราฟนี้ พระองค์ทรงรับลั่งว่า “รักสักตื่นเต้นบ้าง เนื่องจากเป็นการบรรเลงกู่เจิงในประเทศไทยเป็นแหล่งกำเนิดของ

กู้เจิง หากเป็นการแสดงที่ยูโรปหรืออเมริกา คงจะไม่ตื่นเต้น เนื่องจาก คนที่นั่นไม่รู้จักเครื่องดนตรี กู้เจิง ด้วยเหตุนี้จึงต้องฝึกซ้อมอย่างหนัก ทุกวันก่อนการแสดง”

ในการพระราชทานสัมภาษณ์แด่สถานีโทรทัศน์ CCTV 4 ของจีนนั้น เมื่อบรรณาธิการข่าว (นาย Wang Shilin) ของสถานี โทรทัศน์ CCTV 4 ของจีนกราบทูลถามว่าเหตุใด จึงทรงโปรดเครื่อง ดนตรีกู้เจิง ซึ่งโดยปกติแล้วนักวิทยาศาสตร์มักจะไม่ค่อยมีความสนใจ ด้านดนตรี และพระองค์ทรงทำอย่างไรในการประสานพระปรีชา สามารถทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และด้านคิลปะการดนตรีเข้าด้วยกัน พระองค์ได้มีพระดำรัสตอบว่า “ความรักในดนตรีนั้นเป็นความรักแบบ คิลปิน และความรักของคิลปินเป็นลิ่งที่ไม่มีเหตุผล” พระองค์ทรงเล่า ว่าได้ทรงเริ่มหัดเล่นเปียโนมาตั้งแต่มีพระชนมายุได้ 5 พรรษา แต่ได้ ทรงหยุดไปในช่วงที่ทรงเข้าเรียนมหาวิทยาลัย เนื่องจากไม่มีเวลา แต่เมื่อปีพ.ศ. 2543 ในระหว่างการเด็จเยือนจีน พระองค์ได้ทรง เห็นและได้ยินเสียงกู้เจิงเป็นครั้งแรกกับทันที และทรงเริ่ม เล่นมาตั้งแต่นั้น พระองค์ทรงมีพระดำรัสว่า “วิทยาศาสตร์และ คิลปะไม่ใช่ลิ่งที่ขัดกัน แต่ดนตรีได้ช่วยเสริมให้นักวิทยาศาสตร์มี ความคิดที่ดีขึ้น มีความคิดที่คล่องแฉ่ง俐落ขึ้น”

ในการพระราชทานสัมภาษณ์แด่สถานีโทรทัศน์ CCTV 4 ของจีนดังกล่าว พระองค์ยังได้ทรงมีพระดำรัสด้วยว่า “ขอบกู้เจิงมาก กว่าเป็น ความรู้สึกในขณะที่เล่นกู้เจิงนั้น แบ่งได้เป็น 2 ประการคือ ขณะที่เล่นอยู่คนเดียวจะมีความสุขมากที่ได้เล่นและได้ฟังเพลงที่ชอบ แต่หากเล่นต่อหน้าผู้ชมจำนวนมาก จะรู้สึกเครียดเล็กน้อย” พระองค์

ทรงกล่าวว่าไม่ได้มีเคล็ดลับอะไรในการที่ทรงสามารถเรียนกู้เจิงได้เร็ว เพียงแต่ทรงทำการฝึกซ้อมตามที่ครูสอนและซ้อมตามจำนวนเวลาที่ ครูบอกเพื่อพัฒนาฝีมือตนเอง ในช่วง 3-4 เดือนแรกที่ทรงเริ่มเล่นใหม่ๆ ทรงกล่าวว่า ทรงรู้สึกเจ็บที่น้ำพระหัตถ์ที่ใช้กัดลายกู้เจิงมาก แต่ ตอนนี้น้ำพระหัตถ์ด้านหมวดแล้ว ส่วนเพลงที่พระองค์ทรงชอบมาก ตั้งแต่ทรงได้ยินเป็นครั้งแรก คือ เพลงระนำเฝ่าอี้

พระองค์ทรงมีพระดำรัสด้วยว่า พระองค์ไม่ได้เพียงทรง บรรเลงกู้เจิงด้วยมือ หากแต่ทรงบรรเลงด้วยหัวใจ พระองค์จะทรงใช้ ดนตรีเป็นสื่อสัมพันธ์สำหรับการพัฒนาความสัมพันธ์ไทย-จีนในด้าน วัฒนธรรม เนื่องจากดนตรีเป็นสิ่งที่รู้ขอบเขต และไว้พร้อมแคน

จากคำพระราชทานสัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนจีน ทำให้ ประชาชนชาวจีนได้รู้จักและมีความประทับใจในพระองค์มากยิ่งขึ้น มีการลงข่าวการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน” ที่พระองค์ทรงเป็นคิลปินเอก เป็นจำนวนหลายฉบับ นอกจากนี้ยังมี เสียงชื่อชุมจากชาวจีน ดังเช่น “ชาวต่างประเทศที่รักในคิลปะดนตรี จีนมากขนาดนี้ ทั้งยังจัดการแสดงดนตรีในจีนด้วย ไม่ใช่เรื่องที่ ง่ายดายเลย”

ในส่วนของผู้นำจีนนั้น ฯพณฯ นายชุน เจี้ยเจี้ง (Sun Jiazheng) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมจีน ได้ให้สัมภาษณ์ แก่โทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจของไทยว่า การแลกเปลี่ยนทางด้าน วัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ภายหลัง ที่จีนได้ดำเนินนโยบายเปิดประเทศเป็นต้นมา จีนมีนโยบายที่จะแลก เปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมกับประเทศไทยต่างๆ บนพื้นฐานของความเสมอ

ภาคและความเคราะห์ซึ่งกันและกัน จึงกับไทยมีความล้มพั�ธ์ฉันท์มิตร มาเป็นเวลาภานุวนาน ดังนั้น รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิรัฐจีนจึงให้ ความสำคัญอย่างมากกับการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมระหว่าง ไทยกับจีน ซึ่งความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมระหว่างกันนี้ได้รับการ พัฒนามาอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ด้านบนพื้นฐานดังกล่าว เมื่อเข้าสู่ ศตวรรษใหม่นี้ ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม ระหว่างรัฐบาลและประชาชนของทั้งสองประเทศได้ขยายไปอย่าง รวดเร็ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมจีนยังได้กล่าวว่า ในปี 2545 นี้ กระทรวงวัฒนธรรมจีนและหน่วยงานด้านวัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องของไทยก็ได้ร่วมลงนามในแผนปฏิบัติการเพื่อการแลกเปลี่ยน ทางวัฒนธรรมระหว่างกันในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2543-2546 และ รัฐบาลจีนยังได้เชิญคณะกรรมการวัฒนธรรมไทยไปร่วมงานมหกรรมนาฏศิลป์ เอเชีย ครั้งที่ 5 ที่จัดขึ้นในเดือนตุลาคม 2545 ที่กรุงปักกิ่งด้วย นอกจากนี้ในเดือนมกราคม 2546 กระทรวงวัฒนธรรมจีนจะจัดคณะกรรมการประเทศไทยเพื่อร่วมงานมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 16 รัฐบาลจีนให้ความสนใจและสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมของสองประเทศ เพื่อส่งเสริมและการซับความร่วมมือด้านนี้ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง มิตรภาพและความสัมพันธ์ฉันท์มิตรที่แน่นแฟ้นจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประเทศไทย ตลอดจนความพยายามและการดำเนินการของรัฐบาลไทย โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ วัลย์ลักษณ์ อัครราชกุมารี ที่ได้ทรงสนพระทัยในการแลกเปลี่ยนด้าน วัฒนธรรมระหว่างสองประเทศ พระองค์ไม่เพียงแต่ทรงริเริ่มและ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางด้านนี้เท่านั้น แต่ทรงเป็นผู้ที่ปฏิบัติด้วย พระองค์เอง โดยเฉพาะทางด้านดนตรี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมจีนได้กล่าวเทิดทูน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ วัลย์ลักษณ์ อัครราชกุมารี ว่าทรงเป็นทูลมิตรภาพที่โดดเด่นระหว่างจีนกับไทย และยังมีความประทับใจในพระองค์ท่าน 3 ประการ คือ ประการแรก พระองค์ท่านทรงสนพระทัยในวัฒนธรรมจีน ซึ่งความสนใจนี้ ถือได้ว่าเป็นอาจารย์ที่ดีที่สุด ประการที่สองคือ มีความทึ่งเป็นอย่างมากในประวัติศาสตร์ด้านดนตรีของพระองค์ที่สูงมาก เพราะได้ ทราบว่าพระองค์ท่านทรงเรียนรู้เกี่ยวกับดนตรีตั้งแต่เด็ก แต่เมื่อ เดือนสิงหาคมปีที่แล้ว พระองค์ท่านได้ทรงจัดงานการแสดงดนตรี และวัฒนธรรมที่กรุงเทพฯ ซึ่งพระองค์ได้ทรงร่วมการแสดงในครั้งนี้ ด้วย การแสดงให้เห็นว่าพระองค์ท่านทรงมีประจักษ์วิริยาภาพและประวัติศาสตร์ด้านดนตรีเป็นอย่างยิ่ง ประการที่สาม มีความประทับใจ และขอเทิดทูนอย่างสูงในพระวิริยะอุตสาหะของพระองค์ท่านในการ ทำให้การแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” ครั้งนี้ ประสบความสำเร็จ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมจีนได้ให้ ความเห็นว่า แนวคิดในการจัดแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สาย ลัมพันธ์สองแผ่นดิน” นั้น เป็นแนวคิดที่ดีที่สุดสำหรับการพัฒนาความ สัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมของทั้งสองฝ่าย ถือว่า

เป็นดอกไม้ที่สวยที่สุดของสวนมิตรภาพทางด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน ดังที่ท่าน หลู่ชุน นักประพันธ์จีนที่มีชื่อเลียงเดิมตั้งได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมเป็นลิงที่ช่วยให้ประชาชนมีการติดต่อสื่อสารและเข้าใจกันได้มากที่สุด โดยเฉพาะดูดนตรีนั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่เริ่มแรกและเป็นสืบที่ดีที่สุดที่ประเทศต่างๆ จะใช้ในการติดต่อและทำความเข้าใจระหว่างกัน การแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” นี้ เปรียบเสมือนสะพานเชื่อมโยงจิตใจของประชาชนของทั้งสองประเทศ และศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวัลลักษณ์ อัครราชกุมารี ซึ่งเป็นผู้ที่ทรงออกแบบแบบสะพานดังกล่าว ก็ได้รับการถวายความเคารพยกย่องอย่างสูงสุด และจะจารึกอยู่ในหัวใจของประชาชนของทั้งสองฝ่ายตลอดไป....

การแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” ได้สืบสุกลง แต่ความลัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีน ที่มีมายาวนานนับแต่โบราณกาล ยังคงยั่งยืนและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ซึ่งนอกจากทุกคนจะได้ร่วมยินดีกับความลัมพันธ์อันดีดังกล่าว呢แล้ว ยังได้ชื่นชมในพระอัจฉริยะและพระปรีชาสามารถ โดยเฉพาะทางด้านดนตรีขององค์คิลปินเอก คือ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวัลลักษณ์ อัครราชกุมารี ที่ทรงสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีโบราณของจีน คือ กุ่เจิง ได้อย่างน่าประทับใจยิ่ง.

1. หน้าต่างสู่โลกกว้าง : ประเทศไทย : สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง จำกัด พ.ศ. 2544 (พิมพ์ครั้งที่ 2).
2. หลีหยาง คู่มือการเล่นกุ่เจิง (พิณจีน). เล่มที่ 1.
3. สุจิบัตรจากงานแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” วันที่ 8 สิงหาคม 2544 ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย.
4. สุจิบัตรและเอกสารการแสดงดนตรีและวัฒนธรรม “สายลัมพันธ์สองแผ่นดิน” วันที่ 14-27 สิงหาคม 2545 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน.
5. บทความและรายงานข่าวทางสื่อมวลชนของจีน และบทลั่นภาชนะต่างๆ
6. Kuan, Petra Haring and; Yu-Chien Kuan. *Magnificent China : A Guide to Its Cultural Treasures*. Hong Kong : Joint Publishing Co. 1987.
7. Bahn, Paul G. (editor). *100 Great Archaeological Discoveries*. New York : Barnes&Noble. Inc. 1995.
8. Schaffer, Edward H. and; The Editors of Time-Life Books. *Great Ages of Man : Ancient China*. Time-Life International (Nederland) B.V. Reprinted 1975.
9. Lloyd, Norman. *The Golden Encyclopedia of Music*. New York : Golden Press. 1968.

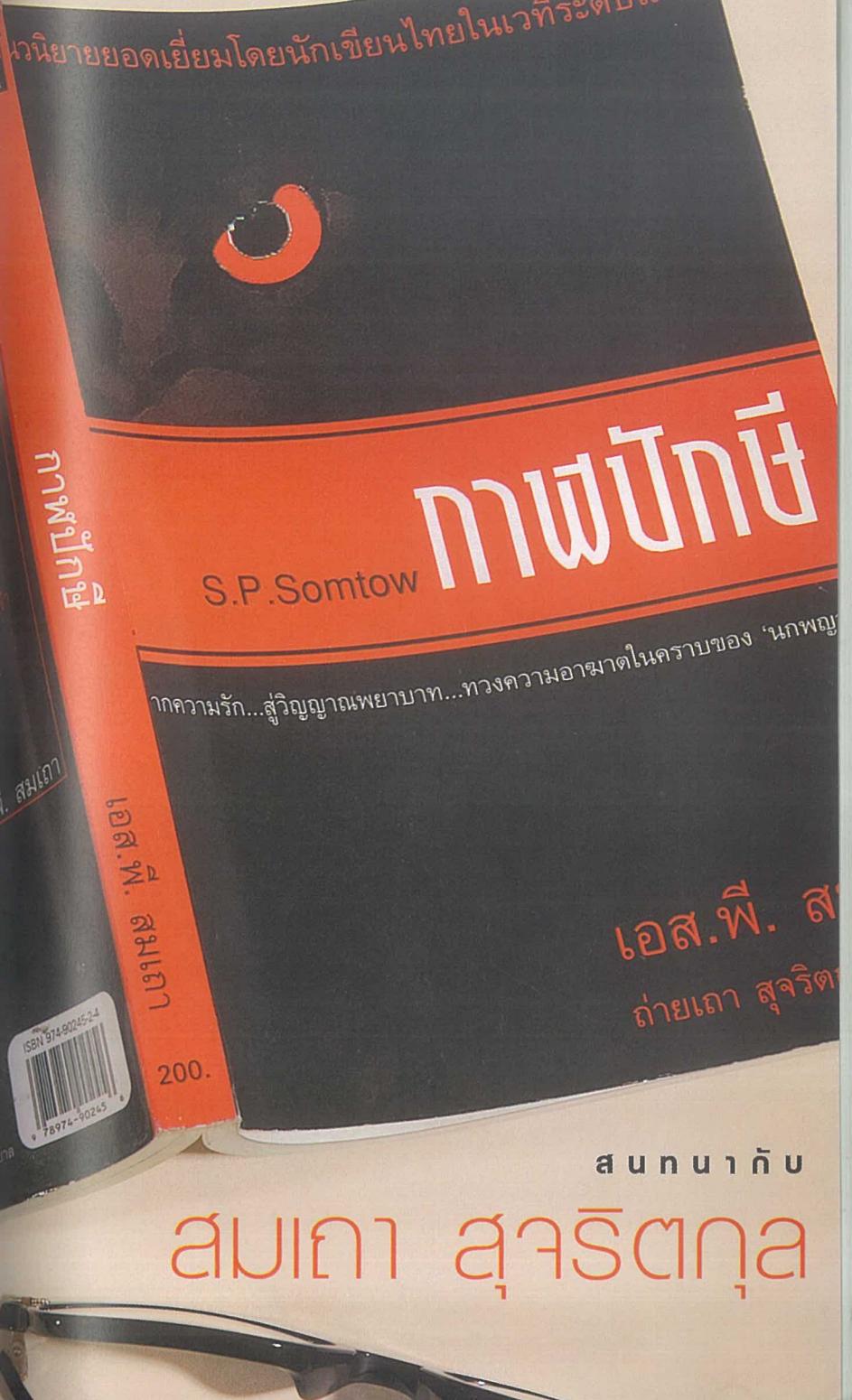
สนทนากับ สมเกา สุจิตรกุล

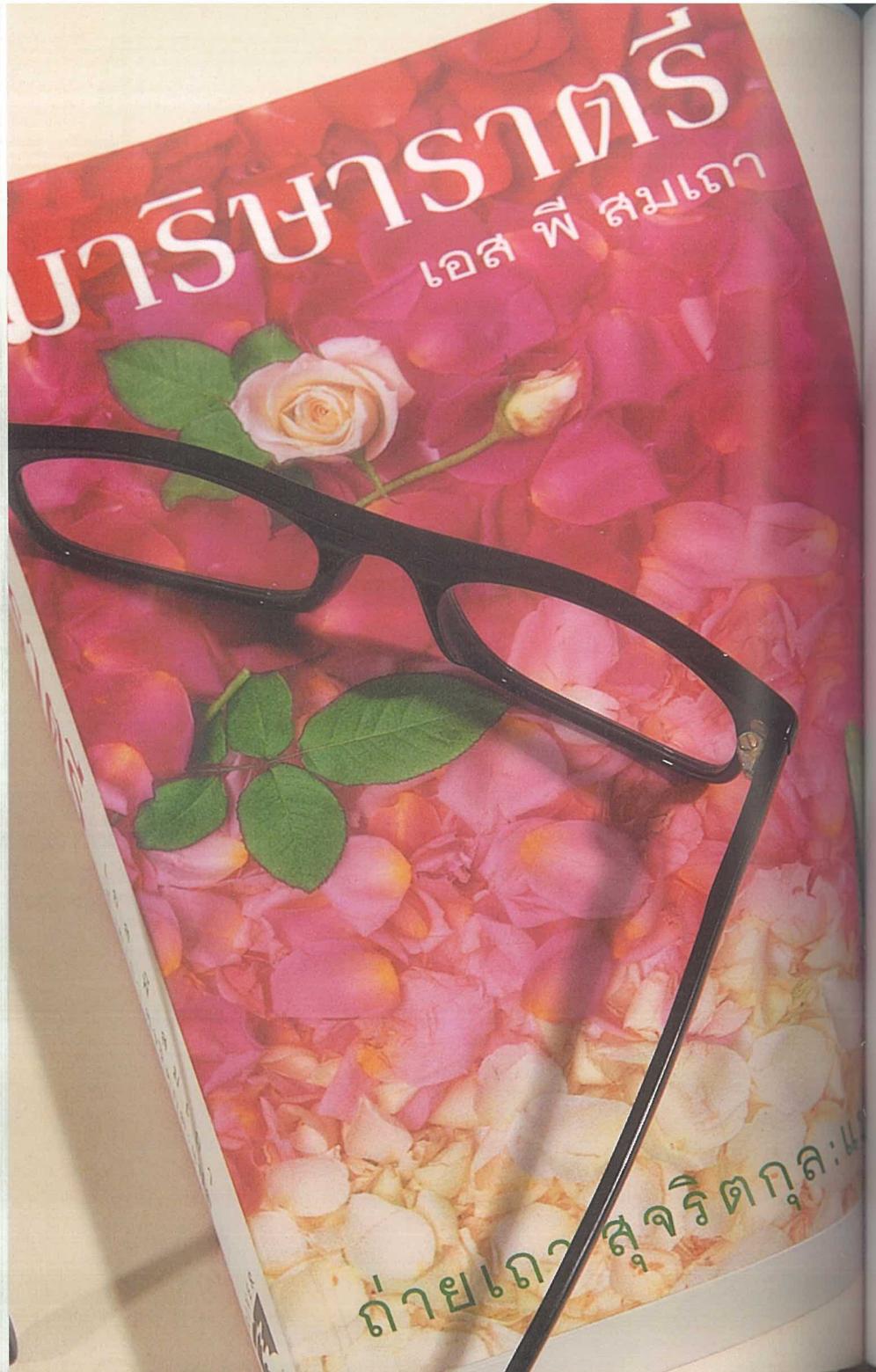
ประภัสสร เสวกุล

วันนี้ผมอยู่กับบุคคลผู้หนึ่งที่ผมอยากพูดท่าน
มานานแล้ว วันนี้เป็นครั้งแรกที่ได้มารับกันในรายการนี้ด้วย ก็คือ
คุณสมเกา สุจิตรกุล คุณสมเกาเป็นที่จริงก์ไม่ใช่คนที่ห่างไกลกระวง
การต่างประเทศเลย ขอเรียนนิดหนึ่งว่าคุณพ่อของท่านเป็นท่าน
เอกอัครราชทูตอยุ่ห์หลายประเทศ และมีความสามารถมาก
สมเกา ผมแทบจะเกิดที่กระทรวงการต่างประเทศ ตอนเด็ก ๆ ผม
ก็มาวิ่งเล่นที่กระทรวงฯ ทุกคนก็เป็นอา เป็นลุง

ขอเรียนถามเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา จากเมืองไทยแล้วไป
เรียนที่ไหนครับ

สมเกา คือปัญหาของการที่มีคุณพ่ออยู่ในแวดวงของ Diplomat
หมายความต้องมีการเดินทางอยู่ตลอดเวลา อันที่จริงผมนี่ออกจาก
เมืองไทยตอนอายุ 6 เดือน ซึ่งตอนนั้นคุณพ่อยังไม่ได้เข้ากระทรวงฯ

แต่ได้ทุนและกำลังทำปริญญาเอกที่อ็อกซ์ฟอร์ดอยู่ สมกีตามไปตั้งแต่ตอนนั้น ที่นี่คุณพ่อคุณลับมารอยู่กระทรวง สมกีไปโรงเรียนอีดันที่อังกฤษ หลังจากนั้นก็เข้ามหาวิทยาลัยเคมบริดจ์จนจบทางวรรณกรรม และดนตรี ทั้ง 2 วิชา

หมายความว่า จริงๆ แล้วคุณสมเกามีส่วนประกอบระหว่างวรรณกรรม กับดนตรีอยู่ครึ่งต่อครึ่งเลย

สมเกา ก็อย่างนั้น บางทีก็ดูเหมือนว่าทำดนตรีล้านๆ เลย อันที่จริง แล้วในสมองของสมมันแยกกันไม่ได้

สมมีข้อสังเกตอย่างว่า อาจเป็นเพราะคุณสมเกามาจากตระกูลเก่าหรือเปล่า เมื่อผลผลานกับการศึกษาในต่างประเทศตั้งแต่เล็กๆ ทำให้งานเขียนหนังสือมีลักษณะเหมือนความเก่ากับความใหม่ หรือ ตะวันออก กับตะวันตกมากัน

สมเกา เป็น เพราะว่า การที่เดินทางตลอดเวลา ทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าเข้าอยู่ภายนอกเหมือนเข้าเป็นเอเลี่ยนเสมอ แม้ว่าจะเป็นวัฒนธรรมไทยหรือต่างประเทศก็ตาม แต่การที่เราได้เปลี่ยนคือ เราจะสามารถสังเกตอะไรได้เยอะมาก ถ้าเราไปนอก และจะสังเกตน้อยลงถ้าเราอยู่ภายในประเทศ เพราะฉะนั้นผมจะต้องดูอยู่ตลอดเวลาว่าเขาทำอะไรรักกัน มันทำให้มีรู้สึกว่าอะไรนั้นเป็นไปไม่ได้ ในแต่ละประเทศ ในแต่ละวัฒนธรรมที่เติบโตมา ทุกอย่างมันก็เปลี่ยนแปลงไปหมด ทำให้คล้ายๆ กับว่าลอยละล่องอยู่ตลอดเวลา แต่ก็หมายความว่าสามารถดึงเอาข้อมูลที่หลากหลายที่อุปกรณ์ได้จากวัฒนธรรมต่างๆ การที่จะ

บอกว่าผมเป็นนักเขียนตะวันตกหรือตะวันออกอันนี้ ไม่ค่อยมีความหมาย
เท่าไหร่ ซึ่งที่จริงผมก็มาจากการทั้งสองแนวนี้ละครับ

รู้สึกแปลงแยกใหม่ครับกับวัฒนธรรมที่แตกต่าง

สมเส้า ก็แตกต่างกันมาก ซึ่งมีหนังสือของผมเรื่องหนึ่งชื่อ Jusmin Night “มาริชาราตรี” หนังสือเล่มนี้ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยโดยคุณแม่ของผม หนังสือเรื่องนี้มีพล็อตเรื่องเกี่ยวกับเด็กคนหนึ่งที่มีอายุ 12 ปี และกำลังโตขึ้นในกรุงเทพฯ แต่ไม่ยอมพูดภาษาไทย เพราะถูกเลี้ยงอย่างคนฝรั่ง มันก็ซื้อประวัติที่มีอะไรเกิดขึ้นจริงๆ ที่นี่ในเวลาที่เราอ่านภาษาอังกฤษ กับเวลาที่อ่านคำแปล ซึ่งแปลได้เหมือนมาก มันเหมือนกับอ่านหนังสือคนละเล่มเลย เพราะเวลาอ่านภาษาอังกฤษทุกอย่างที่เกิดขึ้นระหว่างคนไทย เรื่องนี้จะรู้สึกว่า exotic มา ก็เวลาที่แปลเป็นภาษาไทยจะรู้สึกตรงกันข้ามกับหนังสือที่อ่านในบ้านของไทย ทุกอย่างที่ฝรั่งทำมัน exotic หมด แสดงว่า ที่จริงแล้ว ส่องวัฒนธรรมมันอยู่ตรงกลางพอตัว มันไม่สามารถจะเลือกได้

หมายความว่า ถึงจะเป็นเรื่องเดียวกัน อ่านแต่ละภาษานี้ก็จะแตกต่างกันออกไป

สมเส้า แตกต่างกันมาก เพราะฉะนั้น การแปลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ 100% มันจะต้องมีความเพี้ยน แม้แต่จะแปลให้ตรงมันก็ยังเพี้ยน

แล้ว SP สมเส้า นี่มาจากอะไรครับ

สมเส้า ก็คือ หนังสือของผม 10 เล่มแรกจะใช้ชื่อเต็มของผมก็คือ

สมเส้า สุจิริตกุล ซึ่งตอนนั้นผมเขียนหนังสือแนว Science Fiction หรือหนังสือแนววิทยาศาสตร์ คนอ่านก็เป็นคนที่ชอบอ่านคำยาวๆ ไม่มีปัญหาในการอ่านเลี้ยง หลังจากที่ผมออกหนังสือจนเริ่มจะเป็นที่รู้จักมากขึ้น บรรณาธิการก็บอกว่าอยากให้มีชื่อลับๆ ที่ฝรั่งจะพูดได้ พอดีเข้าไปขอในร้านได้โดยที่ไม่อาจเกินกว่าจะอ่านออกเสียงคำนี้ ผมก็ไม่อยากเปลี่ยนชื่อ เพราะคนไทยเข้าถือกัน การเปลี่ยนชื่อจะต้องไปตามพระหรือตามโหร ผมก็เลยเอาชื่อเดิม แต่ว่าเอามากลับเอาระหว่างมาเป็นชื่อหลัง เอาชื่อหลังมาเป็นชื่อแรกจะรออย่างนี้ แล้วตัว P นี่ที่จริงมาจากชื่อกลาง ชื่อ Popiniean ซึ่งคุณพ่อตั้งให้ตอนเป็นเด็ก

ทางด้านคุณตระกูลสมเส้าเคยเป็นผู้แทนไทยในสภากันตระริของยูเนสโก สมเส้า ตำแหน่งนี้ยกเลิกไปแล้ว สมัยที่ผมเป็นใหม่ๆ เข้าก็เชิญผมให้เป็นคนที่ดูแลผลประโยชน์ของคุณตระ คือเข้าจะมีสภากันตระ International Music Commission ของยูเนสโก ซึ่งบางประเทศที่มีทุนสำหรับคุณตระยอม จะมี Committee แต่บางประเทศที่รัฐบาลยังไม่ได้ตั้งอะไรขึ้นมา ยูเนสโกเข้าก็จะแต่งตั้งคนคนใดคนหนึ่ง ให้มาเป็นตัวแทน องค์กรนี้ที่จริงไม่ใช่องค์กรภาครัฐบาล เป็น NGO เพราะว่าอยู่ใต้ความควบคุมของยูเนสโก ในขณะนี้ยูเนสโกได้เลิกระบบ Representative และขอให้มีตั้ง Committee สำหรับประเทศไทย ผู้ที่ได้รับเชิญให้แต่งตั้งได้ 2 เดือนมานี้เอง

จะมีนักคุณตระไทยอยู่ใน Committee นั้น

สมเส้า ครับ จะประกอบด้วยผู้แทนจากทุกสายของคุณตระในเมือง

ไทย นอกจากนั้นตระรีป้อม ที่ถือว่าเป็นวัฒนธรรมชั้นสูง ไทยเดิม ดันตรี คลาสสิก และดันตรีฝ่ายการศึกษา มหาวิทยาลัยต่างๆ คือ มีผู้แทน Committee นี้ก็จะไม่เกิน 7-8 คน เพื่อจะได้ทำอะไรได้จริงๆ

คุณสมเกาเริ่มเขียนนิยายวิทยาศาสตร์ในปี พ.ศ. 2520 ทำไม่จึงสนใจสาขานี้

สมเกา ตอนที่ polymay ได้ 20 ปี ผนกลับมาอยู่เมืองไทยพักหนึ่ง ซึ่งตอนนั้นทำอะไรที่ค่อนข้างจะหากแวงของนักดันตรีมาก แต่ว่าการทำเช่นนี้ทำให้คนกรีหกันเยอะ คนไม่ค่อยยอมรับ เครียดไปหมด วันหนึ่งตื่นขึ้นมาแล้วแต่งดันตรีไม่ออก ผนกเลยนึกถึงว่าตอนเด็กๆ ชอบอ่านนิยายวิทยาศาสตร์ ก็เลยเริ่มแต่งเล่น เพื่อจะบรรเทาอารมณ์ ตัวเอง หลังจากที่ผ่านแต่งนิยายสั้นๆ แต่ไปประมาณ 6 - 7 เดือน ผนกเริ่มลงไปตามนิตยสารต่างๆ ภายในประมาณปีหนึ่งก็มีนิตยสารที่ สหราชอาณาจักร เป็นนักเขียนโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ

เป็นผลพวงจากความคับแคน

สมเกา คือลีงที่ประหลาดคือ ตอนแรกผนกไม่คิด คิดเพียงว่าแต่งไปลากพักหนึ่ง เดียว ก็กลับมาทำดันตรี ปรากฏว่า 12 - 13 ปีผ่านไป ยังไม่ได้แตะดันตรีเลยแม้แต่นิดเดียว ลืมไปเลยว่าเคยเป็นนักดันตรี ตอนนั้นก็มีหนังสือออกจำหน่ายประมาณ 40 เล่ม เป็นภาษาอังกฤษ คือ 10 เล่มแรกเป็นแนววิทยาศาสตร์ แล้วก็ค่อยๆ ขยายไปเป็นนิยาย ประวัติศาสตร์ มีแผนตาซี มีนิยายลำหัวบเด็ก มีหลายแนวมาก

แต่เวลาที่คุณพุดถึงคุณสมเกาจะพุดถึงแนววิทยาศาสตร์ สมเกา แต่ที่จริงที่สหราชอาณาจักร เป็นแนวส่ายของขวัญมากกว่า

คุณสมเกา ได้รับรางวัล John W. Campbell รวมทั้งรางวัล Hugo ซึ่งเทียบเท่ากับรางวัลตุ๊กตาทองแนววิทยาศาสตร์ ถือว่าเป็นบุคคลระดับโลก

สมเกา คือ พากอเมริกันเขามักจะตะครุบผนก ถ้าเปิดดูใน Encyclopedia เขาจะบอกว่าเป็น American Writer เสมอ แต่ตอนนี้เริ่มจะมีการแปลเป็นภาษาไทยมากขึ้น ผนกเลยตัดสินใจจะมาอยู่เมืองไทยมากขึ้น อย่างการทำความรู้จักอีกครั้งหนึ่ง คือ เมื่อก่อนอาจจะเด็กเกินไปจึงเครียดมาก

พอจะเล่าปัจจุบันทำให้คุณสมเกาเลิกแต่งเพลงไปเลย

สมเกา ผนกทุกอย่างเพื่อจะทำให้มีอะไรใหม่ๆ มาปรากฏว่าร่างในเมืองไทย ซึ่งตอนนั้นในเมืองไทยเป็นที่ที่น่าตื่นเต้นมากในเรื่องของคิลป์ เป็นสมัยที่มีหอคิลป์พีระครี มีนักเขียนที่แหวกแนวหลายคน และมีดันตรีร่วมสมัยล้ายุคอยู่หลายอย่าง ซึ่งตื่นเต้นมาก แต่มีคนฟังจำนวนน้อย คนที่สนใจจริงๆ ก็จะมีมาทุกวัน เราก็สนุกสนานมาก แต่ในเวลาเดียวกันมีการโอลิมปิก มีการกลั่นแกล้งเยอะมาก มากเสียจนผนกเองรับไม่ไหว ซึ่งตอนนั้นผนกยังเด็กอยู่และไม่ชิน อย่างในปี 1978 ผนจัดประชุมใหญ่ของคิลป์ในเอเชียที่มาร่วมกันในเมืองไทยประมาณ 200 คน 9 วัน มีการแสดงดันตรี ซึ่งน่าตื่นเต้นมาก มีดันตรีใหม่ๆ

หล่ายอย่างพร้อมทั้งดันตรีใบราณ วันแรกของงานเป็นการเปิดงานที่ โรงแรมแแห่งชาติ มีเพลงอยู่ 2 เพลง คือ เพลง Congola ที่ผมแต่ง ซึ่งเป็นเพลงที่เล่นปีพายกับดันตรีซิมโหนีผสมผ้านกัน และเพลง ของอาจารย์บุญยง เกตุคง คือเพลง ‘ชเวดากอง’ ซึ่งเป็นเพลงที่สมัย นั้น กรรมคิลปกรยังไม่ยอมรับ ก็เล่นยากลักษณะอย เพลงที่แต่งมี บทบาทกับนักเปียโนมาก และมีนักเปียโนดังมากบินมาจากอีสาน ก เพื่อที่จะเล่น พอกซ้อมให้ญี่ก่อนเวลาเล่นจริง เปียโนก็หายไปจากโรง ละครแห่งชาติ แล้วก็มีข้าราชการคนหนึ่งลงมาบอกว่า เราได้ พิจารณาดันตรีของคุณแล้ว ทางการได้ลั่งมาว่าดันตรีสมัยใหม่จะ ทำให้สายของเปียโนเสีย จึงได้อาเปียโนไปเก็บ ซึ่งก็มีเรื่องแปลกๆ เกิดขึ้นหลายอย่างในสมัยนั้น เกิดขึ้นทุกวันๆ ในที่สุดก็ต้องขอเปียโน มาจากสถาบันเกร porr์ เซ ซึ่งสมัยนั้นไม่มีบริษัทขนส่งเปียโนเลย ต้องใช้ รถกะบะเก่าๆ ขนเปียโนมา ซึ่งตื้นเดินมากตอนนี้ผมก็เลยนึกว่าการ ปฏิวัติอันยิ่งใหญ่ที่ผมหวังไว้ มันไม่เกิดขึ้น แต่พอกลับมาใน 20 ปีหลัง ปรากฏว่าเกิดขึ้นจริงๆ โดยที่ในเวลาหนึ่นมีคิดว่าจะเกิดขึ้น เพราะ สิ่งที่เราต่อสู้ไว้หลายอย่าง คุณดู (อันตระกูล) คุณบรรช (แกรซตัน) รู้ว่าผมต่อสู้ด้วยการเอาดันตรีไทยมาร่วมกับดันตรีฝรั่ง ซึ่งตอนนี้ กลับมาคราวนี้มีความตั้งใจที่จะทำอย่างนั้นอีกหรือไม่ครับ ปฏิวัติดันตรี ใหม่

อาจจะเป็นเพราะว่าตอนนั้นมาก่อนกาลเวลา
สมชาย ก็เป็นไปได้ ซึ่งผมก็มีปัญหานี้คือคิดอะไรก่อนเวลาหน่อย

แต่ก็ใช้เวลาพอสมควรนะครับ ตั้ง 20 ปี

สมชาย และก็เป็น 20 ปีที่ผมทิ้งดันตรีไปเลย

เท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้ก้าวสู่โลกของวรรณกรรม

สมชาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่น่าทำเลย ต้องมองในแง่ดี โลกของวรรณกรรม ในเมืองนอกเข้าก็ต้อนรับผมเป็นอย่างดี

กลับมาคราวนี้มีความตั้งใจที่จะทำอย่างนั้นอีกหรือไม่ครับ ปฏิวัติดันตรี ใหม่

สมชาย ก็คงจะต้องทำ อาจจะเป็นเพราะว่า ผมรู้สึกว่าเวลาที่ผม เข้ามาในที่ใหม่มากจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อย ทำให้คนกรีดร้อง คงจะช่วยไม่ได้ก็คงต้องมีบ้าง ไหนๆ ผมก็แก่แล้วคงจะไม่รุนแรงเหมือน กับสมัยนั้น

ก็คิดว่าคงจะมีอะไรดีๆ เกิดขึ้น ตามต่อนิดหนึ่ง เพื่อนเก่าๆ ที่ทำดันตรี ในสมัยนั้นยังอยู่ใหม่ครับ

สมชาย ออยู่หมดเลยครับ คือที่จริงผมเกือบร้องให้ เมื่อวันก่อนผมเดิน เข้าไปในที่ประชุมของรัฐบาลมันแตกต่างกันเหลือเกิน ตอนนี้ก็เกิดมี กระทรวงวัฒนธรรมขึ้นมา มีคนที่พร้อมที่จะช่วยเหลือนักศิลปิน ซึ่ง ไม่เคยมีมาก่อน และทีมงานเก่าๆ ก็นั่งอยู่พร้อม แทนที่จะเป็นคนที่

ต้องต่อสู้ กล้ายเป็นคนที่ adjustment ไปหมด

นี่ก็คือผลตอบแทนอันหนึ่ง

สมเดา ก็เป็นไปได้

ผมได้ทราบว่าคุณสมเดาเคยทำเพลงสำคัญเพลงหนึ่งให้กับประเทศไทย
สแกนดิเนเวีย

สมเดา เป็นเพลงฉลอง 100 ปีของรางวัลโนเบลสาขาสัมพัทธ์ คือ
รัฐบาลnorwayให้ผมสร้างเมื่อปีที่แล้ว และเป็นเพลงที่มีความเกี่ยวข้อง
กับวรรณกรรมมาก เพราะผมใช้บทกวี 11 บท 11 ภาษา ซึ่งพูดถึง
อิสระภาพของวิญญาณมนุษย์ และเอามาร่วมกัน คล้ายๆ กับพวงมาลัย
แห่งเพลง แต่ละกลอน แต่ละร่องชาติ เหมือนดอกไม้คนละสี

เป็นภูวนานชาติ

สมเดา คล้ายๆ 7 สี 7 ศอก

อันนี้ก็เป็นผลงานชนิดหนึ่งที่เป็นสากลของคุณสมเดา ยังมีงานอื่นให้เห็น
ครับ

สมเดา ก็เมื่อเร็วๆ นี้เอง รัฐบาลไทยก็ได้ให้ผมแต่งเพลงเพื่อไว้อาลัย
11 กันยา ในโอกาสครบรอบ 1 ปี ซึ่ง CNN เขาก็ได้ทำเรื่องนี้
ละเอียดมากของอากาศ เพลงนี้บรรเลงโดยบางกอกซิมโฟนีของไทย
เรานี่เอง และขับร้องโดยคณะประสานเสียงที่ผมตั้งขึ้นมา ประกอบ
ด้วยนักร้องจากประมาณ 12 ชาติที่อยู่ในกรุงเทพฯ

เรียกว่า Made in Thailand

สมเดา ที่จริงประเทศไทยเป็นประเทศเดียวที่รัฐบาลได้มอบคิลปะ^{ชั้นหนึ่ง}ให้เป็นที่ระลึกของเหตุการณ์นี้ ประเทศไทยอีกหลายอย่าง
แต่ประเทศไทยเลือกที่จะมีคิลปะชั้นหนึ่ง ซึ่งผมคิดว่าเป็นสัญลักษณ์
ยุคใหม่ในความคิดของคนไทย และความคิดของรัฐบาลในการสนับสนุน
คิลปิน คือ มีอะไรใหม่ๆ เกิดขึ้นหลายอย่าง

ได้ทราบว่า กำลังทำโอเปร่า เรื่อง แม่นาก และเปิดการแสดงครั้งแรก
ในเร็วๆ นี้ อันนี้มีความบันดาลใจอย่างไรที่ทำให้คุณสมเดามาจับเรื่อง
แม่นาก

สมเดา ครั้งแรกที่ผมทำมหาอุปรากรในเมืองไทย ก็ได้รับเชิญจาก
มูลนิธิ ‘คนรักวัง’ ให้แต่งโอเปร่า เพื่อจะหาทุนอนุเคราะห์วังพญาไท
ผมก็เลือกที่จะใช้บทประพันธ์ของรัชกาลที่ 6 เรื่อง ‘มัทนพารา’
และก็ได้ดัดแปลงเรื่องนี้ให้เป็นโอเปร่าขึ้นมา หลังจากนั้นก็มีหลายคน
บอกว่า ทำไม่เหมือนเรื่องชาวบ้าน แทนที่จะเอาเรื่องจักรๆ วงศ์ๆ
น่าจะเอาเรื่องแม่นากพระโขนง คือ เป็นการทำลายอย่างหนึ่ง เพราะ
ที่จริงอะไรก็เป็นโอเปร่าได้ทั้งนั้น แต่ว่าแม่นากพระโขนง เนื้อหาจะ
เป็นคล้ายๆ จุดหนึ่งของโอเปร่าเลย ก็คือ ความรักและความตาย
คือโอเปร่าที่ดังๆ ก็คือการรับเอาสองจุดที่สำคัญที่สุด ที่จริงความคิด
นี้มาจาก ม.ร.ว.พันธุ์ดิศ ดิศกุล เป็นคนแรกที่เอยขึ้นมา และว่าจะ
ทำให้คนไทยทุกคนสามารถจะดูโอเปร่าได้ทั้งเรื่องโดยที่ไม่ต้องถามว่า
แปลว่าอะไร รู้เรื่องแล้ว หมายความว่าสนุกกับดนตรีได้อย่างเดียว
ผมก็คิดอยู่นานจึงเริ่มคิดดัดแปลงเรื่องนี้เป็นโอเปร่า

ตัวเรื่องเอามาจากไหนครับ

สมleta ที่จริงผมกลับไปที่เรื่องของ ม.ล.มานิจ ชุมสาย ที่เล่าเป็นภาษาอังกฤษ เพราะผู้อ่านภาษาไทยข้ามมาก และก็เอาเรื่องนี้เป็นโครงสร้าง หลังจากนั้นก็มาศึกษาว่าคนอื่นเข้ามาอ่านไปทำกันอย่างไรบ้าง แต่ไม่ได้ใช้อย่างที่คนอื่นทำ เอามาแต่เพียงโครงสร้าง ส่วนเรื่องประกอบจะแตกต่างกัน

ผมยังนึกภาพไม่ออกว่าผู้ไทยจะแปลงร่างเป็นโอบร์กได้อย่างไร
สมleta ลองนึกภาพหนังผีที่แทรกหน้าอก ตับ ไต ไส้พุง และในเวลาเดียวกันก็ร้องเพลงโอบร์กไปด้วย ที่จริงมันก็ไปได้ด้วยกันอยู่แล้ว
พระเจ้ายังให้หัวของโอบร์กับเสียงของผีก็ใกล้เคียงกันอยู่แล้ว

สำหรับการแสดงไม่ว่าจะเป็นโอบร์กหรือบัลเล็ต ในเมืองไทยอาจจะเป็นของที่ไม่ค่อยจะคุ้นเคยกันนัก คุณสมleta คิดว่าจะสร้างวัฒนธรรมตรงนี้ให้คนคุ้นเคยขึ้นมาได้อย่างไร

สมleta ที่จริง ทราบได้ที่คนไทยยังมีเรื่องเหล่านี้อยู่ในอดีต แต่ไม่มีการอธิบายอะไรทั้งสิ้น เวลาเราฟูว่าเป็นเรื่องแม่นาก คนไทยก็จะเข้าใจเรื่องอยู่แล้ว เพียงแต่จะไปดูว่าโอบร์กเข้ามาทำอย่างไรกัน ไม่ใช่ เอาเรื่องที่เข้าไม่รู้จัก ก็จะยิ่งไม่รู้จักใหญ่ อันที่จริงโอบร์กเป็นทางๆ หนึ่งที่คนทั่วโลกน่าจะเข้าใจง่าย ซึ่งประเทศไทยเราก็มีโอบร์กเหมือนกันที่เขารู้กว่า ลิกะ ที่จริงดนตรีมีทางที่กลับให้อารมณ์แรงขึ้นได้ทุกอารมณ์ ความรักหรือความเกลียด และอารมณ์พวกนี้เป็นสิ่งที่ทุกชาติ มีกัน เพราะฉะนั้นถ้าเราก็เพียงแต่เข้าใจว่าอะไรก็สามารถนำไปตาม

อารมณ์พวกนี้ได้ เพราะว่าไม่ยาก ยังดีกว่าพากนไทยไปดูละครของเช็คสเปียร์ ซึ่งดีมากๆ แต่ถ้าเข้าไม่รู้เรื่องเลยเขาก็จะงกว่าถ้ามีคนตีรีประกอบ เขาจะรู้ได้ทันทีว่าคนนี้เคร้า คนนี้ตีใจ ผมมีคณะโอบร์ก คณะหนึ่ง ซึ่งเป็นคณะ Bangkok International ที่อยู่เมืองไทย แต่ นักร้องนี้มีอยู่ทั้งเมืองไทยและต่างประเทศ

ครั้งนี้ก็จะเป็นครั้งแรกที่จะได้ดูแม่นากพุดอังกฤษ

สมleta ครับ ซึ่งก็มีปัญหามาก อย่างคำว่า “นาก” ร้องลำบากมาก เพราะมีตัวสะกด ซึ่งต้องตัดลมตรงนั้นพอดี เพราะโน้ตยาวจะลาก เอาออกมากตรองนั้นไม่ได้ ผมก็ต้องหาทางเลี่ยง ไม่ใช่คำว่า “นาก”

คุณสมleta เขียนทั้งเพลงและเนื้อร้องหมดเลย

สมleta ครับ

ใช้เวลานานไหมครับกว่าแต่งเรื่องนี้

สมleta ก็ประมาณปีหนึ่ง

หลังจากจบเรื่องนี้แล้วมีโครงการจะทำเรื่องอื่นต่อไปไหมครับ

สมleta มีคนเสนออยู่เรื่อยว่าควรจะทำเรื่องรามเกียรติ์ แต่คงต้องใช้เวลาอย่างน้อย 4 วัน 4 คืนสำหรับการแสดง ซึ่งมีโอบร์กของ Wagner ซึ่งเป็นเรื่องปรัมปราเหมือนกับรามเกียรติ์ ซึ่งเข้าใช้เวลาแสดงถึง 4 คืน ถ้าเรามีอย่างนี้ลักษณะเรื่องคงจะสนุกมาก

เป็นการแสดงวัฒนธรรมไทยออกสู่ต่างประเทศ
สมเลา ใช้ครับ แม้ว่าจะเป็นเรื่องมักนพาธ หรือเรื่องนักดราม ซึ่ง
เป็นเรื่องไทยๆ ที่คนต่างประเทศสามารถจะประทับใจได้ เพราะเรา
ใช้ภาษาที่เป็นภาษา Inter แต่เรื่องเป็นเรื่องไทย

เท่าที่ฟัง คุณสมเลา มีความคุ้นเคยกับนักดนตรี นักร้องในเมืองไทยมาก
แล้วนักเขียนมีการติดต่อกันบ้างหรือไม่

สมเลา นักเขียนไทย ผมยังติดต่อน้อย เพราะผมยังมีปัญหาในการ
อ่านภาษาไทยคล่องน้อยกว่า ตอนนี้พูดก็พอจะใช้ได้แต่เวลาอ่านก็จะ
ยากพอสมควร เพราะไม่เคยเรียนภาษาไทย ผมจะได้อ่านบทประพันธ์
ของคนไทยที่แปลเป็นภาษาอังกฤษเลิ่งลวนให้ญี่ เพราะฉะนั้นก็แล้ว
แต่ว่าใครจะเลือกแปลอะไร เพราะฉะนั้นความรู้สึกยังไม่ลึกซึ้งเท่าที่
ควร

แล้วพอจะรู้จักนักเขียนไทยบ้างไหมครับ

สมเลา รู้จักส่วนตัวน้อยมาก

และ ผลงานที่อ่านมาบ้างแล้ว

สมเลา ส่วนมากจะเป็นพากที่คลาสสิกหน่อย ซึ่งแปลแล้วอย่างของ
ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นต้น คือเรื่องที่ดังแล้วมีคนนำมาแปล
เป็นภาษาอังกฤษ ส่วนพากใหม่ๆ ผมยังไม่ค่อยรู้จักเท่าไหร่ และผม
อยากจะรู้จักมาก มีความรู้สึกว่าจะต้องตื่นเต้น เพราะมีอะไรหลายๆ
อย่างอยู่ในภาษาไทย แต่ยังลังเลสักนิด

อันนี้เป็นเรื่องกลับกัน คือ คุณสมเลาต้องอ่านเรื่องของนักเขียนไทยที่
แปลเป็นอังกฤษ แต่คนไทยจะอ่านเรื่องของคุณสมเลาที่แปลเป็นไทย
สมเลา ผมแต่งหนังสือแล้ว 47 เล่ม ที่แปลเป็นไทยเพียง 5 เล่ม
และผมก็รู้ว่าวรรณกรรมไทยก็ต้องพอกับเบอร์เซ็นต์ที่แปลเป็นอังกฤษ
คือ น้อยกว่า และผมก็รู้ว่าเรื่องของผมที่แปลเป็นไทยไม่ใช่เรื่องที่ดี
ที่สุดเสมอ เพียงแต่เรื่องที่มีโครงเรื่องได้คนหนึ่งเลือกมาแปล

คุณสมเลาคิดว่าคนไทยรับงานคุณสมเลาได้เท่ากับนักอ่านต่างประเทศ
ไหม

สมเลา ผมไม่แน่ใจ เพราะว่ามีอะไรหลายอย่างที่พัวพันกับภาษา
อังกฤษมาก และก็แปลลำบาก ผมคิดว่านักประพันธ์ดีๆ ภาษาไทยก็
จะมีปัญหานี้เหมือนกันเวลาที่จะแปลเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาทุกภาษา
มีอะไรที่แปลไม่ได้เยอะมาก

เท่าที่อ่านในภาพปักษี จะมีอยู่หลายๆ คำที่เป็นภาษาอังกฤษทับศัพท์ไป
เลย อาจจะเป็นปัญหาเรื่องของการแปล แต่ก็ได้รับผลกระทบหนึ่ง

สมเลา เรื่องที่เกิดขึ้นในเมืองไทย ผมแต่งไม่กี่เรื่องเท่านั้น

คุณสมเลาคิดว่าจะแต่งนิยายกี่เรื่องต่อไป

สมเลา แล้วแต่ contract ที่จริงสิ่งที่ผมอยากรढ์คือ มีเวลาให้มาก
ที่สุดจะจะแต่งได้ การแต่งเป็นทั้งกิจกรรมและเป็นทั้งธุรกิจด้วย จึง
ไม่สามารถทำได้ถ้ามีเวลาจำกัด ในวงการหนังสือเมืองนอกเขาจะเขียน
กันตาม contract จะเสนอเฉพาะ 50 หน้าแรกของหนังสือให้กับ

โ Rodrพิมพ์ แล้วเข้าจะส่ง contract มา แล้ว contract นี้จะบอกว่าจะส่งเมื่อไหร่ เพราะฉะนั้นหนังสือนี้บางที่มี dateline ปัญหา ก็มีมาก ปัญหาก็คือ เราอยากรู้ทำอะไรใหม่ๆ แต่สำนักพิมพ์ต้องการหนังสือ เล่นเดียวที่จะเปลี่ยนนิดๆ หน่อยๆ เพราะคิดว่าคนอ่านอยากอ่านเหมือนหนังสือเล่มที่แล้ว ถ้าอยากรู้รายก็ต้องมาแต่งหนังสือเล่มเดียวแต่เปลี่ยนนิดๆ หน่อยๆ อะไรมอง่ายนี้ มีนักเขียนหลายคนที่รู้ว่าจากเทคนิคนี้ เข้าจะแต่งหนังสือเล่มเดียวขึ้นไปเรื่อยๆ ถ้าคนที่อยากจะแต่งหนังสือที่ไม่เหมือนกันจะไม่มีวันรายได้ ทั้งๆ ที่หนังสือใหม่อาจจะดีกว่าเดิมก็ได้

เรื่องของคุณสมเกา มีคิดต่อไปทำหนังบ้างหรือยัง

สมเกา ก็มีหลายเรื่อง เช่น เรื่องลั้นของผมเรื่องหนึ่งกำลังจะทำหนังซึ่งนำเสน่ห์มาก เพราะเป็นหนังฟรังเศส เรื่อง แต่งโดยคนไทย ผู้กำกับ เป็นคนญี่ปุ่น ส่วนสคริปเป็นภาษาอังกฤษ คนที่กำกับก็คือ ทาชิมิยา กาเกะ ซึ่งคนซึ่งชุมกันมาก แต่เรื่องนี้จะเป็นเรื่องภาษาอังกฤษเรื่องแรกของเข้า สร้างจากเรื่องลั้น ชื่อเรื่อง ‘ชุปหุมังกร’ เรื่องนี้เป็นเรื่องนำเสน่ห์มาก พล็อตเรื่องเกิดที่เยาวราชทั้งหมด

ถ่ายทำในเมืองไทยใหม่ครับ

สมเกา ครับ เพราะฉะนั้นเมืองไทยก็คงพอจะมีรายได้เกี่ยวกับเยาวราช เมื่อลัปดาห์ก่อนผู้กำกับก็มาเดินทางจุดที่เหมาะสม เรื่องนี้ก็เป็นแผนตากซี

แล้วมีเรื่องอื่นอีกใหม่ครับ

สมเกา เรื่อง ‘มาริษาราตรี’ ตอนนี้ทางบริษัทที่ซื้อเรื่องไป บอกว่า มีสคริปใหม่ออกมา คือเข้าซื้อไปนานแล้วแต่ยังไม่ทำลักษ์ คือ ต้องเข้าใจอย่างว่าจะการหนังในออลลีวูดเข้าจะซื้อ obtion เวลาหนังลือออก แล้วทุกปีเข้าจะให้เงินค่าจ้างแต่ยังไม่ทำลักษ์ คนที่เป็นเจ้าของเรื่องสามารถเก็บเงินได้ทุกปีและรายได้ พอกำจัดเรียบร้อย ก็จะปวดหัวมาก ตอนนี้มีประมาณ 10 เรื่องของผมที่อยู่ในจุดนี้ ซึ่งผมก็ินเบี้ยเลี้ยงทุกปี แต่ยังไม่ทำหนัง อันที่จริงที่ผมมากอยู่เมืองไทยได้ มาทำกิจกรรมคนตระได้ ต้องอาศัยเงินค่าจ้างของเหล่านี้

ถ้าสร้างจริงๆ จะเป็นนิยายไทยเรื่องแรกที่เป็นภพยนต์ของออลลีวูด หรือเปล่า

สมเกา ไม่แน่ครับ ที่จริงผมเคยเขียนสคริปและกำกับหนังแล้ว 2-3 เรื่อง เป็นหนังออลลีวูดที่ค่อนข้างจะมีงบประมาณต่ำ

ที่จริงก็ทำหลายอย่างเหมือนกัน อยากทำอะไรอีกครับ นอกจากลิสต์ที่ทำมาแล้ว

สมเกา ส่วนมากลิสต์ที่ผมทำมาในชีวิตเป็นลิสต์ที่ไม่คิดว่าจะได้ทำ

แต่คนไทยน้อยคนนักที่มีความสามารถและมีโอกาสเช่นนี้

สมเกา คือ มีทั้งสองอย่างเป็นลิสต์สำคัญ ก็คือ มีความสามารถและมีโอกาส

คิดจะแต่งหนังสือเป็นภาษาไทยบ้างใหม่ครับ

ก็คงจะเป็นคำรามสุดท้าย คุณสมเจาเมื่อมาอยู่เมืองไทย เคยคิดถึงความเป็นอยู่ในต่างประเทศ และอยากระกลับไปอยู่เมืองนอกอีกใหม่หรืออยู่เมืองนอกแล้วอยากระกลับมาอยู่เมืองไทยบ้างไหมครับ

สมเจา คำนี้เป็นคำรามที่ตอบยาก เพราะทั้งสองแห่งมีอะไรหลายอย่างที่ไม่น่าจะอยู่ได้โดยไม่มีสิ่งเหล่านี้ ซึ่งผมก็คิดถึงทั้งสองแห่งตลอดเวลา ตอนนี้ผมอยู่เมืองไทยอาศัยบ้านของครอบครัวอยู่ มีความรู้สึกว่าอยู่ละล่องอยู่ เพราะไม่ได้มีที่อยู่ของตัวเอง แต่ในเวลาเดียวกันในเมืองไทยมีความอบอุ่นกว่าหลายอย่าง ที่ไม่มีในเมืองนอก และความใกล้ชิดของครอบครัวญาติพี่น้องมาก ซึ่งในเมืองนอกไม่มี

สังคมไทยอาจต้องการให้คุณสมเจาเป็นส่วนหนึ่งของเข้าก็ได้ เมื่อนับในเมืองนอกที่ต้องการให้คุณสมเจาเป็นส่วนหนึ่งของเขามีอ่อนกัน สมเจา ก็คงจริง ในเมืองนอกไม่มีใครคิดว่าผมไม่ใช่เมริกันเลย แต่ในเมืองไทยคนมักจะคิดว่าผมผึ้งเกินไปหรือเปล่า

นาทีนี้คนไทยจะมองว่าคุณสมเจาเป็นคนไทยและมีความภูมิใจในตัวคุณ สมเจา

สมเจา ผมคิดว่าความเป็นไทยเป็นสิ่งที่สำคัญมากในผลงานของผม ถ้าไม่ตรงนี้คงไม่มีเอกลักษณ์ของมัน.

มรดกโลก

พิลิช เจริญวงศ์

ในโลกปัจจุบัน ณ วันนี้ มีประชากรรวมทั้งสิ้น

6,000 กว่าล้านคน เป็นพลเมืองของประเทศต่างๆ รวม 234 ประเทศ มีประเทศ 189 ประเทศจากจำนวนทั้งหมดเป็นภาคีสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) และ 188 ประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ผู้อยู่เบื้องหลังของอนุสัญญาฉบับหนึ่งซึ่งเรียกว่า ‘อนุสัญญาโลก’ (World Heritage Convention) จากชื่อเต็ม ‘อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ’ (Convention Concerning the Protection of the World's Cultural and Natural Heritage)

* ผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยโบราณคดีและวัฒนธรรมปีขององค์การซึ่งมีโฉ

อนุสัญญาณบันนี่มาซิกลงมติรับรอง เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ในระหว่างการประชุมสมัยสามัญหรือการประชุมใหญ่ของยูเนสโก ณ กรุงปารีส แต่มามีผลบังคับใช้อีก 3 ปีต่อมาคือ พ.ศ. 2518 โดยเริ่มจากภาคีสมาชิกของอนุสัญญาเพียง 20 ประเทศ เท่านั้น ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีในปี พ.ศ. 2530 นับถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2545 มีประเทศสมาชิกของอนุสัญญาบันนี่รวมทั้งสิ้น 167 ประเทศแล้ว ในจำนวนนี้มี 124 ประเทศ ที่มีสถานที่ที่ได้รับการรับรองเป็นแหล่งมรดกโลกในประเทศของตน ส่วนประเทศภาคีอีก 43 ประเทศยังไม่มีหรือยังไม่ได้ส่งให้พิจารณา

แหล่งมรดกโลก (World Heritage Sites) มี 3 ประเภท ทางวัฒนธรรมประเพณี ทางธรรมชาติประเพณี และแหล่งผลวัฒนธรรมกับธรรมชาติอีกประเพณี นับถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 ในทะเบียนแหล่งมรดกโลก มีรายชื่อแหล่งอยู่ 721 แหล่ง แบ่งเป็นทางวัฒนธรรม 554 แหล่ง ทางธรรมชาติ 144 แหล่ง และแหล่งรวมวัฒนธรรมและธรรมชาติอีก 23 แหล่ง เมื่อมีการประชุมครั้งต่อไป ทะเบียนนี้ก็จะได้รับการปรับปรุงใหม่ ตัวเลขจำนวนของแหล่งจะสูงขึ้นไปเรื่อยๆ เพราะมีการนำเสนอแหล่งใหม่ๆ ให้พิจารณาทุกครั้ง แม้ว่าอาจจะพิจารณาถูกต้องแหล่งบางแหล่งที่ประเทศสมาชิกซึ่งเป็นเจ้าของไม่ได้ดูแลให้สมส่วนภาพ จนเป็นเหตุให้แหล่งที่รุดโกร姆 ถูกทำลาย หรือเหตุหนึ่งเหตุใดที่ทำให้คุณค่าที่อธิบายเป็นภาษาอังกฤษว่า outstanding universal value ลดลงบ้างก็คงเป็นไม่เกี่ยวกัน

แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม (cultural heritage sites) ที่

ประเทคโนโลยีเสนอเข้ารับการพิจารณา มักเป็นแหล่งโบราณคดีหรือประวัติศาสตร์ ซึ่งมีรูปธรรมชัดเจน มีเอกลักษณ์ (identity) มีความไม่เหมือนใคร หรือที่เรียกว่า ‘เป็นหนึ่งเดียว’ (unique) ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงความเป็นมาของชาติบ้านเมืองที่สำคัญ ควรคุ้มครองให้อยู่เป็นสมบัติของคนทั่วไป ซึ่งทางยูเนสโกใช้วิธีที่มีความหมายมากกว่า ‘มรดกของทุกคน’ (A legacy of all) เพราะสถานที่หรือสิ่งของที่เป็นทรัพยากรวัตถุธรรมนั้น เป็นของที่คนในยุคหนึ่งสมัยหนึ่งสร้างขึ้นมา มีลักษณะเฉพาะของยุคสมัยนั้นๆ โดยเฉพาะ จึงเป็นของที่สร้างขึ้นมาແพนไม่ได้ (irreplaceable) สร้างใหม่ก็ไม่ได้ (non-renewable) นับเป็นสิ่งเปราะบาง (fragile) จำเป็นต้องดูแลรักษาให้อยู่ให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อจัดการให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา ความรู้สึกภาคภูมิใจในการเป็นเจ้าของสิ่งที่เป็นประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญระดับชาติและระดับโลก ตลอดจนด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (cultural tourism) หรือการท่องเที่ยวแหล่งมรดก (heritage tourism) เพื่อความรู้และการพักผ่อนหย่อนใจ จนกลายเป็นแหล่งรายได้สำคัญที่สุดของประเทศต่างๆ ที่มีโบราณวัตถุ โบราณสถานจำนวนมาก ที่รักษาไว้ให้บุปผาดูแลและจัดการปรับปรุงให้เป็นแหล่งมรดกดังกล่าว เพราะทรัพยากรเหล่านี้มีอายุทางเศรษฐกิจ (economic life) ยืนยาวกว่าทรัพยากรประเภทอื่นๆ ด้วยซ้ำไป จึงทำรายได้มากกว่า ตัวอย่างเช่น อิอิปต์มีรายได้จากการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากกว่าการเก็บค่าธรรมเนียมผ่านคลองสูเอซรวมกับการส่งออกน้ำมันด้วยซ้ำไป ประเทศอินเดีย ไม่ว่าจะในยุโรป แอฟริกา

อเมริกา และแอเซีย ซึ่งรวมประเทศไทยด้วยก็ประสบความสำเร็จทางด้านการท่องเที่ยวไปตามๆ กัน

ส่วนสถานที่ที่เป็นแหล่งธรรมชาติก็เช่นกัน ไม่เพียงแต่จะมีความบริสุทธิ์สวยงามเท่านั้น แต่ควรเป็นแหล่งที่ให้ชีวิตของลัตต์และพืชอยู่ในความสมดุลของธรรมชาติ ที่เป็นทั้งทรัพยากรที่คนนำมาใช้บริโภค และลิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสังคมมนุษย์ด้วย เมื่อมีคุณสมบัติในเรื่อง ‘ความเป็นหนึ่งเดียว’ ที่หากไม่ได้ในโลกนี้อีกแล้ว ก็สมควรที่จะช่วยกันดูแลรักษาไว้ให้เป็นมรดกที่คนในชาติใช้ประโยชน์และคนในโลกซึ่นชุมตลอดไป

ข้อกำหนดของการคัดเลือก (criteria for selection) กำหนดว่าแหล่งที่จะได้รับการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก จะต้องผ่านเกณฑ์การคัดเลือกที่ระบุไว้ในแนวทางปฏิบัติ (operational guidelines) ซึ่งคณะกรรมการทบทวนอยู่เสมอเพื่อให้ทันกับวิถีทางการของแนวคิดเรื่องมรดกโลก

ด้านสมบัติวัฒนธรรม (cultural properties)

แหล่งนี้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นผลงานเยี่ยมแสดงอัจฉริยภาพทางสร้างสรรค์ของมนุษย์ หรือ
- แสดงถึงการแลกเปลี่ยนลำคัญของคุณค่ามนุษย์ระหว่างกันในเวลาหนึ่งหรือภายในอาณาบริเวณทางวัฒนธรรมของโลก ในเรื่องการพัฒนาสถาปัตยกรรม หรือเทคโนโลยี ศิลปานุสรณ์ ผังเมือง หรือการออกแบบภูมิทัศน์ หรือ

3. คงไว้ซึ่งหลักฐานอันเป็นหนึ่งเดียว หรือพิเศษมากเป็นอย่างน้อยต่อชนบทธรรมเนียมทางวัฒนธรรม หรือต่ออารยธรรมซึ่งยังคงดำรงอยู่หรือสูญหายไปแล้ว หรือ

4. เป็นตัวอย่างอันโดดเด่นของถิ่นฐานที่อยู่อาศัย หรือใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งเป็นแบบอย่างของวัฒนธรรมหนึ่ง หรือหลายวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมันจะเลี้ยงหายอย่างที่ไม่อาจจะทำให้คืนสภาพเดิมได้อีก หรือ

5. เกี่ยวข้องโดยตรงหรืออย่างเป็นรูปธรรมกับเหตุการณ์ หรือชนบทธรรมเนียมที่ยังถือปฏิบัติกันอยู่ หรือกับความคิดหรือความเชื่อหรือกับงานด้านวรรณกรรมหรือศิลปกรรมอันมีความสำคัญระดับโลกอย่างโดดเด่น (ข้อนี้ถือเป็นหลักเกณฑ์ข้อหนึ่งที่ใช้กับสถานการณ์ที่ยกเว้นเท่านั้น และจะใช้ควบกับข้อกำหนดข้ออื่นๆ)

และที่สำคัญเท่าๆ กับข้อกำหนดอื่นๆ ก็คือความเป็นของแท้ (authenticity) ของสถานที่นั้นๆ ตลอดจนถึงการคุ้มครอง และวิธีการจัดการแหล่งนี้ๆ ด้วย ว่าทำกันอย่างไร

ด้านสมบัติทางธรรมชาติ (natural properties)

มีข้อกำหนดคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- เป็นตัวอย่างอันโดดเด่นที่แสดงถึงคุณสมบัติทางประวัติศาสตร์ (กายภาพ) ของโลก รวมทั้งหลักฐานของชีวิต กระบวนการธรรมชาติที่สำคัญ ที่ดำเนินต่อเนื่องมา และยังให้เกิดการพัฒนาลัมฉุนของที่ดิน หรือลักษณะการทางกายภาพหรือธรณีลัมฉุน หรือ

2. เป็นตัวอย่างอันโดดเด่นที่แสดงกระบวนการนิเวศวิทยา และชีววิทยาที่ยังคงเป็นอยู่อย่างสำคัญในทางวิวัฒนาการ และพัฒนาการแห่งระบบนิเวศภาคพื้นดินของแหล่งน้ำจืด ของชายฝั่งทะเล และของชุมชนพืชและสัตว์ หรือ

3. มีเรื่องราวภูมิปัญญาทางธรรมชาติที่เห็นอีกภูมิปัญญาอื่น หรือมีความสำคัญด้านความงามธรรมชาติ และสุนทรียภาพทางธรรมชาติ หรือ

4. มีภูมิลำเนาร่วมชาติอันมีความหมายที่สำคัญอย่างยิ่ง สำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวิทยา ณ ที่นั่น ข้อนี้ หมายรวมถึงถิ่นที่อยู่ที่มีสิ่งมีชีวิตชนิดที่มีคุณค่าสำคัญอย่างโดดเด่น และถูกคุกคาม ในทัศนะทางวิทยาศาสตร์ หรือวิชาการการอนุรักษ์ การพิจารณา จะดูรวมถึงการคุ้มครอง การจัดการ และบูรณาการของแหล่งน้ำด้วย

แหล่งผสม (mixed sites)

แหล่งประเทศไทยนี้ต้องมีคุณค่าทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ โดดเด่น ซึ่งนับแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา ให้ถือว่าปฏิกริยาระหว่างคนและลิงแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา ด้วย

ถึงปัจจุบันประเทศไทยมีแหล่งมรดกโลก 4 แห่ง เป็นแหล่งทางวัฒนธรรม 3 แหล่ง และทางธรรมชาติอีก 1 แห่ง และยังไม่เคยเล่นอแหล่งผสมระหว่างวัฒนธรรมและธรรมชาติ ให้พิจารณาขอเป็นแหล่งมรดกโลกเลย

แหล่งมรดกโลกในประเทศไทย

มีดังนี้

1. เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจริงๆ แล้ว เป็น 3 พื้นที่คือ สุโขทัย ครีสต์นาลัย และกำแพงเพชร แต่นับรวมเป็นหนึ่งแหล่ง มีคุณค่าและความสำคัญเข้ากับข้อกำหนดข้อที่ 1 คือ เป็นผลงานแสดงอัจฉริยภาพการสร้างสรรค์ชั้นเยี่ยมยอดของสถาปัตยกรรมสยามยุคแรก และข้อกำหนดข้อที่ 3 คือ เป็นตัวแทนผลงานศิลปกรรมและการสร้างชาติของอาณาจักรสยามยุคแรก

2. นครประวัติศาสตร์อยุธยาและเมืองประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมีคุณค่าและความสำคัญเข้ากับข้อกำหนดข้อที่ 3 คือเป็นประจักษ์พยานแสดงถึงความรุ่งเรืองสูงสุดของอารยธรรมของชุมชนหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 19-24

3. แหล่งโบราณคดีบ้านเชียงมีคุณค่าและความสำคัญเข้ากับข้อกำหนดข้อที่ 3 พิจารณาแล้วว่าบ้านเชียงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่สุดเท่าที่ค้นพบมาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับว่าเป็นศูนย์แห่งปรากฏการณ์ของมนุษย์อันน่ารู้ น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งในเรื่องวิวัฒนาการทางวัฒนธรรม ลังคอมและเทคโนโลยี เป็นแหล่งที่มีหลักฐานการเกษตร การผลิตและการใช้โลหะ สมัยแรกสุดในภูมิภาค

4. เขตราชอาณาจังหวัดป่าห้วยขาแข้ง เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติตามข้อกำหนดข้อที่ 2, 3 และ 4 คือ เป็นตัวแทนทางวิวัฒนาการด้านนิเวศวิทยาเป็นแหล่งที่มีความเป็นเลิศด้านความคงทน

ตามธรรมชาติและเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่หายากของโลก

แหล่งทั้งสี่ได้รับการรับรองขึ้นทะเบียนในบัญชีแหล่งมรดกโลก (World Heritage Site List) แล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 และ 2535 จากนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 10 ปีแล้ว ยังไม่ได้นำเสนอแหล่งอื่นๆ ให้พิจารณาขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งที่มีคุณค่าความสำคัญอันโดดเด่นระดับโลกเพิ่มเติมอีกเลย.

กรະดำเนินช้าง ใช้ดี-ไร้กளิ่บ รักษาสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันคุณยอนุรักษ์ช้างไทย จ.ลำปาง มีช้างอยู่ในความดูแล กว่า 80 เชือก ซึ่งช้างส่วนใหญ่จะถูกฝึกให้แสดงกิจกรรมโชว์นักท่องเที่ยว เช่น การแสดงการซักกลาภไม้ เตะฟุตบอล ชักเย่อ และเมื่อแสดงเสร็จช้างก็จะได้รับรางวัลจากนักท่องเที่ยวเป็นอาหารประเภทกล้วย อ้อย เฉลี่ยช้างจะได้รับอาหารประมาณ 200-300 กิโลกรัมต่อเชือก ทำให้ช้างต้องขับถ่ายมูลออกมาก่อนข้างเยอะมาก ในแต่ละวัน เ酵ะจนต้องคิดເ幽默ล้อช้างมาทำให้เกิดประโยชน์

การแปรสภาพมูลช้างที่ได้ทำไปแล้ว ได้แก่ การแปรสภาพมาเป็นกระเส隋ฟ้าใช้รายในคุณยอนุรักษ์ช้างทำให้ลดค่ากระแสไฟฟ้าได้ถึง 20% จากค่ากระแสไฟฟ้าเดือนละประมาณ 18,000 บาท (โดยให้คุณผู้อ่านลองจินตนาการดูสิว่ามันต้องมีมูลช้างกองเบื้องเริ่มเท่า

ขนาดใหญ่) นอกจากนี้ยังนำมาเป็นก้าชูใหญ่ใช้หุงต้มทำอาหารได้อีกด้วย ลดค่าใช้จ่ายก้าชูหุงต้มแล้วเพียงอีกเดือนละ 4 ถัง ถังละ 160 บาท รวมทั้งสิ้น 660 บาท คาดว่าในปี 2546 ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยจะใช้ประโยชน์จากก้าชชีวภาพได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด อีกทั้งคุณประโยชน์ของก้าชชีวภาพจากมูลช้างยังสามารถนำมาทำเป็นแห้งเพาชาตันไม้ได้ ทำให้ต้นไม้เจริญงอกงามมาก ซึ่งศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยมีแนวคิดว่า จะทำแห้งเพาชาจากมูลช้างไว้เพื่อแจกจ่ายเป็นของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติที่มาเที่ยวชมการแสดงของช้าง นอกจากนี้ก้าชชีวภาพจากมูลช้างยังนำมาใช้เป็นสารอาหารให้กับต้นไม้ หลังจากนำไปปรุงต้นไม้แล้วพบว่าต้นไม้แต่ละชนิดเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว และที่สร้างความภูมิใจให้กับศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยอย่างมากคือ กากมูลช้างที่เหลือจากการทำก้าชชีวภาพนั้นยังสามารถนำมาแปรสภาพเป็นกระดาษเพื่อใช้งานได้อีก

ในการแปรสภาพกากมูลช้างมาเป็นกระดาษนั้นมีขั้นตอนการผลิตเหมือนกับกระดาษทุกประการ แต่จะง่ายกว่า เพราะมูลช้างที่ผ่านการย่อยของช้างนั้นเป็นมูลละเอียด หลังจากนำไปหมักทำก้าช นำมาใช้ในการหุงต้มและการผลิตไฟฟ้าแล้ว จะนำมูลเก่าจากบ่อหมักมาล้างให้สะอาดจนเหลือแต่กาบ จากนั้นนำมา เช่นน้ำทึบไว้อีก 1-2 คืนแล้วเติมโซดาไฟตามสัดส่วน จากนั้นจึงนำมาต้มประมาณ 3-6 ชั่วโมง จนยุ่ยก่อนนำมาแช่กับคลอริน ทุบหรือบดให้เปื่อยละเอียด นำมาแช่ในภาชนะที่เตรียมไว้ ใส่หัวน้ำหอมลงไป คนให้ท่วงก่อนนำไปกรงมารอง แล้วเอาไปตากแดดให้แห้ง เมื่อลอกออกก็จะได้กระดาษจากกากมูลช้างที่สามารถนำมาผลิตสินค้าตามต้องการได้ เช่น

ทำดอกไม้ประดับ ทำกล่อง ทำโคมไฟฟ้า ทำสมุดไดอารี่ ทำปากหนังสือ หรือใช้ห่อของขวัญ ทำร่ม

ผลการทดลองปรากฏว่า 80% ได้ผลเป็นที่น่าพอใจมาก เพราะผลิตออกมากแล้วใช้ได้ดี ไม่มีกลิ่นเหม็น ขณะนี้อยู่ระหว่างการทดลองนำกลิ่นหอมของธรรมชาติตามาเป็นส่วนผสมและสีสันต่างๆ เพื่อให้สวยงาม ในเบื้องต้นพบว่ากระดาษจากกากมูลช้างมีความละเอียดเหมียวแน่นทบทาน หากนำกระดาษสามารถเปรียบเทียบกันจะดูไม่ออกเลยว่าซึ่งไหนเป็นกระดาษสา ซึ่งไหนเป็นกากมูลช้าง คาดว่า อีก 3-5 เดือน โครงการนี้จะเสร็จสมบูรณ์ และถ้าทำสำเร็จก็จะถือเป็นแห่งแรกของประเทศไทยที่สามารถแปรรูปมูลช้างมาใช้ประโยชน์โดยการผลิตเป็นกระดาษสา ขณะนี้มีนักธุรกิจชาวญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจในโครงการนี้อย่างมาก

ปัจจุบันศูนย์ยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการจัดซื้ออาหารมาเลี้ยงช้าง การดำเนินการวิจัยดังกล่าวจะเป็นช่องทางหนึ่งในการนำรายได้เพิ่มเติมเข้ามา อีกทั้งยังเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างครบวงจรอีกด้วย.

จาก : นวัตกรรม มกราคม 2545

เมล็ดทานตะวัน

อาหารเพื่อสุขภาพ

จากธรรมชาติ

ทานตะวัน เป็นต้นไม้ที่มีดอกสวยงาม ดอกระบานรับแสงแดดทางทิศตะวันออกเล慕 อเนื่องจาก เมล็ดมาสกัดทำน้ำมันพืชก็มีคุณค่าทางอาหารสูง หรือ มากะเท่าเปลือกใช้รับประทานจะมีรสชาติอร่อย และ มีคุณค่าแก่ร่างกาย เมล็ดทานตะวันจึงเป็นที่นิยมใช้ บริโภค เป็นอาหารหรือขอบเคี้ยวathamว่ามีอย่างแพร่หลาย ในต่างประเทศ เมล็ดทานตะวันเมื่อนำมาคั่วหรืออบจะ มีกลิ่นของเมล็ดธัญพืช เช่นเดียวกับข้าวกล้อง

แหล่งสารอาหารที่มีคุณภาพ

เนื้อเมล็ดทานตะวัน 100 กรัม จะให้พลังงานแก่ร่างกาย 570 กิโลแคลอรี่ โดยมีองค์ประกอบอาหารที่สำคัญดังนี้

โปรตีน	23	กรัม	คาร์โบไฮเดรต	19	กรัม
ไขมัน	50	กรัม	โคลเลสเตอรอล	0	กรัม
ไขอาหาร	14.3	กรัม	เหล็ก	7	มก.
แคลเซียม	120	มก.	โปเตสเซียม	690	มก.
ฟัลกะลี	5	มก.	โซเดียม	3	มก.

ไขมันในทานตะวันจะเป็นไขมันที่ไม่อิ่มตัว 90 เปอร์เซ็นต์ ซึ่ง จะอุดมด้วยวิตามินต่างๆ ดังนี้

วิตามิน เอ	50	I.U.	วิตามิน อี	50	มก.
วิตามิน บี 1	2.3	มก.	วิตามิน บี	20.2	มก.
ไนอะซิน	4	มก.			

USDA Agricultural Handbook No. 8-12 (1984).

เป็นที่น่าสังเกตว่าปริมาณของวิตามินอีในเมล็ดทานตะวันนั้น มีสูงกว่าในธัญพืชชนิดอื่นๆ มาก

ปริมาณวิตามิน อี (I.U.)

น้ำมันทานตะวัน	(1 ช้อนโต๊ะ)	12.7
น้ำมันข้าวโพด	"	4.8
น้ำมันถั่วเหลือง	"	4.9
น้ำมันถั่วเหลือง	"	3.5

วิตามิน อี. มีความสำคัญต่อสุขภาพร่างกายมาก คือ

1. ช่วยชะลอความแก่ของผิวนาง ผิวนางเมื่อมีอายุมากขึ้น ไขมันผนังเซลล์จะมีโอกาสสูญขบวนการอ็อกซิเดชั่นเข้าทำลาย เกิดเป็นเม็ดสีน้ำตาลสะสมอยู่ใต้ผิวนาง ผิวนางเมื่อขาดไขมันก็จะเหี่ยว焉 และแห้ง แลดูชรา โดยเฉพาะเม็ดสีน้ำตาลที่สะสมอยู่ใต้ผิวนาง จะทำให้ผิวนางกระดำรงด่าง วิตามินอี จะทำหน้าที่ป้องกันไขมันผนังเซลล์มิให้ถูกทำลายโดยขบวนการอ็อกซิเดชั่น ผิวนางจะแลดูเดงตึง สดใส และเยาว์วัย เมื่อมีไขมันผนังเซลล์อยู่สมบูรณ์

2. บำรุงสายตาป้องกันต้อกระจก เลนส์ตาอันเป็นส่วนที่รับภาพ ประกอบขึ้นด้วยสารประกอบประเภทไขมันไม่อิมตัว หากร่างกายขาดวิตามินอี กรดไขมันนี้จะถูกขบวนการอ็อกซิเดชั่นเข้าทำปฏิกิริยาทำให้กรดไขมันไม่อิมตัวนี้แปรสภาพไป จะทำให้เป็นตาต้อกระจกได้ วิตามินอีจะช่วยป้องกันการเกิดปฏิกิริยาขบวนการอ็อกซิเดชั่นกับไขมันที่ไม่อิมตัวนี้

มีรายงานจากผู้บริโภคสูงอายุเสนอว่า หลังจากบริโภคเมล็ดทานตะวันนาน ก็รู้สึกได้ว่าสุขภาพทางสายตาดีขึ้น

3. วิตามินอี กับเอลส์ตรเรน (ยาคุมกำเนิด) สตรีที่รับประทานยาคุมกำเนิดเป็นประจำติดต่อกันจะมีโอกาสทำให้ร่างกายขาดวิตามินอี การขาดวิตามินอีทำให้เกิดความผิดปกติในระบบสีบพันธุ์ มีลูกยาก เป็นหมัน คลอดก่อนกำหนดและแห้งได้ วิตามินอีมีความจำเป็นต่อทารกในครรภ์ด้วย มาตราที่ขาดวิตามินอี จะทำให้ทารกในครรภ์ขาดด้วย เมื่อทารกคลอดออกมานะทำให้เกิดโรคโลหิตจางและบวม ลงทะเบียนได้มากในทารกที่คลอดก่อนกำหนด

การบริโภคเมล็ดทานตะวันสม่ำเสมอ ทำให้ระบบประจำเดือนเป็นปกติ โดยเฉพาะสตรีวัยใกล้หมดประจำเดือน

นอกจากนี้ วิตามินอี จะช่วยเพิ่มความต้านทานการติดเชื้อโรคของร่างกาย การขาดวิตามินอีจะทำให้เม็ดเลือดแดงผิดปกติ, โลหิตจาง, ผิวนางเหี่ยว焉, แก่ก่อนวัย เกิดความผิดปกติในระบบสีบพันธุ์ ทำให้เป็นหมันและแห้งได้ ฯลฯ

4. ช่วยลดไขมันในเล้นเลือด น้ำมันในเมล็ดทานตะวันมีกรดไขมันไม่อิมตัว (Linoleic acid) ออยสูง 60-70% กรดนี้จะช่วยลดไขมันในเล้นเลือด (Cholesterol) ซึ่งมักสะสมในเนื้อเยื่อและหลอดเลือดทำให้เกิดปัญหาหลอดเลือดอุดตัน และเลือดแข็งตัว ทำให้เกิดปัญหารोหัวใจ และหลอดเลือดในสมองตีบ นอกจากนี้วิตามินอี ยังช่วยทำให้เมล็ดเลือดแดงสมบูรณ์คงทน ไม่รวมตัวเป็นกลุ่มก้อน อันเป็นสาเหตุของการอุดตันเล้นเลือด เมื่อหลอดเลือดไม่อุดตัน เม็ดเลือดไม่แข็งตัว การสูบฉีดโลหิตของหัวใจ และการไอลเวียนของโลหิตจะสะดวกสบาย

5. วิตามินอี ช่วยลดอาการของโรคสมองเลื่อน (อัลไซเมอร์) นักวิทยาศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียทำการทดลองในห้องปฏิบัติการพบว่า วิตามินอี สามารถยับยั้งการทำลายเซลล์สมองของสารเคมีอะบีโลยด์ ซึ่งพบในสมองคนไข้อัลไซเมอร์ นักวิจัยจากศูนย์การแพทย์ 23 แห่ง ในสหราชอาณาจักรทดลองใช้วิตามินอีกับคนไข้อัลไซเมอร์ระดับปานกลาง 341 คน พบว่า วิตามินอีช่วยชะลอการเลื่อนของสมอง อันเกิดจากโรคสมองเลื่อมนี้

ปริมาณความต้องการวิตามินอีของร่างกาย

ร่างกายต้องการวิตามินอี 15-30 I.U. ต่อวัน จากการศึกษา ยังไม่มีรายงานใดบ่งว่าจะมีอันตรายเกิดขึ้นจากการรับประทานวิตามินอี ในขนาด 600-1,200 I.U. ต่อวันติดต่อกันหลายปี (อัตราที่เท่ากับเมล็ดทานตะวันมากกว่า 1-2 ก.ก. ต่อวัน)

ปริมาณการบริโภคเมล็ดทานตะวัน

เมล็ดทานตะวันจะเปลือก ควรบริโภครึ่งละ 1-2 ช้อนโต๊ะ วันละ 2-3 ครั้ง หรือประมาณ 80 กรัม

เมล็ดทานตะวันใช้ผสมในอาหารหรือเครื่องดื่มสุขภาพ เช่น ใช้ผสมลงในโจ๊ก, ข้าวต้ม, นมสด หรือโอลัตติน เมล็ดทานตะวันยังใช้โรยหน้าหรือผสมไอกรีมหรือทำไล้ข้นมให้พะஜันทร์ได้ดี

การรับประทานเมล็ดทานตะวันกับผลไม้ เช่น กล้วย มะม่วง จะมีรสชาตินุ่มนวล อร่อย

เมล็ดทานตะวันมีคุณค่าทางอาหารสูง เมื่อนำมาเพาะเป็นต้นอ่อนอายุ 4-6 วัน ก็จะได้อาหารสุขภาพชนิด ดร.แอนน์ วิงมอร์ นักโภชนาการที่มีเชื้อเลี้ยงทางอาหารชีวภาพ ใช้เมล็ดงาน, ทานตะวัน, ถั่วเขียว, อัลฟัลฟ่า, บอร์โคโลี่, ข้าวสาลี ฯลฯ เพาะเป็นต้นอ่อนแล้วนำมาบริโภคสดเป็นผักสลัด เป็นอาหารใช้พื้นฟูสุขภาพได้ดี ทำให้แข็งแรง ผิวหนังสดใสลดหย่อนร้าย อย่างไม่น่าเชื่อ

ต้นอ่อนพืชเหล่านี้ใช้จิมเนียพริกอร่อยมาก โดยเฉพาะต้นอ่อนทานตะวัน จะมีกลิ่นหอมเหมือนใบบัวบก เมื่อนำมาปั่นเป็นน้ำผักกับใบบัวบก จะได้น้ำผักสีเขียวเข้ม กลิ่นหอม น้ำผักควรบริโภคก่อนอาหารครึ่งชั่วโมง เมื่อกระเพาะว่าง ผักต้นอ่อนจะมีวิตามิน, โปรตีน

และเอ็นไซม์สูง มีประโยชน์ต่อร่างกายมาก.

ทานตะวันเป็นพืชที่ทนต่อสภาพแห้งแล้ง เพราะมีรากลึกลงไป สามารถดูดซับน้ำและเกลือแร่จากใต้ดิน ในขณะที่ดอกและใบจะรับแสงแดดจัดในต้นฤดูหนาว ใช้เป็นพลังงานในการป้องอาหารแล้วสมอาหารต่างๆ ไว้ในเมล็ดทานตะวัน

เมล็ดทานตะวันช่วยบำรุงสายตา

ดวงตาเป็นอวัยวะที่สำคัญและใช้งานมาก โดยเฉพาะชีวิตในปัจจุบันที่ต้องใช้สายตาจ้องดูภาพในโทรศัพท์, คอมพิวเตอร์ และอ่านหนังสือต่อเนื่อง จะทำให้สายตาเมื่อยล้า และทำงานหนักตลอดเวลา ดวงตาจึงต้องการการพักผ่อนและบำรุงรักษามากขึ้น

วิตามินเอ ช่วยบำรุงสายตา ในขณะที่วิตามินอี ช่วยบำรุงรักษาเลนส์ของแก้วตา ดังนั้นวิตามินทั้ง 2 ชนิดนี้ จะช่วยกันบำรุงรักษาดวงตาได้ดียิ่งขึ้น.

1. Dompert, W : Beringer. H : Michael, G.Z.P. Booenko 1975 : 2141
Chemical Abstracts Vol. 83, 1975.
2. Handler, S.S. 1990. The Doctor's Vitamin and Mineral Encyclopedia
106.
3. Stanley S. Kalson, 1995. Holistic H.E.L.P. Handbook.
4. Anita Bartholomew. 2541. สรรสาระ (รีดเดอร์ไดเจลท์) ตุลาคม 2541.
5. ตำราโรคหัวใจและหลอดเลือด บทที่ 23 เรื่องโรคหัวใจและโภชนาการของ
สมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งชาติ.
6. อาหารมังสวิรัติ อาหารธรรมชาติเพื่อสุขภาพและความงามโดยชมรมมังสวิรัติ
แห่งประเทศไทย.
7. เสารานี้ จิตพิทักษ์. 2526. หลักโภชนาการปัจจุบัน. ไทยวัฒนาพาณิช.
8. ข้อมูลจากโครงการศูนย์ข้อมูลสมุนไพร. มหาวิทยาลัยมหิดล.

1 ตำบล 1 พลิตกัณฑ์ กับขนมนางเล็ด

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งชาติ

ไม่รู้ว่าในอนาคต ผลิตภัณฑ์ที่มีที่มาจากสโลแกน ‘1 ตำบล 1 พลิตกัณฑ์’ ที่รัฐบาลมอบให้เป็นนโยบายระดับชาตินั้นจะเข้ามาเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันพากเรามากแค่ไหน เพราะผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาพื้นบ้านของแต่ละตำบลนั้นกำลังถูกผลักดันทุกทางให้มีตลาดที่กว้างขึ้น เข้าถึงปวงชนมากขึ้น ชาวบ้านที่คิดค้นมันขึ้นมาจะได้มีรายได้มากขึ้น

วันนี้เราจะดูคุณลักษณะผลิตภัณฑ์หนึ่งที่เป็นของกินคือขนม
นางเล็ด

เราเห็นขนมนางเล็ดขายอยู่ข้างทางมานานแล้ว หลายคนคงเป็นแฟนรลชาติมันด้วยซ้ำ แต่เชื่อว่าคงมีอยู่คนที่จะรู้ว่ามันเป็น

ขั้นตอนภาคอีสานที่มีผลิตภัณฑ์ทุกจังหวัด นางเล็ดนั่นทำมาจากข้าว จึงกล้ายเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ทำโดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ซึ่งได้ทำการศึกษาสถานภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวในชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยคณวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีงานวิจัยผลิตภัณฑ์พื้นบ้านต่างๆ ที่สามารถทำรายได้เพิ่มให้กับท้องถิ่นจากวัตถุดิบที่ท้องถิ่นตัวเองมีอยู่แล้ว หรือช่วยส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นมีการขยายวงกว้างให้มากขึ้น เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว อร่อย ขนมนางเล็ด ข้าวเม่า ข้าวหลาม กระยาสารท ขนมจีน เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์การแปรรูปจากข้าวนี้ทำได้ง่ายไม่ยุ่งยาก และสามารถเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลักสำหรับกลุ่มแม่บ้านได้อีกด้วย

ขนมนางเล็ดและข้าวແتنຈັດເປັນຜລິຕກັນທ່າງຂ້າວທີ່ເປັນ
ອາຫາຣັບປະການເລັນໃນກລຸ່ມທີ່ເຮືຍກວ່າ ‘ຂ້າວພອງ’ ປັຈຈຸບັນຈະຜລິດໃນ
ຮະດັບອຸດສາຫກຮມຄວ້າເວັນເຖິງນັ້ນ ໂດຍມີກະບວນການຜລິຕັດນີ້

นำข้าวสารเหนียวขึ้นดี (ข้าวเก่า) มาล้าง แล้วแซลก 3-4 ชั่วโมง (บางแห่งจะใส่เกลือด้วย) จากนั้นนำไปนึ่งให้สุก ปล่อยให้อุ่น จึงนำมากดลงในพิมพ์ขนม บางแห่งนำข้าวนึ่งไปคลุกกับน้ำตาลทราย หรือน้ำตาลอ้อยที่เคี่ยวผลไม้กับเกลือเล็กน้อยก่อนกดลงในพิมพ์ขนม แล้วนำไปตากให้แห้ง โดยตากลักษณะ 2 داد เลร์จแล้วก็เอาไปหยอดในน้ำมันพีซค่อนข้างร้อนจัด (ถ้าเป็นข้าวเหนียวจะนึ่ง ข้าวเหนียวลับป่าต้องจะพองตัวที่สุด เมื่อหยอดในน้ำมัน) เมื่อพองตัวแล้วก็นำน้ำตาลทราย หรือน้ำตาลปีบหรือน้ำตาลอ้อยซึ่งเคี่ยวให้เหนียวมาโรยหน้าขนมที

ทบทดแล้ว หรือจะเพิ่มລວດລາຍທຳເປັນໜ້າກາຣູຕຸນຕ່າງໆ ກີ່ໄດ້ ເພື່ອ
ດຶງດດລາຄ້າເພີ່ມຍອດຂາຍໄດ້ອັກທາງໜຶ່ງ

จากการที่คณวิจัยไปทำงานกับชาวบ้านนั้น พบว่าชาวบ้านมีปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตและไม่มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนทำให้ไม่สามารถขยายกำลังการผลิตตามที่ต้องการได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาของกลุ่มผู้ผลิต ส่วนผู้ผลิตรายเดียวหรือรายครัวเรือนจะไม่ประสบปัญหาด้านนี้ นอกจากนี้ก็มีปัญหาทางด้านเทคโนโลยีเกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้อายุของผลิตภัณฑ์เก็บได้ไม่นานเท่าที่ควรจะเริ่มเลื่อนคุณภาพ คือเหม็นหืนและข้นมีความชื้นทำให้ไม่กรอบ โดยทั่วไปจะมีอายุการเก็บรักษาได้นานตั้งแต่ 7 วันขึ้นไป แต่ถ้าหากเป็นข้าวแห้งที่ยังไม่ได้หยอดเป็นขันมจะสามารถเก็บรักษาได้นานถึง 1 ปีเลยทีเดียว

ปกติการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ผลิตจะใช้วิธีบรรจุข้อมูลในถุงพลาสติกแล้วรัดด้วยยางรัดของหรือเชือกพาง ผู้ผลิตที่มีเครื่องมือผนึกปากถุงก็จะใช้เครื่องมือผนึกปิดปากถุงพลาสติกแทนซึ่งเป็นการบรรจุภัณฑ์ที่มีคุณภาพดีกว่า และสามารถยืดอายุการเก็บรักษาระหว่างรอการจำหน่ายได้นานยิ่งขึ้น ส่วนปัญหาด้านการตลาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์นั้น จะจำหน่ายภายในหมู่บ้านหรือล่องจำหน่ายต่างถิ่นเมื่อมีเทคโนโลยี ทำให้ตลาดของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ยังคงค่อนข้างจำกัด ไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน หรือแม้แต่ปัญหาด้านเทคนิคและวิธีการผลิต ผู้ผลิตก็ยังขาดความรู้เกี่ยวกับการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสมโดยทำการผลิตไปตามความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เท่านั้น ยังขาดการแนะนำและล่งเหลริมอย่างถูกวิธี

ถ้าหน่วยงานทั้งภาครัฐ องค์การปกครองในท้องถิ่น เช่น อ.บ.ต. ให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้ผลิตด้วยการจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้ในการพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องเหมาะสมให้กับผู้ผลิต รวมทั้งให้การรับรองขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค พร้อมทั้งจัดทำให้ชัดเจนในกระบวนการบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม โดยสื่อให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และหาตลาดเพิ่มเติมให้กับผู้ผลิตเพื่อกระจายผลิตภัณฑ์ไปสู่ผู้บริโภคให้กว้างขวาง เช่น ขยายตลาดสู่ห้างสรรพสินค้า สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต่างๆ อีกทั้งมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับปรุงผลิตผลทางการเกษตรเพื่อให้การสนับสนุนเป็นทุนหมุนเวียนให้กับผู้ผลิตทั้งในรูปของกลุ่มและรายครัวเรือน และส่งเสริมให้เกษตรกรหรือผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดใหญ่แลกเปลี่ยน ปลูกข้าวเหนียวพันธุ์พื้นเมืองทั้งนี้เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต และช่วยแก้ไขปัญหาราคาข้าวตกลงอีกด้วย

ขอนำมาเสนอแนะจะได้เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เพิ่มพูนรายได้ให้กับท้องถิ่นเป็นอย่างมาก.

ออกกล่าวไม้ในดวงใจ

ศาสตราจารย์ระพี สาคริก

ฉันยังคงจำวันนั้นได้ดี วันซึ่งตัวเองมีอายุไม่ถึง 20 ขวบ เนื่องจากเป็นวันที่ผู้ใหญ่ผู้มีเงิน มีฐานะความเป็นอยู่สูงเนื่องตัวฉันอย่างมากมาย ได้ละทิ้งพฤติกรรมอุดมความในเชิงขับไล่ฉันออกจากเรือนกล่าวไม้ และจากวิ่งบ้านซึ่งเข้าผู้เป็นเจ้าของห่วงนักห่วงหนาพร้อมกับกล่าวตามหลัง罵ว่า “เจ้ายังเล็กนักและมีอ้อเจ้าก็ยังใหม่ต่อ การเล่นกล่าวไม้ อีกทั้งเงินทองก็ยังไม่มี เจ้ารู้หรือเปล่าว่า กล่าวไม้ของฉันแต่ละต้นนั้นมีราคาน่าเท่าไหร่ !”

นี่คือประกายไฟซึ่งได้รับการจุดขึ้นในหัวใจฉันจากช่วงแรกๆ ของชีวิตก่อนการก้าวเข้าไปเริ่มจับงานพัฒนาวงการกล่าวไม้ โดยเหตุที่ตัวเองได้รับผลกระทบจากคำกล่าวหานั้นมาก เพราะมันมีกระแสแรงเข้าถึงส่วนลึกของความรู้สึกซึ่งมีพื้นฐานธรรมชาติมุ่งมองสู่อีกด้านหนึ่งอยู่แล้ว

มันจึงลงทะเบียนกลับออกมานเป็นคำรามให้ฉันนำไปบุคคลว่า กลัวยไม่หรือคนกันแน่ ที่ถือรากฐานของเหตุผล ซึ่งเห็นกันอยู่ในสังคมนี้ เนื่องจากก่อนหน้านั้น ตัวเองได้ล้มผ้าลักษณะเดียวกับกระเสื่อมคนทั่วไปที่มักกล่าวว่ากลัวยไม่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ เพราะมีผลทำลายเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นของเล่นสำหรับคักดินา เศรษฐี และคนแก่ซึ่งใช้ชีวิตอยู่อย่างขาดคุณค่า

จากจุดเริ่มต้นดังกล่าวแม้เพียงจุดเดียว และบางคนอาจคิดว่าเป็นจุดเด็กๆ แต่มันก็ได้ผลักดันให้ฉันนำมาคิดค้นหาเหตุผลและปฏิบัติเพื่อสานกระแสตัวยชีวิตตนเองถึงเรื่องใหญ่ซึ่งหวังว่าคงจะช่วยให้รู้และเห็นเหตุผลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยตั้งปณิธานว่า จะต้องหาคำตอบจากจุดนั้นถึงภาพของจริงด้วยตนเองให้เห็นได้ชัดเจนที่สุด ทราบเท่าที่ชีวิตยังคงอยู่

ขณะนั้นฉันรู้สึกว่า ยังมีคนไทยเพื่อนเรารักแทบทั้งเมือง ที่ไม่เคยได้รู้ได้เห็นหรือได้ล้มผ้าว่า กลัวยไม่คือต้นไม้อะไร และมีรูปร่างหน้าตาอย่างไร

เขากล่าวว่า เมื่อได้ยินคำว่า กลัวยไม้ หลายคนคงจะงอคายดูแทบจะสุดตัว แต่มันก็ยังคงไก่ต่อสายตาคนอย่างเขาและเรา ซึ่งเป็นสามัญชนจะสามารถเชื่อมโยงกระแสให้ไปสิ่ง เพื่อมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ส่วนอีกมุมหนึ่งซึ่งเป็นด้านตรงข้าม คนในกลุ่มเศรษฐีและมีคุณบรรดาศักดิ์ ต่างก็เล่นกลัวยไม้กันอยู่ในรั้วบ้านตัวเองและพรครพวก ซึ่งมีการปิดกั้นกันไว้อย่างแน่นหนา และลักษณะการเล่นกัยังลงทะเบียนภาพพจน์ให้คนทั่วไปรู้สึกว่า กลัวยไม้เป็นของเล่นสำหรับ

คนมีเงินมีคุณค่าเท่านั้น นอกจากนั้น ถ้าใครสนใจลังเกตให้ลึกๆ ถ้าจะรู้สึกว่า มีการซึ่งดึงกันเองอยู่ในที่ โดยไม่เปิดเผยออกมาระยะ

สิ่งที่กล่าวมาแล้ว เป็นส่วนหนึ่งซึ่งเพิ่มพลังภายนหัวใจฉันให้คิด สู้ สู้ และสู้ โดยไม่ย่อท้อถอยแม้แต่น้อย หรือจากกล่าวว่า ฉันมีแรงผลักดันอย่างลำคัญที่ทำให้พลังจากจิตวิญญาณตัวเองซึ่งอยู่บนรากฐานที่อิสรอยู่แล้ว ปรากวุกออกมาย่างต่อเนื่องกันเป็นกระแสซึ่งปกติคงหาได้ไม่ง่ายนักสำหรับสภาพลักษณะนี้

จากการดื่นรุนแรงขวยนำปฏิบัติจนสุดฤทธิ์ ฉันได้พบกับสัจธรรมบนวิถีทางซึ่งตนเองมุ่นอย่างแแห่งเรื่อยมาว่า บางครั้งก็พบกำแพงอันแข็งแรงและหนาทึบ ซึ่งเป็นผลจากลึกลักษณะร่างทางวัตถุในอดีต ที่ทำให้ต้องเบียดเลียดผ่านคนซึ่งยืนขวางกั้นอยู่บนพื้นฐานความเห็นแก่ตัว อันต่างก็มีร่างกายกำลังล้าสัնที่กำลังเดินชักขาไปมา เพราะต้องการเห็นภาพของจริงให้แน่ชัดเพื่อนำข้อมูลมาเผยแพร่แก่บรรดาเพื่อนผู้ร่วมชีวิตอยู่ในสังคมเดียวกันกับฉัน ซึ่งยังมีอีกเป็นจำนวนมากที่ตอกย้ำในสภาพมีดมน และด้อยโอกาส อีกทั้งยังคงถูกพลังจากผิวอันสวยสดงดงามของดอกกลัวยไม้ซึ่งมีผลลัอตala'อใจ จนทำให้วิธีชีวิตต้องลับสนวนเรียนอยู่กับมันจนไม่อาจเข้าถึงของจริง

และแล้วในที่สุด สายตาฉันก็เริ่มนองเห็นภาพของดอกกลัวยไม้ดงใหญ่ ซึ่งไม่เพียงมีดอกสวยงามเช่นที่เคยมีโอกาสพบเห็นมาก่อน หากยังมีสภาพลักษณะส่วนที่ไม่ดี แต่เป็นของใหม่ สำหรับชีวิตฉันเองเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว

ฉันหันกลับไปมองสู่เพื่อนๆ ซึ่งอยู่เบื้องหลังด้วยความรู้สึก

ว่า ตนมีความหวังอยู่กับเข้าทั้งหลาย โดยที่คิดว่า หากเข้าเดินตามรอยซึ่งฉันเดินผ่านมาแล้วอย่างมั่นคง แต่ละคนยอมสามารถมองเห็นดูกอกลัวยไม่พันธุ์ใหม่ที่ฉันเห็น และคงมีกำลังใจเพิ่มขึ้นเพื่อมุ่งไปให้ถึงเป้าหมายนี้จนได้

สำหรับตัวเอง ดูเหมือนว่าจะทำให้ตระหนักได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
เรื่อยๆ ว่า แต่ละคนต่างก็มีลิทธีจังหวะที่ต้องการให้เข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน
ทุกด้าน มีเจตนาอันแน่วแน่ที่จะปฏิบัติเพื่อมงOOSE ลูดัน

กับอีกประการหนึ่งซึ่งน่าจะถือว่าสำคัญอย่างยิ่งคือ แต่ก่อนๆ ภาพที่เห็นมันเป็นภาวะหลักหลายไม่ว่าด้วยสีสันหรือรูปแบบซึ่งทำให้เกิดความมากหน้าหลายพันธุ์ แต่ลิงใหม่ที่พบนั้น คือภาพของความเป็นหนึ่งเดียว โดยที่ช่วยสนับสนุนกระแสความหลักหลายให้เชื่อมโยงถึงซึ่งกันและกันได้ทั้งหมด

คงต้องสารภาพว่า ตัวเองตกอยู่ในสภาวะตื่นตึงกับกลัวไม่พันธ์ใหม่ซึ่งไม่เคยมีโอกาสพบเห็นมาก่อนอยู่นานพอสมควรแต่ก้าลเวลา ก็ได้เปิดโอกาสให้สามารถเรียกกลัคกี้กลับคืนมาและบรรลุภารกิจที่ตั้งใจไว้

ฉันมองย้อนหลังกลับไปสู่จุดเริ่ม อันเป็นที่มาของกระแลกการค้นหาความจริงอย่างเอกสารึงเอกสารังจากตัวเอง ประกอบกับบรรยายกาศทุกวิถีทางซึ่งผ่านพ้นมาแล้ว และตลอดช่วงเวลาของการต่อสู้ทำให้รู้สึกว่ามันไม่ใช่เพื่อใครอื่นนอกจากเพื่อความต้องการของตัวเองผู้มีธรรมชาติกระหายที่จะเรียนรู้ เพราะความอยากรู้ อยากรเหมือนและอยากล้มผัสด้วยสายตา แม้ด้วยล้วนได้ส่วนหนึ่งของร่างกายว่าดอกกลั่วยไม้จริงๆ นั้น มันเป็นอย่างไรกันแน่

ฉันได้ใช้โอกาสอันมีคุณค่าเท่าที่กาลเวลาและจังหวะของลึงแวดล้อมจะเปิดให้ ร่วมกับการใช้สมองซึ่งธรรมชาติได้มอบมาไว้แต่กำเนิด เพื่อการเรียนรู้ทุกลิงทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาให้ตนมีโอกาสลัมพ์สอย่างเต็มที่เท่าที่พึงกระทำได้อย่างไม่พิกเบย

บัดนี้มันได้ช่วยให้รู้ รวมทั้งเข้าใจและชัดยิ่งขึ้นแล้วว่า
ดอกรักลั่วยไม่ซึ่งปรากฏเห็นอยู่ในรูปบ้านของเศรษฐี รวมทั้งเศรษฐีคน
ที่เคยแสดงความรังเกียจและไล่ฉันออกจากบ้านเขาอย่างดุถูกเหยียด
หยาด ได้มีโอกาสขยายขอบข่าย และประสบจากเงื่อนไขอันถือ^{กับ}
มูลค่าเป็นสำคัญ อีกทั้งมีผลกำหนดกรอบซึ่งมีชนชั้นเป็นลิสต์แบ่งแยก
เปลี่ยนมาเน้นถึงคุณค่าของลู่เพื่อมนุษย์ที่มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่
มุงสู่อิกด้านหนึ่ง จนถึงเมื่อช่วงเวลาไร้ชัยยากไร้ และถึงชีวิตเด็กๆ
ที่ยังคงวิงอยู่บนทางเท้าริมถนน เพื่อการขายหารายได้เลี้ยงชีพใน
ลักษณะ หาเช้ากินค่ำ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตในอุปมือของการปลูกผักสั่งสอน
จากธรรมชาติ ทำให้เข้าทั้งหลายตระหนักรถึงคุณค่าและความหมาย
ที่แท้จริงของตนเองลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ซึ่งชีวิตดังกล่าว เป็นมุ่งที่สามารถเข้าถึงลัจธรรม เพราะ
ถือรากฐานมาจากพื้นดิน กับทางเท้าของผู้คนมากหน้าหลายตา ซึ่ง

ต่างก็เดินเหยียบย่า詹ทำให้บางครั้งเต็มไปด้วยฝุ่นและคราบโคลน เพื่อหวังการเจริญเติบโตขึ้นมาจากการพื้นฐานแห่งความจริงอันถือเป็นภาพของการมีคุณค่าซึ่งมองเห็นกันคนละด้านกับภาพที่เศรษฐีมีเงิน มีอำนาจและมีบริวารห้อมล้อมพร้อมมูลด้วยคำหวานจากลมปาก ซึ่งทำให้รู้สึกเย็นเพียงแค่จากลิ้นถึงผิวกาย

แม้ว่ากล่าวไปนั้น บางดอกจะร่วงหล่นลงลู่พื้นดินและถูกเหยียบย่า詹ซอกซ้ำหรือฉีกขาดไปอย่างไรความหมายด้วยฝ่าเท้าของคนหลายรูปแบบ แต่มันก็เป็นเพียงวิบัติการณ์ของส่วนซึ่งเป็นรูปวัตถุที่มีการแตกดับไปตามเกณฑ์ของลัจธรรรม

ส่วนดอกจริงอันถือเป็นดอกซึ่งปรากฏอยู่ในส่วนลึกของวิญญาณอันเป็นธรรมชาติภายในหัวใจยังคงสามารถถอดปลั้งออกมากายนอก ช่วยให้ฉันสามารถเข้าถึงความจริงของดอกกล่าวไม่และลิ่งทั้งหลายทั้งมวลที่รุ่มล้อมวิถีชีวิตอยู่ทุกขณะ เพราะมันเป็นดอกที่บริสุทธิ์ผุดผ่อง และปราศจากแล้วซึ่งรูปลักษณะ จึงยังคงอยู่ในดวงใจฉันได้ตลอดไปอย่างไม่มีวันที่จะเกิดริเรอของความซอกซ้ำบุลลายหรือเที่ยวเวลาไปแม้แต่น้อย ตราบเท่าที่ใจฉันเองยังมั่นคงเข้มแข็ง ไม่ถูกดึงไปได้ด้วยแรงจากอิทธิพลของรูปวัตถุซึ่งล้อมรอบตัวรอบใจอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยที่ต่างก็มีพลังไม่ร่านหนักเบา พร้อมจะทะลุทะลวงเข้าไปทำลายได้ทุกขณะ ถ้าหากตัวเองเกิดความประมาทขาดสติขึ้นในขณะใดก็ตาม

อีสั่ง ประสบการณ์ชีวิตเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้วนานพอกล่อมควรได้ทำให้ฉันเชื่อมากยิ่งขึ้นว่า ดอกกล่าวไม่ทิ้งใจนั้น มันไม่เพียงลงทะเบียนภาพอันสวยงามดงามซึ่งจำกัดอยู่แต่ในวงเพื่อนๆ ผู้เกี่ยว

ข้องโดยตรงกับกล่าวไม่เท่านั้น โดยเหตุที่กล่าวไม่ซึ่งฉันหมายถึงนี้เป็นสิ่งประ俗จารกูปแบบซึ่งจำกัดกรอบตัวเอง จึงสามารถสะท้อนความสวยงามดงามให้เป็นที่ชื่นชมจากสายตาคนทั่วไปได้อย่างอิสระฉันยอมรับสารภาพว่า แต่ละครั้งที่ตัวเองเกิดความรู้สึกว่ามีเพื่อนๆ บางคนพยายามบดขี้ดอกกล่าวไม่ในดวงใจที่ฉันรักและหงเหนเพื่อผลประโยชน์ของเขาเหล่านั้น มันทำให้จิตใจต้องต่อสู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกระแสภายใต้ตนเองอย่างหนักหน่วง แต่เมื่อเหตุการณ์ผ่านพ้นไปแล้ว หากเกิดขึ้นอีกในครั้งถัดไป ก็รู้สึกเบาแรงลงไปเป็นลำดับ เปลี่ยนวิถีทางมาสู่การหยั่งรู้และเพิ่มพูนภาวะลุ่มลึกภายในรากฐานจิตใจตัวเองยิ่งขึ้นเรื่อยๆ

ฉันหันกลับไปดูบรรดาเพื่อนๆ ผู้มากหน้าหลายตาอีกครั้งหนึ่ง ไม่ว่าเขาจะเป็นใครและชาติไหนภาษาไหน กับมีลักษณะคุณค่าตามเมื่อชีวิตผ่านพ้นมาถึงช่วงนี้ ธรรมชาติของดอกกล่าวไม่ที่ปรากฏอยู่ภายใน ซึ่งเห็นได้ชัดเจนพอสมควรแล้ว ทำให้รู้สึกว่าเขาทั้งหลายล้วนแล้วเป็นมิตรผู้ให้คุณค่าแก่ชีวิตฉันมากอย่างหาลิ่งไดมาเปรียบด้วยมิได้ เนื่องจากมีโอกาสเป็นครูที่แท้จริง ฝึกสอนให้จิตรู้และเห็นรวมทั้งเข้าถึงลัจฉะได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

พลังลัจฉะซึ่งมีรากฐานหยั่งลงลึกซึ้งอย่างแท้จริงนี้เอง ที่ช่วยให้ฉันมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น ทำให้สามารถรักษาดอกกล่าวไม้อันล้ำค่าในดวงใจ ซึ่งแม้ว่าจะมีเพียงดอกเดียวให้สดใสอยู่ได้และพร้อมที่จะอำนวยประโยชน์ลุขแก่ตัวเอง อีกทั้งยังล่านถึงเพื่อนมนุษย์ต่อไปอย่างมีชีวิตชีวาตามที่ฉันปรารถนา

ฉันรู้สึกว่า ตนเป็นหนึ่งบุญคุณแก่พลังเงื่อนไขจากมุมหนึ่ง

ของชีวิต อันถือเป็นจุดเริ่มต้นให้ฉันสนใจจับเอกสารล่วยไม่มาเป็นแนวทางชีวิตเพื่อการต่อสู้อย่างท้าทายที่สุด แม้ต้นจะรู้ว่ามันมีพลังดังกล่าว เป็นความจริงอยู่แล้ว แต่ก็ไม่อาจบอกให้ใครอื่นรู้ได้เห็นได้อย่างที่ฉันมองเห็น ว่าลิ้นนั้นคืออะไร และมีรูปร่างลักษณะอย่างไร เพราะมันมีรูปลักษณะจริงอยู่เพียงเฉพาะตัวและไปกับตัว ไม่ว่าตนจะจะไป ณ อยู่แห่งหนใด ไม่ว่าขณะใดที่ฉันมีโอกาสสัมผัลกับลิ้งได้ก็ตาม มันจะบอกได้ด้วยภาษาของมันเอง โดยที่ฉันก็เข้าใจมันด้วยภาษาของฉันเองเช่นกัน

ลิ้งที่ได้กล่าวมานี้ มันบอกฉันด้วยภาษากล่าวว่า ดอกกลัวยามีเชิงวิธีชีวิตตนได้ติดตามและหามาตั้งแต่ยังเยาว์วัยนั้น บัดนี้ก็ได้พบแล้วว่า ดอกที่แท้จริงมันเจริญอกงามและสดใ�新มานาๆ ในดวงใจฉันเอง โดยที่ไม่มีมือหรืออำนาจจากบุคคลอื่นได้สามารถเอื้อมเข้าไปถึงเพื่อปิดกั้นกักขังมันไว้ได้ แม้ว่าบ้านอันแข็งแรงหรือเทาซึ่งทรงพลังจะก้าวเข้ามาเหยียบย่ำทำให้ชอกช้ำได้อย่างดอกกลัวยามีอันเป็นเพียงลิ้งสมมุติ แม้จากพื้นฐานด้านรูปวัตถุของธรรมชาติซึ่งล้วนเป็นลิ้งปราศจากตัวตนที่แท้จริง ซึ่งสูญเสียไปแล้วดอกแล้วดอกเล่าพันธุ์แล้วพันธุ์เล่า โดยที่มนุษย์ซึ่งชีวิตยังคงตကอยู่ในวังวนแห่งกรรมต่างก็อาศัยการเปลี่ยนแปลงที่เป็นลัจธรรมมาอ้างว่า พันธุ์นั้นจะสูญพันธุ์นี้จะสิ้น แล้วก็กล่าวโยกสถานที่ใช้เป็นเครื่องมือช่วงชิงอำนาจซึ่งกันและกัน อันมีแนวโน้มนำไปสู่การฆ่าฟันกันอย่างไม่จบสิ้นจนกว่าลังค์นี้และโลกนี้จะแตกดับไป อันถือเป็นที่สุดจุดจบ

ฉันยอมรับว่า การเขียนเรื่องนี้ขึ้น ก็เพื่อหวังระบายความรู้สึกในใจอกรมาสู่ภายนอก แต่ก็ใช่ว่าจะเป็นเพียงการระบายแบบ

ทิศทางเดียวอันถือได้ว่าคือภาวะเลื่อนลอย เพราะจุดมุ่งหมายที่ใกล้กันนี้และเชื่อว่ามีเหตุมีผลรองรับอยู่ก็คือ ตนเองมุ่งหวังแรงสะท้อนกลับซึ่งเชื่อว่า สามารถช่วยรักษาดออกกลัวยามีอันทรงคุณค่าในดวงใจฉันไว้ให้คงอยู่ในสภาพที่ปลอดภัยจากแรงดึงดูดของกระแสเปลกปลอกจากภายนอก ซึ่งส่งผลกระทบนำมาสู่ชีวิตฉันและดอกกลัวยามีที่รักรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นลำดับวันแล้ววันเล่าตราบท่าที่ชีวิตยังคงต้องอยู่ต่อสู้กับโลกต่อไปอย่างหลีกเลี่ยงลัจธรรมนี้เสียมิได้

หากดูกอกกลัวยามีในดวงใจฉันขาดความมั่นคงเสียแล้ว ชีวิตตัวเองก็คงจะไร้คุณค่าและความหมายอันแท้จริงด้วย ลิ้งสุดท้ายที่จะสามารถตัดสินประเดิ่นดังกล่าวแล้วได้ถูกต้องและเฉียบขาดก็คงเป็นลิ้งซึ่งมาถึงจริงในวันหนึ่งอันเป็นวันสุดท้ายของชีวิต ที่ฉันหรือแม้แต่ใครอื่นก็บอกไม่ได้ว่า เมื่อใดและเมื่อใดเกิดขึ้น แต่มันก็เป็นลิ้งซึ่งไม่ว่าชีวิตฉันหรือชีวิตอื่นได้ก็ตาม ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นด้วยกันทั้งนั้น

ห้องสมุดกอกลัวยามี ระพี สาคริก ซึ่งธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน) ร่วมกับกรมศิลปากรได้ร่วมใจร่วมแรงกัน รวมทั้งได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย นำไปไว้ที่ห้องสมุดแห่งชาติ เพื่อเป็นสมบัติของส่วนรวมโดยเน้นบริการสาธารณะสู่ชนรุ่นหลัง และฉันก็ได้มอบให้ทั้งหมดจากสมบัติซึ่งตนเองสะสมมา ด้วยจิตวิญญาณแห่งความรักอันแท้จริง จากช่วงเวลาที่ร่วมตลอดชีวิต โดยที่สมเด็จภรรยาลังสรรค สมเด็จพระลังษ玽ราช ลักษมหลังษพринายก ได้เล็ตจเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดไปแล้ว เมื่อวันเสาร์ที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2536 ซึ่งอาจมีหลายคนมองภาพเพียงด้านรูปวัตถุ

แม้มีเสียงสะท้อนออกมากเสมอๆ ว่า การที่เมืองไทยเติบโต

ขึ้นมาในด้านกลัวไม่จากแทบไม่มีอะไรเลย ก็ เพราะฉันสอนให้คนรู้จักกลัวไม่พั้นธุ์ต่างๆ และการเพาะเลี้ยง บทความเรื่องนี้ถือเป็นภาพรวมชั่งประภาศอุดมการณ์ของห้องสมุดแห่งนี้ ซึ่งโครงไม่ว่าชีวิตจะเกี่ยวข้องกับสิ่งใดก็ตาม หากหยิบขึ้นได้ถึง ย่อมสามารถนำสู่การใช้ประโยชน์ได้ทุกๆ เรื่อง ล้วนโครงจะรู้ได้กาว้างหรือแคบและลึกหรือตื้น ย่อมถือเป็นสัจธรรมของแต่ละคน

ฉันจึงขอสรุปไว้ว่า โอกาสนี้ว่า ทราบได้ที่แนวคิดในการจัดการศึกษายังคงมุ่งเน้นความสำคัญให้ชนรุ่นหลังเรียนเก่ง ทราบนั้นก็คงยากที่จะพบเห็นดออกกลัวไม่ในดวงใจ มีโอกาสเบ่งบานให้ผู้คนทั้งหลายได้ชื่นชม ช่วยให้บังเกิดความสุขแก่ตนเองและลังค์คุร่วมกันอย่างแท้จริง.

กัจินพร:ราชagan กอด ณ ปร:เกศศรีลังกา

สัจภวิ ละออ

เราทดสอบกันหลังทำบุญออกพรรษา

สาเหตุที่ต้องทดสอบกิจ เพื่อให้พระภิกษุสงฆ์ได้มีฝ้าลีวรและเครื่องใช้ไม้สอยใช้ตามความจำเป็น เทศกาลนี้มีมาตั้งแต่บรรพกาลปัจจุบันในบ้านเราก็อเป็นงานรื่นเริงอย่างหนึ่ง บางวัดมีเครื่องไฟข่ายเลียง มหาลพผลลงกันครึ่กครึ่น

ตั้งแต่บรรพกาลมาแล้ว พระภิกษุสงฆ์เมื่อจำพรรษาจนครบพรรษา ก็ต้องออกเดินทางไปเผยแพร่พระพุทธศาสนา ข้าวของเครื่องใช้ที่จำเป็นที่ญาติโยมทดสอบกิจ ส่วนหนึ่งสามารถนำติดตัวไปใช้loyได้ตามอัธยาคัยตลอดทาง

แต่พระบางรูปในปัจจุบันหลังออกพรรษาแล้วก็ลืมมาเป็นพิเศษ

คำว่าทิด หมายถึงผู้ที่ผ่านการบวชเรียนมาแล้วอย่างน้อยกี่ 1 พธรชา กลายเป็นคน “สุก” หมายปองสาวได้ไว้ก้ออาจจะออกมา สุขหรือไม่ก็วิวาห์เหาะก็ได้ตามอัธยาศัย

ตามวัดต่างๆ ในกรุงเทพฯ และตามชนบทไทยมักมีงาน รื่นเริงกัน 1 วัน 3 วัน 7 วัน แล้วแต่เมืองคณะกรรมการ การทดสอบ กฐินมีขั้นตอนวิธีการคล้ายๆ กันคือ ถวายผ้ากฐิน ให้พระภิกษุสงฆ์ ซักผ้าที่ทดสอบกฐิน จากนั้นก็เป็นขั้นตอนคล้ายๆ กับการทำบุญโดยทั่วไป แต่ละปีจะมี “กฐินพระราชทาน”

กฐินพระราชทาน นอกจากทดสอบตามวัดหลวงที่อยู่ใน ประเทศไทยแล้ว ยังไปทดสอบตามวัดต่างๆ ในต่างประเทศอีกด้วย เช่น ที่ประเทศไทย และครีลังกา

คณะทดสอบกฐินพระราชทานจากประเทศไทยไปทดสอบ ณ ประเทศไทยครีลังกา นำโดย นิลส์ย เวชชาชีวะ ประธานที่ปรึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐกิจ มานะทัต อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ สุภาสิริ อมาตยกุล ผู้อำนวยการกอง วัฒนธรรม กระทรวงการต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่จากกอง พระราชพิธี เพื่อไปประกบพิธีตามขั้นตอนต่างๆ

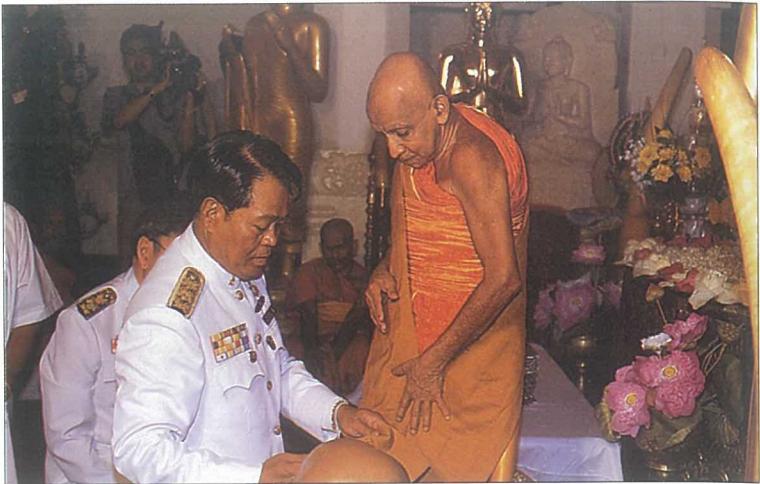
ในประเทศไทยครีลังกามีวัดวาอารามมากมาย คณะกฐิน พระราชทานไปทดสอบหลายวัด ทั้งในกรุงโคลัมโบ อันเป็นเมืองหลวง ของครีลังกา อนุราธปุระ เมืองที่มีต้นพระศรีมหาโพธิ์ และเมือง แคนดี เมืองที่พระอุบลลีเกระ นำคณะพระภิกษุจากไทยไปบวชพระ ภิกษุ สามเณร ให้กับชาวครีลังกามากมาย จนกระทั่งลีบเชื้อลายมา เป็นลีบามวงศ์ในปัจจุบัน

เด็กๆ นำพลูมาต้อนรับคณะกฐินพระราชทาน

นักดนตรีนำขบวนแห่กฐินพระราชทาน

สมเด็จพระสังฆราช ครุฑังก้า ในพิธีทอดกฐินที่วัดพระเขี้ยวแก้ว

เจ้าอาวาสวัดพระครีมห้าโพธิ์ ในพิธีมอบหน่อพระครีมห้าโพธิ์
ที่วัดครีมห้าโพธิ์ เมืองอนุราธปุระ

วาระนักของฉันแท้ๆ ที่ได้ร่วมคณะกฐินพระราชทาน วัดแรก
ที่ทอดนั้นอยู่กลางกรุงโคลัมโบ ชื่อวัด VAJIRARAMAYA อยู่ใน
โคลัมโบเขต 4 เพียงลงจากรถ เลี้ยงปีกลองก์เร้าใจเหลือเกิน มีคณะ
นักดูตวิอุกมาบรรเลงและนางรำอุกมาตต้อนรับอย่างครื้นเครง

การร่ายรำของชาวครุฑังก้า เนพาทีอุกมาตต้อนรับคณะ
กฐินพระราชทานนั้นต้องใช้คำว่า “สุดๆ ไปเลย” เพราะเราร้อน รุนแรง
พร้อมๆ กับปีกลองอันเร้าใจ นักเต้นกว่า 10 คนล้วนเป็นหญิงเรียง
ແກาเป็น 2 แถว คาดลวดลายตามจังหวะ ลีลาการยกย้ายส่ายสะโพก
ฉันว่าเหมือนท่าทางของยักษ์หรือไม่ก็ลิงในตอนที่เขาแสดงโขนนั่นเชียว
นักดูตวิอุกจากจะต้อนรับคณะกฐินพระราชทานแล้ว ยังเข้าไปนำ
ขบวนแห่เจ้าอาวาสวัดเข้ามารับผ้ากฐิน และเครื่องปัจจัยไทยทันอึก
ด้วย หลังเสร็จพิธี เราได้รับพระพุทธรูปมาคนละองค์ พระพุทธรูป
นั้นหล่อด้วยปูนปางเตอร์ จีบจิวรเป็นริ้วๆ ดงงาม มองภาพรวมแล้ว
นำเลื่อมใสครับทรายิ่ง

แอบๆ สามเจ้าหน้าที่สถานทูตในโคลัมโบเรื่องพระเครื่อง
เจ้าหน้าที่บอกว่าในครุฑังก้าไม่ได้ทำพระเครื่องมากมายเหมือนอย่าง
บ้านเรา จริงหรือไม่นั้นไม่แน่น 100 เปอร์เซนต์ที่บางเลียงบอกว่า
พระเครื่องบางล้วนที่วางแผนอยู่ในครุฑังก้า ล้วนหนึ่งเดินทางมาจาก
ประเทศไทย

พิจารณาแล้วก็ออกจะเป็นจริง เพราะในคอกของแต่ละคน
ไม่ว่าจะในตลาด หรือที่เก็บตามไม่เห็นมีใคร “พระพวงใหญ่แขวนไว้
เต็มคอ” และไม่เห็นใครห้อยพระเลขลักษณ์เดียว จริงๆ แล้วพระไม่
ต้องห้อยคอ ก็ได้ ถ้ามี “ธูรอมอยู่ในใจ”

รับพระพุทธรูปแล้ว ญาติโยมที่มาร่วมงานในวัดก็เชือเชิญให้เรารับประทานอาหาร ข้าวปลาอาหารแม้เขาจะทำไว้อย่างดี แต่ฉันออกจะซินกับรสชาติของกับข้าวรสเผ็ดแบบ “สุพรรณบ้านเรา” จึงได้แต่ลองลิ้ม ไม่อาจอิ่มหนำสำราญได้

ครึ่งกาเป็นเมืองที่ปลูกผลไม้ได้ดี เนื่องจากอากาศเหมาะสมกับการปลูกผลไม้หลากหลายชนิด กล่าวฯ มะพร้าว มะละกอ จึงเป็นอาหารอันโอชะที่หลายๆ คนได้ประทั้งความทิวงกัน

เลร์จพิธีจากวัด VAJIRARAMAYA เราก็ออกไปทางทิศใต้ของกรุงโคลัมโบ มุ่งสู่วัด GANEGODELLA RAJA MAHA VIHARA พระอารามแห่งนี้อยู่ชานเมือง บรรยายกาศเจียบเทาและวังเวงดี ก่อนเข้าประดุจพระราชทาน เพิ่งลังเกตเห็นเด็กๆ นำเอาใบพลูมาเย็นให้กับคณะกฐิน การยืนใบพลูให้ ก็หมายถึงการแสดงการต้อนรับนั่นเอง

เด็กๆ ที่ยืนใบพลูให้ ส่วนใหญ่อายุประมาณ 4-5 ขวบ ทั้งชายและหญิง ซึ่งอยู่ในวัยที่น่ารัก น่าเอ็นดู เหมือนนักดนตรี นักเดินที่หนุ่มสาว ยิ่งพิศเหมือนยิ่งดึงจิตใจให้เติดอกจากวัดไป

พระอารามนี้ นอกจากมีพระพุทธรูปงามๆ เป็นพระประธานในวิหารใหญ่แล้ว ยังมีพระพุทธรูปหยอกจากพมาองค์โดยอีกด้วย เราได้เข้าไปกราบnmัสการ แล้วอุกมาประกอบพิธี และทำบุญกันไปตามกำลังครรภ่า และกำลังทรัพย์ของแต่ละคน

จากลับเราระหวัด SRI SUBUTHIBODHI MAHA VIHARA nmัสการพระบรมสารีริกธาตุ ชุมพิธภัณฑ์ที่มีข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ ของคนไทย หลังดื่มน้ำมะพร้าวเพลิงหวานๆ เราก็

กราบnmัสการเจ้าอาวาสกลับกรุงโคลัมโบ

เราใช้ถนนเล้นโคลัมโบ-อนุราชบุรี นั่งบนรถชมบ้านเมืองของชาวครีลังการะยะทางประมาณ 260 กม. เราก็ถึงเมืองอนุราชบุรี อันเป็นอาณาจักรแรกของครีลังกา เมืองนี้มีโบราณสถานมากมาย เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

สิ่งเกี่ยวนี้องกับพระพุทโศาสนานในเมืองนี้คือพระครีมหาโพธิ อยู่ที่วัดพระครีมหาโพธิ ต้นโพธินี้ พระธิดาของพระเจ้าโศกมหาราชทรงนำมาปลูกไว้ เมื่อกว่า 2,000 ปีมาแล้ว หน่อโพธินี้เอง ไทยเรามาปลูกไว้หลายแห่ง ล่าสุดคณะกฐินพระราชทาน ก็ได้รับมาปลูกไว้ที่วัดธรรมาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เจ้าอาวามอบให้คณะของเรามา 2 หน่อ ก่อนรับมอบพระมหาโพธิประกอบพิธีตามความเชื่อ เราได้กราบnmัสการ และชมอาณาบริเวณของพระครีมหาโพธิ แล้วรับใบโพธิจากเจ้าอาวามาคูละใบ ส่องใบ ก่อนกราบnmัสการลากลับ

อิ่มนุญจากอนุราชบุรี เราก็มาเมืองแคนดี เมืองนี้เองที่พระอุบาลีเกระ นำคณะสงฆ์จากไทยไปบวชกุลบุตรชาวลิงหลังแต่ปี พ.ศ.2295 ช่วงนั้นอยู่ในแผ่นดินของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ แห่งกรุงครีอยุธยา

เรามาถึงเมืองแคนดีตอนเย็น รีบเข้ากราบnmัสการเจ้าอาวาสวัด มัลวัตตะ หรือ วัดบุปผาราม วัดที่พระอุบาลีเกระเคยจำพรรษาอยู่ สนทนารอรัมกันพ่องาน แล้วลากลับเพื่อเตรียมตัวอุดกฐินพระราชทานที่วัดพระเขี้ยวแก้วในวันรุ่งขึ้น

สายสายของวันใหม่ เราได้กราบnmัสการพระเขี้ยวแก้ว

ศักดิ์ลิทีคุบ้านคุเมืองแคนดี ประวัติของพระเขี้ยวแก้วยาใกล ชนิดเล่ากันสามวันไม่อ่าจับได้ เพราะยืนยงมาได้ตั้ง 2545 ปี ผ่านเมืองต่างๆ ของคริสต์กามาแทบทุกเมืองที่สถาปนาเป็นอาณาจักร และยังผ่านการทำร้ายจากผู้นำศาสนาอื่นๆ ที่ขยายเข้ามายังในคริสต์กาอิกด้วย

เราได้กราบนมัสการและทอดกฐิน ณ วัดพระเขี้ยวแก้วแล้วขอนกลับกรุงโคลัมโบอีกครั้ง เพื่อทอดกฐินที่วัด DEEPADUT TAMARARAM พระอารามแห่งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 8 และ รัชกาลที่ 9 ทรงปลูกต้นไม้ไว้ข้างๆ พระอุโบสถแม้กาลเวลาจะผ่านมาเนินนาน แต่ต้นใหญ่ยังแผ่กิ่งก้านสาขา ramifications ไปทุกทิศทาง

เสมือนประกาศให้เห็นถึงสายสัมพันธ์อันร่วมเย็น สง่างามระหว่างไทยกับคริสต์กา.

ความสุขก็มีหนา

ศาสตราจารย์ ดร.นพ.วิทยา นาควัชระ

มนุษย์อยากได้ความสุข

แต่การได้ความสุขมาอย่างรุ่มร่ามและมีหนามแหลมทึมแทบจนทำให้คนอื่นมีความทุกข์ตลอดชาตินั้น ไม่ควรกระทำ คุณอาจสลดด้วยความรุ่มร่ามเลียชีวิตของก็ได้

เมื่อเร็วๆ นี้เราคงได้ยินข่าวักเรียนวัยรุ่นอเมริกา ที่เอาปืนไปยิงเพื่อนเลียชีวิตที่โรงเรียนและอีกหลายรายฯ คนบาดเจ็บเข้าโรงพยาบาลเป็นข่าวือฮาไปทั่วโลก

สืบสวนได้ความว่า เด็กคนนั้นตัวเล็ก ถูกเพื่อนๆ เยาะเย้ยล้อเลียน และแกงลังข้อมูลิ่งของอยู่บ่อยๆ

เด็กคนนั้นสะสมความโกรธมากขึ้นๆ จนในที่สุดความโกรธระเบิดออกมายังความกร้าวร้าวเครียดแคนนซิงชั่งเพื่อนักเรียนด้วยกัน

จังเจ้าเป็นกราดยิงจนเสียชีวิตดังกล่าว

ท้ายๆ คนบอกว่าเป็นเรื่องเล็ก เพราะในเมืองไทยเรามีการล้อเลียนหรือแก้ลังเพื่อกันป่วยๆ บางทีมากกว่านั้นด้วยซ้ำ

บางคนบอกว่า เด็กควรจะมีภูมิคุ้มกันชีวิตจากการล้อเลียนหรือถูกแก้ลังจากเพื่อนๆ ได้ เพราะถือว่าเป็นการแสดงความรักเพื่อนได้แบบหนึ่ง

เรียกว่าถ้าทนได้ก็ต้องไป ถ้าทนไม่ได้ก็เหมาว่าเป็นคนอ่อนแอ มีบุคลิกและจิตใจไม่เหมาะสมจะเติบโตในสังคมต่อไป แต่ในความเห็นของผมแล้ว

ผมไม่เห็นด้วยเลยกับการที่เด็กล้อเลียนกันแรงๆ หรือแก้ลังกันแรงๆ ป่วยๆ หรือแซวแล้วบอกว่าเป็นการแสดงความรักเพื่อน

เพราะความรักนั้นเป็นลิ่งตี จะต้องเบิกบาน สดชื่น แจ่มใส และสร้างสรรค์เสริม

การล้อเลียนหรือการแก้ลั่วหรือแซวแรงๆ นั้นไม่สร้างสรรค์แน่นอน

เพราะมนุษย์จะเก็บเอาลิ่งที่ถูกล้อเลียนหรือแก้ลังนั้น เอาไว้ในส่วนของจิตใต้สำนึก นับวันจะมีมากขึ้นๆ จนมีผลต่อบุคลิกภาพ ความมั่นใจตัวเอง หรือการระบายความรู้สึกว่าร้ายแบบอันตรายทั้งกับตัวเองและผู้อื่น

ลิ่งที่ถูกล้อเลียนหรือแซวนั้นมักจะเป็นความอับอาย เป็นปมด้อย

บางครั้งก็เป็นลิ่งที่ไม่จริง แต่ถูกยัดเยียดให้มีความน่าอาย นำทุเรศปนเปมากกิ้นความเป็นจริง

ตัวอย่างเช่น การตั้งชื่อเล่นเอาไว้ล้อเลียนกัน ถ้าใครตัวดำ อาจถูกเรียกว่า ไอ้ดำตับเป็ด ถ้าใครอ้วน ก็ถูกล้อเลียนว่า โอ่ อ่าง ให้กระเทียมต่อขา เด็กและวัยรุ่นจะละเทือนใจง่ายกับรูปลักษณ์ภายนอก มีวัยรุ่นคนหนึ่งมาปรึกษาผม บอกว่าเขากลัวเรียกว่า “อื้ห้นาฟี” เพราะเขาเคยเป็นลิ่วประอะเต็มหน้า เพื่อนล้อมากจนเขานิ่งอยากไปโรงเรียน เริ่มเกรماกขึ้นๆ สุดท้ายก็ฟันใจไปเรียน ขณะนี้หน้าพังหมดไปแล้ว เพราะลิ่วหมดไปแล้ว แคมรูปร่างก็สูงใหญ่หน้าตาดี เข้าข่ายตีหล่อได้สบายๆ แต่เขามีเครียร์สีกุญแจในหน้าตราชูร่วงของเขาเลย เขารู้สึกว่าเป็นปมด้อย รู้สึกว่าตัวเองหน้าตาไม่ดีตลอดมา ขาดความมั่นใจตัวเอง ไม่กล้าคบเพื่อนต่างเพศ และเริ่มมีพฤติกรรมก้าวร้าวกับเพื่อนผู้ชายด้วยกัน พร้อมจะทะเลและหาเรื่องพากขาเหล่านั้น ทั้งๆ ที่ใจริงแล้วไม่อยากทำเลย

มือิกรายหนึ่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว ประสบความลำเรื่จในหน้าที่การทำงานดีมาก แต่ไม่เครียร์สีกัวตัวเองหน้าตาดีตามปกติเลย คิดว่าตัวเองน่าเกลียดตลอดมา เพราะตอนเรียนหนังสือตอนเป็นเด็กมีครูคนหนึ่งชอบล้อเลียนเขาว่า “นายจมูกโต” แล้วเขานิ่วมาติดจมูกเข้าต่อหน้าเพื่อนๆ จนเพื่อนๆ ล้อเลียนตาม ขณะที่เขาระஸ์ความลำเรื่จในชีวิตอย่างดีแล้ว จมูกที่แลดูว่าโต ตอนเป็นเด็กไม่โตอีกแล้ว เพราะมีร่างกายที่สูงใหญ่ขึ้น หมอดูชูขอบทักเขาโชคดี จมูกที่มีเนื้อเป็นโหนหัวเข็งทีดี ทำให้รำรวย เขายิ่งภูมิใจตัวเองได้

นั่นคือตัวอย่างของการถูกล้อเลียนหรือแก้ลังล้อ ที่ผู้ถูกล้อจะเก็บไว้ในส่วนของจิตใต้สำนึก จนมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

ความเชื่อมั่นตัวเอง และความสุข จนบางคนมีพฤติกรรมเปล่าๆ และไม่สร้างสรรค์ได้

เลิกเลี้ยงที่เกิดกับการล้อเลียนหรือแกหลังคนอื่นๆ ทั้งในครอบครัว ในโรงเรียน ในหมู่เพื่อนฝูง ในองค์กรทำงานร่วมกัน

รวมทั้งการตั้งชื่อเล่นที่ไม่เป็นมงคล เป็นความน่าอาย หรือเป็นปมด้อยให้มากขึ้น เมื่อถูกเรียกแล้วทำให้เจ้าของชื่อเกิดความอาย เช่น อ้วน คำ เตี้ย เหม็น เน่า ฉี่ หอย หมา لامก โง่ ฯลฯ

เลิกเลี้ยงที่เกิดกับการแกหลังคนอื่นให้เจ็บหรืออาย แล้วตัวเองมีความสุข

บุคคลที่มีความสุขหรือความพอใจที่เห็นคนอื่นมีความทุกข์จากการถูกล้อเลียนหรือแกหลังนี้ เข้าข่ายเป็นพากชาติสม์ (Sadism) คือ เป็นพากที่มีบุคลิกภาพแปรปรวนชนิดหนึ่ง ชอบเห็นคนอื่นมีความทุกข์แล้วตัวเองมีความพอใจ มีความสุข

บางคนชอบเหมาว่าใครๆ ก็ชอบการล้อเลียนหรือถูกแกหลัง แต่ไม่จริงหรอก คนที่ชอบนั้นก็คงมีอยู่บ้าง แต่เป็นลวนน้อย ก็เข้าข่ายบุคลิกภาพแปรปรวนชนิดมาโซชิสม์ (Masochism) ที่มีความพอใจกับการถูกทำให้เจ็บปวด ซึ่งไม่ใช่คนปกติ

คนปกติทั่วไปจะไม่อยากทำให้คนอื่นเจ็บปวด และไม่พอใจเมื่อตัวเองถูกทำให้เจ็บปวดด้วย

มนุษย์เราเกิดมาก็มีชอบพรว่องกันทุกคน

จรักเขายิ่งที่เป็นเติด อย่างไปล้อเลียนข้อบกพร่องของเขามาก อย่าหากความสุขแบบมีหมายที่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน คุณอาจจะละดุด้านความสุขของตนเอง จนเจ็บกาย เจ็บใจ หรือ

ถึงแก่ชีวิตก็ได้ดังตัวอย่างนักเรียนที่ถูกยิงตาย

อย่างยกภาษาชิดจีนให้เป็นเครื่องเตือนสติง่ายๆ ว่า

“ถ้าอยากมีความสุข 1 ชั่วโมง จงงับ

ถ้าอยากมีความสุข 1 วัน จงไปตกปลา

ถ้าอยากมีความสุข 1 เดือน จงแต่งงาน

ถ้าอยากมีความสุข 1 ปี จงรับทรัพย์สมบัติ รับมรดก

ถ้าอยากมีความสุข หนึ่งช่วงชีวิต จงช่วยเหลือผู้อื่น”

จะเปลี่ยนจากการล้อเลียนหรือแกหลังหรือแซวคนอื่นให้เป็นการช่วยเหลือเขามิได้กว่าหรือ?

เว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศ

www.mfa.go.th

ปัจจุบันการต่างประเทศเป็นเรื่องใกล้ตัวของทุกคน เกี่ยวกับปากห้อง ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยทุกระดับ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้จัดทำระบบข้อมูลข่าวสาร และเสนอการให้บริการด้านต่างๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้เข้าถึงคนไทยและชาวต่างประเทศทุกมุมโลก

เว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศ(www.mfa.go.th) ได้รับ การพัฒนาทั้งระบบและข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ของกระทรวงฯ ทุกกรม กอง เป็นผู้ปรับข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัย ถูกต้องและเป็นระบบ ที่ให้บริการแบบลื่นไหล เชื่อมโยง ตอบข้อสงสัยถึงกันได้ด้วย เทคโนโลยีล่าสุดทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของประชาชน นักธุรกิจ สื่อมวลชน นักศึกษา ผู้ต้องเดินทางไปต่างประเทศเพื่อท่องเที่ยวหรือประกอบอาชีพในต่างประเทศ ตลอดจนคณะทูตชาวต่างประเทศในไทย นักลงทุนชาวต่างชาติ และ สื่อมวลชนจากทั่วโลกให้รับทราบข่าวสาร บทบาทการต่างประเทศ ของไทย โอกาสการทำธุรกิจในไทย ข้อมูลด้านต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง นอกจากนี้เว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศยังเชื่อมโยงกับ เว็บไซต์หน่วยราชการไทยที่สำคัญในประเทศไทยและสถานเอกอัครราชทูต

สถานกงสุลใหญ่ไทยกว่า 80 แห่ง ทั่วโลก

ข่าวสารความเคลื่อนไหว

บริการข้อมูลข่าวสารและปฏิทินการดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศ สำหรับผู้สนใจและผู้ล็อกอินข่าวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างครบครัน อาทิ คอลัมน์ข่าวความเคลื่อนไหว ปฏิทิน-ล่าสุด สุนทรพจน์ ข่าวสารนิเทศ ซึ่งจะรายงานบทบาทและทำทีไทยล่าสุด รายงานข่าวสารนิเทศย้อนหลังเพื่อการค้นคว้า อ้างอิง เชิญเปิดฟัง รายการวิทยุสร่ายุรมย์ ซึ่งบรรยายถ่ายทอดเสียงจากรายการเด็ดๆ ที่ท่านพลาดรับฟังทางวิทยุในวันก่อนๆ รวมทั้ง ‘วารสารบัวแก้ว’ สรุปการดำเนินงานด้านต่างๆ และบทความที่น่าสนใจ ให้เลือกอ่านได้อย่างจุใจ

บริการข้อมูลธุรกิจ

ให้บริการทั้งนักธุรกิจไทยในตลาดต่างประเทศและนักธุรกิจ ในต่างประเทศที่สนใจประเทศไทย โดยนักธุรกิจชาวไทยสามารถค้นหาข้อมูล ข่าวสารด้านการค้าในทุกมุมโลกได้ที่คอลัมน์ “ข้อมูลทางธุรกิจในต่างประเทศ” Hotline ในต่างแดน เกร็ดเศรษฐกิจนักการทูต ถ่ายทอดทุกที่ในไทยฯ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนผู้ประกอบการของไทย ข้อมูลเหล่านี้ล้วนมาจากอัตราแลกเปลี่ยน ดอกเบี้ย นโยบาย ภาระภาษี กฎหมาย ฯลฯ ที่สำคัญต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของไทยที่จัดบริการแก่ชาวต่างประเทศ ทั่วโลก

บริการประชาชน

คือเป้าหมายหลักในการพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมาย ของรัฐบาลมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนอกเหนือจากการบริการข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังพัฒนาระบบ “แบบฟอร์มช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศทางอินเตอร์เน็ต” โดยการกรอกแบบฟอร์มและแนบเอกสารทางออนไลน์ ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเพื่อเดินทางมาติดต่อที่กรมการ กงสุลของกระทรวงฯ หรือสำนักงานติดต่อของกระทรวงฯ ในต่างจังหวัด และในอนาคตอันใกล้จะเพิ่มระบบ “ต่ออายุหนังสือเดินทาง ทางอินเตอร์เน็ต” ไว้เป็นทางเลือกอีกหนึ่งของการบริการของกรม การกงสุล ซึ่งเป็นหน่วยงานของกระทรวงฯ ที่ได้รับมาตรฐาน ISO 9002 นอกจากนี้ยังมีข้อมูลด้านต่างๆ อาทิ หนังสือเดินทาง การช่วยเหลือ และคุ้มครองคนไทยในต่างประเทศ ลัญชาตินิติกรณ์ เลือกตั้งนอก ราชอาณาจักร และสาระน่ารู้ก่อนเดินทาง รวมทั้งเพิ่มคอลัมน์พิเศษ “ถาม-ตอบงานกงสุล” และนำชุมภาพและขั้นตอนการทำหนังสือเดินทาง เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว และประทับใจแก่ผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น

สำหรับท่านที่มีความประสงค์จะเดินทางไปต่างประเทศเพื่อ ทัศน查ติหรือประกอบอาชีพ ท่านยังสามารถเลือกอ่านข้อมูลที่เป็น สาระสำคัญน่ารู้ของประเทศไทยนั้นๆ เพื่อการเตรียมตัวก่อนเดินทาง

คลินิกกฎหมายระหว่างประเทศ

กระบวนการต่างประเทศเป็นหน่วยงานหลักสำัญของภาค รัฐที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศในการให้คำแนะนำด้านกฎหมายระหว่าง ประเทศแก่รัฐบาล ในขณะเดียวกันก็พร้อมจะให้บริการแก่ประชาชน

โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมใดๆ หากท่านมีปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย ระหว่างประเทศ สามารถพิมพ์คำถามไปได้ในคอลัมน์ดังกล่าว นักการทูตหนุ่มสาวจากกรมสนธิสัญญาและกฎหมายซึ่งร่วมเรียน สาขาวิชาด้านกฎหมายระหว่างประเทศพร้อมจะตอบข้อข้องใจอย่าง เต็มความสามารถ (ข้อคิดเห็นต่างๆ เป็นทัศนวิชาชีพส่วนตัว ไม่ถือ เป็นท่าทีของกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย หรือ รัฐบาลไทย)

เรื่องน่ารู้ทางการทูต

เป็นคอลัมน์พิเศษเพื่อเป็นเกร็ดความรู้ด้านการทูตแก่ผู้สนใจ รวบรวมข้อมูลด้านการทูตที่หาได้ยาก อาทิ คำศัพท์-คำย่อทางการทูต บทความด้านการทูตต่างๆ หมายสำหรับทั้งอาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนชาวไทยทุกคนที่ต้องการแล้วห้าความรู้ ความเข้าใจ งานการทูตและการต่างประเทศ

ไทยกับโลก/ข้อมูลประเทศไทยต่างๆ

นำเสนอท่าทีของไทยในเวทภูมิภาคและเวทีโลก รวมทั้ง ข้อมูลภูมิหลัง เพื่อเป็นคลังข้อมูลสำหรับนักวิชาการ นักวิจัย นักเรียน นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป อาทิ นโยบายความร่วมมือเอเชีย (ACD) มีความเป็นมาและแนวคิดอย่างไร การที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการ ประชุมสุดยอดเอเปค ในปี 2546 มีสาระเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับความร่วม มือด้านเศรษฐกิจในกรอบอาเซียนและภูมิภาคที่เป็นประโยชน์ต่อไทยมาก น้อยเพียงใด เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับความล้มเหลวที่วิเคราะห์ว่าไทยกับ มิตรประเทศต่างๆ ทั่วโลกฯลฯ หากท่านมีข้อสงสัย คำถาม คำติชม เพิ่มเติมก็สามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมกงที่เป็นผู้รับผิดชอบ ได้โดยตรงตามที่อยู่ท้ายข้อความนั้นๆ

บริการคณฑตต่างประเทศ

บริการ “จองห้อง VIP ทางอินเตอร์เน็ต” เป็นอีกหนึ่งบริการที่กระทรวงการต่างประเทศได้มุ่งที่จะพัฒนาระบบทекโนโลยีสมัยใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านความสะดวกรวดเร็ว และทันสมัย อีกทั้งยังได้บรรจุข้อมูลและคำแนะนำด้านพิธีการต่างๆ แก่คณฑตต่างประเทศในประเทศไทย ซึ่งนอกจากจะสะดวก รวดเร็วแล้ว ยังก่อให้เกิดความประทับใจ และเป็นการแสดงศักยภาพและภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย เจ้าภาพอีกด้วย

กระทรวงการต่างประเทศภูมิใจที่รับใช้คนไทยทั้งในและต่างประเทศและเป็นหน้าต่างต้อนรับชาวต่างประเทศให้รับทราบข้อเท็จจริงของไทย.

จดหมายจากผู้อ่าน

เรียนบรรณาธิการหนังสือวิทยุสารัญรมย์

กระผมได้มีโอกาสรับฟังสถานีวิทยุสารัญรมย์ AM ในช่วงเวลาประมาณ 6.00-7.00 น. ทุกๆ เช้า ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องรอบบ้านเรา ข่าวรอบโลก ได้รับความรู้และมีประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียน การสอน ประยุกต์ใช้ในวิชาการต่างๆ ตั้งแต่ชั้น ป.5- ม.3 คุ้มค่าจริงๆ

กระผมได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือ “วิทยุสารัญรมย์” ฉบับที่ 14 มกราคม-มีนาคม 2545 ในการนำไปใช้ประโยชน์การเรียนการสอน การจัดทำบอร์ด นักเรียนขออีมไปอ่านถ่ายเอกสาร เพื่อทำรายงานเรื่องต่างๆ หลากหลายวิชา ส่งคุณครูผู้สอนวิชาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งกระผมภูมิใจมากที่ได้ใช้ประโยชน์เผยแพร่ จึงเรียนมายังท่านขอหนังสือเล่มต่อๆ ไป และหากจะมีปัญหาเรื่องค่าส่งก็ขอได้ส่งข่าวให้ทราบด้วย เพื่อจะได้จัดส่งและตอบปะเป็นค่าส่ง จึงเรียนมาเพื่อขอความกรุณาตามที่ได้กราบเรียน

ด้วยความนับถือ

นายจินดา ศรีภัทรโชติ
อ.เมือง จ.เชียงใหม่

อีกสามสิบปี ในชีวิตของเรา?

นัน บางนรา

อีกเกือบสามกิโลเมตรจึงจะถึงจุดหมาย ลุงชุมคิดอย่างเห็นอีร์ที่อยู่ทางเดิน ยามเดดกล้าและลมพัดสวนทางมาแรงจัดอย่างนี้ หนทางสามกิโลเมตรไกลแลนไกล ไกลเหมือนกับชีวิตนี้ทั้งชีวิตแก่จะถึงสามล้อไปไม่ถึง

เงาไม้ข้างทางคงอยู่อย่างรอมรื่นเยือกเย็น กิ่งไม้ลุ่มเหมือนกวักมือเรียกให้เข้าไปจอดพัก แต่จะเข้าไปพักได้อย่างไร เหลือบตาไปที่กระจกหน้ารถเห็นใบหน้าของผู้โดยสารส่ออาการรำคาญ ขุนเคืองใจ เพราะรถค่อนข้างเคลื่อนเหมือนกระเด็บไปทีละน้อย ความคื้งนุนของรถจลน์ท่อนใบหน้านั้นให้บิดเบี้ยวเหยาก ดูเหมือนจะตรงตามอารมณ์ของผู้เป็นเจ้าของ ชายชาวรีบล่ำสายตาจากกระจกหันหน้าออกแรงต่อไป

ลมเปลี่ยนทิศทาง เหลือรำเพยอยู่เพียงครู่ก็หมดไปแต่เดดกลับจ้าและร้อนมากขึ้น แกไม่ต้องออกแรงมากนัก แต่ร้อนเดดที่ฉบับนวนทำให้ตาพร่ามัว และเหงื่อออกมากจนเลือดtonหลังเปียกซุ่ม แกคิดว่าถ้าลมหวนพัดมาใหม่ก็จะดี

ชายชาวรีบเข้าถนนอีกสายตรงทางแยก ประตูที่ชั้นอยู่ทั้งสองฝั่งให้ร่มเงาและความเย็นช้ำ ละของอากาศตรงนี้อบอวลด้วยกลิ่นหอมจากดอกของมัน คนโดยสารซึ่งแต่งชุดสีกากี มีขีดเหลืองบนบ่าขับท่าน้ำใหม่ ปลดกระดุมเลือดมดบนอกแล้วสุดลมหายใจยาวลึกเหมือนกับจะสูดเก็บเอาไว้กับความร่มเย็นเข้าไปไว้ในทรวงอกของตนแต่เพียงผู้เดียว พลางพูดเป็นเชิงออกแบบคำลั่ง

“ไม่ต้องรีบร้อนหรอกรุง ไปช้าๆ ก็ได้...”

“ครับ...ครู...เอ็อ...อาจารย์”

ชายชาวรีบเปลี่ยนคำพูด เพราะเห็นหน้าบันกระจากรีบบึงตึง คึ้งขวด แต่คลายออกได้ด้วยพยานค์หลังของแก

เมื่อถีบรถพอจะลับสายขึ้น ชายชาวรีบเริ่มฟันความจริงแกก็คิดและฟันอยู่เลmonในนามที่แกไม่ค่อยจะเห็นด้วยมากนัก โดยเฉพาะเมื่อต้องรับล่งคนไปส่งยังที่ไกลฯ ห่างย่านชุมชนออกไป เพราะการคิดฟันถึงอะไรต่อมิอะไรทำให้หนทางดูลึกลับเข้า แต่มีอยู่บ่อยที่แกไปฟันถึงเรื่องเคร้าๆ หนทางนั้นยังคงบันยะวอย่างเท่าเดิม แต่ความลับ และชีวิตของแกดูเหมือนจะลึกลง

ผ่านป้ายโฆษณาขายสินค้า ชายชาวรีบคิดว่าบ้านเมืองทุกวันนี้เจริญขึ้นมากและรวดเร็วเหลือเกิน อะไรๆ ก็ก้าวหน้าไป ถนนหนทางเรียบร้ากว้างขวางมากขึ้น ถนนสายนี้เมื่อลองปีก่อนยังเป็นทางลูกรัง มีหลุมมีบ่อ เวลารถตกลงไปแต่ละที่รู้สึกสะเทือนไปทั้งร่างตั้งแต่มือ แขน ไหล่ถึงหัวใจ ที่มันสะเทือนในนั้นเป็นเพราะแกคิดถึงความไม่รักดีแต่หนหลังของแก หากว่ามีความรู้ดีกว่านี้ในเลยจะต้องมาถีบสามล้อให้สะเทือนใจเล่า

แต่คนนี้เดียวที่ไม่มีหลุมบ่ออย่างเมื่อก่อน จะมีบ้างในตอนหน้าฝนเมื่อยางที่ลาดໄว้ยุบลงไป แกมก็จะตกบ่ออยๆ ในยามค่ำมืด และส่วนท่านลสเทือนเลียบยิ่งกว่าตากหลุมบนถนนลูกรังหลายเท่านั้น เพราะไม่รู้ตัวล่วงหน้า และคาดไปไม่ถึง ที่แก้มโหมากจนต้องพลั้งปากด่าอกรมาเพราะแก่กำลังคิดผันถึงความสุขอยู่ดีๆ รถตกรอรมลงไปในหลุม แกให้รู้สึกว่าตากลงมาจากวิมาน มาอยู่ในโลกที่แสนจะต่ำต้อย ธรรมานี้อีก คิดไปคิดมาแกอกอกจะชอบถนนดินลูกรังมากกว่าเพราะรู้สึกเคยซินกับมัน อีกอย่างเพราะลีมันเป็นธรรมชาติดี

เลียงแต่รถดังสนั่นไล่หลังมา พร้อมๆ ที่ลมแรงวูบผ่านไปกับเสียงคำรามของเครื่องยนต์ เมื่อรอดันนี้ปัดผ่านไปอย่างรวดเร็ว ลุงชมตื่นจากภวังค์และความฝัน รถของแกไม่ได้อยู่กลางถนนที่เดียว นักดอกร แต่ก็ออกจะกะกะอยู่เหมือนกัน แกรู้สึกเสียใจ เมื่อรอดันนี้จะลับหายไป คนขับยังหันกลับมองด้วยอาการไม่เพ็งใจ ครูผู้โดยสาร ก้มองแก่เปลกฯ

“อย่าเพลินซี ลุง ชีรกระวังหน่อย ฉันเป็นอะไรเปล่าไว้ใจ...”

“ครับ...” ชายชาวรับคำ แกเรียนรู้ความมอดทนมากทำไม่นะ ถนนทางทุกวันนี้กว้างขวางมากขึ้น แกคิด แต่ใจของคนมีแต่จะคับแคบลงทุกวัน

เหตุการณ์นี้เปลี่ยนแปลงความคิดคำนึงของแก ชายชาวระมัดระวังตัวขึ้น และเริ่มลังเกตคนโดยสาร เขาเป็นคนหน้าตาดี ผิวพรรณงาม แต่อกจะติดตามดีดีและเม้มริมฟีปาก จึงคล้ายกับคนอารมณ์ขุ่นมหองอยู่เป็นนิจ ไม่น่าเลี้ยงสำหรับคนเป็นครูที่ต้องคลุกคลีกับเด็กๆ เพราะเด็กๆ นั้นน่ารัก และเต็มไปด้วยความปราถนา มี

ความฝันที่สดใสและยิ่งใหญ่ การได้อยู่กับเด็กมีแต่จะเบิกบาน กระซุ่มกระชวยบนบ้านนี้ขีดลีเหลืองใหญ่กว่างอยู่ สีเหลืองสดใสรีดีวย แต่ป่าของเขากลับหรุบลู หรือขิดนั้นจะหนักมากไป

“เอ้อ...อาจารย์ครับ เป็นไงบ้างครับที่โรงเรียนนะ...”

คงโดยสารหันมามองเหมือนไม่สนใจ แล้วเมินไปทางอื่น คงไม่อยากคุยกับคนถีบสามล้อกระมัง ชายชาวรับคำ หรือว่าคนนี้ไม่ใช่ครู เพราะคนเป็นครูจะต้องยินดีช่วยชัดความสงสัยให้กับทุกคนเสมอ หรือเขามาเข้าใจคำถาม แล้วเขาก็สอนได้อย่างไร

“ผู้ชายถึงการสอนน่าครับ...แล้วก็พวกเด็ก...”

“เบื้อ รำคาญ ลุงถามทำไม?”

ชายชาวรับคำใจในคำตอบ แกไม่คิดว่าการช่วยทำให้คนตลาดขึ้นจะเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ และการอยู่กับเด็กๆ จะน่ารำคาญ แกได้ยินเสียงถอนหายใจจากคนโดยสาร เลียงของครูคนนั้นเหมือนกราดเกรี้ยว

“ไอเด็กทุกวันนี้มันช่างเหลือขอจริง ตีกันทำโทษกันไม่หาดไม่ไหว ลอนอะไรให้ไม่รู้จักจำ มีแต่ความคิดแก่ก็อก ทำตัวบ้าๆ บอๆ ขัดผู้ใหญ่ อยิ...ลารพัดจะมีลวนแต่เรื่องปวดหัวทั้งนั้น แหลก...”

ชายชาวรับคำถึงสมัยตอนอยู่โรงเรียน แกรู้สึกรักครูมาก แกไม่คิดว่าครูสอนอะไรให้แกมากนักหรอก หรืออาจจะเป็นเพราะแกโน่ แล้วไอ้ความฉลาดนี้ก็ให้กันไม่ได้ด้วย ความคิดผันนี้ก็เหมือนกัน ยัดเยียดให้กันไม่ได้ สิ่งที่แกได้จากครูและแกต้องการอยู่ เสมอคือความรัก ความเมตตาและความเชื่อมั่นต่างหาก เมื่อต่อมาแกไม่ได้สิ่งเหล่านี้

แก้ถึงได้เต็ลิดเปิดเปิงออกมานจากโรงเรียน เพราะห้องเรียนคับแคบ เกินไป

แกคิดมาถึงตอนนี้ก็เลยหยุดตาม เพราะแกคิดว่าแกเข้าใจแล้ว พอดีรถถึงหน้าโรงเรียน ครุคนนั่นลงจากรถเดินเข้าประตูไปด้วยใบหน้าบุดบึง ชายชาวมองตามหลังเห็นไฟลที่หลบ หลังทึ่งอน้อยๆ แต่ชีดบนบ่ายังเป็นประกายสีเหลืองสดดังเดิม

จากลับเข้าในเมือง ไม่มีผู้โดยสาร ลุงชนถือรถไปตามลับายแกผ่านโรงพักแล้วหยุดจอดตรงทางม้าลายให้เด็กเล็กๆ ส่องคนข้ามถนน

แกคิดว่าบนถนนที่แกหากินดำรงชีวิตอยู่นี้มีทั้งร่มไม้ให้พกไว้ ไม่ทางม้าลายให้ข้าม แต่บนถนนอีกสายหนึ่ง สายที่ยาวที่สุด ถนนชีวิตของคนเราดูเหมือนจะไร้ร่มไม้ชายคา ไม่มีไฟเขียวไฟแดง และทางม้าลายต้องเดินไปย่างอ่อนระโยย ระมัดระวังตัวแอล ทุกคน มุ่งหน้าไปทางเดียวกันหมด เพื่อไปพบกับความตายที่สุดถนน ช่างง่าย ดายและแสนธรรมชาติเหลือเกิน แต่ละคนเกิดมาแล้วเดินไปสู่ความตาย ความคิดฝันเริ่มจะเป็นเรื่องเครัวเข้าทุกที่แล้ว

เลี้ยวซ้ายมาตามแม่น้ำ ลมเย็นโซยมากับความชื้นชื้น ใกล้ออกไปตรงปากอ่าวน้ำทะเลที่ตอนประกายสีครามกลางแสง แดดจ้า ชายชาวถือรถเรือยามา พ่อจะเข้าเขตตลาดที่เป็นย่านจอดรถ ก็ให้มีอันเปลี่ยนใจไปโดยกระทันหัน ยังไม่อยากจะเข้าไปพบสภาพแบบนั้นในอารมณ์เช่นนี้ เพียงจะบ่าย ไปหาที่ร่มรื่นนอนคิดนอนผันเล่นเพลินๆ ก่อนดีกว่า ชายชาวเลี้ยวกลับถือรถไปหน้าโรงเรียน ใหม่อีกครั้ง ที่หน้าโรงเรียนมีต้นสนขึ้นเป็นทิว แกชอบลงพะราเวลา

ต้องลงแล้วมีเลี้ยงเพราดี

แกจอดรถแล้วขึ้นไปเอกสารบนที่นั่ง เอาทลับยาออกมานวนไปจากสูบ ขณะนี้ถูกร้อนเริ่มแล้ว เพราะแกเห็นนกนางนวลบินตามชายฝั่งในยามเช้าเช้าของเจ็ดแปดวันที่ผ่านมา นกนางนวล เป็นลัญลักษณ์ของถูกร้อน มันบินกลับมาจากทะเลไกลแสนไกล เมื่อฝนหยุดตกพร้อมกับไหร้อนและริ้วแดกดามด้วย ชายชาวรู้สึกว่าตนชอบนกนางนวลมาก เพราะมันช่วยประดับประดาให้ชายฝั่ง และแม่น้ำ มีชีวิตชีวามากขึ้น เคยคิดว่าตัวแกเองเหมือนกับนกนางนวล เพราะ เตรีดเตร่หากินไปทั่วเหมือนๆ กัน

บางครั้งแกคิดจะเปลี่ยนอาชีพใหม่ แต่แล้วก็ให้เลิกล้มความตั้งใจทุกครั้งไป...จะมีประโยชน์อะไรสำหรับนกนางนวลชรา ซึ่งบินออกจากชายฝั่งไกลเกินไปไกลเกินกว่าจะมีเรี่ยวแรงบินกลับมาใหม่ ขณะนี้แกเมื่อยอยู่ในปูนสีลิบปีแล้ว บางคงกล่าวว่า ชีวิตคนเราเริ่มต้น เมื่ออายุสีลิบ แต่ของแกน่าจะเป็นการลิ้นสุดมากกว่า หากแกตายไปตอนนี้ชีวิตของแกก็บลงโดยที่เพียงจะ...หรือ ยังไม่ได้เริ่มต้นเลยนะซี...

คิดมาถึงตอนนี้ ชายชาวชะโงกไปมองในกระจก ได้เห็นใบหน้าหนึ่ง ในดวงตาันนั้นแม้จะมีแวงอ่อนโยนแต่เบ้าตาลึก เหมือนกับหลุมบ่อบนถนน แก้มตอบเล่นผอมหอกขาวแล้วเป็นล้วนมาก ตรงคิ้ว มีเชมอยู่ปะป้ายมองดูแขนขาเห็นดำคล้ำ เพราะโดนแดดลมอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน และยังลิบเล็กมีลีนโน่นๆ ผุดขึ้นทั่ว แกหลับตาลงอย่างเห็นดeneื่อย ลีบปีกว่าทำให้เราแก่ลงไปถึงเพียงนี้เทียบหรือ ครรฯ เข้าถึงได้เรียกเราว่าลุง ความจริงแล้ว แกไม่ได้แก่ราอะไร ความจน และงานหนักต่างหากเล่าที่นำความชรามาให้แกก่อนวัยอันควร

กำลังเพลินทีเดียว แกะดุ้งจนสุดตัวเมื่อได้ยินเสียงเรียก
ใกล้ๆ

“ไปส่งผมที่ตลาดหน่อยซี ลุง”

ชายชาวหันป่ามอง เห็นเป็นเด็กโรงเรียนนี้เอง จึงลงจากที่นั่ง
เด็กก้าวขึ้นไปแทน แก่หยิบหมากขึ้นสูบ เข็นรถออกไปริมถนน แล้ว
ขึ้นนั่งถือไป ลักษณะสามสาวไฟฟ้าแก๊กสามเด็กเป็นการชวนคุย

“จะไปที่ไหน 茫然ชาย”

“ไปโรงบิลเลียด”

“อ้า...” ดูเหมือนแกจะตกใจ “แล้วเอ็งไม่เรียนหรือ...”

“ไม่ล่ะ เปื้องจะตายหอย นี่ลุงรู้ไหม ผมเป็นรักบุกป้าอกมา
ทางหลัง ไม่มีใครเห็นซักคน...” เสียงของเด็กดูเหมือนจะภูมิใจ และ
ปลดปล่อยโล่งใจ

แกคิดถึงครูคนนั้นขึ้นมาทันใด นึกถึงหน้าครูแล้วหันไป
มองหน้าเด็ก รู้สึกหายใจชัดๆ แกคิดว่าถึงอย่างไรเด็กไม่มีสิทธินำกไป
กว่าครู ให้หนู แต่ต้องเรียนรู้การอดทน

แกชลอรถ ติ่งเลี้ยวกลับด้วยอาการปกติ ขณะใจว้าวุ่น

“ทำไม่ล่ะลุง กลับไปทำไม่อีก” เด็กส่งเสียง

“ลีมตลับไปจาก...”

ก่อนจะถึงประตูโรงเรียนเล็กน้อย แกออกแรงถีบรถ
อย่างไม่เคยทำปอยครั้ง รถวิงฉิว พ้อถึงประตูแกเลี้ยวอย่างบ้าบีน
ความเร็วของรถไม่ได้ลดลงแต่แกออกแรงเพิ่มขึ้น กว่าเด็กจะรู้ตัวรถ
ก็ใกล้กับการเรียนเข้าไปมากแล้ว

“จอด ลุง จอด...จอดซีไว้...”

รถจอดที่หน้าบ้านได ครูคนหนึ่งเดินออกมานะ ไม่ใช่ครูคนนั้น
แกคิดว่าไม่สำคัญ

“ครูรับ เด็กคนนี้หนีโรงเรียนจะไปแทงบิลเลียด ผมเลย
เอามาล่ง...”

แกดันเด็กที่กำลังหน้าซีดลงจากรถ โดยไม่ยอมมองหน้า
เด็กและหน้าครู ขึ้นรถได้กีบกลับ ในขณะที่ในใจรู้สึกเหมือนเจ็บปวด
ไม่รู้ว่าลิงที่ทำผิดหรือถูก แต่แกคิดว่ามีเหตุผลจะต้องทำ

ถีบรถอีกอยู่ๆ ผ่านอาคารเรียน พอย้ายมุมอาคารมีต้นพิกุล
อยู่สองต้น ร่มเงาของมันร่มรื่นนัก กลิ่นหอมดอกรของมันเหมือน
อ้อยอิ่งรำเพยอยู่ในสายลม เมื่อวันมีเสียงร้องเรียกให้จอดพัก จอด
มันตรงนี้แหละ เหนือยอดเหลือเกิน โรงเรียนนี้เรียกเคยเรียนนี่นา จอดที่
ที่เรายังไม่รู้ ใจรักบุกป้าอก ใจรักบุกป้าอก ใจรักบุกป้าอก ใจรักบุกป้าอก
ลีบสองปี แต่ช่างมันเด็ด เรานี่ห่างโรงเรียนไปมาก หยุดดูกลิ่นพิกุล
ที่เคยคุ้นเคย พังเสียงครูสอน เสียงระฆังให้ซึ้งใจ อุกกะลีมๆ ไป
แล้วว่าเลียงมันดองอย่างไร เพราะไม่เคยสนใจพังมานานแสนนาน

แกจอดรถนั่งพัก เจ้าตลับใบจากขึ้นมาวนสูบใหม่ แล้ว
ความทรงจำสมัยเมื่อสามลีบปีก่อน ก็ทยอยผ่านเข้ามาในลำนึก ทยอย
เข้ามาทีละฉาก ฉากแล้วฉากเล่า ความสุขกับความเครียประดัง
เข้าสู่หัวใจของแกเหมือนกับลูกคลื่น

ภาพมายที่แกนุ่งขาลัน เรียนชั้นมัธยมปีที่หนึ่ง ชั้นสุดท้าย
ในโรงเรียน และชั้นสุดท้ายของชีวิตด้วย แกรู้สึกหายใจชัดๆ มีบางอย่าง
เต็มตื้นอยู่ในหัวอก อะไรมี... หยุดลงบนแก้มชูบตอบแล้วให้เรื่อย
เป็นทางยาว แกไม่รู้ด้วยกันว่าแกกำลังดีใจหรือเสียใจ

ตรงมุ่งอาชารนั้น เป็นห้องเรียน เด็กเรียนกันเต็มไปหมด
ครุกำลังสอนอยู่ เมื่อฉะสอนวิชาประวัติศาสตร์เกี่ยวกับพระนเรศวร
แต่เด็กคนหนึ่ง คนที่นั่งหลังซั้นใกล้หน้าต่าง ไม่สนใจฟังครูเลย กลับ
มองออกไปนอกถนน แก่นั่งมองเด็กคนนั้นอยู่นาน ยังไม่เห็นเด็กท่าน
กลับสนใจเรียนที่เรียนลักษี

แก้เลี้ยงวุบในความลำนึก คลื่นลูกสุดท้ายของความรู้สึก
ลมหายใจแกขัดมากขึ้น จนต้องสะอื้นออกมา น้ำตาไหลพรากรอบหน้า
แกร์ลีกิว่าแกร์องให้จริงๆ หลังจากที่ไม่ได้ร้องมานาน

...เด็กคนนั้นเหมือนกับแกemerื่อสามลิบปีก่อน เด็กที่ชอบนั่ง
หลังชั้น ชอบมองออกไปนอกถนน เด็กซึ่งไม่สนใจฟังครูสอนและเบื่อ
หน่ายกับวิชาในห้องเรียน แกล้งสารเด็กคนนั้น แก่นั่งอยู่บนสามล้อ
มองเห็นเด็กคนนั้นชัดเจนที่สุด ณัดที่สุด แต่เด็กมองไม่เห็นแกบัน
สามล้อดูก เด็กเมื่อสามลิบปีก่อนที่ต้องถือบสามล้ออยู่ในขณะนี้

ชายชาวบ้านหลังบันฝ่ามือ ไม่กล้านึกเห็นภาพของเด็กคนนั้นในอีกสามสิบปีข้างหน้า แล้วอีกสามสิบปีข้างหน้า...เด็กเอี่ย...

หนังสือวิทยุสรัญรวมย์ ฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 17 และเป็น
ฉบับที่ 1 ของปีที่ 5 ซึ่งกองบรรณาธิการได้จัดทำเป็นพิเศษ เนื่องใน
วาระการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ
75 ปีชันษา โดยได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้เคยถวายงานและรับ
ใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยศคลบาท กรุณาย้ายทอดประลับกรณ์และความ
ปลื้มปิติ ให้ผู้อ่านหนังสือวิทยุสรัญรวมย์ได้รับทราบ ซึ่งหลายเรื่อง
เป็นสิ่งที่คนทั่วไปไม่มีโอกาสได้ยินได้ฟังมาก่อน ทั้งนี้ก็เพื่อให้พลิกนิกร
ชาวไทยได้ประจักษ์แจ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประชาชน
ทุกหมู่เหล่า พระราชวิริยา沃ตอรัตน์ดงดาม และพระราชหฤทัยอัน
เปี่ยมไปด้วยความอ่อนโยน เมตตา และพระราชปณิธานซึ่งมุ่งหมาย
จะช่วยผ่อนให้พ้นทากย์

ในสุานะบรรณาธิการ ผมขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณา
บอกเล่าเรื่องราวอันเป็นมหามงคลรวมทั้งพระบรมฉายาลักษณ์ชื่่ง
บางภาคพื้นจากที่ไหนไม่ได้ - ตลอดระยะเวลา เวลา 50 กว่าปี
ที่ทรงเจริญลิริราชสมบัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรง
ประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของ
อาณาประชาชาติ โดยมิได้คำนึงถึงความลับดวกสบายนหรือแม้
กระทั่งความปลดภัยล้วนพระองค์แม้มแต่น้อย ในปี 2546 นี้ ทางคน

ไทยจะน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าวและตอบแทน
พระคุณด้วยการประพฤตินเป็นคนดี ลด ละ เลิก ซึ่งไม่ดีไม่งามทั้ง
ปวง ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาส และสร้างสรรค์สังคมไทยให้น่าอยู่
กันบันได้ว่าเป็นการแสดงกตเวทิตาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
อีกทางหนึ่ง

ด้วยความปรารถนาดี

(ประภัสสร เสวิกุล)

บรรณาธิการ